

การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและความสามารถในการเขียนภาษาไทย
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอน
แบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 2
กับการสอนตามคู่มือครู

21 เม.ย. 2542

ปริญญานิพนธ์
ของ
สุภาพร อินทร์หอม

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการประถมศึกษา
มกราคม 2542
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ISBN 947-597-025-5

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษิตตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอก
การประถมศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม

..... ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สนั่น มีชันหมาก)
..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์พวงรัตน์ ทวีรัตน์)

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สนั่น มีชันหมาก)
..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์พวงรัตน์ ทวีรัตน์)
..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(รองศาสตราจารย์หทัย ดันหยง)
..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ลัดดาวัลย์ เกษมเนตร)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการประถมศึกษา ของมหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)
วันที่ 7 เดือน มกราคม พ.ศ. 2542

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดีเพราะได้รับความอนุเคราะห์ ความช่วยเหลือสนับสนุน และความร่วมมือจากบุคคลต่างๆ ดังนี้

ผู้ช่วยศาสตราจารย์สนั่น มีชันหมาก รองศาสตราจารย์พวงรัตน์ ทวีรัตน์ ประธานและกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ผู้ให้ข้อเสนอแนะให้ความช่วยเหลือตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของปริญญานิพนธ์ฉบับนี้

รองศาสตราจารย์หทัย ตันหยง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ลัดดาวัลย์ เกษมเนตร กรรมการสอบปริญญานิพนธ์ผู้ให้ข้อเสนอแนะให้ความช่วยเหลือตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของปริญญานิพนธ์ฉบับนี้

ผู้ช่วยศาสตราจารย์เกริก ยืนพันธุ์ อาจารย์ราณี เพชรรัตน์ ดร.บรรเจตพร รัตนพันธุ์ อาจารย์อุบล กุลพันธุ์ อาจารย์สุดสงวน เลิศล้ำ อาจารย์นิภา เอี่ยมลำอ่างค์ และอาจารย์ยุพา บุญทวีสุข ผู้ให้คำแนะนำ และช่วยเหลือตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้

ผู้อำนวยการโรงเรียนด้านขุนทดและคณะครูที่คอยให้ความช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกตลอดระยะเวลาในการดำเนินการทดลอง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านจั่นโคกรักษ์ และผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านใหม่เจริญสุขที่ให้ความช่วยเหลือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นอย่างดี

อาจารย์นงเยาว์ เลี่ยมขุนทด อาจารย์อุไรวรรณ แสงอาทิตย์ และครอบครัว แสงอาทิตย์ทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจในการศึกษาค้นคว้า

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ขอขอบพระคุณ ขอขอบคุณไว้ ณ โอกาสนี้

คุณค่าและประโยชน์ของปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชา พระคุณบิดามารดา ครูอาจารย์และผู้มีพระคุณทุกท่านที่ได้ให้ความอนุเคราะห์และสนับสนุนการศึกษาแก่ผู้วิจัยตลอดมาจนประสบความสำเร็จในการศึกษา

สุภาพร อินทร์หอม

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
จุดมุ่งหมายการศึกษาค้นคว้า.....	4
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า.....	4
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความเข้าใจในการอ่าน	7
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเขียน	18
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา	23
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา	38
สมมุติฐานการวิจัย	40
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	41
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	41
เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง	41
การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ	42
การดำเนินการทดลอง	48
การวิเคราะห์ข้อมูล	50
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	50
4 การวิเคราะห์ข้อมูล	54
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	54
ลำดับขั้นในการวิเคราะห์ข้อมูล	54
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	55

บทที่	หน้า
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	57
- ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	57
สมมุติฐานของการศึกษาค้นคว้า	57
วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	57
การวิเคราะห์ข้อมูล	59
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล	59
อภิปรายผล	60
ข้อเสนอแนะ	64
บรรณานุกรม	65
ภาคผนวก	72
ประวัติย่อของผู้วิจัย	241

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 แสดงลำดับคำถามแต่ละอรรถลักษณะ.....	29
2 เกณฑ์การตรวจให้คะแนนแบบทดสอบความสามารถในการเขียน.....	47
3 แบบแผนการทดลอง	49
4 ผลการเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนระหว่างกลุ่มทดลอง กับกลุ่มควบคุม.....	55
5 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนของนักเรียนระหว่างกลุ่มทดลอง กับกลุ่มควบคุม.....	56
6 แสดงค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบวัดความสามารถ ในการอ่าน	231
7 แสดงคะแนนการตรวจแบบทดสอบความสามารถในการเขียนของผู้ตรวจ สองคน	232
8 แสดงคะแนนความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนและหลังการทดลอง	233
9 แสดงคะแนนความสามารถในการเขียนของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนและหลังการทดลอง	235
10 ค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบท้ายเล่มของ หนังสือเรียนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา	237
11 ประสิทธิภาพของหนังสือเรียนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา เรื่องรางวัลแห่งความเพียร	238
12 ประสิทธิภาพของหนังสือเรียนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา เรื่องอย่ามัวป้อเมือง	239

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ

1 แสดงการลำดับการสอนตามแนวทฤษฎีธรรมชาติ	25
2 แสดงการเขียนไดอะแกรมตามลักษณะโครงสร้างระดับยอด	32
3 แสดงขั้นตอนของการผลิตหนังสือ	35
4 แสดงการสรุปกระบวนการผลิตหนังสือแบบเรียนมุ่งประสบการณ์ภาษา	37

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ภาษาเป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์อย่างยิ่ง เพราะมนุษย์ใช้ภาษาเป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารซึ่งกันและกัน เป็นเครื่องมือในการศึกษาเล่าเรียน เป็นเครื่องมือในการถ่ายทอดสืบสานวัฒนธรรมจากชนรุ่นหนึ่งไปยังอีกรุ่นหนึ่ง สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีทรงมีพระราชดำรัส เนื่องในงานสัมมนาทางวิชาการ เรื่อง ภาษาไทยกับการพัฒนาชาติ ณ หอประชุมจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อวันที่ 11 พฤศจิกายน 2530 พระองค์ทรงชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของภาษาไทย ดังความตอนหนึ่งว่า " ภาษาไทยมีความสำคัญมากในการถ่ายทอดวัฒนธรรมและส่งเสริมความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของชาติ ผู้รู้ภาษาไทยดีการเรียนรู้อื่นก็จะเข้าใจดีไปด้วย หากอ่านเข้าใจและรู้เรื่องก็สามารถเรียนวิชาอื่น ๆ ได้รวมทั้งแสวงหาความรู้รอบตัวเราด้วย " (ปิยนุช คนฉลาด : 2536 : 1 ; อ้างอิงมาจากไทยรัฐ : 2530 : 9) .

จากความในพระราชดำรัสเป็นเครื่องยืนยันว่า การอ่านเป็นทักษะทางภาษาด้านการรับรู้ที่สำคัญยิ่งเพราะการอ่านเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะเสาะหาความรู้แปลกใหม่ได้อย่างกว้างขวาง ช่วยให้คนได้เพิ่มพูนความรู้จากข้อเขียนของผู้รู้ในแต่ละสาขาวิชาอีกทั้งยังเป็นรากฐานในการเรียนวิชาอื่นๆ ให้ดีตามไปด้วยนอกจากนั้นยังช่วยให้คนได้พัฒนาความคิดของตนเองและเป็นประโยชน์ในการดำเนินชีวิตทุก ๆ ด้าน ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ บันลือ พฤกษ์วัน (2532 : 1) ว่า หัวใจของการเรียนภาษาอยู่ที่การอ่าน เพราะการเรียนรู้ภาษาจะสมบูรณ์ สามารถใช้ภาษาได้เยี่ยงมนุษย์ปดฺุชน ก็ต้องอ่านเป็น อ่านได้ แล้วจึงจะเรียนเรื่องการเขียนที่ดีต่อไป ดังที่ สุจริต เพียรชอบ และสายใจ อินทรมพรรย์ (2523 : 98) กล่าวว่าทักษะการอ่านเป็นทักษะที่สำคัญและใช้มากในชีวิตประจำวัน เพราะเป็นทักษะที่นักเรียนได้แสวงหาความรู้ต่าง ๆ ผู้ที่มีนิสัยรักการอ่านย่อมแสวงหาความรู้และศึกษาเล่าเรียนอย่างมีประสิทธิภาพสามารถนำความรู้ที่ได้จากการอ่านไปใช้ในการพูดและการเขียนได้อย่างมีประสิทธิภาพนอกจากนี้ สเตรง (Strang. 1967 : 11) กล่าวว่า ในด้านการเรียนกิจกรรมทุกอย่างของนักเรียนประมาณร้อยละ 80 - 90 ต้องอาศัยการอ่านเป็นสำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับ มานิตย์ บุญประเสริฐ (2526 : 9) มีความเห็นว่าถ้าผู้เรียนมีความสามารถในการอ่านเป็นอย่างดีแล้วการเรียนวิชาอื่นๆ ย่อมบังเกิดผลอย่างรวดเร็วด้วย

ดังนั้นในการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาไทยจำเป็นต้องพัฒนาการอ่านควบคู่ไปกับทักษะภาษาทั้ง 4 ทักษะ โดยเฉพาะทักษะการเขียนเพราะว่าการอ่านและการเขียนเป็นทักษะที่มีความสัมพันธ์กัน หากนักเรียนมีประสบการณ์ในการอ่านมาก ก็ย่อมส่งผลให้ความสามารถทางการเขียนดีขึ้นด้วย ดังที่ คราเชน (Krashen. 1984 : 2 - 4) กล่าวว่า การอ่านและการเขียนเป็นทักษะคู่กันผู้ที่มีความสามารถในการอ่านดีก็จะมีสามารถในการเขียนดีด้วยซึ่งสอดคล้อง

กับ ฮูเลตต์ (Hulett. 1986 : 847 - A) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการอ่านกับการเขียน โดยรวบรวมงานเขียนของนักเรียนระดับ 3 ที่ใกล้จะสิ้นปีการศึกษา จำนวนมากกว่า 100 ชิ้น ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เขียนงานได้ดีนั้นเป็นนักเรียนที่มีความสามารถในการอ่าน

หลักสูตรภาษาไทยในระดับชั้นประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) กำหนดให้ภาษาไทยอยู่ในกลุ่มทักษะ โดยมีความมุ่งหมายให้ผู้เรียนมีพัฒนาการทางภาษาทั้งในด้าน การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ตามควรแก่วัยเห็นคุณค่าทางภาษา สามารถใช้เป็นเครื่องมือการสื่อสารในการคิด ความเข้าใจ รักการอ่าน แสวงหาความรู้และมีเหตุผล (กรมวิชาการ. 2535 : 7) แต่นักเรียนในระดับประถมศึกษาก็ยังมิชอบการอ่าน การเขียน รวมทั้งการฟัง และการพูดภาษาไทย ดังจะเห็นได้จากการศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับปัญหา การอ่านวิชาภาษาไทยซึ่ง สุวณัฐ ไบกุลลาบ (2535 : 5) กล่าวว่านักเรียนส่วนใหญ่อ่านแล้วสรุปใจความข้อคิดจากเรื่องที่อ่านไม่ได้ทำให้ไม่ประสบผลสำเร็จในการอ่าน ส่วน วัลภา ศศิวิมล (2530 : 15) กล่าวว่า การอ่านในระดับประถมศึกษาครูมักสอนให้นักเรียนอ่านประสมตัวได้ สะกดถูก ออกเสียงถูกต้องมากกว่า การเข้าใจความหมายของเรื่อง นอกจากนั้น จิราพร ทรา ยคำ (2534 : 2 - 3) กล่าวว่า ครูส่วนใหญ่ยังไม่ได้จัดกระบวนการเรียนการสอน เพื่อฝึกกระบวนการอ่านแก่ผู้เรียน ส่วนใหญ่จะให้นักเรียนอ่านออกเสียงพร้อมกัน จึงทำให้ผู้เรียนอ่านออกเสียงได้ แต่อ่านจับใจความซึ่งนำไปสู่ความเข้าใจในการอ่านไม่ดีเท่าที่ควร ซึ่งสอดคล้องกับการประเมิน ความสามารถทางภาษาไทยระดับประเทศของนักเรียนชั้น ป. 1 - ป. 6 ปีการศึกษา 2534 โดย กองวิชาการ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ พบว่า สมรรถภาพทางด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1, 2, 4, 5 และ 6 มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าร้อยละ 50 ขึ้นไปของคะแนนเต็ม ผลเป็นที่น่าพอใจ แต่ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่า ร้อยละ 50 ของคะแนนเต็มทุกเขตการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2534)

จากที่นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ทุกเขตการศึกษาไม่ประสบผลสำเร็จในการเรียน ภาษาไทยในทักษะการอ่าน โดยเฉพาะการอ่านจับใจความสำคัญ ย่อมส่งผลให้ทักษะการเขียนมี ปัญหาด้วย เพราะการอ่านและการเขียนนั้นเป็นทักษะที่สัมพันธ์กัน หากนักเรียนมีผลการเรียนใน การอ่านดี ก็จะมีผลให้ความสามารถทางการเขียนดีขึ้นด้วยในทางตรงกันข้ามหากนักเรียนมีผล การเรียนในการอ่านไม่ดี ก็จะมีผลให้ความสามารถทางการเขียนไม่ดีเช่นกัน

จากสาเหตุและปัญหาดังกล่าวประกอบกับผลการวิจัยการสอนต่าง ๆ พบว่า นักเรียนมี ผลการเรียนดีขึ้น ผู้วิจัยเห็นว่ามียุทธวิธีสอนหนึ่งที่จะส่งเสริม ให้นักเรียนมีความเข้าใจในการอ่านแล้ว สามารถเรียงลำดับเหตุการณ์จากข้อความที่อ่าน แปลความ ตีความ จับใจความสำคัญ และ สรุปความได้ มีความสนใจในการอ่าน รักการอ่าน การเขียน มีความรับผิดชอบในการทำงาน

ร่วมกัน มีความคิดสร้างสรรค์เป็นของตนเอง คือ การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาเป็นวิธีสอนที่ได้รับการพัฒนาการสอนโดย ดร. ริชาร์ด วอล์กเกอร์ (Richard walker) และ ดร.เสาวลักษณ์ รัตนวิทย์ เป็นการสอนที่จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ในการใช้ภาษาโดยให้บทเรียนเป็นปัจจัยป้อนให้ผู้เรียนเข้าใจความหมายโดยรวมของเรื่องไปสู่องค์ประกอบย่อยของภาษาเริ่มจากการอ่านเป็นจุดเริ่มต้นของการพัฒนาไปสู่การพัฒนาทักษะอื่นๆ เพื่อนำความคิดรวบยอดที่สำคัญไปเขียนในรูปแบบที่เป็นความคิดของตนเอง (เสาวลักษณ์ รัตนวิทย์. 2534 : 18) การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา มีรูปแบบการสอนที่แตกต่างจากวิธีสอนแบบอื่นๆ กล่าวคือ รูปแบบการสอนมีการยืดหยุ่นปรับตัวให้สอดคล้องกับธรรมชาติแห่งวัยของผู้เรียนมีรูปแบบการสอน 3 รูปแบบดังนี้ (สนั่น มีชันหมาก. 2538 : 304)

รูปแบบที่ 1 ใช้เป็นวิธีสอนสำหรับผู้เรียนวัยเด็กตอนต้น คือ ปฐมวัย ถึง ประถมศึกษาช่วงแรก (ป. 1 – 2)

รูปแบบที่ 2 ใช้เป็นวิธีสอนสำหรับผู้เรียนวัยเด็กตอนกลาง คือ ประถมศึกษาช่วงกลาง (ป. 3 – 4)

รูปแบบที่ 3 ใช้เป็นวิธีสอนสำหรับผู้เรียนวัยเด็กตอนปลาย คือ ประถมศึกษาช่วงปลาย (ป. 5 – 6) และสามารถให้สอนกับเด็กวัยรุ่นหรือผู้ใหญ่ได้ผู้วิจัยเห็นว่าการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 2 เหมาะสมกับนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เพราะนักเรียนมีความสามารถในการอ่านมากขึ้น สามารถจับใจความสำคัญและบอกรายละเอียดบอกเหตุผลของเรื่องได้ นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่อ่านรู้จักวิเคราะห์เรื่องโยงเรื่องมาสู่ชีวิตประจำวันผู้เรียนเกิดทักษะในการเขียนจากความคิดของตนเองตามขั้นตอนของอรรถลักษณะ (Genre) ต่าง ๆ นักเรียนสามารถอ่านและสรุปความได้รู้จักวิเคราะห์อรรถลักษณะ แก้ไขปรับปรุงการใช้ภาษาที่ใช้อรรถลักษณะได้ นักเรียนได้ฝึกทักษะการเขียนอย่างมีระบบ และกระบวนการสอดคล้องกับอรรถลักษณะ สามารถสื่อสารภาษาเขียน พูด ฟัง อ่าน ได้อย่างถูกต้อง และนำประสบการณ์เดิมไปเขียนเรื่องใหม่ของตนเอง

เมื่อพิจารณาจากหลักการและรูปแบบการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ รูปแบบที่ 2 มาทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยคาดว่าจะการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษารูปแบบที่ 2 จะช่วยพัฒนาให้นักเรียนมีความเข้าใจในการอ่านและมีความสามารถในการเขียนดีขึ้นหรือไม่ มากน้อยเพียงใดเพื่อที่จะนำไปพัฒนาการเรียนการสอนภาษาไทยให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

จุดมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านของนักเรียน ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 2 กับการสอนตามคู่มือครู
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนของนักเรียนที่ได้รับการสอน แบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 2 กับการสอนตามคู่มือครู

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

1. ได้สื่อการเรียนการสอนอ่านและเขียนที่มีคุณภาพไว้ใช้สำหรับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 2 ของชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
2. เป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอนในการปรับปรุงคุณภาพ การสอนอ่าน และเป็นแนวทางสำหรับศึกษานิเทศก์ ผู้บริหาร ในการแนะนำวิธีสอน และสนับสนุนการสอนภาษาไทยของครู

ขอบเขตในการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มโรงเรียน พิชัยพัฒนา อำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2541 จำนวน 7 โรงเรียน ซึ่งมีนักเรียนทั้งหมด 200 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนด่านขุนทด อำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2541 จำนวนนักเรียนทั้งหมด 90 คน จำนวน 3 ห้องเรียน ห้องเรียนละ 30 คน ได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ตามขั้นตอนดังนี้

2.1 สุ่มโรงเรียนโดยใช้โรงเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม โดยการจับฉลากโรงเรียนมา 1 โรงเรียน จาก 7 โรงเรียน ได้โรงเรียนด่านขุนทด อำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา เป็นกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งมีจำนวน 3 ห้องเรียน ห้องเรียนละ 30 คน จำนวน 90 คน

2.2 สุ่มห้องเรียนโดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม โดยจับฉลากห้องเรียนมา 2 ห้องเรียน จาก 3 ห้องเรียน และทำการจับฉลากอีกครั้ง เพื่อสุ่มเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ซึ่งมีจำนวนห้องเรียนละ 30 คน

3. ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง ใช้เวลาทดลองทั้งสิ้น 4 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 5 วัน วันละ 3 คาบ

4) หนังสือที่ใช้ในการทดลองเป็นหนังสือเรียนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเอง จำนวน 2 เรื่อง โดยใช้วรรณลักษณะ (Genre) แบบเรื่องเล่าจากประสบการณ์

5) ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้

5.1 ตัวแปรอิสระ คือ วิธีสอนซึ่งแบ่งออกเป็น

5.1.1 การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 2

5.1.2 การสอนตามคู่มือครู

5.2 ตัวแปรตาม

5.2.1 ความเข้าใจในการอ่าน

5.2.2 ความสามารถในการเขียน

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

1. ความเข้าใจในการอ่าน หมายถึง ความสามารถในการอ่านที่มีคุณลักษณะอย่างน้อย 4 ประการ คือ

1.1 การแปลความ หมายถึง ความสามารถแปลความหมายของสิ่งต่าง ๆ โดยแปลภาษา แปลสัญลักษณ์ แปลลักษณะอาการ แปลเนื้อความ แปลคำพังเพย สุภาษิต ซึ่งเป็นความหมายที่ถูกต้อง และใช้ได้ดีกับเรื่องราวที่อ่านนั้นโดยเฉพาะ

1.2 การตีความ หมายถึง ความสามารถในการจับความสัมพันธ์ระหว่างส่วนย่อยของเรื่องที่อ่านมาสรุป หรือนำมากล่าวอีกนัยหนึ่งได้

1.3 การขยายความ หมายถึง ความสามารถในการขยายความคิดของผู้อ่าน และขยายความสามารถ หรือนัยของเรื่องราวที่อ่านให้กว้างไกลไปจากสภาพข้อเท็จจริงเดิมได้

1.4 การจับใจความ หมายถึง ความสามารถในการอ่านเรื่องแล้วสามารถบอกได้ว่าใครทำอะไร ทำที่ไหน ทำอย่างไร สรุปเป็นอย่างไรและลำดับเหตุการณ์ก่อนหลังของเรื่องได้

ความเข้าใจในการอ่านดังกล่าวมาสามารถวัดได้จากแบบทดสอบซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้น และผ่านการตรวจสอบคุณภาพแล้ว

2. ความสามารถในการเขียน หมายถึง ความสามารถของนักเรียนในการเขียนบรรยายภาพ โดยนำประสบการณ์ของนักเรียนมาช่วยในการเขียนเรื่อง ซึ่งวัดได้จากแบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น และผ่านการตรวจสอบคุณภาพแล้ว

3. การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 2 หมายถึง เป็นวิธีสอนที่จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ในการใช้ภาษาโดยให้บทเรียนเป็นปัจจัยป้อนให้ผู้เรียนเข้าใจความหมายโดยรวมของเรื่องไปสู่องค์ประกอบย่อยของภาษาจากการใช้ทักษะการอ่านเป็นจุดเริ่มต้นของการ

พัฒนาทักษะอื่น ๆ เพื่อนำความคิดรวบยอดที่สำคัญไปเขียนในรูปแบบที่เป็นความคิดของตนเอง ซึ่งการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 2 มีขั้นตอนการสอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 นักเรียนอ่านเรื่องร่วมกันและอภิปราย สนทนาเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านร่วมกันกับ ครูทำไดอะแกรมสรุปความ

ขั้นที่ 2 ครูโยงเรื่องที่อ่านเข้าสู่เรื่องในชีวิตประจำวัน และอภิปรายร่วมกัน

ขั้นที่ 3 เขียนเรื่องร่วมกันกับครูในกลุ่ม เขียนเรื่องของตนเองในกลุ่มใหญ่ หรือ กลุ่มย่อย

ขั้นที่ 4 อภิปราย สนทนา และวิเคราะห์หรือรณลักษณะเกี่ยวกับเรื่องที่เขียนใน ขั้นที่ 3

ขั้นที่ 5 ทบทวนเนื้อเรื่องและเสริมทักษะทางภาษา

2. การสอนตามคู่มือครู หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแนวการสอน ของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับ ปรับปรุง พ.ศ. 2533) โดยมีลำดับขั้นตอนการสอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 การสอนอ่านในใจ

ขั้นที่ 2 อ่านออกเสียง

ขั้นที่ 3 การใช้หลักภาษา

ขั้นที่ 4 นำบทอ่านตอนใดตอนหนึ่งมาอ่าน แล้วสร้างโครงสร้างของบทเรียน และให้ นักเรียนเล่าเรื่อง หรือเขียนตามโครงสร้าง

ขั้นที่ 5 พัฒนาทักษะทางภาษา

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความเข้าใจในการอ่าน
2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเขียน
3. เอกสารเกี่ยวกับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความเข้าใจในการอ่าน

ความเข้าใจในการอ่าน

ความเข้าใจในการอ่านถือเป็นหัวใจสำคัญของการอ่าน การอ่านสิ่งใดก็ตามถ้าอ่านแล้วไม่เข้าใจเรื่องที่อ่านก็ถือว่าเป็นการอ่านที่ไม่สมบูรณ์ นักการศึกษาได้ให้ความหมายของความเข้าใจในการอ่าน ดังนี้

ชวาล แพรัตกุล (2520 : 134) ให้ความหมายของความเข้าใจในการอ่านว่า เป็นความสามารถในการผสมความรู้ ความจำได้ไกลกว่าเดิมอย่างสมเหตุสมผล ซึ่งมีคุณสมบัติหลายประการ ดังนี้

1. รู้ความหมายและรายละเอียดย่อยของเรื่องนั้นมาก่อน
2. รู้ความเกี่ยวข้องสัมพันธ์ระหว่างชั้นและความรู้ย่อยเหล่านั้น
3. สามารถอธิบายสิ่งเหล่านั้นได้ด้วยสำนวนภาษาของตนเอง
4. เมื่อพบสิ่งใดที่มีสภาพทำนองเดียวกันที่เคยเรียนรู้มาแล้ว ก็สามารถตอบและอธิบายได้

แต่ สุวัฒน์ จันทรลอย (2527 : 11) กล่าวว่า ความเข้าใจในการอ่านเป็นเรื่องที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับการศึกษา และประสบการณ์ด้านต่าง ๆ ของแต่ละบุคคลถือเป็นองค์ประกอบสำคัญของการอ่านอย่างยิ่ง ถ้าอ่านแล้วไม่เข้าใจเรื่องที่อ่าน กล่าวได้ว่า การอ่านที่แท้จริงยังไม่เกิดขึ้นและยังทำให้เสียเวลาไปโดยเปล่าประโยชน์อีกด้วยส่วน สุกานต์ หลายสิบ (2540 : 11) กล่าวว่าความเข้าใจในการอ่านเป็นหัวใจสำคัญของการอ่าน เพราะการอ่านออกเสียงเพียงอย่างเดียวมันย่อมไม่เกิดประโยชน์หากไม่เข้าใจในการอ่านเพียงพอ ซึ่งความเข้าใจในการอ่านนั้นต้องอาศัยความสามารถในด้านต่าง ๆ หลาย ๆ ด้านประกอบกัน ดังนี้

1. ความเข้าใจในความหมายของคำศัพท์
2. การเรียงลำดับเหตุการณ์ได้

3. การจับใจความสำคัญของข้อความที่อ่าน
4. การสังเกตความสำคัญของข้อความที่อ่าน
5. การสรุปและการคาดการณ์ล่วงหน้า

ส่วนนักการศึกษาชาวต่างประเทศก็ได้กล่าวถึง ความหมายของความเข้าใจในการอ่าน ดังนี้

ทินเกอร์ (Tinker. 1952 : 15) อธิบายว่า ความเข้าใจในการอ่านเป็นจุดหมายปลายทางของการอ่านทุกชนิด เพียงมีความเข้าใจที่แจ่มแจ้งแต่อย่างเดียวก็เพียงพอแก่การรวบรวมความคิดในสิ่งที่เราอ่านได้ ฉะนั้น การสอนอ่านจึงควรย้ำความสำคัญ ของการส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านให้มาก ส่วน เชพเพอร์ต (Shepherd. 1973 : 79) สรุปว่าความเข้าใจในการอ่าน เป็นความสามารถของผู้อ่าน ที่ใช้ความคิดตามข้อเขียนที่ผู้เขียนได้เขียนไว้ ผู้อ่านจะต้องเข้าใจ ภาษาของผู้เขียน และตีความให้ตรงกับความตั้งใจของผู้เขียนซึ่งใกล้เคียงกับ คาร์เรลล์ (Carrell. 1986 : 251) อธิบายว่า ความเข้าใจในการอ่าน คือ ความเข้าใจในประโยคโดยเฉพาะความเข้าใจรูปแบบการเรียบเรียงเรื่อง หรือโครงสร้างของข้อเขียน หรือสรุปความหมายโดยกว้างได้ว่า ความเข้าใจในการอ่าน คือ การรับรู้ข้อมูลข่าวสารจากงานเขียน และสอดคล้องกับ คาร์ (Car. 1983 : 27) กล่าวว่าความเข้าใจในการอ่านเป็นการตีความเรื่องที่อ่านจากประสบการณ์ของผู้อ่านโดยใช้ความรู้เดิมในการตีความ และตัดสินใจอย่างมีเหตุผล

จากความหมายของความเข้าใจในการอ่านข้างต้น สรุปได้ว่า ความเข้าใจในการอ่านเป็น หัวใจสำคัญที่สุดในกระบวนการอ่าน ผู้อ่านต้องอาศัยความรู้ความสามารถทางความคิด และทางภาษาที่มีอยู่รวมทั้งประสบการณ์ของผู้อ่าน เพื่อทำความเข้าใจตีความในข้อความที่อ่านได้ ตรงกับความต้องการ และสามารถเข้าใจวัตถุประสงค์ของผู้เขียนได้ ก็ถือว่าการอ่านนั้นได้ประสบผลสำเร็จแล้ว

องค์ประกอบของความเข้าใจในการอ่าน

องค์ประกอบที่จะก่อให้เกิดความเข้าใจในการอ่านนั้น สมศักดิ์ สินธุระเวชญ์ (2528 : 26) ได้กล่าวไว้ว่า ความเข้าใจในการอ่านของเด็กจะอยู่ในระดับสูงหรือต่ำขึ้นอยู่กับองค์ประกอบต่าง ๆ คือ

1. ชนิดของความเข้าใจในการอ่าน เด็กแต่ละคนจะจับใจความแตกต่างกันตามประสบการณ์เดิม และวัตถุประสงค์ในขณะนั้นว่า ต้องการอ่านเพื่อเก็บใจความสำคัญหารายละเอียดที่สำคัญ ศึกษาคำแนะนำต่าง ๆ คาดการณ์เรื่องที่อ่าน หากคุณค่าของสิ่งที่อ่านสรุปเรื่องหรือเปรียบเทียบกับเรื่องอื่น และอ่านเพื่อให้เข้าใจเนื้อหาสำหรับนำไปใช้

2. พิสัยของความเข้าใจในการอ่าน เด็กจะอ่านได้ดีขึ้นและถูกต้องเพียงใดขึ้นอยู่กับพิสัยของหมู่คำที่เด็กแต่ละคนจะสามารถอ่านเข้าใจได้ สถิติปัญญา ประสบการณ์เดิมและความยากง่ายของข้อความ

3. ความถูกต้องของความเข้าใจในการอ่านย่อมแตกต่างกันตามวัย ประสบการณ์และความยากง่ายของข้อความที่อ่าน

4. ระดับความเข้าใจในการอ่านขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายอย่างเป็นต้นว่า สถิติปัญญา ความสามารถในการอ่าน ความเข้าใจในคำศัพท์ วิธีการอ่านและประสบการณ์เดิมของผู้อ่าน

5. ความเร็วของความเข้าใจในการอ่าน ต้องมีความเข้าใจคำศัพท์ ความสามารถในการนึกเห็นภาพสิ่งที่อ่าน ความยากง่ายของข้อความ ชนิดข้อความและสิ่งอื่น ๆ

ส่วน บอนด์ และทินเกอร์ (สมพร วัฒนศิริ. 2533 : 20 - 21 ; อ้างอิงมาจาก Bon and Tinker. 1957 : 234 - 235) ได้กล่าวว่า องค์ประกอบที่จะก่อให้เกิดความเข้าใจในการอ่านมีพื้นฐานมาจาก สิ่งเหล่านี้ คือ

1. การเข้าใจความหมายของคำ เป็นรากฐานสำคัญของความเข้าใจในการอ่าน ถ้าเข้าใจความหมายของคำศัพท์ชัดเจนและกว้างขวาง

2. การเข้าใจหน่วยความคิด เพื่อให้เข้าใจประโยค เด็กจะต้องอ่านเป็นหน่วยความคิด คือ แบ่งอ่านเป็นกลุ่มคำ ให้ได้ความหมายของคำที่ต่อเนื่องเป็นกลุ่ม ๆ แทนการอ่านทีละคำจะทำให้เป็นอุปสรรคต่อความเข้าใจในแต่ละประโยค

3. การเข้าใจประโยค คือ การเอาหน่วยความคิดย่อยมาสัมพันธ์กันจนได้ความเข้าใจประโยค

4. การเข้าใจตอน คือ ความสามารถที่จะนำประโยคแต่ละประโยคในตอนนั้น ๆ มาสัมพันธ์กัน จึงอ่านได้เข้าใจดีขึ้น

5. การเข้าใจเรื่อง คือ จะต้องเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างข้อความสำคัญ ๆ ในแต่ละตอน

จะเห็นได้ว่าองค์ประกอบของความเข้าใจในการอ่าน มีองค์ประกอบหลายประการที่ต้องฝึกฝนจนเกิดทักษะ จึงจะสามารถอ่านจับใจความได้ สรุปความ ตีความ หรือเข้าใจในสิ่งที่อ่านอย่างถ่องแท้ ดังนั้นในการสอนอ่านผู้สอนควรคำนึงถึงความสำคัญขององค์ประกอบเหล่านี้ด้วย

ระดับความเข้าใจในการอ่าน

ในเรื่องของความเข้าใจในการอ่านนั้น กรมวิชาการ (2525 : 28 - 34) ได้แบ่งระดับความเข้าใจในการอ่านตามจุดประสงค์การเรียนรู้ในเนื้อหาของหลักสูตรภาษาไทย พุทธศักราช 2521 ซึ่งมีจุดประสงค์การเรียนรู้ ดังนี้

1. เข้าใจคำศัพท์และความหมายของคำได้
2. อ่านจับใจความได้ และเข้าใจได้ถูกต้อง
3. จับใจความจากเรื่องที่อ่านได้
4. ตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้
5. วิเคราะห์เรื่องที่อ่านได้
6. เกิดอารมณ์คล้อยตามเรื่องที่อ่านได้
7. อ่านและบันทึกสรุปเป็นความรู้ได้
8. ถ่ายทอดสาระสำคัญ และความรู้สึกนึกคิดในสิ่งที่อ่านได้

แต่ว่า ดอลล์แมน และคนอื่น ๆ (Dallman and others. 1974 : 166) ได้แบ่งระดับความเข้าใจการอ่านเป็น 3 ระดับ คือ

1. ระดับความเข้าใจข้อเท็จจริง (Factual Level) หมายถึง ความเข้าใจเนื้อเรื่องที่อ่านตามตัวหนังสือที่เขียนไว้

2. ระดับความเข้าใจขั้นตีความ (Interpretation Level) คือ ความเข้าใจโดยอาศัยการสรุปความ ตีความ และแปลความจากเรื่องที่อ่านได้

3. ระดับความเข้าใจขั้นประเมินค่า (Evaluation Level) คือ ความสามารถในการประเมินค่า สิ่งที่ผ่านมาโดยอาศัยความรู้และประสบการณ์ของผู้อ่านพิจารณาตัดสิน

ส่วน จวีลักษ์ณ์ บุญยะกาญจน์ (2524 : 75) ได้จัดระดับความเข้าใจในการอ่าน ซึ่งแตกต่างกัน ตามจุดประสงค์และความสามารถของผู้อ่าน ไว้คล้ายคลึงกับของ Dallman และคนอื่น ๆ ไว้เป็น 3 ระดับ เช่นเดียวกันดังนี้

1. การอ่านเอาเรื่อง (Literal Reading) การอ่านระดับนี้บ่งชี้ชัดแล้วว่า อ่านหนังสือออก อ่านได้ อ่านแล้วรู้เรื่องราวเรื่องอะไร เป็นอย่างไร เกี่ยวข้องกับใคร ผู้อ่านจะใช้ความสามารถด้านความจำ เป็นส่วนใหญ่

2. การอ่านแปลความ ตีความ ขยายความ (Interpretive Reading) ผู้อ่านต้องใช้ความสามารถเหนือไปจากการอ่านเอาเรื่อง คือ ต้องจำเรื่อง ต้องแปลความ ต้องขยายความเป็นระดับความเข้าใจที่สูงไปกว่าระดับอ่านเอาเรื่อง

3. การอ่านขั้นวิจารณ์ (Critical Reading) การอ่านระดับนี้ ต้องใช้ความสามารถของสติปัญญาขั้นสูงสุด โดยอาศัยการอ่านระดับอ่านเรื่อง การแปลความเป็นพื้นฐาน ต่อจากนั้น ผู้อ่านจะต้องอาศัยประสบการณ์ของตน หรือความสามารถในการวิเคราะห์ สังเคราะห์การประเมินค่า ช่วยในการตัดสินวินิจฉัยเรื่องและข้อความที่ตนอ่าน ซึ่งได้จัดอันดับความเข้าใจในการอ่านได้ใกล้เคียงกับ เสาวลักษณ์ รัตนวิทย์ (2531 : 83) ดังนี้ คือ

1. ระดับความเข้าใจความหมายตัวอักษร (Literal Comprehension) ระดับความเข้าใจขั้นต้น เข้าใจสิ่งที่ผู้เขียนเขียนไว้โดยตรง

2. ระดับความเข้าใจในชั้นตีความ (Interpretation) หมายถึง การที่ผู้อ่านต้องการเข้าใจความหมายที่อ่านได้ละเอียด และลึกซึ้งกว่าในระดับแรก

3. ระดับความเข้าใจในชั้นวิจารณ์หรือการอ่านเชิงวิเคราะห์ (Critical Reading) หมายถึง การที่ผู้อ่านเข้าใจความหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยสามารถใช้ความคิดของตนเองวิเคราะห์สิ่งที่อ่านได้ ซึ่งในระดับนี้ผู้อ่านมีความเข้าใจในระดับต้นและในระดับตีความก่อนแล้วเป็นอย่างดี

ในขณะเดียวกัน แม้นมาส ขวลิต (2530 : 263) ได้แบ่งระดับความเข้าใจในการอ่านออกเป็น 3 ระดับ คือ

1. อ่านออก คือ สามารถผสมสระและพยัญชนะได้ รู้ความหมายของคำ
2. อ่านได้ คือ อ่านได้คล่องแคล่ว รู้ความหมายของคำและข้อความนั้น ๆ
3. อ่านเป็น คือ อ่านเข้าใจความ จับความหมายของประโยค ข้อความ และเรียงความทั้งหมดได้ สามารถวิเคราะห์ วิจารณ์ รู้จักประเมิน สังเคราะห์ นำไปใช้เป็นประโยชน์ได้

ซึ่งสอดคล้องกับ บันลือ พฤกษ์วัน (2532 : 66) ได้กล่าวถึงระดับความเข้าใจในการอ่าน อาจแบ่งได้ 3 ระดับ ดังนี้คือ

1. ระดับคำ ได้แก่ การอ่านที่มุ่งให้ข้อเท็จจริงจากเรื่องที่อ่าน ซึ่งสังเกตจากข้อเท็จจริง เช่น ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร
2. ระดับที่มีความเข้าใจสูงขึ้น มุ่งให้ผู้อ่านสามารถวิเคราะห์เหตุผล และสรุปเรื่องที่อ่านจากการตั้งคำถาม เช่น ทำไม เหตุใด อย่างไร
3. ระดับที่มีความเข้าใจสูงสุด มุ่งให้ผู้อ่านได้รับกระบวนการทางความคิดของตนเอง ตรวจสอบ พิสูจน์ แล้วตัดสินใจว่าควรเชื่อหรือไม่เชื่อ เป็นประโยชน์สมควรนำมาปฏิบัติ หรือเป็นโทษควรหาวิธีวางแนวป้องกัน

จะเห็นได้ว่าผู้ที่ทำการวิจัยศึกษาด้านนี้ ได้แบ่งระดับความเข้าใจในการอ่านที่แตกต่างกันออกไป ทักษะต่าง ๆ ในการอ่านเพื่อความเข้าใจในแต่ละระดับของการอ่านมีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกัน และมีความสำคัญต่อความเข้าใจของผู้อ่าน ดังนั้นผู้สอนอ่านจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องตระหนักถึงความสำคัญดังกล่าว เพื่อจะนำมาใช้เป็นแนวทางในการกำหนดจุดประสงค์ในการสอนอ่านให้เหมาะสมกับระดับชั้นและอายุ ความสามารถในการอ่านของนักเรียน

หลักในการสอนอ่าน

เสาวลักษณ์ รัตนวิทย์ (2528 : 1 - 8) กล่าวว่า หลักการอ่านนั้นเกี่ยวข้องกับกระบวนการอยู่ 2 ประการ คือ การติดตามผู้เขียนว่าจะพูดว่าอะไร และคิดว่าผู้เขียนหมายถึงอะไร วิธีสอนและเทคนิคการสอนแต่ละคนอาจจะใช้เวลาแตกต่างกันไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความสามารถในการอ่านของแต่ละคน และพื้นฐานเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ ด้วย ในการหาเหตุผลของข้อความที่อ่านนั้น ผู้เชี่ยวชาญการอ่านได้ค้นคว้าไว้ตามกระบวนการคิด (Thinking Process) มีหลายวิธี คือ

1. Top - Level Structure Method เป็นวิธีที่เน้นหนักในการสอนให้นักเรียนเกิดประสบการณ์ ด้วยตนเอง ในการที่จะพิจารณาว่า ความคิดหรือปัญหาของข้อความนั้นไปในแนวใด เมื่อเข้าใจโครงการเขียนหรือแผนการของผู้เขียน นักเรียนจะพบความคิดหลัก (Main Idea) และรายละเอียดอื่น ๆ อีกด้วย

2. The reader Selected Miscues Technique ให้นักเรียนอภิปรายเพื่อที่จะเดาความหมายของคำยาก ที่พบในข้อความที่อ่านหลังจากที่อ่านแล้ว การอภิปรายของครูจะช่วยให้เข้าใจยิ่งขึ้น และรู้ตนเองว่ามีจุดบกพร่องตรงไหน

3. The Cloze Procedure เป็นวิธีการตัดคำหรือลบคำออกจากข้อความทุกคำที่ 8 แล้วให้นักเรียนคิด หรือหาคำมาเติมลงในช่องว่างให้ตรงกับคำเดิม หรือเป็นคำที่ใช้แทนคำเดิมซึ่งมีความหมายถูกต้องทั้งในด้านความหมายและไวยากรณ์ เพื่อให้ได้ใจความที่สมบูรณ์

4. The ERICA Model Method เน้นให้นักเรียนเกิดประสบการณ์ด้วยตนเอง โดยผ่านกระบวนการ 4 ขั้นตอน คือ

- การเตรียมสำหรับอ่าน (Preparing for Reading)
- การคิดในสิ่งที่อ่าน (Thinking through the Reading)
- การแยกแยะและรวบรวมความรู้ที่ได้ (Extracting and Organizing Information)
- การแปลความหรือตีความรู้ (Translating Information)

การสอนทักษะการอ่าน

สมถวิล วิเศษสมบัติ (2525 : 73 - 74) กล่าวว่า ปัจจุบันนี้ได้มีการส่งเสริมทักษะการอ่านเป็นอย่างมากทั้งในระดับประถมและมัธยมศึกษา เพราะถือว่าหากนักเรียนมีพื้นฐานในการอ่านดีแล้ว ย่อมสามารถนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ในสาขาวิชาอื่น ๆ ได้เป็นอย่างดี ดังนั้นการสอนอ่านควรคำนึงในสิ่งต่อไปนี้

1. ความเข้าใจ คือ ความสามารถที่จะเข้าใจในลายลักษณ์อักษร หรือข้อความที่อ่านอย่างครบถ้วน คือ อ่านรู้เรื่องนั่นเอง การอ่านนั้นความเข้าใจเป็นสิ่งสำคัญเป็นอันดับหนึ่ง จึงไม่

ควรอ่านเร็วเกินไปจนไม่รู้เรื่อง คนเราจะอ่านหนังสือได้เข้าใจเพียงใดนั้นแล้วแต่ประสบการณ์และการศึกษาที่ได้รับมา เมื่อได้เห็นได้อ่านได้ฟังมากย่อมเข้าใจโลกได้ดีขึ้น และมีผลให้อ่านหนังสือเข้าใจรวดเร็ว และลึกซึ้งยิ่งขึ้นด้วย

2. ให้ผู้อ่านสามารถบอกรายละเอียดของเรื่องที่อ่านว่ามีสาระอะไรบ้าง โดยให้เล่าให้รายงานได้อย่างชัดเจน จึงจะแสดงว่าผู้อ่านมีความเข้าใจในเรื่องที่อ่าน
3. อ่านเพื่อปฏิบัติตามคำสั่งหรือคำแนะนำ
4. ฝึกการใช้สายตา การอ่านเพื่อความเข้าใจนิยมฝึกทักษะในการอ่านเร็ว และตอบคำถามได้ถูกต้องแม่นยำ
5. อ่านเพื่อให้สรุปหรือย่อได้ว่าเรื่องที่อ่านนั้นเกี่ยวกับเรื่องอะไร แม้จะไม่ละเอียดแต่ให้สามารถบอกได้บ้าง แม้จะไม่ครบสมบูรณ์ก็ตาม
6. อ่านแล้วสามารถคาดการณ์ทำนายว่าเรื่องที่อ่านนั้นจะลงเอยไปในรูปใด
7. อ่านแล้วทำรายงานย่อได้ โดยเฉพาะการอ่านประเภทนี้ ต้องการฝึกทำโน้ตย่อ
8. อ่านเพื่อหาความจริง และแสดงข้อคิดเห็นประกอบด้วย
9. การอ่านหนังสืออ้างอิงต่าง ๆ

นอกจากนี้ มานิตย์ บุญประเสริฐ (2526 : 4) ได้กล่าวถึงขั้นตอน และวัตถุประสงค์ของการอ่านเพื่อความเข้าใจได้ ดังนี้

1. การอ่านเพื่อตอบคำถาม ใคร ทำอะไร เมื่อไร ที่ไหน อย่างไร หรือเท่าไร การตั้งคำถามเหล่านี้จะช่วยให้จับประเด็นในการอ่านง่ายขึ้น
2. การอ่านเพื่อจับใจความสำคัญ คือ จับประเด็นว่าผู้เขียนต้องการที่จะเสนอข้อคิดเห็นอะไร การหาประเด็นสำคัญขึ้นอยู่กับลักษณะและความยาวของย่อหน้า และเรื่องด้วย
3. การอ่านหารายละเอียดที่สำคัญ การอ่านเพื่อเข้าใจรายละเอียดที่สำคัญเป็นเรื่องจำเป็นสำหรับการอ่านเพื่อการศึกษา นอกจากนี้การที่ผู้อ่านเข้าใจความหมายของตัวอักษรสามารถตีความ และวิจารณ์เรื่องที่อ่านได้นั้นเป็นระดับหนึ่งของความเข้าใจในการอ่าน โดยมีวัตถุประสงค์ในการอ่านเพื่อตอบคำถาม จับใจความสำคัญของเรื่อง และเก็บรายละเอียดของการอ่าน ทั้งนี้วิธีที่จะช่วยให้เกิดความเข้าใจในการอ่าน ดังกล่าวมี 2 ประการ คือ

ประการแรกก่อนอ่านตั้งจุดมุ่งหมายในการอ่าน

ประการที่สองเมื่อทราบจุดมุ่งหมายแล้ว ควรเลือกวิธีการอ่านด้วย

ในขณะเดียวกัน แบบแมน และดอว์สัน (ราชินีวรรณ สวงโท. 2539 : 18 ; อ้างอิงมาจาก Bamman and Dawson. 1959 : 177) กล่าวถึง การสอนอ่านเพื่อความเข้าใจไว้ดังนี้

1. ให้นักเรียนเข้าใจข้อความ กลุ่มคำ ประโยค และข้อความสั้น ๆ

2. ฝึกให้นักเรียนจับความคิดที่สำคัญ โดยตั้งคำถามให้ตอบ
3. ฝึกให้อ่านเพื่อสังเกตรายละเอียด
4. ฝึกให้อ่านเพื่อคาดการณ์สิ่งที่จะเกิดขึ้นต่อไป
5. ฝึกให้อ่านโดยกำหนดว่าต้องการให้รู้เรื่องอะไรบ้าง
6. ฝึกให้อ่านเพื่อจินตนาการเพิ่มเติม
7. ฝึกให้อ่านเพื่อให้ทราบแนวการจัดลำดับคำ

วิธีสอนอ่านในชั้นประถมศึกษา

สมบัติ มหารศ (2523 : 64) ได้กล่าวถึงหลักการสอนอ่านในชั้นประถมศึกษาตอนต้น ดังนี้

1. สอนให้เด็กแสดงออกทางประสบการณ์โดยยึดภูมิหลัง และสิ่งที่อยู่ใกล้ตัวเด็กตลอด จนสิ่งที่ได้พบมาก่อนแล้วนำมาสอดคล้องแทรกให้เด็กอ่าน
2. การสอนอ่านในเด็กวัยแรกเริ่ม หรือประถมศึกษาตอนต้น ควรมีการกำหนดให้อ่านในห้องสมุดด้วย
3. การสอนที่ดีต้องมีกิจกรรมต่าง ๆ และมีการเล่นประกอบทุก ๆ ชั่วโมง
4. การอ่านที่มีประโยชน์จะต้องมีการสนทนา การอภิปรายร่วมกันในชั้นด้วย
5. การให้ฟังตัวอย่างที่ถูกต้องและเหมาะสม และต้องแก้ไขทันทีที่เด็กอ่านผิด
6. ควรให้อ่านค่าง่าย ๆ คำธรรมดาสามัญให้มากที่สุดก่อนที่จะอ่านคำยากต่อไป

บันลือ พุกกะวัน (2522 : 106 - 110) ได้กล่าวถึงการสอนอ่านในระดับประถมศึกษาว่า เด็กจะเริ่มอ่านโดยมุ่งให้อ่านสัญลักษณ์ล้วนย่อมไม่ชวนสนใจ และมีความหมายน้อยมาก เป็นการยากที่จะต้องมุ่งใช้ความจำอย่างเดียว จึงควรสอนโดยใช้ภาพเพราะภาพจะช่วยให้สัญลักษณ์มีความหมายชัดเจน อ่านง่าย ประสบความสำเร็จง่าย ชวนให้อยากที่จะเรียน และฝึกอ่านในชั้นต่อไป จึงได้กำหนดลำดับขั้นในการสอนอ่าน ดังนี้

1. ขั้นเตรียม ตั้งแต่การปฐมนิเทศในเรื่องของการฝึกฟังเรื่องราวที่ครูอ่านและเล่าให้ฟัง การเตรียมขั้นนี้จึงเป็นหน้าที่ของครูที่ต้องเตรียมการสอนเตรียมจัดหาวัสดุเพื่อใช้ในการอ่านและควรเป็นเรื่องที่เด็กสนใจ
2. ขั้นชักจูงหรือแนะนำการอ่าน ครูชักจูงให้เด็กเห็นความสำคัญในการอ่าน โดยมีนิทานสนุก ๆ ประกอบชี้ให้เห็นโทษของการอ่านหนังสือไม่ได้ พร้อมทั้งชักจูงให้เห็นประโยชน์ของการอ่านที่จำเป็นในการดำรงชีวิต
3. ขั้นอ่านอาจทำได้หลายทางเช่น ช่วยกันเดาภาพที่แสดงความเป็นไปได้ของเรื่องราว นั้น ๆ ด้วยการเล่นเกม จัดกิจกรรมที่สอดคล้อง หรือจะเป็นการขับร้องแล้วแต่กรณีที่เห็นว่าสมควร

4. **ขั้นเปรียบเทียบและพินิจตัวอักษร (Visual Discrimination)** โดยปกติการอ่านเป็นคำเป็นประโยค เป็นขั้นเริ่มต้นการอ่านตามทฤษฎีของ เกสตอลท์ (Gestalt) เด็กเรียนรู้เป็นส่วนรวม อ่านก่อนแล้วจึงจะมาสังเกตรายละเอียดทีหลัง เพราะธรรมชาติของมนุษย์ที่พบเห็นสิ่งใดจะต้องรู้ว่านั่นคืออะไร ส่วนจะประกอบด้วยอะไรบ้าง รายละเอียดอย่างไรก็พิจารณาทีหลัง

5. การสร้างความเข้าใจในการอ่าน อาจฝึกได้หลายลักษณะ ดังนี้

5.1 อ่านแล้วบอกความเข้าใจในรูปประโยคโดยการแปล

5.2 ใช้วิธีทำทางประกอบการอธิบาย

5.3 การแสดงโดยสมมุติตามเรื่องราวคล้ายละคร

5.4 อ่านแล้วช่วยกันสรุป หรือย่อเรื่องให้ได้ความ

6. การแจกลูกหรือแจกคำ โดยมุ่งที่จะอ่านคำใหม่ ๆ ที่มีตัวสะกดแบบเดียวกันอาจเริ่มโดยวิธีการในข้อ 4. นำโดยการใช้คำในแม่บท

7. การนำบัตรคำไปเทียบคำในหนังสือแบบเรียนภาษาไทย หรือหนังสืออ่านประกอบ เพื่อฝึกอ่านเอง โดยปกติครูมักจะใช้วิธีคัดลอกคำในแบบเรียนโดยตรงมาฝึกอ่านบนกระดานดำ ในกรณีเช่นนี้ ก็เพื่อจะให้ทำหรือดึงความสนใจของเด็กมารวมที่กระดานดำที่จะสอน แต่มักจะได้ผลเพียงชั่วคราว เพราะเด็กทราบดีว่าครูคัดลอกมาจากหนังสือ เขาก็จะดูในแบบเรียนของเขา และเริ่มเบนความสนใจไปที่อื่น หากเป็นไปได้ควรพัฒนาบทเรียนโดยนำคำในแบบเรียนเป็นหลักนำมาฝึกอ่านโดยจัดเป็นแผนภูมิ

หลักการสอนอ่านเพื่อจับใจความ

ในการสอนทักษะการอ่านเพื่อจับใจความ ครูต้องพยายามสร้างความสนใจให้นักเรียน เห็นคุณค่า และความสำคัญของการอ่านเพื่อจับใจความ โดยฝึกให้นักเรียนอ่านเพื่อความเข้าใจ ในเรื่องราวที่กำหนดให้โดยครูตั้งคำถามให้นักเรียนตอบเป็นตอน ๆ ตามท้องเรื่อง

ทัศนีย์ ศุภเมธี (2534 : 88) กล่าวถึงการสอนอ่านเพื่อจับใจความสำคัญว่า เป็นการอ่านในใจโดยมุ่งแต่เนื้อเรื่อง ไม่ต้องพะวงกับการออกเสียง โดยครูแนะนำให้ตั้งคำถามด้วยตัวเอง จากเรื่องที่อ่านว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร ที่ไหน ฯลฯ และในการสอนครูควรแนะแนวทางในการอ่าน หรือบอกจุดมุ่งหมายเสียก่อนจะช่วยให้การอ่านจับใจความได้ดี เช่น

1. อธิบายคำบางคำที่มีความหมายพิเศษหรือคำที่ควรทราบก่อน เพื่อไม่ให้มีปัญหาในการเข้าใจความหมายที่อ่านเพื่อจับใจความ

2. ให้นักเรียนรู้จุดมุ่งหมายในการอ่านหรืออาจมีการตั้งคำถาม เพื่อให้ค้นหาคำตอบจะช่วยให้การอ่านจับใจความได้ดีขึ้น

3. มีการสนทนาเกี่ยวกับเค้าโครงเรื่องที่จะให้อ่านก่อน หรือสนทนาเกี่ยวกับภาพหรือ
ประสบการณ์เกี่ยวกับเนื้อเรื่องที่จะให้อ่าน

4. กำหนดเนื้อหาและเวลาที่ให้อ่านได้อย่างได้อย่างเหมาะสมกับระดับวัย และความสามารถ

5. ควรมีกิจกรรมต่อเนื่องหลังจากการอ่าน เช่น ให้ตอบคำถามหรือให้เขียนสรุปเรื่องราว
เพื่อทดสอบความเข้าใจ หรืออาจให้อ่านออกเสียงซ้ำในเนื้อหานั้นอีกครั้งก็ได้

อย่างไรก็ตาม บันลือ พฤกษ์วัน (2532 : 146) และสำนักงานคณะกรรมการการ
ประถมศึกษาแห่งชาติ (2531 : 56 – 57) ได้กล่าวถึงการอ่านจับใจความไว้ว่า เป็นการอ่านเพื่อ
ต้องการทราบว่าเป็นเรื่องราวก่อนเกี่ยวกับอะไร สำคัญตรงไหน และหมายความว่าอย่างไร
ซึ่งมีขั้นตอนในการฝึกอ่านจับใจความสำคัญ ดังนี้

1. อ่านเรื่องผ่าน ๆ โดยตลอดเพื่อให้รู้ว่าเรื่องนั้นว่าด้วยเรื่องอะไรบ้าง จุดใดบ้าง ตอนใด
เป็นตอนสำคัญของเรื่อง

2. อ่านซ้ำตอนที่ไมเข้าใจ และตรวจสอบความเข้าใจให้ถูกต้อง

3. ตอบคำถามสั้น ๆ ใครทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร หรือทำบันทึกย่อ เพื่อทดสอบความ
เข้าใจของตนเอง เรียบเรียงความสำคัญของเรื่องด้วยตนเอง

นอกจากนี้ สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2537 : 95) ได้จัดลำดับขั้นของการอ่านจับใจ
ความโดยกล่าวว่า การอ่านเป็นกระบวนการที่ซับซ้อน เป็นการทำงานประสานกันระหว่าง
มองเห็น การได้ยิน และการแปลความของสมอง ดังนั้นการอ่านที่จะได้ผลจำเป็นต้องมีลำดับขั้น
ของการคิด ตั้งแต่เบื้องต้นถึงขั้นสูงสุดดังนี้

ขั้นที่ 1 จำ เป็นขั้นเริ่มแรกของการอ่านที่สมองจะต้องจำเรื่องราวให้ได้ จำความหมาย
ของคำให้คำจำกัดความของคำยาก จำชื่อตัวละครและเหตุการณ์สำคัญ การที่ครูจะรู้ว่า นักเรียน
มีความจำเรื่องที่อ่านได้มากหรือน้อยก็ใช้วิธีการตั้งคำถามเรื่องที่อ่าน หรืออาจให้สะกดคำบอก
ความหมายและบอกคำจำกัดความ

ขั้นที่ 2 เข้าใจ เป็นขั้นที่นักเรียนสามารถเล่าเรื่องที่อ่านด้วยคำพูดของตนเองได้ เข้าใจความ
คิด ถ้อยคำ ประโยค และถ้อยคำที่ให้คิดสนใจ สรุปเรื่องเป็นมโนทัศน์ โดยใช้คำพูดของตนเอง
ดังนั้น การที่ครูจะประเมินว่านักเรียนมีความเข้าใจมากหรือน้อยควรตั้งคำถามด้วยการให้เล่าเรื่อง
สรุปเรื่อง และเรียงลำดับเหตุการณ์ของเรื่อง

ขั้นที่ 3 นำไปใช้ เป็นขั้นที่นักเรียนควรมีการฝึกนำถ้อยคำ ประโยค และเหตุการณ์ที่ได้
จากการอ่านไปใช้แก้ไขปัญหาในสถานการณ์ที่อาจจะเกิดขึ้นใหม่ หรือนำไปใช้แก้ไขปัญหาในวิชา
อื่น ๆ ดังนั้น คำถามที่ใช้จึงมักจะกำหนดเป็นสถานการณ์ให้นักเรียนพิจารณาในการนำความรู้มา
ใช้ประโยชน์

ขั้นที่ 4 วิเคราะห์ เป็นขั้นที่ให้นักเรียนแยกองค์ประกอบย่อยของแนวคิดที่ได้จากการอ่าน การรู้จักแยกความหมายหลายอย่าง สามารถบอกได้ว่า องค์ประกอบใดมีความสัมพันธ์กันหรือไม่เกี่ยวข้องกัน

ขั้นที่ 5 สังเคราะห์ เป็นขั้นที่ให้นักเรียนรู้จักสรุปแนวคิดของเรื่องค้นหาลักษณะโครงสร้างที่คล้ายคลึงกับเรื่องที่เคยอ่าน สุภาษิตหรือคำพังเพยที่มีความหมายเปรียบเทียบแล้วใกล้เคียงกัน อีกทั้งยังสามารถสรุปแนวคิดที่เหมือนกันและต่างกันได้ด้วย

ขั้นที่ 6 ประเมินค่า เป็นขั้นสูงสุดของการคิดที่ให้นักเรียนรู้จักตัดสินเรื่องที่อ่านว่า อะไรคือส่วนที่เป็นจริง และอะไรคือส่วนที่เป็นเท็จ พิจารณาและค้นหาคุณค่าที่ปรากฏในเรื่อง

สรุปได้ว่า การอ่านจับใจความที่เกี่ยวข้องกับลำดับขั้นการคิด 6 ขั้น คือ จำ เข้าใจ การนำไปใช้ วิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่า ดังนั้นครูจึงควรฝึกให้นักเรียนใช้ความคิดทั้ง 6 ขั้น นอกจากนั้นควรฝึกทักษะพิเศษในการอ่านให้กับนักเรียนด้วย จึงจะถือว่าเป็นการสอนอ่านจับใจความที่สมบูรณ์

การวัดความเข้าใจในการอ่าน

สายสุณี สุกุลแก้ว (2534 : 30 – 31) ได้กล่าวถึงการวัดความเข้าใจในการอ่าน เพื่อจับใจความสำคัญ ไว้ดังนี้

การวัดความเข้าใจในการอ่านเพื่อจับใจความอาจกระทำได้ด้วยวิธีต่าง ๆ ซึ่งควรจะใช้วิธีใดขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมายเป็นสำคัญ และเครื่องมือที่ใช้ในการวัดความเข้าใจในการอ่านแบ่งเป็น 2 ชนิด

1. แบบทดสอบมาตรฐาน (Standardized Test) ข้อสอบนี้นำไปให้นักเรียนทำเพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านกับเกณฑ์ปกติ (Norms) แบบทดสอบนี้ประกอบไปด้วยข้อความเป็นตอน ๆ หรือเรื่องสั้น ๆ ให้นักเรียนอ่านแล้วเลือกคำตอบ เรียงจากง่ายไปหายาก จำกัดเวลา นักเรียนจะได้คะแนนตามความสามารถของความเข้าใจในการอ่านแบบทดสอบ คะแนนจะออกมาในรูปคะแนนดิบ (Raw) เปอร์เซนต์ไทล์ (Percentile) หรือระดับ (Grade Equivalent)

2. แบบชนิดอิงเกณฑ์ (Criterion - Referenced Tests) มีข้อสอบเป็นตอน ๆ หรือเป็นเรื่อง สั้น ๆ ให้นักเรียนอ่านแล้วเลือกคำตอบ แต่ไม่เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านกับเกณฑ์ปกติหรือกลุ่มนักเรียนอื่น ๆ คะแนนของนักเรียนขึ้นอยู่กับผลสัมฤทธิ์การอ่าน เกณฑ์ที่ถือว่านักเรียนประสบผลสำเร็จจากการอ่านนั้นอยู่ระหว่างเกณฑ์ 80 และ 90 เปอร์เซนต์

จะเห็นได้ว่าการสอนอ่านในระดับประถมศึกษาชั้นนั้น นอกจากจะสอนให้นักเรียนอ่านได้ สะกดตัวได้ถูกต้องแล้ว จะต้องฝึกให้นักเรียนได้อ่านเพื่อเข้าใจความหมายของตัวอักษร ดีความ

แปลความ สรุปความ และจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ ซึ่งเป็นระดับหนึ่งของความเข้าใจในการอ่าน

2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเขียน

ความหมายของการเขียน

ประภาศรี สีหอำไพ (2524 : 340) ให้ความหมายของการเขียนว่า เป็นการแสดงความคิดออกมาเป็นลายลักษณ์อักษร ส่วน วรรณ แก้วแพรง (2526 : 2) กล่าวว่า การเขียน คือ การแสดงออกซึ่งความรู้ ความเข้าใจ ความคิดเห็น ความรู้สึก ความต้องการเจตคติ และประสบการณ์ โดยใช้ภาษาเขียนหรือลายลักษณ์อักษรอย่างใดอย่างหนึ่งเป็นเครื่องมือ เพื่อสื่อสิ่งดังกล่าวออกมาให้ผู้อ่านทราบตามที่ต้องการซึ่งกล่าวได้คล้ายกับ นพดล จันทรพิชญ (2531 : 91) ว่าการเขียน คือ การแสดงออกในการติดต่อสื่อสารอย่างหนึ่งของมนุษย์ โดยอาศัยภาษาตัวอักษรเป็นสื่อเพื่อถ่ายทอดความรู้สึกรู้สึกนึกคิด ความต้องการ และความในใจของเราให้ผู้อื่นทราบ การเขียนมีลักษณะเป็นการสื่อสารที่ถาวรสามารถคงอยู่ยาวนาน ตรวจสอบได้ เป็นหลักฐานอ้างอิงนานนับพันปี ถ้ามีการรักษาให้คงอยู่ในสภาพเดิมไว้ได้ และสอดคล้องกับ วิมล จิโรจพันธ์ และคนอื่น ๆ (2539 : 84) กล่าวว่า การเขียนคือ การแสดงความรู้ ความคิดและความต้องการของผู้ส่งสารออกไปเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อให้ผู้รับสารสามารถอ่านเข้าใจ ได้รับทราบความรู้ความคิดและประสบการณ์แก่บุคคลชั้นหลัง ๆ ได้โดยถูกต้องสมบูรณ์ การถ่ายทอดโดยวิธีบอกเล่าปากต่อปาก หรือที่เรียกว่า มุขปาฐะ อาจทำให้สารตกหล่นหรือคลาดเคลื่อนได้ง่าย ลายลักษณ์อักษรหรือตัวหนังสือที่เขียนเอาไว้ที่จริง ก็คือเครื่องหมายที่ใช้แทนคำพูดนั่นเอง

จากความหมายของการเขียนดังกล่าวพอสรุปได้ว่า การเขียนเป็นการสื่อสารอย่างหนึ่งของมนุษย์เป็นการแสดงออกทางภาษา หรือเป็นลายลักษณ์อักษรที่ต้องอาศัยความรู้ความสามารถในด้านความคิด ความรู้สึก จินตนาการ และประสบการณ์ของผู้เขียนประกอบกันสมควรที่จะได้รับการฝึกฝนอยู่เสมอไม่ว่าเป็นงานเขียนรูปแบบใดก็ตาม

ความสามารถในการเขียน

ความสามารถในการเขียนเป็นความสามารถในการเรียบเรียงข้อความได้อย่างเป็นระบบ โดยใช้ความคิด ความรู้ และการใช้ภาษาเพื่อสื่อความเข้าใจระหว่างผู้อ่านและผู้เขียน ดังที่นักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวไว้ ดังนี้

แวลเล็ตต์ (Valette. 1977 : 271) กล่าวว่า ความสามารถในการเขียนเป็นความสามารถในการใช้คำศัพท์ การสะกดตัว และไวยากรณ์โดยเขียนอย่างเชี่ยวชาญในลีลาของภาษา

ส่วน วินโดสัน (Windowson. 1978 : 61 – 63) กล่าวว่า ความสามารถในการเขียน คือ ความสามารถในการเรียบเรียงข้อความความคิดที่มีจุดมุ่งหมาย เพื่อการสื่อสารข้อความของ

ผู้เขียนไปยังผู้อ่าน ผู้เขียนจะต้องมีความสามารถในการเรียบเรียงประโยคต่าง ๆ ให้มีความต่อเนื่อง เป็นข้อมูลการสื่อสารที่มีความหมาย และรู้จักใช้คำเชื่อมความให้ถูกต้องด้วย ซึ่งใกล้เคียงกับ ไวท์ (ทัศพร เกตุพนอม. 2540 : 28 ; อ้างอิงมาจาก White. 1980 : 6) กล่าวว่า ความสามารถในการเขียนเป็นความสามารถในการเรียงลำดับประโยค ให้เชื่อมกันอย่างถูกต้องตามหลักไวยากรณ์และสมเหตุสมผล เขียนได้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ของผู้เขียน สื่อความหมายให้ผู้อ่านเข้าใจได้ สื่อสารในสิ่งที่ต้องการได้ เขียนได้ชัดเจน ไม่คลุมเครือ

สรุปได้ว่า ความสามารถในการเขียนเป็นความสามารถในการใช้คำศัพท์มาเรียบเรียงเป็นความคิดของผู้เขียนเพื่อสื่อความหมายให้ผู้อ่านเข้าใจได้ โดยการเขียนสื่อสารเพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจได้ถูกต้อง เขียนได้ชัดเจนไม่คลุมเครือ

องค์ประกอบของความสามารถในการเขียน

เป็นที่ทราบกันโดยทั่วไปแล้วว่า ทักษะการเขียนเป็นทักษะที่ยากและซับซ้อนที่สุดในทักษะภาษาทั้ง 4 ทักษะ จากความหมายของความสามารถในการเขียน ทำให้ทราบว่าความสามารถในการเขียนเป็นความสามารถที่ต้องอาศัยองค์ประกอบต่าง ๆ หลายด้าน เพื่อให้ความสามารถในการเขียนของผู้เขียนมีประสิทธิภาพ ซึ่งนักการศึกษาหลายท่านได้แสดงความคิดเห็นไว้ ดังนี้

ไวท์ (ทัศพร เกตุพนอม. 2540 : 30 ; อ้างอิงมาจาก White. 1980 : 6) ได้แสดงความคิดเห็นว่า ความสามารถในการเขียนจะต้องประกอบไปด้วยองค์ประกอบต่าง ๆ ดังนี้

1. ความถูกต้องของภาษาหมายถึง ผู้เขียนสามารถใช้ภาษาได้ถูกต้องตามหลักการต่าง ๆ ของภาษา

2. ความเหมาะสมของลีลาภาษา หมายถึง ผู้เขียนสามารถเขียนงานเขียนนั้นด้วยลีลาที่เหมาะสมต่อเนื้อเรื่องที่เขียน มีการเลือกใช้คำ และภาษาที่สละสลวย

3. เอกภาพของแก่นของเรื่องและประโยคใจความสำคัญ หมายถึง ผู้เขียนจะต้องนำเสนอความคิดและเรียบเรียงข้อความให้สัมพันธ์กัน และมีเอกภาพในเรื่องที่เขียนนั้น โดยนำความรู้ของผู้เขียนมาถ่ายทอดให้เหมาะสมกับหัวเรื่อง โดยคำนึงถึงผู้อ่านด้วย ซึ่งคล้ายคลึงกับ ศิริพร พัวพันธ์ (2532 : 17 – 18) ได้สรุปองค์ประกอบของความสามารถในการเขียนไว้ ดังนี้

1. กลไกในการเขียน ได้แก่ การสะกดตัวอักษรที่ถูกต้อง การใช้เครื่องหมายวรรคตอน และการใช้อักษรตัวใหญ่ให้ถูกต้องตามระเบียบวิธีการเขียนของแต่ละภาษา

2. หลักภาษา ได้แก่ การเขียนประโยคให้ถูกต้องตามหลักภาษานั้น

3. เนื้อหาซึ่งเป็นสิ่งสำคัญมาก ได้แก่ สารในการเขียนให้เหมาะสมตามวัตถุประสงค์ที่ผู้เขียนต้องการ และเหมาะสมกับผู้อ่าน

สรุปได้ว่า องค์ประกอบของงานเขียนนั้นประกอบไปด้วยองค์ประกอบเกี่ยวกับความรู้ใน
สิ่งที่เขียน ความสามารถในการใช้ภาษาเขียน และความสามารถในการเชื่อมโยงความคิด

การสอนทักษะการเขียน

ความมุ่งหมายในการสอนเขียน

สนิท ตั้งทวี (2531 : 37) กล่าวถึงจุดมุ่งหมายในการสอนเขียนว่า เพื่อให้นักเรียนมี
ความสามารถในข้อต่อไปนี้

1. เขียนตัวหนังสือได้ชัดเจน สวยงาม น่าอ่าน มีความเป็นระเบียบ และรวดเร็ว
2. เขียนหนังสือถูกต้องตามอักขรวิธี
3. เลือกคำได้ถูกต้องเหมาะสมกับเนื้อความและความนิยม
4. ถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดออกมาเป็นภาษาที่กะทัดรัด
5. สามารถแก้สำนวนภาษาที่เขียนได้
6. เขียนเล่าเรื่องต่าง ๆ ตามที่ต้องการได้
7. เขียนตอบคำถามได้ตรงประเด็น
8. เขียนเรื่องโดยใช้ถ้อยคำชักจูงให้น่าสนใจ
9. ใช้เครื่องหมายวรรคตอนได้ถูกต้อง
10. เขียนได้ถูกต้องตามแผนการเขียนทุกประการ

นอกจากนี้ สมบัติ มหารศ (2523 : 77) ได้กล่าวถึงความมุ่งหมายของการสอนเขียน
ดังนี้

1. เพื่อแสดงออกซึ่งคำพูดของตนเอง หมายถึงเขียนคำที่เด็กพูดก็ควรเขียนได้ ก่อนที่จะ
เขียนเรื่องอื่น ๆ ได้
2. เพื่อให้แสดงออกซึ่งความคิดโดยการเขียนต่าง ๆ
3. เพื่อนำไปเขียนแบบสร้างสรรค์ต่อไป
4. เพื่อให้สามารถเขียนได้ อย่างถูกต้องตามกลไก เช่น เขียนวันวรรค มีการใช้เครื่องหมาย
วรรคตอนได้ถูกต้อง และเขียนถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ ส่วน วรรณ แก้วแพรง
(2536 : 13) ได้กล่าวถึง จุดประสงค์ในการสอนเขียน คือ รายการที่กำหนดไว้อย่างชัดเจนว่าใน
การสอนเขียนจะให้นักเรียนเรียนรู้ สามารถที่จะทำหรือเขียนอะไรก็ได้ ดังนั้นจุดประสงค์จึงมี
ความสำคัญในการจัดการเรียนการสอนเป็นอย่างมาก ครูผู้สอนจึงควรรู้และมีความเข้าใจเกี่ยวกับ
จุดประสงค์ในการสอนเขียน ซึ่งสามารถศึกษาทำความเข้าใจเกี่ยวกับการสอนเขียนได้ 3 แห่ง
ด้วยกันคือศึกษาจากจุดประสงค์ของหลักสูตรศึกษาจาก ป. 02ศึกษาจากคู่มือการสอนภาษาไทย

จากจุดประสงค์ทั้ง 3 แห่ง ดังกล่าวจะเห็นได้ว่ามีจุดประสงค์ในการสอนเขียนมากมาย หลายจุดประสงค์ จึงน่าจะเกิดปัญหากับครูผู้สอน ดังนั้น วรรณ แก้วแพรกร จึงได้สรุป จุดประสงค์หลักของการสอนเขียนจากหลักสูตร ป. 02 และคู่มือการสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา 5 ประการ คือ

1. มุ่งสอนให้นักเรียนเขียนเป็นคำได้
2. มุ่งสอนให้นักเรียนเขียนข้อความตอนหนึ่ง ๆ ได้
3. มุ่งให้นักเรียนเขียนเป็นข้อความสั้น ๆ ได้
4. มุ่งให้นักเรียนเขียนข้อความตอนหนึ่ง ๆ ได้
5. มุ่งให้นักเรียนเขียนเรียงความหรือเขียนเป็นเรื่องราวได้

จากจุดประสงค์ในการสอนเขียนดังกล่าว เป็นจุดประสงค์หลักของการสอนเขียน ไม่ว่า ครูจะสอนให้นักเรียนเขียนอะไร เช่น เขียนประโยค เขียนบรรยายภาพเขียนเล่าประสบการณ์ เขียนตอบคำถาม ฯลฯ ก็อยู่ในจุดประสงค์ทั้ง 5 ข้อที่กล่าวมา (วรรณ แก้วแพรกร. 2526 : 13)

หลักการสอนเขียน

สนิท ตั้งทวี (2531 : 38 – 40) ได้เสนอแนะหลักสำคัญบางประการในการสอนเขียนไว้ ดังนี้

1. ครูควรจะได้ทำการทดสอบความรู้พื้นฐานทางการเขียนของนักเรียนเสียก่อน ที่จะมี การสอนในกรณีไม่มีแบบทดสอบมาตรฐาน ก็ควรจะได้สร้างแบบทดสอบตัวเลือกไว้ใช้เอง ซึ่งใช้ สำหรับวัดความสามารถในการสะกดคำ การใช้คำ การผูกประโยค และการเรียบเรียงข้อความ แบบทดสอบดังกล่าวนี้ จะช่วยครูให้ทราบว่านักเรียนเหล่านี้ มีความสามารถทางการเขียนอยู่บ้าง แล้วแค่ไหน นอกจากนั้นยังช่วยครูให้ได้ทราบถึงพัฒนาการทางการเขียนหลังจากได้สอนไปแล้ว ทุกระยะ
2. การสอนทักษะทางการเขียนนั้นไม่จำเป็นที่จะเป็นการเขียนเรื่องใดก็ตาม ครูไม่ควรไป กำหนดเรื่องให้ตายตัว ควรให้นักเรียนได้มีโอกาสเลือกเรื่องที่จะเขียน หรือเขาควรจะมีส่วนร่วมใน การเสนอหัวเรื่องด้วย
3. การสอนทักษะการเขียน ครูไม่ควรแยกสอนจากทักษะอื่น ๆ คือทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และสามารถให้สัมพันธ์ไปถึงวิชา วรรณคดี หลักภาษา ศิลปะและวิชาอื่น ๆ ได้ก็จะเป็น การดี
4. ทักษะการเขียนเป็นทักษะที่ค่อนข้างยุ่งยากซับซ้อน นักเรียนส่วนมากไม่ค่อยสนใจ เรียนเหมือนทักษะอื่นๆ ด้วยเหตุนี้ผู้สอนจึงควรใช้หลักของการเสริมแรง เสริมกำลังใจหลายรูปแบบ

5. การสอนเขียนนั้นครูไม่ควรมุ่งแต่จะให้กฎเกณฑ์หรือทฤษฎี ควรให้การปฏิบัติจริงทำจริง ให้ได้รู้จักคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น

6. การสอนทักษะการเขียนที่จะให้ได้ผลนั้น คือ ไม่ควรใช้คำอธิบายอย่างเดียว ควรใช้สื่อประกอบด้วย เพราะสื่อการสอนจะช่วยให้ นักเรียนเข้าใจได้ชัดเจน และไม่เกิดความรู้สึกเบื่อหน่าย

7. ครูควรวางแผนการสอนอย่างละเอียดและชัดเจน เช่น ครูจะมีวัตถุประสงค์อะไรบ้าง และควรจะเป็นจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ซึ่งสามารถเน้นพฤติกรรม การเขียนของผู้เรียนได้อย่างแจ่มชัด การนำเข้าสู่บทเรียน การดำเนินการสอน การจัดกิจกรรมที่จะทำให้ทักษะการเขียนสัมพันธ์กับวิชาอื่น ๆ พร้อมทั้งสื่อการเรียนและเกณฑ์การประเมินผล

8. นักเรียนควรมีส่วนร่วมในการวัดผล และการสร้างเกณฑ์ในการประเมินผล การเขียนด้วย ทั้งนี้เพื่อให้ทราบแนวทางในการวัดผลว่าควรจะเป็นอย่างไร เพื่อว่าตัวเขาเองจะได้รู้จักใช้ดุลพินิจและใช้วิจารณญาณในการทำงาน

สุจิต เพียรชอบ และสายใจ อินทร์พรหม (2536 : 165 - 167) ได้เสนอแนะหลักสำคัญในการสอนทักษะการเขียนไว้ ดังนี้

1. ก่อนสอนควรทดสอบความพร้อมในการเขียนของผู้เรียน
2. ผู้สอนควรปลูกฝังให้ผู้เรียนตระหนักในคุณค่าของการเขียนที่ใช้สื่อสารในชีวิตประจำวัน และสามารถยึดเป็นอาชีพในอนาคต
3. การสอนแต่ละครั้งผู้สอนควรตั้งจุดประสงค์ ในแต่ละครั้งอย่างชัดเจน
4. ในการสอนเขียนผู้สอนไม่ควรกำหนดหัวเรื่องตายตัว ควรให้ผู้เรียนมีโอกาสเสนอ และเลือกเรื่องเอง
5. ควรสอนทักษะการเขียนให้สัมพันธ์ทักษะและสัมพันธ์กับวิชาอื่น
6. ผู้สอนควรใช้กลวิธีการจูงใจหลาย ๆ รูปแบบ
7. การจัดกิจกรรมและมอบหมายงานควรคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล
8. ผู้สอนควรใช้วิธีสอนหลาย ๆ แบบ เพื่อเป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความรู้ กระตือรือร้นที่จะเขียน
9. ผู้สอนควรจัดกิจกรรมประกอบการสอนหลาย ๆ ประเภท และควรให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดกิจกรรมนั้นด้วยและกิจกรรมการเขียนนั้นควรเป็นกิจกรรมที่ให้ประสบการณ์ตรง ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเองให้มาก
10. การสอนทักษะการเขียนให้ได้ผลดีนั้น ผู้สอนควรใช้สื่อการสอนประกอบด้วย เพราะจะช่วยสร้างความสนใจและยังทำให้เข้าใจบทเรียนเร็วขึ้น
11. ผู้สอนควรวางแผนการสอนอย่างละเอียด

12. ผู้เรียนควรมีส่วนร่วมในการสร้างเกณฑ์การเขียนประเภทต่าง ๆ ด้วยทั้งนี้เพื่อฝึกให้ผู้เรียนเขียนโดยมีหลักเกณฑ์ นอกจากนี้ยังเป็นการช่วยให้การประเมินผลง่ายขึ้น ผู้เรียนเองก็สามารถปรับปรุงทักษะการเขียนของตนเองให้เป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้

13. ในกรณีที่ผู้เรียนประสบปัญหาในการเขียน เช่น ไม่สามารถถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดออกมาเป็นภาษาเขียน ผู้สอนช่วยได้โดยสร้างสถานการณ์ และจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่ช่วยให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเขียน

14. เมื่อผู้เรียนเขียนตามที่คุณสอนมอบหมายแล้ว ผู้สอนควรตรวจสอบให้เสร็จแล้วคืนให้ผู้เรียน พร้อมทั้งเขียนติชมให้ชัดเจน เพื่อว่าผู้เรียนจะได้ทราบว่าตนมีข้อดีข้อเสียอย่างไร ทั้งนี้เป็นการช่วยให้ผู้เรียนมีกำลังใจในการเขียนต่อไป

15. นอกจากสอนเขียนในชั้นเรียนตามปกติ ผู้สอนควรจัดกิจกรรมหรือมอบหมายงานให้ผู้เรียนไปทำนอกชั้นเรียน ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเขียนได้อย่างสม่ำเสมอ

3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา

ความเป็นมาของวิธีการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา

วิธีสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (CLE : Concentrated Language Encounter) พัฒนามาจากนักภาษาศาสตร์ชาวออสเตรเลียกลุ่มหนึ่ง เมื่อ ค.ศ. 1960 ทดลองใช้สอนภาษาแก่ชาวพื้นเมืองเผ่า อบอริจิน (Aborigines) ซึ่งแต่เดิมไม่สามารถ สื่อสารภาษาได้โดยตรงกับชาวออสเตรเลียโดยทั่วไป ทดลองครั้งแรกที่ Traeger Park School เมือง Alice Spring รัฐ Northern Territory ปรากฏว่าการทดลองได้ผลดี วิธีสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาจึงแพร่ขยายออกไปทั่วออสเตรเลีย และเผยแพร่ไปสู่อเมริกา แคนาดา รวมทั้งประเทศในแถบอุษาคเนย์ วิธีสอนนี้ได้เผยแพร่มายังประเทศไทย เมื่อ พ.ศ. 2527 (สนั่น มีชันหมาก. 2538 : 302)

จากรายงานการทดลองใช้วิธีสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาโดย Dr. Richard F. Walker และคณะ ซึ่งมี Dr. Brain Gray และ Dr. Nea Dore ซึ่งเป็นโครงการทดลองระยะ 5 ปี จาก พ.ศ. 2531 - 2535 ในพื้นที่บริเวณภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนใต้ คือ จังหวัดบุรีรัมย์ ศรีสะเกษ สุรินทร์ และชัยภูมิ ปรากฏว่าผลการทดลองเป็นที่น่าพอใจสามารถแก้ปัญหาการเรียนการสอนภาษาไทย ของเด็กที่ใช้ภาษาถิ่นเป็นอย่างดี โครงการวิจัยและพัฒนการสอนภาษาไทยแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาดังอยู่ณคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร โดยมี ดร.เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย เป็นผู้อำนวยการโครงการ (สนั่น มีชันหมาก. 2538 : 303 ; อ้างอิงมาจาก Walker. and others. 1984 : 3-18)

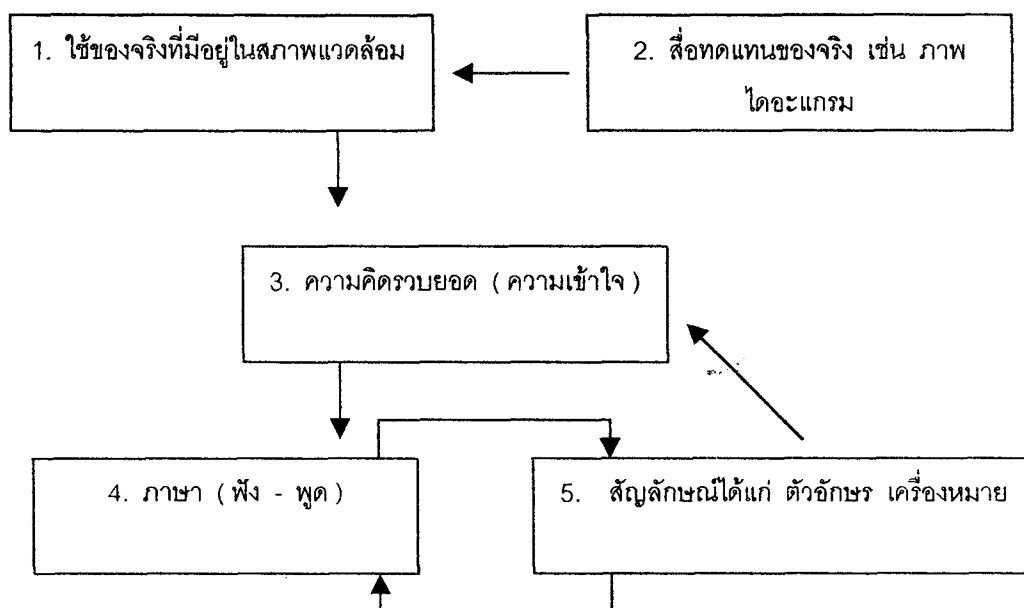
แนวทฤษฎีการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (Concentrated Language Encounter Approach)

วิธีการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา ได้แนวทฤษฎีการสอนภาษาจากหลายทฤษฎีด้วยกัน ดังนี้ (เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย. 2534 : 20 - 30)

1. แนวทฤษฎีการสอนเพื่อสื่อสาร (The Communicative Teaching Approach) แนวทฤษฎีการสอนแบบนี้จะเน้นใช้ภาษาของผู้เรียนเป็นหลัก โดยอาศัยหลักการของภาษาศาสตร์เชิงสังคมวิทยา (Sociolinguistics) ซึ่งว่าด้วยเนื้อหาบริบท (Context) ภาษาและวัฒนธรรมแตกต่างกันในแต่ละชุมชน ที่อาจผิดแผกแตกต่างกันไปตามสภาพแวดล้อม กระบวนการสอนตามแนวทฤษฎีนี้จะเน้นปฏิสัมพันธ์ในการใช้ภาษาระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน และระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียนเป็นหลักสำคัญ การกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกริ่อกอยากแสดงออกทางภาษา หรือการทดลองการใช้ภาษาเพื่อสื่อความหมายด้วยตนเองทั้ง การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ย่อมจะทำให้การพัฒนาภาษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นไปอย่างธรรมชาติได้ เนื้อหาที่จัดขึ้นเป็นบทเรียนจึงควรเน้น บริบททางภาษาที่มีความหมายแก่ผู้เรียนตามหลักการใช้ภาษาในสังคมในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสมตามกาลเทศะมากกว่าจะจัดแบบวิเคราะห์ภาษาให้นักเรียน เพียงเพื่อเข้าใจระบบของเสียง คำ และไวยากรณ์เท่านั้น นอกจากนี้กิจกรรมการเรียนการสอนจำเป็นอย่างยิ่ง ที่ผู้สอนจะต้องจัดให้ผู้เรียนมีโอกาส แสดงออกทางภาษาได้อย่างเป็นธรรมชาติ ผู้สอนจะมีหน้าที่คอยช่วยเหลือแนะนำและแก้ไขการใช้ภาษาที่ถูกต้องแก่ผู้เรียนกิจกรรมดังกล่าวได้แก่ การทำงานกลุ่มย่อยเพื่อการอ่านร่วมกัน การเขียนเรื่องร่วมกัน การโต้ตอบในการฟัง การพูดร่วมกัน

2. แนวทฤษฎีการสอนแบบธรรมชาติ (Natural Approach) ทฤษฎีการสอนอ่านแบบนี้จะเน้นให้ปัจจัยป้อนเข้าที่มีความหมายเป็นที่เข้าใจแก่ผู้เรียน (Comprehensible Input) โดยใช้กระบวนการเรียนการสอน (Process) ที่เหมาะสมกับการเรียนรู้ทางภาษาของผู้เรียน (Language Acquisition) เป็นหลัก ผลการเรียนรู้ (Output) จะประสบผลสำเร็จดังที่คาดหมายได้ ถ้าผู้สอนเข้าใจวิธีการให้ปัจจัยเข้าอย่างถูกต้องและเหมาะสมกับผู้เรียน

การให้ปัจจัยป้อนเข้าที่มีความหมายเป็นที่เข้าใจแก่ผู้เรียนนั้นจำเป็นต้องอาศัยกระบวนการสอน ความคิดรวบยอดทางภาษาที่ถูกต้องซึ่งอาจจะลำดับการสอน ดังแผนภาพต่อไปนี้

ภาพประกอบ 1 แสดงการลำดับการสอนตามแนวทฤษฎีธรรมชาติ

การใช้วัสดุของจริงที่มีอยู่ในสภาพแวดล้อม (ดังผังภาพ หัวข้อที่ 1) เช่น วัตถุต่าง ๆ ที่ผู้เรียนเคยเห็นและเคยใช้อยู่ในชีวิตประจำวันจะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจ และได้รับความคิดรวบยอดเกี่ยวกับความหมายของสิ่งนั้น ๆ ได้อย่างรวดเร็ว

อย่างไรก็ตามถ้าเราจะนำของจริงทุกอย่างมาให้ผู้เรียนเห็นคงเป็นไปได้ยาก ดังนั้น การใช้สิ่งทดแทนของจริงเหล่านั้นได้แก่ รูปภาพ ไดอะแกรม ก็อาจช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจและได้รับความคิดรวบยอดเกี่ยวกับความหมายของสิ่งต่าง ๆ เหล่านั้นได้เป็นอย่างดี (ดังผังภาพที่ หัวข้อที่ 2) เพราะผู้เรียนสามารถถ่ายโยงความคิดไปยังของจริงที่ตนเคยพบเห็นมาก่อนได้ การพัฒนาความคิดรวบยอด (ดังผังภาพ หัวข้อที่ 3) จะง่ายขึ้น หลังจากนั้นเมื่อผู้เรียนมีโอกาสได้ยิน ได้ฟังเกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ ที่เข้าใจมาแล้วว่าอย่างไร การพัฒนาการฟัง การพูดย่อมจะง่ายและเป็นที่เข้าใจได้มากขึ้นเมื่อผู้เรียนได้พบสัญลักษณ์ เช่น ตัวอักษรที่เขียนขึ้นโดยมีความหมายตามที่เคยฟังเคยพูดมาก่อน การถ่ายโยงความคิดรวบยอดก็จะชัดเจนมากขึ้น ซึ่งกระบวนการนี้จะเป็นกระบวนการสำคัญในการถ่ายโยงการอ่านเพื่อความเข้าใจที่ถูกต้องตามการรับรู้ของมนุษย์

3. แนวทฤษฎีการสอนอ่าน (Teaching Reading Approach)

การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาได้ใช้แนวทฤษฎีการสอนอ่านทางภาษาศาสตร์และทางจิตวิทยา โดยพิจารณาทั้งทางลักษณะของธรรมชาติทางภาษาศาสตร์ที่มนุษย์ฟังรับรู้ และมีประสบการณ์จากวัสดุที่อ่าน หรือสิ่งที่อ่านในชีวิตจริงพร้อมทั้งคำนึงถึงกระบวนการอ่านของมนุษย์โดยธรรมชาติเป็นสิ่งสำคัญซึ่งจะเป็นหลักการทางภาษาศาสตร์เชิงจิตวิทยา

(Psycholinguistics) และทำให้ผู้อ่านมีเจตคติในการอ่านที่ดีขึ้นนอกจากนี้ทักษะการเขียน ซึ่งเป็นทักษะที่มีความสัมพันธ์กับการอ่านจะได้รับการพัฒนาได้อย่างถูกต้อง และเหมาะสมอีกด้วย จึงนับว่ากระบวนการสอนอ่านและเขียนจะดำเนินต่อเนื่องกันอย่างมีประสิทธิภาพด้วย ถ้ากระบวนการสอนอ่านดำเนินไปอย่างถูกต้องเหมาะสม

4. แนวทฤษฎีการสอนภาษาแบบอรรถฐาน (Genre - Base Approach)

แนวทฤษฎีการสอนภาษาแบบอรรถฐาน (Genre - Base Approach) ได้รับการพัฒนามาจากกลุ่มนักภาษาศาสตร์ชาวออสเตรเลียกลุ่มหนึ่ง ซึ่งได้แก่ Jim Martin , Joan Rothery , Frances Christie , Brian Gray และ Marry Macken (Martin and Rothery. 1980, 1981) ; (Christie. 1987, 1989) แนวทฤษฎีนี้ จะยึดหลักการเกี่ยวกับทฤษฎีภาษาเชิงระบบ (Systemic Linguistics Theory) ของ M. A. K. Halliday ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญภาษาศาสตร์ระดับโลก และเป็นที่ยอมรับนับถือกันโดยทั่วไปในกลุ่มของนักภาษาและผู้สอนภาษาในปัจจุบัน ทฤษฎีภาษาศาสตร์เชิงระบบดังกล่าว จะเน้นการใช้ภาษาเพื่อการสื่อเนื้อหาความจากบริบทภาษาในกาละเทศะต่าง ๆ ที่ใช้กันในสังคมหรือชุมชน ซึ่งย่อมจะมีสถานการณ์แวดล้อมและวัฒนธรรมที่แตกต่างกันไป และมีอิทธิพลต่อการใช้ภาษาของบุคคลต่าง ๆ ในสังคมหรือชุมชนนั้น ๆ หลักการสำคัญของแนวทฤษฎีการสอนภาษาแบบอรรถฐาน จะอิงหลักการสำคัญของแนวทฤษฎีการสอนภาษาศาสตร์เชิงระบบ

ลักษณะและชนิดของเนื้อหาความในภาษา (Genre)

ในภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ อรรถลักษณะของภาษาพูดและภาษาเขียนมีหลายชนิด ดังนี้ (เลาวัลย์รัตน์ รัตนวิชัย. 2534 : 27)

1. เรื่องเล่าจากประสบการณ์ (Recount)
2. รายงาน (Report)
3. การอธิบาย (Explanation)
4. เรื่องเกี่ยวกับความคิดเห็น (Exposition)
5. วิธีการ (Procedure)
6. เรื่องเล่าหรือบรรยายเชิงจินตนาการ (Narrative)
7. อภิปราย (Discussion)
8. การสังเกต (Observation)

ชนิดและลักษณะของเนื้อหาความดังกล่าว โดยทั่วไปจะมีรายละเอียดของโครงสร้างภาษาและลักษณะภาษา ดังนี้

1. กระบวนการสังเกต (Observation) เริ่มต้นจากตั้งปัญหา วิเคราะห์เรื่องที่อ่าน แยกแยะรายละเอียด เล่าเรื่องแล้วรายงานตามลำดับ สรุปประเด็น

2. กระบวนการเล่าเรื่องจากประสบการณ์ (Recount) เริ่มต้นจาก นำเข้าเรื่อง ลำดับเหตุการณ์ เล่าเหตุการณ์ต่อเนื่อง สรุปแสดงความรู้สึก
3. กระบวนการแสดงความคิดเห็น (Exposition) เริ่มต้นจาก วิจารณ์เรื่อง แสดงเหตุผลในการเขียนเรื่อง ชี้ผลดีผลเสีย เน้นความสำคัญ สรุปเรื่อง
4. กระบวนการบรรยายเชิงจินตนาการ (Narrative) เริ่มต้นจาก การเริ่มเรื่อง ชี้ปมปัญหา ชี้เหตุที่เกิดปัญหา เล่าเหตุการณ์ทั้งกาลเทศะ ลงท้ายมีสติสอนใจ
5. กระบวนการอภิปราย (Discussion) เริ่มต้นจาก บอกความหมาย ชี้แจงความสำคัญ ชี้ข้อขัดแย้งและสนับสนุน สรุป เสนอแนะ
6. กระบวนการรายงาน (Report) เริ่มต้นจาก แนะนำชี้แจงประเภท แจกแจงรายละเอียด แสดงลักษณะต่าง ๆ ของรายละเอียด
7. กระบวนการอธิบายเหตุผล (Explanation) เริ่มต้นจาก เสนอหลักการ แสดงเหตุผล ชี้แจงความต้องการและความจำเป็น บอกลักษณะเหตุการณ์ สรุป
8. กระบวนการแสดงวิธีการ (Procedure) ตั้งเป้าหมาย ชี้แจงเครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ วางแผนงาน ลำดับวิธีการดำเนินงาน แสดงผลผลิตที่เกิดขึ้น

ขั้นตอนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (เลวลักษณะ รัตนวิทย์. 2534 : 31-38)

1. การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 1 สำหรับผู้เรียนวัยเด็กตอนต้นถึงประถมศึกษาปีที่ 1-2 มีขั้นตอนการสอนดังนี้
 - ขั้นที่ 1 ครูอ่านเรื่อง เล่าเรื่องให้ผู้เรียนฟัง
 - ขั้นที่ 2 ผู้เรียนเล่าเรื่องย้อนกลับจากที่ได้ฟังครูอ่าน
 - ขั้นที่ 3 ครูและนักเรียนเขียนเรื่องร่วมกัน
 - ขั้นที่ 4 ผู้เรียนทำหนังสือเล่มใหญ่
 - ขั้นที่ 5 ทำกิจกรรมทางภาษา การเล่นเกม
2. การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 2 สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-4 มีขั้นตอนการสอนดังนี้
 - ขั้นที่ 1 นักเรียนอ่านเรื่องร่วมกันและอภิปราย สนทนาเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน ทำไต่ถามกรรมร่วมกับครู
 - จุดมุ่งหมาย ให้ผู้เรียนจับใจความสำคัญ และบอกรายละเอียดได้ บอกเหตุผลของเรื่องได้โดยใช้โครงสร้างระดับยอด (Top - Level Structure)
 - การประเมิน ประเมินจากการให้รายละเอียดโครงสร้างระดับยอด สาเหตุของปัญหา การแก้ปัญหา การเปรียบเทียบ

ขั้นที่ 2 ครูโยงเรื่องที่เข้าสู่เรื่องของนักเรียน และอภิปรายร่วมกัน

จุดมุ่งหมาย เพื่อให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน รู้จักวิเคราะห์เรื่องโยงเรื่องมาสู่ชีวิตประจำวัน

ประเมิน สังเกตและบันทึกความสามารถการแสดงความคิด และการวิเคราะห์

ขั้นที่ 3 ครูและนักเรียนเขียนเรื่องร่วมกันกับครู รวมกันทั้งกลุ่มย่อย และเขียนเรื่องด้วยตนเอง

จุดมุ่งหมาย เพื่อให้นักเรียนเกิดทักษะในการเขียนจากความคิดของแต่ละคนตามขั้นตอนของอรรถลักษณะ (Genre) ต่าง ๆ

การประเมิน ตรวจเรื่องตามขั้นตอนการดำเนินเรื่องตามอรรถลักษณะจากเรื่องที่เขียนร่วมกัน

ขั้นที่ 4 ครูนำผู้เขียนให้สนทนาอภิปรายวิเคราะห์อรรถลักษณะจากเรื่องที่เขียน

จุดมุ่งหมาย เพื่อให้ผู้เรียนสามารถอ่านแล้วสรุปความได้ และรู้จักวิเคราะห์อรรถลักษณะ แก้ไขปรับปรุง ครูวิเคราะห์เป็นตัวอย่าง ฝึกให้ผู้เรียนวิเคราะห์ด้วยตนเอง แล้วอภิปรายซักถาม

การประเมิน ตรวจความสามารถในการวิเคราะห์ตามขั้นตอน ตรวจการใช้ภาษาสังเกตการทำงานร่วมกัน สังเกตความรับผิดชอบ

ขั้นที่ 5 ทำกิจกรรมทางภาษา ทบทวนและเสริมทักษะ

จุดมุ่งหมาย เพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกภาคปฏิบัติ ให้เขียนอย่างมีระบบ และกระบวนการสอดคล้องกับอรรถลักษณะ สามารถสื่อสารภาษาเขียน พูดฟังอ่านได้อย่างถูกต้องและสามารถนำประสบการณ์เดิมไปใช้เขียนเรื่องใหม่ของตนเองได้ตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้

การประเมิน ตรวจดูเรื่องที่เขียนใหม่ด้วยตนเอง ดูความสามารถในการวิเคราะห์เรื่อง ตรวจแก้ไขเรื่องความถูกต้องของอรรถลักษณะ ดูการสรุป ย่อความ และความสามารถในการใช้คำใหม่ การสะกดคำ การเรียบเรียงประโยค

นิยามคำศัพท์บางคำในการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 2

อรรถลักษณะ (Genre) คือกระบวนการดำเนินเรื่องในการเขียนในการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาได้ยกตัวอย่างไว้ 8 อรรถลักษณะแต่ละอรรถลักษณะมีแนวทางในการดำเนินเรื่อง โดยการตั้งคำถามตามลำดับ ดังตารางต่อไปนี้ (สนั่น มีชนหมาก. 2538 : 309 - 373)

โครงสร้างระดับยอด (Top - Level Structure) หมายถึง แผนการเขียนหรือโครงการเขียนของผู้เขียนหรือข้อความที่ผู้เขียนใช้กันอยู่โดยทั่วไป เพื่อเป็นแนวทางในการสื่อความแก่ผู้อ่าน หลักการใช้โครงสร้างระดับยอดเพื่อช่วยในการอ่าน จะได้มาจากทฤษฎีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้อ่านและผู้เขียน ถ้าผู้อ่านเข้าใจโครงการเขียนของผู้เขียนก็จะทำให้เข้าใจเรื่องที่อ่านได้ดี และรวดเร็วขึ้นเพราะทราบเรื่องที่อ่านเกี่ยวกับเรื่องอะไร (สั่น มีชั้นหมวก. 2538 : 310 ; อ้างอิงมาจาก Bartlett. 1979 : 39, 6641A) การใช้ประสบการณ์เดิมในการอ่าน (Schema) อันเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของการอ่านจะช่วยให้การเดาความและจับใจความดีขึ้น การมีสมาธิในการอ่านหรือมีใจจดจ่อต่อการอ่านอย่างตรงประเด็นจะช่วยให้การอ่านมีประสิทธิภาพ สามารถจับใจความสำคัญ จับรายละเอียดของเรื่องได้ และในขณะเดียวกันจะจดจำเรื่องได้ดีอีกด้วย การตีความและการขยายความก็ย่อมจะได้ดีในลำดับต่อมา นอกจากนี้ยังจะช่วยให้การเขียนดีขึ้น เพราะจากประสบการณ์การอ่านและการเข้าใจโครงการเขียนของผู้เขียนมาก เมื่อเราเป็นผู้เขียนเองก็ย่อมมีแนวทางในการวางโครงการเขียนเรื่องได้ดีอีกด้วย ผู้เขียนที่ดีย่อมจะมีโครงการเขียนในการเขียนข้อความต่าง ๆ โครงการเขียนเหล่านั้นมีอยู่ด้วยกันหลายชนิด แต่ที่ใช้กันอยู่โดยทั่วไปจะมีอยู่ 4 ชนิด ด้วยกัน โครงการเขียนเหล่านั้นได้แก่

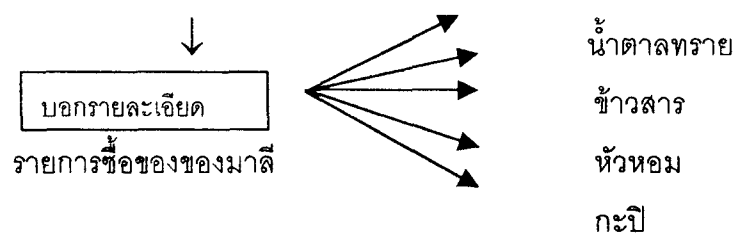
1. การบอกรายละเอียด หรือรายการ (Descriptive or Listing)
2. ปัญหาและข้อแก้ไข (Problem – Solution)
3. เหตุและผล (Cause and Effect)
4. การเปรียบเทียบ (Comparison – Contrast)

การเข้าใจโครงสร้างระดับยอดจะช่วยให้ผู้สอนสามารถใช้คำถามผู้เรียน เพื่อช่วยในการทำไต่ถามของเรื่องที่อ่านได้อย่างชัดเจน และง่ายขึ้น เพราะผู้สอนจะเข้าใจว่าควรใช้คำถามประเภทใดให้เหมาะสมกับชนิดของโครงสร้างระดับยอดนั้น ๆ การเขียนไต่ถามจะง่ายขึ้นตามลักษณะของโครงสร้างระดับยอดนั้น ๆ ด้วย ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 1

มาลีไปตลาด มาลีซื้อของหลายชนิดของที่มาลีซื้อได้แก่ น้ำปลา น้ำตาลทราย ข้าวสาร หัวหอม และกะปิ

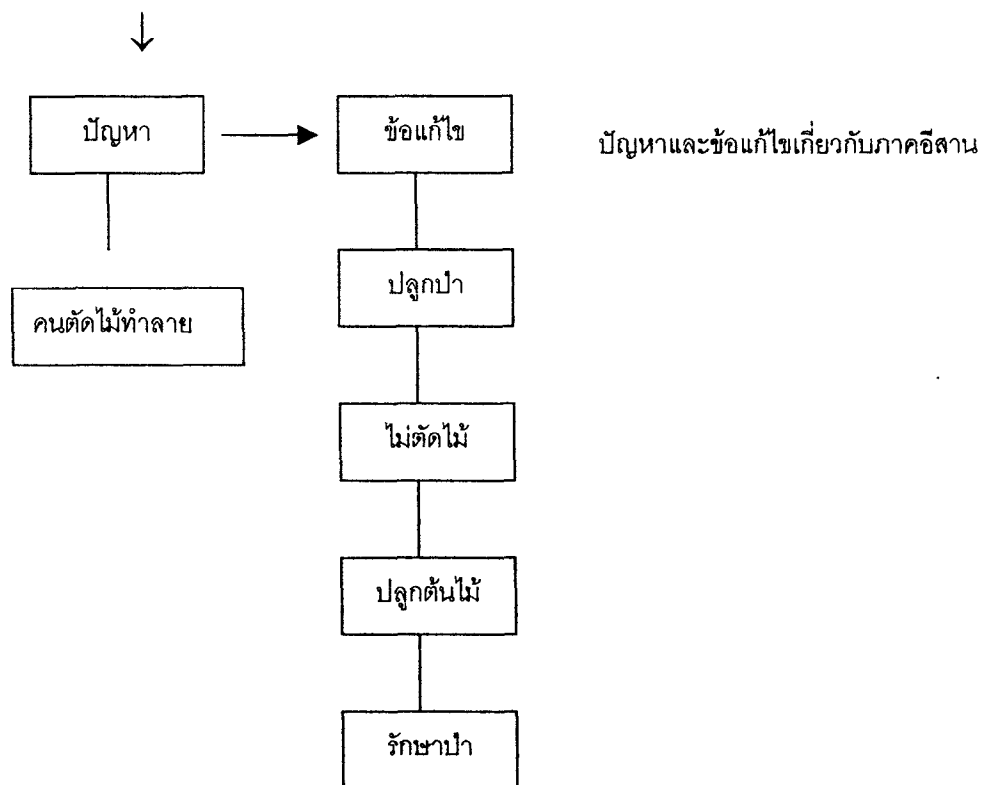
โครงสร้างระดับยอด

ตัวอย่างที่ 2

ทำไมภาคอีสานแห้งแล้ง ภาคอีสานแห้งแล้งเพราะมีคนตัดต้นไม้ทำลายป่ากันมากการปลูกป่าจะช่วยแก้ไขปัญหานี้ได้แต่ใช้เวลานาน วิธีที่ดีที่สุด คือการไม่ตัดต้นไม้ทำลายป่าช่วยกันปลูกป่า และรักษาป่าไม้ที่มีอยู่ให้ดีที่สุด

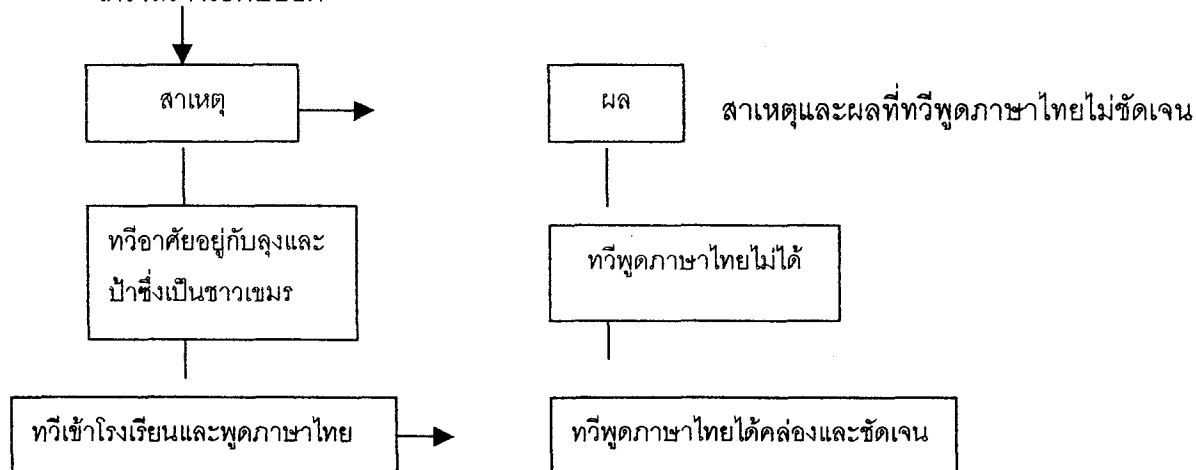
โครงสร้างระดับยอด

ตัวอย่างที่ 3

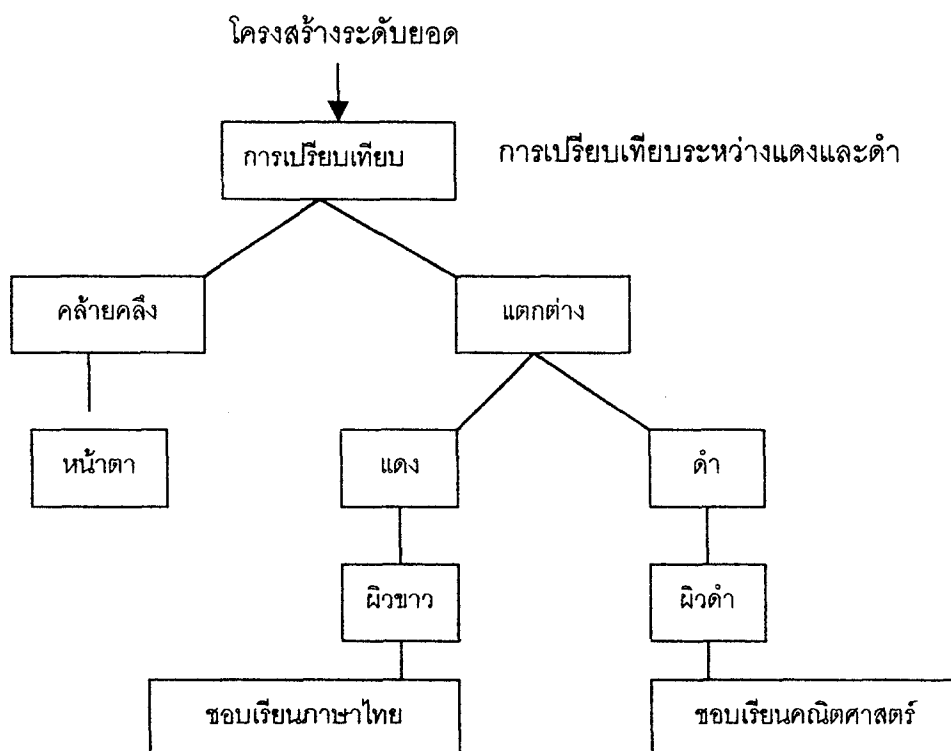
ทวิพูดภาษาไทยไม่ได้เพราะทวิอาศัยอยู่กับลุงและป้าซึ่งเป็นชาวเขมร แต่เมื่อทวิมาเข้าโรงเรียน ทวิพูดภาษาไทย ทุกวันนี้ทวิพูดภาษาไทยได้อย่างคล่องแคล่วและชัดเจน

โครงสร้างระดับยอด

ตัวอย่างที่ 4

แดงและดำเป็นพี่น้องกัน ทั้งสองหน้าตาคล้ายคลึงกันมาก แดงมีผิวขาวแต่ดำมีผิวดำ
แดงชอบเรียนภาษาไทยส่วนดำชอบเรียนคณิตศาสตร์

ภาพประกอบ 2 แสดงการเขียนไดอะแกรมตามลักษณะโครงสร้างระดับยอด

การใช้สื่อในการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา

สื่อที่ใช้ในการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษานั้นแบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ

(สนั่น มีชันหมาก. 2538 : 308 - 309)

1. สื่อหลัก (Key Texts) คือแบบเรียนมุ่งประสบการณ์ภาษา (CLE Texts) มีความสำคัญในฐานะที่เป็นต้นแบบพิมพ์เขียวการเรียนรู้วิธีสอนนี้ขาดไม่ได้ เพราะจะต้องใช้พิมพ์เขียวป้อนข้อมูลถ่ายทอดการเรียนรู้ (Tranfering) เข้าสู่สมองซีกซ้ายของผู้เรียนในกระบวนการรับรู้ภาษา (Acquisitive Process) แบบเรียนมุ่งประสบการณ์ภาษาจึงเป็นพิมพ์เขียวการเรียนรู้ (Blueprint of Learning) ที่เป็นรากฐานก่อนที่จะเสริมสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ในขั้นตอนต่อไปหรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า สื่อกลไก กล่าวคือแบบเรียนมุ่งประสบการณ์ภาษาเป็นตัวจักรกลส่วนหนึ่งในกระบวนการวิธีสอน (Teaching Process) ที่ขาดตัวจักรนี้ไม่ได้ ซึ่งต่างกับหนังสือเรียนแบบเรียนทั่วไป (แม้จะมีรูปร่างเป็นหนังสือเหมือนกัน) ซึ่งมีได้มีบทบาทเป็นจักรกลของการสอนที่แท้จริงลักษณะของหนังสือเรียนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาอาจสรุปได้ดังนี้

1.1 เป็นสื่อแบบเรียนอัตลักษณ์ต้นแบบ (Prototype Self – Texts) ครูเป็นผู้เขียนขึ้นด้วยตนเองตามสภาพความเหมาะสมของการเรียนการสอน และสอดคล้องกับสภาพทางสังคม วัฒนธรรมวิถีการดำเนินชีวิตของท้องถิ่นของผู้เรียนเอง

1.2 สื่อแบบเรียนดังกล่าวสร้างขึ้นจากกระบวนการวิธีผลิตต้นฉบับแบบเรียนที่ถูกต้องอย่างมีระบบ เริ่มต้นจากการวิเคราะห์หลักสูตร และบริบททางสังคม และวัฒนธรรมกำหนดความคิดรวบยอดจุดประสงค์การเรียนรู้ กระบวนการอรรถลักษณะ (Genre Based Process) ผ่านการทดสอบคุณภาพ (Tryout) และจัดทำรูปเล่มตามระบบสากล

1.3 สื่อแบบเรียนมุ่งประสบการณ์ภาษา จะเป็นตัวกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจที่จะเขียนเรื่อง แต่งเรื่องราวที่ได้เรียนรู้ ทำให้เกิดหนังสือเรียนตาม อัตลักษณ์สร้างสรรค์ (Creative Self - Texts) อีกชุดหนึ่งโดยคาดหวังว่า ถ้าผู้เรียนเรียนรู้อะไร สามารถนำสิ่งที่เรียนรู้อมาแต่งเป็นเรื่องราวได้ด้วยตนเอง ถ้าไม่รู้หนังสือก็รู้ได้ด้วยวิธีนี้ เพราะกิจกรรมการสอนของวิธีสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาจะเน้นเรื่องอ่านแล้วเขียนเป็นหลัก เมื่ออ่าน (รับภาษาความรู้แล้ว เขียนสร้างพิมพ์เขียวการทำงานของตนเอง) ก็จะเกิดการระดมความคิดที่จะไปประกอบการงานอะไรได้จากพิมพ์เขียวดังกล่าวนั้น

1.4 สื่อแบบเรียนมุ่งประสบการณ์ภาษามีใช้หนังสือที่จะต้องไปผ่านกระบวนการพิมพ์ จึงลงทุนน้อยทุ่ทุ้งแต่สติปัญญาของครูเอง ครูจะสอนอะไรก็เขียนแบบเรียนของตนเองก็สอดคล้องกับปรัชญาที่ว่า คนเป็นครูนั้นต้อง สอนตนได้ ใช้ตนเป็น ธุรกรรมของการรู้จักสอนตนเองของครู คือ “แบบเรียนอัตลักษณ์” ต้นแบบนี้เองดังนั้นส่วนใหญ่จึงใช้ต้นฉบับทำด้วยมือ (Manuscript)

1.5 สื่อแบบเรียนเกิดขึ้นจากการวิเคราะห์ข้อมูลแกนนำ (Gide data) จากหนังสือเรียนบังคับใช้ของกระทรวงศึกษาธิการ นำมาแต่งขึ้นใหม่ เป็นเรื่องราวสนองจุดประสงค์การเรียนรู้เฉพาะบทเรียนอีกชั้นหนึ่ง ซึ่งแตกต่างกับหนังสือเรียนของกระทรวงศึกษาธิการ ที่ใช้คลุมทั้งระบบ ดังนั้นการใช้แบบเรียนจึงสามารถใช้ควบคู่กับแบบเรียนบังคับใช้ได้อย่างไม่มีปัญหา ดังที่หลายคนวิจารณ์ เพราะแบบเรียนมุ่งประสบการณ์ภาษาก็น่าจะเป็นสื่อทั่ว ๆ ไป ที่ครูคิดสร้างสรรค์ขึ้นและนำมาใช้เช่นเดียวกับแผนภูมิ ชุดการสอน เป็นต้น จึงไม่ผิดระเบียบแบบแผนแต่อย่างใด

2. สื่อประกอบอื่น ๆ เพื่อสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ให้กว้างขวางแก่ผู้เรียน วิธีสอนแบบไม่จำกัด ถ้าสามารถมีสื่อสัมผัสภาระหนักเบา (Hardware and Software) มาประกอบให้สมบูรณ์มากเท่าใดก็เป็นการดี แต่ถ้าสถานศึกษาประสบความยากจนขั้นแค้น อย่างน้อยครูมีความสามารถในการวิธีสอนกับมีหนังสือเรียนมุ่งประสบการณ์ภาษา รวมทั้ง เครื่องอุปกรณ์การขีด การเขียน ก็สามารถสอนได้โดยอุดมการณ์สอนของวิธีสอน ก็มุ่งรณรงค์โรคไม่รู้หนังสือ และ สงเคราะห์เด็กยากไร้

(สนั่น มีชันหมาก. 2538 : 308 - 309)

แนวคิดในการผลิตหนังสือเรียน

แนวคิดในการผลิตหนังสือเรียนนั้น หทัย ตันหยง. (2532 : 59) มีแนวคิดว่าการจะสร้างสิ่งใดสิ่งหนึ่งขึ้นมา นั้น ควรจะได้ยึดแนวทางที่เป็นเครื่องดำเนินการให้อยู่ในกรอบเดียวกัน ดังนั้นการสร้างหนังสือเรียนก็ควรจะมีแนวทางในการผลิตเป็นแนวปฏิบัติ ดังนี้

1. หนังสือเรียนเป็นสื่อการเรียนรู้ที่ลงทุนน้อยที่สุดกว่าเทคโนโลยีทางการศึกษาใหม่หลายประเภท
2. การผลิตหนังสือเรียน ต้องให้สอดคล้องกับแนวคิดในการจัดหลักสูตร จึงต้องคำนึงถึงแหล่งวิทยาการในท้องถิ่นเป็นหลักในการกำหนดเนื้อหาสาระ
3. ครูของแต่ละท้องถิ่น ก็คือชาวบ้านซึ่งครูผู้สอนภายในท้องถิ่นต้องเรียนรู้ในการผลิตหนังสือขึ้นใช้เอง หรือเรียกว่าหนังสือท้องถิ่น หรือหนังสือชาวบ้าน
4. หนังสือเรียนเป็นเทคโนโลยีหรือสื่อทางการศึกษาที่ยังคงมีบทบาทที่เหมาะสม และเป็นสื่อพื้นฐานที่หาได้ใกล้มือมากกว่าสื่อประเภทอื่น ๆ ที่มีราคาแพง
5. หนังสือเรียนเป็นอุปกรณ์ที่สอดคล้องกับบทเรียน ฉะนั้นการใช้หนังสือทั้งครูผู้สอนและเด็กผู้เรียน จะต้องมีการใช้ซึ่งไม่เป็นระบบใช้ที่ยุ่งยากเหมือนสื่อประเภทอื่น ๆ
6. เป็นแนวทางให้ท้องถิ่นได้ผลิต หรือสร้างหนังสือเรียนขึ้นใช้ในเขตการศึกษาของตน เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน และการระดมพลังสมองของนักวิชาการในท้องถิ่น
7. เป็นแนวทางในการใช้ธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมในสภาพที่เป็นจริงของท้องถิ่นมาบรรจุเป็นเนื้อหาสาระให้เกิดประโยชน์การเรียนรู้มากที่สุด
8. การผลิตหนังสือเรียนย่อมมีลักษณะที่ปรับตัวยืดหยุ่นในสาระเนื้อหาให้ง่ายต่อการเรียนรู้

การเตรียมทรัพยากรเพื่อการเขียนหนังสือเรียนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา

การเขียนหนังสือเรียนจำเป็นต้องศึกษาทำความเข้าใจในสาขาวิชาต่าง ๆ ด้วย หทัย ตันหยง (2534 : 87 - 90) ได้ให้ความสำคัญเสมือนเป็นทรัพยากรสำหรับการเรียนหนังสือเรียน ซึ่งพอสรุปได้ดังนี้

1. ทรัพยากรแม่บท ได้แก่หลักสูตรการศึกษา เป็นเป้าหมายในการเขียนและต้องเข้าใจในรายละเอียดอย่างลึกซึ้ง
2. ปรัชญาและจิตวิทยาการศึกษา อันเป็นพื้นฐานสำคัญที่จะประยุกต์ใช้ เพื่อถ่ายทอดการเรียนรู้ไปสู่เป้าหมายนั้น ๆ
3. บุคลากรแห่งศาสตร์ทั้งหลาย ทั้งที่เป็นแกนเนื้อหาและในส่วนที่เป็น สหวิทยาการ (Interdisciplinary) กับสหองค์การ (Interorganization) ของหลักสูตรการศึกษานั้น ๆ

4. แหล่งตำราวิชาการและเอกสารค้นคว้าอ้างอิง เพื่อความหนักแน่นแม่นยำตรงของเนื้อหาที่นำเสนอในหนังสือเรียนนั้น ๆ

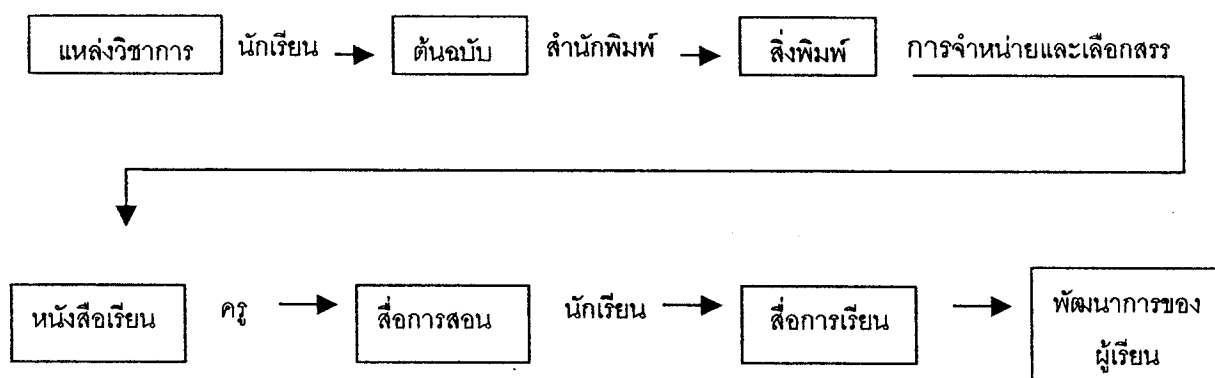
5. ภาษาศาสตร์อันเป็นเครื่องมือพื้นฐานของการสื่อความหมายที่ถูกต้องชัดเจนเหมาะสมกับระดับอายุ ระดับหลักสูตรการศึกษา และลักษณะวิชา

6. ความเปลี่ยนแปลงทางสังคม ซึ่งมีอยู่ในสังคมโลกตลอดเวลา ย่อมเป็นเงื่อนไขสำคัญในการนำเสนอเนื้อหาของหนังสือเรียน

7. บุคลากร ซึ่งมีคุณสมบัติทางวิชาการทั้งตัวผู้เรียน กลุ่มผู้เขียน บุคลากรที่ปรึกษาซึ่งมีส่วนร่วมในการผลิตหนังสือเรียน

ขั้นตอนของการผลิตหนังสือเรียน

ครอนบาค (Cronbach. 1955 : 94) ได้สรุปกระบวนการผลิตหนังสือเรียน ซึ่งเป็นภาพรวมเพื่อสื่อการเรียนรู้ไว้ดังนี้

ภาพประกอบ 3 แสดงขั้นตอนการผลิตหนังสือเรียน

จากกระบวนการผลิตดังกล่าวอาจสรุปลำดับขั้นการผลิตได้เป็น 8 ขั้นตอน คือ

(สนั่น มีขันหมาก. 2538 : 473)

ขั้นที่ 1 การกำหนดเป้าหมายและจุดประสงค์ในการเขียนหนังสือเรียน

ขั้นที่ 2 การกำหนดเกณฑ์ในการวางโครงสร้างต้นฉบับ

ขั้นที่ 3 การกำหนดโครงสร้างต้นฉบับ

ขั้นที่ 4 การกำหนดวิธีการและรูปแบบการนำเสนอเนื้อหา

ขั้นที่ 5 การวางเค้าโครง (Plot) ต้นฉบับ

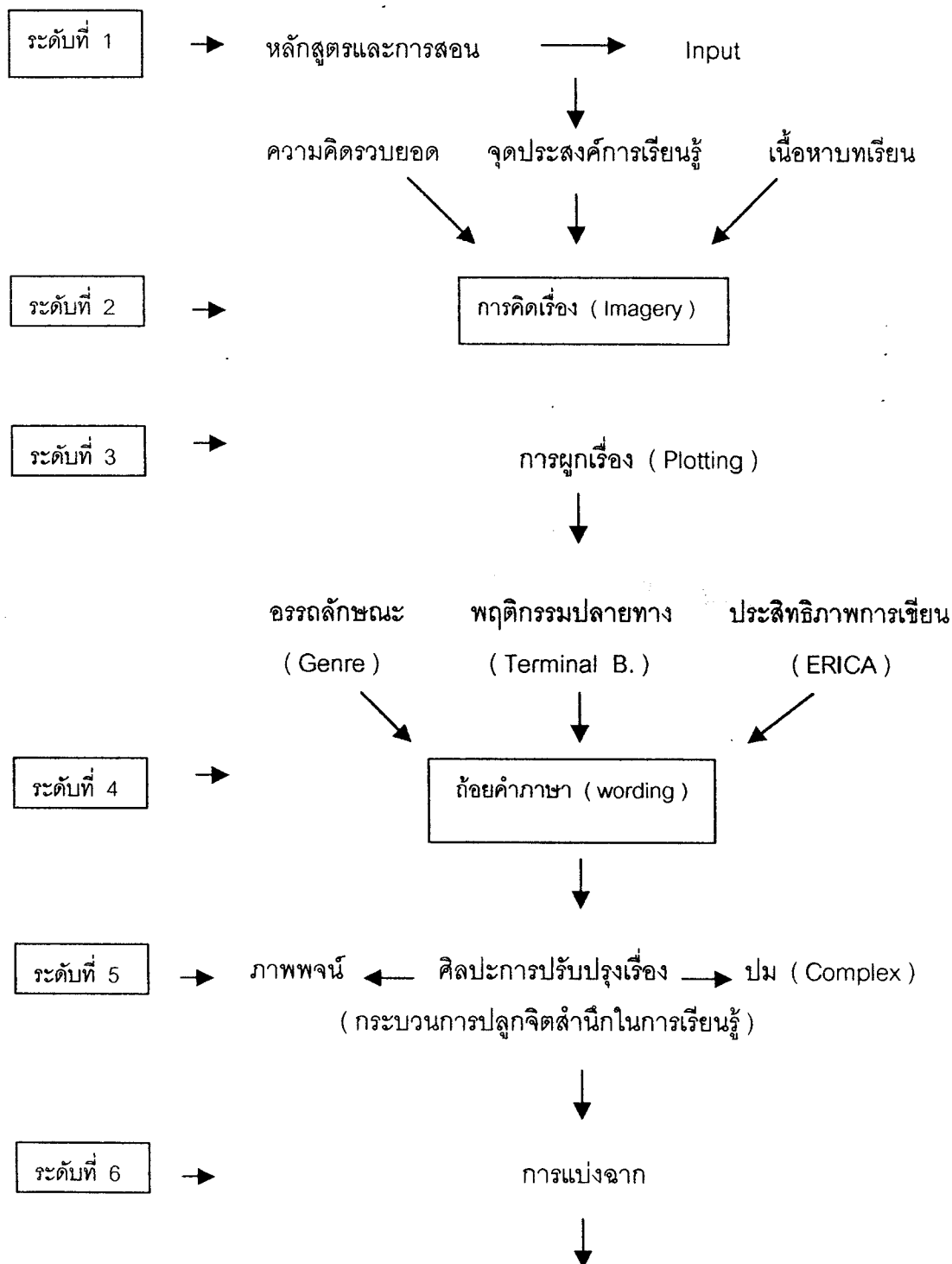
ขั้นที่ 6 การประเมินคุณภาพต้นฉบับ (Manuscript Editing)

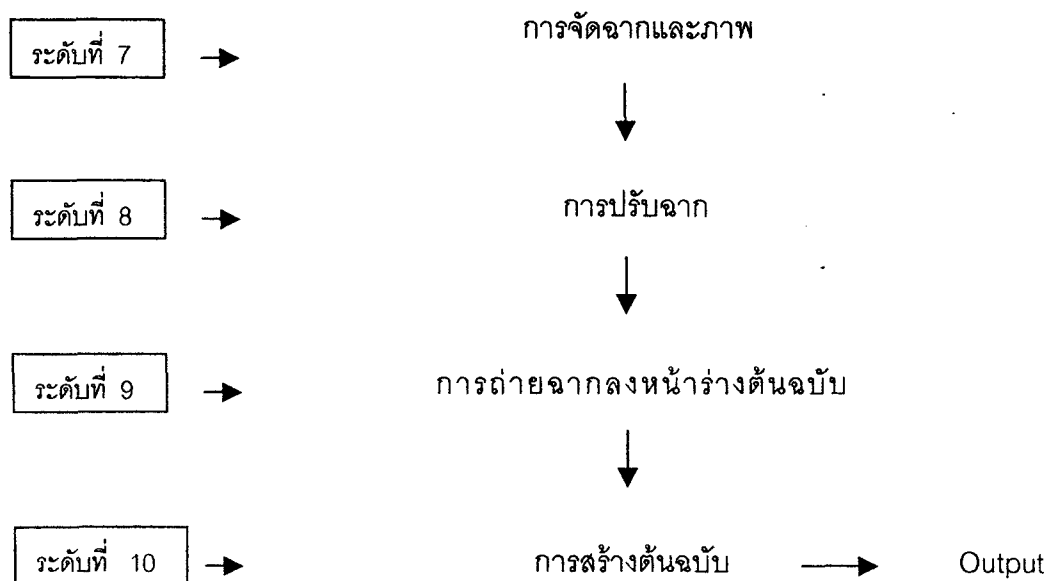
ขั้นที่ 7 การนำต้นฉบับเข้าสู่กระบวนการพิมพ์

ขั้นที่ 8 การจำหน่ายแจกจ่ายหนังสือเรียนไปสู่ผู้เรียน

สรุปกระบวนการผลิตหนังสือแบบเรียนมุ่งประสบการณ์ภาษา

การเขียนแบบเรียนบุคคลากรผู้เขียนจะต้องมองเห็นภาพพจน์ทั้งระบบจึงจะสามารถคุมตัวคุมกลไกการเขียนได้เหมาะสม จึงได้กำหนดเป็นระดับเส้น (Line) ดังนี้ (หทัย ดันหยง. 2532 : 59 – 60)

ภาพประกอบ 4 แสดงการสรุปกระบวนการผลิตหนังสือเรียนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา

การวัดและประเมินผล การวัดและการประเมินผลการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (เสาวลักษณ์ รัตนวิทย์. 2534 : 47 - 48) สามารถกระทำได้ทุกระยะของการสอนในแต่ละชั้น โดยพิจารณาจุดมุ่งหมายของการสอนในแต่ละขั้นตอนเป็นสำคัญ หากนักเรียนไม่สามารถปฏิบัติตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้ แสดงว่าผู้สอนจำเป็นต้องซ้ำย้ำทวนขั้นตอนนั้น ๆ ใหม่เสียก่อนจนกว่าผู้เรียนส่วนใหญ่จะปฏิบัติตามจุดมุ่งหมายการให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ทางภาษาในแต่ละขั้นตอน ผู้สอนสามารถประเมินผลของการปฏิบัตินั้น ๆ ได้ทุกครั้งโดยถือว่าการวัดผลและประเมินผลย่อยอย่างไม่เป็นทางการ ซึ่งอาจคาดหมายผลของการปฏิบัติไว้สูงดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 ผู้เรียนสามารถลำดับเรื่อง อธิบายเหตุและผลของเรื่องและอภิปรายเรื่องทั่วไปที่อ่านได้

ขั้นตอนที่ 2 ผู้เรียนสามารถแสดงความคิดเห็นส่วนตัวเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน จากประสบการณ์ หรือความคิดสร้างสรรค์ของตนเองได้ บอกความสำคัญของข้อคิดที่ได้จากเรื่องที่อ่าน

ขั้นตอนที่ 3 ผู้เรียนสามารถแสดงความคิดของตนเอง และเขียนเรื่องที่คิดนั้นได้เป็นที่เข้าใจ สามารถลำดับความของเรื่องได้เป็นที่เข้าใจ โดยใช้วรรณลักษณะภาษาตามบทเรียนที่เคยอ่านได้

ขั้นตอนที่ 4 ผู้เรียนสามารถเข้าใจวรรณลักษณะของเรื่องที่เขียน และเข้าใจประโยคที่ถูกต้อง รู้จักใช้คำที่เหมาะสมและสามารถแก้ไขเปลี่ยนแปลงคำหรือประโยคใหม่ ๆ เป็นประโยคที่ถูกต้องได้เป็นที่เข้าใจ

ขั้นตอนที่ 5 ผู้เรียนสามารถค้นคว้าเรื่องที่อ่านเพิ่มเติม สามารถเขียนเรื่องในลักษณะต่าง ๆ ได้อย่างหลากหลาย สามารถแสดงความคิดเห็นของตนเป็นภาษาพูดและภาษาเขียน สามารถถ่ายทอดความคิดของตนจากการฟัง การพูด การอ่านและการเขียน โดยการเล่าและการเขียนด้วยอรรถลักษณะภาษาต่าง ๆ

การวัดความสามารถโดยรวมของผู้เรียนอาจทำได้หลายวิธี ดังนี้

1. การให้ฟังข้อความต่าง ๆ นอกเหนือจากเรื่องที่เรียนในชั้นเรียน โดยใช้เทป หรือเสียงพูดหรืออ่านของผู้สอน และให้ผู้เรียนเล่าเรื่องกลับเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ ได้แก่ข่าวจากวิทยุ หรือหนังสือพิมพ์ โฆษณา ฯลฯ
2. การให้ผู้เรียนพูดในลักษณะต่าง ๆ เช่น การเสนองานในที่ประชุมการพูดในกลุ่มย่อยกับเพื่อน การแสดงละครหรือการแสดงบทบาทสมมติในสถานการณ์ต่าง ๆ
3. การให้ผู้เรียนอ่านข้อความต่าง ๆ โดยใช้แบบทดสอบ แบบโคลซ (Cloze) หรือคำถามสั้น ๆ เกี่ยวกับเรื่อง
4. การให้เขียนเรียงความ ตามเรื่องที่กำหนด หรือจากภาพที่กำหนดให้
5. การให้เขียนตามคำบอก ฯลฯ

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวิธีสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา

วอล์คเกอร์ และคนอื่น ๆ (Walker and Others. 1983 : 72) ได้ทำการทดลองสอนภาษาอังกฤษ โดยใช้แนวทางที่ เทรเกอร์ พาร์ค (Trager Park) ที่เรียกว่า Language Encounter Teaching หรือวิธีสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา โดยทำการทดลองกับเด็กชาวออบริจิน ที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง ผลการทดลองเป็นที่น่าพอใจ เด็กในกลุ่มทดลองมีความเชื่อมั่นในการใช้ภาษาในการสื่อสารทั้งการพูดและการเขียน

ต่อมาในปี ค.ศ.1984 วอล์คเกอร์ และคนอื่น ๆ (Walker and Others. 1984 : 76) ได้นำการทดลองสอนภาษาเช่นเดียวกับโปรแกรมใน เทรเกอร์ พาร์ค (Trager Park Language Program) ที่โรงเรียน Napperby และโรงเรียน Marryvale โดยทำการทดลองกับนักเรียนทั้ง 2 โรงเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย เนื้อหาที่ใช้ในการทดลองสอนเกี่ยวกับเรื่องอาหาร ทั้ง 2 ระดับ ใช้เวลาทดลอง 18 เดือน พบว่านักเรียนทั้ง 2 โรงเรียน มีความเชื่อมั่นในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารทั้งการพูดและการเขียนสูงขึ้น

ประภาพันท์ นิลอรุณ (2530 : 75) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความพร้อมทางการเรียนภาษาไทยของเด็กปฐมวัยในท้องถิ่นที่มีปัญหาทางภาษาที่เรียนโดยวิธีสอนมุ่งประสบการณ์ภาษากับวิธีสอนตามแผนการจัดประสบการณ์ชั้นเด็กเล็ก โดยใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นเด็กเล็ก โรงเรียนบ้านสังขะ และโรงเรียนคมวิทยาคาร อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ภาคเรียนที่ 1

ปีการศึกษา 2530 จำนวน 50 คน ใช้เวลาทดลอง 8 สัปดาห์ พบว่านักเรียนปฐมวัยที่เรียนโดยวิธีสอนมุ่งประสบการณ์ภาษามีความพร้อมทางการเรียนภาษาไทยสูงกว่าเด็กปฐมวัยที่เรียนตามแผนการจัดประสบการณ์ชั้นเด็กเล็ก อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

นัตตา ขจรนที (2530 : 104) ศึกษาเปรียบเทียบความสามารถทางการอ่าน และการเรียนภาษาอังกฤษ แรงจูงใจ และความคงทนในการจำของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนโดยวิธีสอนมุ่งประสบการณ์ภาษากับการสอนตามคู่มือครู จากนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง 60 คน ปรากฏว่านักเรียนที่ได้รับการสอนโดยวิธีมุ่งประสบการณ์ภาษามีความสามารถในการอ่าน และเขียนมีแรงจูงใจและความคงทนสูงอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

มัลลิกา ภักดิ์ณรงค์ (2531 : 104 – 110) ทำการศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่าน การเขียน และทัศนคติต่อการเรียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จากนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง 50 คน ผลปรากฏว่านักเรียนที่เรียนโดยวิธีสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษามีผลการเรียนสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติด้านความเข้าใจในการอ่านการเขียน และทัศนคติที่ระดับ .01 .05 และ .001 ตามลำดับ

สุธามาศ สังข์ลาโพธิ์ (2531 : 108 – 114) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่าน ความสามารถในการเขียนคำ ความคงทนในการจำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จากกลุ่มตัวอย่าง 52 คน ที่เรียนโดยวิธีสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับวิธีสอนแบบปกติผลปรากฏว่านักเรียนที่เรียนโดยวิธีสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษามีผลการเรียนภาษาไทยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติด้านความเข้าใจในการอ่านที่ระดับ .01 ด้านความสามารถในการเขียนคำที่ระดับ .05 และด้านความคงทนในการจำที่ระดับ .01

นันทรัตน์ ชื่นชนม์ (2531 : 62 – 65) ทำการศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการอ่าน และความคงทนในการจำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยวิธีสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับวิธีสอนแบบปกติ โดยศึกษากับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2530 จำนวน 50 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 25 คน กลุ่มควบคุม 25 คน เนื้อหาที่ใช้สอนเป็นวิชาภาษาไทย ระดับประถมศึกษาปีที่ 1 เวลาที่ใช้ทดลอง 10 สัปดาห์ ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มทดลองที่สอนโดยวิธีสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา มีผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ส่วนความคงทนในการจำ ผลปรากฏว่าทั้งสองกลุ่ม มีความสามารถไม่แตกต่างกัน

สุรศักดิ์ กาญจนการุณ (2531 : 85 – 93) ได้เปรียบเทียบความสามารถในการเขียนคำ และความคงทนในการจำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่พูดภาษาเขมรเป็นภาษาแม่ จากกลุ่มตัวอย่าง 52 คนที่เรียนโดยวิธีสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับวิธีสอนแบบปกติ

ผลปรากฏว่าในทุกเรื่องโดยวิธีสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาทำให้ผลการเรียนสูงอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

ชยันต์ เพชรศรีจันทร์ (2533 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์และความสนใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จากการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา โดยสื่อหนังสือเรียนที่ใช้ภาพเหมือนกับสื่อที่ใช้ภาพการ์ตูนผลการวิจัยพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการอ่าน และความสนใจในการอ่านของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยกลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์ และความสนใจในการอ่านสูงกว่ากลุ่มควบคุม และกลุ่มทดลองที่ได้รับการสอนโดยใช้สื่อหนังสือเรียนที่ใช้ภาพการ์ตูนมีผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านสูง โดยมีขนาดอิทธิพล 1.63 ในตำแหน่ง Percentile ที่ 94.84

นฤมล กังวาลไกล (2534 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและความสามารถในการเขียน เจตคติต่อการเรียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับการสอนปกติ ผลปรากฏว่าความเข้าใจในการอ่าน ความสามารถในการเขียน และเจตคติมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 .01 และ .01 ตามลำดับ

จากรายงานการวิจัยที่กล่าวมาอย่างย่อแสดงให้เห็นว่าการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยดีขึ้น

สมมุติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. นักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 2 มีความเข้าใจในการอ่านสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู
2. นักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 2 มีความสามารถในการเขียนสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้าตามหัวข้อต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
3. การสร้างและตรวจสอบการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ
4. ดำเนินการทดลอง
5. กำหนดการวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
7. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่กำลังเรียนอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2541 ของกลุ่มโรงเรียนพิชัยพัฒนา อำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 7 โรงเรียน ซึ่งมีจำนวนนักเรียน 200 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 1 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนด่านขุนทด อำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา ที่กำลังเรียนอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2541 ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ซึ่งมีวิธีการตามขั้นตอน ดังนี้

1.2.1 สุ่มโรงเรียนโดยใช้โรงเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม โดยการจับฉลากโรงเรียนมา 1 โรงเรียน จาก 7 โรงเรียน ได้โรงเรียนด่านขุนทดเป็นกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งมีจำนวนนักเรียน 90 คน จำนวน 3 ห้องเรียน ห้องเรียนละ 30 คน

1.2.2 สุ่มห้องเรียนโดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม โดยการจับฉลากกลุ่มห้องเรียนมา 2 ห้องเรียน จากกลุ่มตัวอย่าง 3 ห้องเรียน และทำการจับฉลากอีกครั้งเพื่อสุ่มเป็นกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม

2 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

2.1 หนังสือเรียนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา

2.2 แบบทดสอบท้ายเล่มของหนังสือเรียนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา

2.3 แผนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา

2.4 แผนการสอนตามคู่มือครู

2.5 แบบทดสอบความเข้าใจในการอ่าน

2.6 แบบทดสอบความสามารถในการเขียน

3 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

3.1 หนังสือเรียนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา

ผู้วิจัยสร้างหนังสือเรียนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา โดยมีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

3.1.1 ศึกษาทฤษฎี หลักการและวิธีการสร้างเรื่องของ หทัย ดันหยง (2529 : 108 – 159) แนวคิดหลักการการพัฒนาคุณภาพต้นแบบเรียนมุ่งประสบการณ์ภาษา (2534 : 1 – 177) และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.1.2 ศึกษาเนื้อหา จุดประสงค์ และความคิดรวบยอดของกลุ่มทักษะภาษาไทย จากหนังสือหลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. 2521 (ฉบับปรับปรุง) และคู่มือครูภาษาไทยชุด พื้นฐาน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และคำศัพท์ที่ใช้ในชีวิตประจำวัน

3.1.3 สร้างหนังสือเรียนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา โดยใช้หลักเกณฑ์และวิธีการ การเขียนเรื่องของ หทัย ดันหยง (2529 : 108 – 195) ตามขั้นตอนต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 วิเคราะห์ความคิดรวบยอด จุดประสงค์ เนื้อหาจากคู่มือภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เรื่องสวนส้มของลุงบุญ และเรื่องเด็กกรุงเก่า

ขั้นที่ 2 นำเนื้อหา ความคิดรวบยอด และจุดประสงค์มาสัมพันธ์กันแล้ว สร้างเป็นหนังสือเรียนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา

ขั้นที่ 3 จากขั้นที่ 2 จะสามารถนำข้อมูลมาสร้างเป็นหนังสือเรียนแบบมุ่ง ประสบการณ์ภาษาได้ 2 เล่ม แล้วนำมาร่างเป็นต้นฉบับ (Manuscript)

ขั้นที่ 4 นำร่างต้นฉบับของหนังสือเรียนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาเสนอต่อ ประธานและกรรมการควบคุมปริญญาโท เพื่อตรวจสอบความถูกต้องความเหมาะสมในด้าน เนื้อหา การใช้ภาษา และความสอดคล้องของภาพกับเนื้อหา แล้วจึงนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจ สอบอีกครั้ง ซึ่งมีด้วยกันทั้งหมด 3 ท่าน ดังนี้ คือ

(1) ผศ. เกริก ยืนพันธ์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทร วิโรฒ ประสานมิตร ผู้เชี่ยวชาญด้านวรรณกรรมสำหรับเด็ก

(2) ดร. บรรเจอดพร รัตนพันธุ์ กองนโยบายและแผน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ผู้เชี่ยวชาญด้านวรรณกรรม

(3) อาจารย์ราณี เพชรรัตน์ อาจารย์ 2 ระดับ 7 โรงเรียนบ้านโฆมงหัก สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร ผู้เชี่ยวชาญด้านวรรณกรรม

ขั้นที่ 6 นำหนังสือเรียนแบบมุงประสบการณ์ภาษาทั้ง 2 เล่มที่ปรับปรุงแล้วเสนอต่อคณะกรรมการควบคุมปริญญาบัณฑิตตรวจสอบอีกครั้ง แล้วนำไปปรับปรุงแก้ไขให้เรียบร้อยพร้อมที่จะนำไปทดลองหาประสิทธิภาพ

ขั้นที่ 7 ทำการทดลองหาประสิทธิภาพของหนังสือเรียนแบบมุงประสบการณ์ภาษา ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดสอบหาประสิทธิภาพตามลำดับขั้นต่อไปนี้ (ชัยยงค์ พรหมวงศ์. 2533 : 496 – 497)

(1) การทดสอบเป็นรายบุคคล (1: 1) เป็นการทดลองใช้หนังสือเรียนแบบมุงประสบการณ์ภาษากับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านใหม่เจริญสุข อำเภอตาบขุนทด จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 1 คน และผู้ทดสอบ 1 คน ซึ่งผู้วิจัยเป็นผู้ทดสอบเอง เพื่อรวบรวมปัญหาข้อบกพร่องเกี่ยวกับหนังสือแบบเรียนมุงประสบการณ์ในด้านความเหมาะสมของเวลา ความยากง่ายของคำศัพท์และเนื้อหา ความสอดคล้องของภาพและเนื้อหา ความน่าสนใจของตัวละคร และแบบฝึกหัดท้ายตอน โดยให้นักเรียนอ่านแต่ละเล่มครูเป็นผู้แนะนำชี้แจงวัตถุประสงค์ในการอ่านให้นักเรียนทราบ หลังจากนั้นจึงสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน เช่นความกระตือรือร้นที่มีต่อหนังสือ และจับเวลาในการอ่าน และสัมภาษณ์นักเรียนในด้านความเข้าใจในเนื้อหา และความยากง่ายของคำศัพท์ และความสอดคล้องของภาพและข้อความ

(2) การทดสอบเป็นกลุ่มย่อย (1 : 10) เป็นการทดลองหาประสิทธิภาพของหนังสือเรียนแบบมุงประสบการณ์ภาษาทั้งสองเล่ม โดยนำหนังสือแบบเรียนที่ปรับปรุงแล้วในขั้นตอนที่ 1 ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านใหม่เจริญสุข จำนวน 10 คนต่อผู้ทดสอบ 1 คน โดยทำการทดลองพร้อมกันทั้งกลุ่ม ซึ่งใช้วิธีการเดียวกับการทดลองในขั้นตอนที่ 1

(3) การทดสอบภาคสนามเป็นการทดสอบครั้งสุดท้ายของกระบวนการทดสอบหาประสิทธิภาพของหนังสือเรียนแบบมุงประสบการณ์ภาษาโดยนำหนังสือเรียนแบบเรียนทั้ง 2 เล่มไปทดลองจริงกับโรงเรียนบ้านจันโคกรักษ์ อำเภอตาบขุนทด จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 30 คน เพื่อหาประสิทธิภาพของหนังสือแบบเรียนมุงประสบการณ์ภาษาตามเกณฑ์มาตรฐาน 80 / 80 ของ ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2532 : 496 – 497) ตามขั้นตอนดังนี้

การหาค่ามาตรฐานตัวแรก (80 ตัวแรก) เมื่อเรียนจากหนังสือเรียนแบบมุงประสบการณ์ภาษาผู้เรียนสามารถทำแบบฝึกหัดท้ายตอนทั้ง 3 ตอนของหนังสือแต่ละเล่มได้ผลเฉลี่ยร้อยละ 80 โดยใช้สูตร E_1 ผลปรากฏว่าได้ค่า E_1 เท่ากับ 82.05 และ 86.8 ตามลำดับ

การหาค่ามาตรฐานตัวหลัง (80 ตัวหลัง) เมื่อผู้เรียนเรียนจากหนังสือแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาแล้วสามารถทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ของแต่ละเล่ม ได้ผลเฉลี่ยร้อยละ 80 โดยใช้สูตร E_2 ผลปรากฏได้ค่า E_2 เท่ากับ 83.33 และ 86.33 ตามลำดับ

3.2 แบบทดสอบท้ายเล่มของหนังสือเรียนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา

แบบทดสอบที่ผู้วิจัยดำเนินการสร้างตามลำดับขั้นดังนี้

3.2.1 วิธีการสร้างแบบทดสอบจากหนังสือเทคนิคการเขียนข้อสอบของ

ชวาล แพรัตกุล (2520 : 1 – 407) และหนังสือเทคนิคการวัดผลการเรียนรู้ของ ล้วน สายยศ (2539 : 89 – 100)

3.2.2 ศึกษาจุดประสงค์ความคิดรวบยอดของหนังสือเรียนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาทั้งสองฉบับ แล้วสร้างแบบทดสอบให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ของหนังสือเรียนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา เป็นข้อทดสอบแบบปรนัยชนิด 4 ตัวเลือก ฉบับละ 20 ข้อ

3.2.3 นำแบบทดสอบของหนังสือเรียนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาแต่ละฉบับที่สร้างขึ้นเสนอต่อประธานคณะกรรมการควบคุมปริญญาโท และผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาว่ามีข้อทดสอบแต่ละข้อมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม แล้วคัดเลือกข้อสอบที่มีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2540 : 117)

3.2.4 นำแบบทดสอบไปทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 2 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนบ้านใหม่เจริญสุข และโรงเรียนบ้านจันโคกรักษ์ จำนวน 100 คน

3.2.5 นำคำตอบที่ได้จากแบบทดสอบมาตรวจให้คะแนน โดยตอบถูกให้ 1 คะแนน ตอบผิดให้ 0 คะแนน เพื่อวิเคราะห์ค่าความยากง่าย และค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบเป็นรายข้อโดยใช้เทคนิค 27 % ในการแบ่งกลุ่มสูงกลุ่มต่ำ หาค่า p และค่า r โดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ จุง เตห์ ฟาน (Chung The Fan)

3.2.6 แล้วคัดเลือกข้อทดสอบของหนังสือแบบมุ่งประสบการณ์ทั้ง 2 เล่ม ที่มีค่าความยากง่าย (p) ระหว่าง 0.46 - 0.74 และ ระหว่าง 0.38 - 0.78 ตามลำดับ มีค่าอำนาจจำแนก (r) ระหว่าง 0.40 - 0.78 และระหว่าง 0.21 - 0.76 ตามลำดับ

3.2.7 นำแบบทดสอบทั้ง 2 ฉบับไปทดลองใช้ (Try out) อีกครั้งกับนักเรียนในข้อ 3.2.4 แล้วนำแบบทดสอบไปคำนวณหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตร คูเดอร์ริชาร์ดสัน (Kuder Richardson) ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.55 และ 0.52 ตามลำดับ

3.3 แผนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา

3.3.1 ศึกษาหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง 2533) และคู่มือครูใช้ควบคู่กับหนังสือเรียนภาษาไทย ชุดพื้นฐาน ภาษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

3.3.2 ศึกษาทฤษฎีและหลักการสอนอ่านและเขียนตามแนวการสอนแบบ มุ่งประสบการณ์ภาษา

3.3.3 สร้างแผนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา และนำแผนการสอนไป ให้คณะกรรมการควบคุมปริญญาโท และผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่านเพื่อตรวจพิจารณาแก้ไข

3.3.4 นำแผนการสอนที่ได้รับการตรวจและแก้ไขแล้วไปทดลองสอนกับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านใหม่เจริญสุข อำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา เพื่อ หาข้อบกพร่องในด้าน คำศัพท์ที่ใช้ จุดประสงค์ เนื้อหา เวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียน การสอน และความเหมาะสมในการใช้สื่อการสอน

3.3.5 นำแผนที่ปรับปรุงแล้วเสนอต่อคณะกรรมการควบคุมปริญญาโทให้ ตรวจพิจารณาแก้ไขก่อนจะนำไปสอนจริงกับกลุ่มทดลอง

3.4 แผนการสอนตามคู่มือครู

3.4.1 ศึกษาหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง) และคู่มือครูสำหรับใช้ควบคู่กับหนังสือเรียนภาษาไทย ชุดพื้นฐาน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

3.4.2 สร้างแผนการสอนตามคู่มือ และนำเสนอต่อคณะกรรมการควบคุม ปริญญาโท และผู้เชี่ยวชาญทางการสอน 3 ท่าน เพื่อตรวจแก้ไข

3.4.3 นำแผนการสอนที่ได้รับการตรวจแก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านใหม่เจริญสุข อำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา ที่ไม่ใช่ กลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาข้อบกพร่องในด้านคำศัพท์ที่ใช้ จุดประสงค์ เนื้อหา เวลาที่ใช้ในการจัด กิจกรรม และความเหมาะสมในการใช้สื่อการเรียนการสอน

3.5 แบบทดสอบความเข้าใจในการอ่าน

3.5.1 ศึกษาการสร้างและวิธีการเขียนข้อสอบวิชาภาษาไทยของ จันทิมา พรหมโชติกุล (2529 : 119 – 124)

3.5.2 ศึกษาจุดประสงค์ และเพื่อหาขอบเขตในการกำหนดของการสอน

3.5.3 สร้างแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านตามจุดประสงค์ และเนื้อหา ในเรื่องที่อ่าน ซึ่งวัดพฤติกรรมในด้านการแปลความ ตีความ ขยายความ และการจับใจความ สำคัญ โดยสร้างข้อคำถามแบบปรนัยชนิด 4 ตัวเลือก จากเรื่องที่กำหนดให้ จำนวน 60 ข้อ

3.5.4 นำแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผล และประเมินผลวิชาภาษาไทย จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบคุณภาพของแบบทดสอบในด้าน

ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยพิจารณาว่าข้อทดสอบมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้หรือไม่ โดยใช้เกณฑ์การพิจารณาลงความเห็นดังนี้ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์ . 2540 : 117)

คะแนน + 1 สำหรับข้อสอบที่แน่ใจว่าวัดตรงตามจุดประสงค์

คะแนน 0 สำหรับข้อสอบที่ไม่แน่ใจ

คะแนน - 1 สำหรับข้อสอบที่แน่ใจว่าวัดไม่ตรงตามจุดประสงค์

เมื่อบันทึกผลการพิจารณาความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนในแต่ละข้อแล้วนำไปหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์ที่ต้องการวัด เพื่อเลือกข้อสอบที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์ ที่ต้องการวัด ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป

3.5.4 นำแบบทดสอบที่ผู้เชี่ยวชาญตรวจพิจารณาแล้วนำไปแก้ไขและปรับปรุง

3.5.5 นำแบบทดสอบที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านใหม่เจริญสุข อำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมาจำนวน 100 คน

3.5.6 นำกระดาษคำตอบมาตรวจให้คะแนนโดยข้อที่ตอบถูกให้ 1 คะแนน ข้อที่ตอบผิดหรือไม่ตอบ หรือตอบมากกว่า 1 แห่ง ในข้อเดียวกันให้ 0 คะแนน

3.5.7 นำผลการตรวจให้คะแนนของแบบทดสอบที่ได้ไปวิเคราะห์หาค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบรายข้อ โดยใช้เทคนิค 27 % ในการแบ่งกลุ่มสูง กลุ่มต่ำ แล้วเปิดตาราง จุง เทห์ ฟาน (Chung The Fan) แล้วเลือกข้อสอบที่มีค่าความยากง่าย (p) ระหว่าง 0.36 - 0.76 และค่าอำนาจจำแนก (r) ระหว่าง 0.25 - 0.74

3.5.8 นำแบบทดสอบที่คัดเลือกและปรับปรุงแล้วไปทดสอบกับนักเรียนชั้นประถมศึกษา จำนวน 100 คน นำผลการทดสอบไปคำนวณหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตร KR - 20 ของคูเดอร์ ริชาร์ดสัน (Kuder Richardson) ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.77

3.6 แบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียน

1.6.1 ศึกษาการสร้างแบบทดสอบความสามารถในการเขียนจากหนังสือการเขียนข้อสอบวิชาภาษาไทยของ จันทิมา พรหมโชติกุล (2529 : 125 – 127) และแบบทดสอบการเขียนเรียงความจากภาพของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2537 : 10. – 14)

1.6.2 ศึกษาจุดประสงค์และเนื้อหาที่กำหนดขอบเขตในการสอน

1.6.3 สร้างแบบทดสอบความสามารถในการเขียน ซึ่งเป็นแบบทดสอบการเขียนเรื่องจากภาพ โดยวัดความสามารถในด้าน เนื้อหา การใช้ภาษา และการตั้งชื่อเรื่อง โดยให้นักเรียนเขียนแสดงความรู้สึกและความคิดเห็นจากประสบการณ์ของนักเรียนให้สอดคล้องกับภาพ

1.6.4 นำแบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลและการประเมินผลวิชาภาษาไทยตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาโดยพิจารณาให้

สอดคล้องกับเนื้อหาที่ใช้สอนในการวิจัย รวมทั้งตรวจสอบความเหมาะสมของภาพ ความถูกต้องเหมาะสมของภาษาที่ใช้ในคำสั่ง

1.6.5 นำแบบทดสอบที่ผู้เชี่ยวชาญตรวจแล้วไปปรับปรุงแก้ไข

1.6.6 นำแบบทดสอบที่ปรับปรุงแล้วไปทดสอบกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านใหม่เจริญสุข อำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 30 คน

1.6.7 นำกระดาษคำตอบที่ได้จากการตอบของกลุ่มตัวอย่างมาตรวจให้คะแนน โดยมีผู้ตรวจ 2 คน ประกอบด้วยผู้วิจัยและผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทยอีก 1 คน โดยมีคุณสมบัติ คือ เป็นผู้ที่มีวุฒิทางการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรี สาขาการสอนภาษาไทย และมีประสบการณ์ด้านการสอนภาษาไทยอย่างน้อย 3 ปี ในการตรวจให้คะแนน ใช้เกณฑ์พิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2537 : 15 – 18) และของ สุนันท์ ศลโกสม (2526 : ภาคผนวก) ซึ่งผู้วิจัยได้นำเกณฑ์การตรวจคะแนนมาปรับปรุงให้เหมาะสมกับระดับชั้น และให้สอดคล้องกับงานวิจัย ซึ่งมีวิธีการให้คะแนนดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 2 เกณฑ์การตรวจให้คะแนนแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียน

เกณฑ์การให้คะแนน	คะแนน
1. การตั้งชื่อเรื่อง	1 คะแนน
2. การใช้ภาษา	2 คะแนน
3. การสะกดคำ	2 คะแนน
4. เนื้อหา	5 คะแนน
รวม	10 คะแนน

1 การตั้งชื่อเรื่อง	1 คะแนน
1.1 ตั้งชื่อเรื่องได้เหมาะสมกับเรื่องราวในภาพ	1 คะแนน
1.2 ตั้งชื่อเรื่องไม่สอดคล้องและไม่เหมาะสมกับภาพ	0 คะแนน
2 การใช้ภาษา	2 คะแนน
2.1 ใช้ภาษาได้ถูกต้องและสื่อความได้ชัดเจน	2 คะแนน

- 2.2 ใช้ภาษาไม่ถูกต้องแต่สื่อความหมายได้ 1 คะแนน
- 2.3 ใช้ภาษาไม่ถูกต้องและสื่อความไม่ชัดเจน 0 คะแนน
- ลักษณะของภาษาที่ใช้ไม่ถูกต้องได้แก่
1. ใช้ภาษาพูดหรือภาษาถิ่น
 2. เขียนไม่เป็นคำไม่เป็นประโยค ใช้ผิดความหมาย
- 3 การสะกดคำ 2 คะแนน
- 3.1 ถูกทุกคำ 2 คะแนน
 - 3.2 ผิด 1 - 5 คำ 1 คะแนน
 - 3.3 ผิดตั้งแต่ 6 คำขึ้นไป 0 คะแนน
- 4 เนื้อหา 5 คะแนน
- 4.1 เขียนเรื่องได้เหมาะสมกับเหตุการณ์ในภาพและลำดับความต่อเนื่อง 5 คะแนน
 - 4.2 เขียนเรื่องได้เหมาะสมกับเหตุการณ์ในภาพบางภาพ แต่ลำดับความได้ต่อเนื่อง 4 คะแนน
 - 4.3 เขียนเรื่องได้เหมาะสมกับเหตุการณ์ในภาพทุกภาพ แต่ลำดับความสับสนบางตอน 3 คะแนน
 - 4.4 เขียนเรื่องไม่เหมาะสมกับเหตุการณ์บางภาพ และลำดับความสับสนบางตอน 2 คะแนน
 - 4.5 เขียนสิ่งที่เห็นในภาพได้ถูกต้องแต่ลำดับความสับสน 1 คะแนน
 - 4.6 เขียนไม่เป็นเรื่องราว 0 คะแนน

3.6.8 นำคะแนนที่ได้จากแบบทดสอบไปหาค่าความเชื่อมั่นในการตรวจให้คะแนน ของผู้ตรวจ 2 คน โดยใช้สูตร สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของ เพียร์สัน (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2528 : 164) ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.86

4. วิธีดำเนินการทดลอง

4.1 แบบแผนการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองโดยใช้แบบแผนการทดลองแบบ

Randomized Control - Group Pretest Posttest Design (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2540 : 62)

มีลักษณะดังนี้

ตาราง 3 แสดงแบบแผนการทดลอง

กลุ่ม	สอบก่อน	ทดลอง	สอบหลัง
RE	T_1	X	T_2
RC	T_1	$\sim X$	T_2

ความหมายของสัญลักษณ์

E	หมายถึง	กลุ่มทดลอง
C	หมายถึง	กลุ่มควบคุม
T_1	หมายถึง	การสอบก่อนการทดลอง
T_2	หมายถึง	การสอบหลังการทดลอง
X	หมายถึง	การจัดกระทำหรือการให้ตัวแปรทดลอง
$\sim X$	หมายถึง	ไม่มีการจัดกระทำหรือการให้ตัวแปรทดลอง
R	หมายถึง	การกำหนดกลุ่มตัวอย่างแบบสุ่ม

4.2 ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง

การทดลองกระทำในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2541 การทดลองแต่ละกลุ่มใช้เวลาทดลอง 60 คาบ คาบละ 20 นาที โดยสอนครั้งละ 3 คาบ สัปดาห์ละ 15 คาบ เป็นเวลา 4 สัปดาห์

4.3 ขั้นตอนดำเนินการทดลอง

4.3.1 ทำการทดลองก่อนเรียน (Pretest) ทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านและแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นและนำไปทดลองหาคุณภาพแล้ว

4.3.2 ดำเนินการสอนโดยผู้วิจัยเป็นผู้สอนทั้งสองกลุ่ม กลุ่มทดลองใช้วิธีสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองทั้งสองเล่ม คือ เรื่องรางวัลแห่งความเพียร และเรื่อง ย่ามป้องกันเมือง ซึ่งผ่านการหาประสิทธิภาพแล้ว กลุ่มควบคุมใช้วิธีสอนตามคู่มือครู โดยใช้หนังสือแบบเรียนภาษาไทยชุดพื้นฐาน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ของกรมวิชาการ

4.3.3 เมื่อดำเนินการสอนเสร็จสิ้นจึงทำการทดสอบหลังการสอน (Posttest) ทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

4.3.4 ตรวจสอบผลการทดสอบแล้วนำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์โดยใช้วิธีการทางสถิติเพื่อทดสอบสมมุติฐาน

5 การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 คำนวณหาค่าสถิติพื้นฐานได้แก่ หาค่าเฉลี่ย และค่าความแปรปรวน ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

5.2 เปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและความสามารถในการเขียนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้ t – test Independent Groups Difference Score

6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

6.1 หาค่าสถิติพื้นฐาน

6.1.1 หาค่าเฉลี่ย (Mean) โดยใช้สูตร (ชูศรี วงศ์ รัตนะ. 2537 : 40)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ	$\bar{X}$	หมายถึง	คะแนนเฉลี่ย
	$\sum X$	หมายถึง	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	N	หมายถึง	จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง

6.1.2 หาค่าความแปรปรวน (Variance) โดยใช้สูตร (ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2537 : 74)

$$s^2 = \frac{N\sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}$$

เมื่อ	S^2	หมายถึง	ความแปรปรวนของคะแนน
	$\sum X$	หมายถึง	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	$\sum X^2$	หมายถึง	ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
	N	หมายถึง	จำนวนนักเรียนในกลุ่ม
	N – 1	หมายถึง	จำนวนตัวแปรอิสระ (Degree of Freedom)
	$\bar{X}$	หมายถึง	คะแนนแต่ละตัว

6.2 สถิติที่ใช้หาคุณภาพเครื่องมือ

6.2.1 หาประสิทธิภาพของหนังสือเรียนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา โดยใช้สูตรตาม เกณฑ์ 80/80 ของ ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2532. : 496 – 497)

$$E_1 = \frac{\left(\frac{\sum X}{N} \right) \times 100}{A}$$

$$E_2 = \frac{\left(\frac{\sum F}{N} \right) \times 100}{B}$$

- เมื่อ E_1 หมายถึง ประสิทธิภาพของกระบวนการที่จัดไว้ในแต่ละ ตอนของ หนังสือคิดเป็นร้อยละจากการทำแบบฝึกหัดหรือประกอบ กิจกรรมการเรียนรู้
- E_2 หมายถึง ประสิทธิภาพของผลลัพธ์คิดเป็นร้อยละจากการทำแบบ ทดสอบหลังการเรียนรู้เรื่องนั้นได้ถูกต้อง
- $\sum X$ หมายถึง คะแนนรวมของผู้เรียนจากการทำแบบฝึกหัดหรือการประกอบ กิจกรรมการเรียนรู้
- $\sum F$ หมายถึง คะแนนรวมของผู้เรียนจากการทำแบบทดสอบหลังเรียนหรือ ประกอบกิจกรรมหลังเรียน
- N หมายถึง จำนวนผู้เรียน
- A หมายถึง คะแนนเต็มของแบบฝึกหัดหรือกิจกรรมการเรียนรู้
- B หมายถึง คะแนนเต็มของแบบทดสอบหลังเรียนหรือกิจกรรมหลังเรียน

6.2.2 หาดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยใช้สูตร (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2540 : 117)

$$IC = \frac{\sum R}{N}$$

- เมื่อ IC หมายถึง ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์
- $\sum R$ หมายถึง ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
- N หมายถึง จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

6.2.3 หาค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบความเข้าใจในการอ่าน โดยใช้เทคนิค 27 % ของ จุง เตห์ ฟาน (Chung The Fan)

- 6.2.4 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบความเข้าใจในการอ่าน โดยใช้สูตร
K.R. 20 ของคูเดอร์ ริชาร์ดสัน (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2540 : 123)

$$r_n = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum pq}{s_t^2} \right\}$$

เมื่อ	r_n	หมายถึง	ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ
	n	หมายถึง	จำนวนข้อ
	p	หมายถึง	สัดส่วนของผู้ทำได้ในแต่ละข้อ
	q	หมายถึง	สัดส่วนของผู้ทำผิดในแต่ละข้อ เท่ากับ $1 - p$
	S_t^2	หมายถึง	คะแนนความแปรปรวนของคะแนนกลุ่มตัวอย่าง

- 6.2.5 หาค่าความเชื่อมั่นในการตรวจให้คะแนนของผู้ตรวจข้อสอบความสามารถในการเขียน โดยใช้สูตรค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของ เพียร์สัน (ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ. 2528 : 164)

$$r_{xy} = \frac{N \sum XY - \sum X \sum Y}{\sqrt{[N \sum X^2 - (\sum X)^2] [N \sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

เมื่อ	r_{xy}	หมายถึง	ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น
	$\sum X$	หมายถึง	ผลรวมของคะแนน X ผู้ตรวจคนที่ 1
	$\sum Y$	หมายถึง	ผลรวมของคะแนน Y ผู้ตรวจคนที่ 2
	$\sum X^2$	หมายถึง	ผลรวมของ X แต่ละตัวยกกำลังสอง
	$\sum Y^2$	หมายถึง	ผลรวมของ Y แต่ละตัวยกกำลังสอง
	$\sum XY$	หมายถึง	ผลรวมของผลคูณของ X กับ Y ทุกคู่
	N	หมายถึง	จำนวนคนทั้งหมด

7. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

เปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่าน ความสามารถในการเขียนระหว่างกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม โดยใช้ t - test Independent แบบ Differenc score (Scott. And Werthimer. 1966 : 264) ดังนี้

$$t = \frac{MD_1 - MD_2}{S_{MD_1 - MD_2}}$$

$$S_{MD_1 - MD_2} = \sqrt{\frac{s^2_D}{n_1} + \frac{s^2_D}{n_2}}$$

$$s^2_D = \frac{\sum (D_1 - MD_1)^2 + \sum (D_2 - MD_2)^2}{n_1 + n_2 - 2}$$

$$df = n_1 + n_2 - 2$$

เมื่อ	t	หมายถึง	ค่าที่ใช้ในการพิจารณาในการแจกแจง t - Distribution
	MD ₁	หมายถึง	คะแนนเฉลี่ยของผลต่างของคะแนนสอบก่อนและหลังการทดลองของทุกคนในกลุ่มทดลอง
	MD ₂	หมายถึง	คะแนนเฉลี่ยของผลต่างของคะแนนสอบก่อนและหลังการทดลองของทุกคนในกลุ่มควบคุม
	S _(MD1 - MD2)	หมายถึง	คะแนนความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของผลต่างของค่าเฉลี่ยระหว่าง MD ₁ และ MD ₂
	S _D ²	หมายถึง	ค่าความแปรปรวนของผลต่างระหว่างการทดสอบหลังการเรียนและก่อนการเรียนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม
	D ₁	หมายถึง	ผลต่างระหว่างการทดสอบหลังการเรียนการกับก่อนการเรียนของกลุ่มทดลอง
	D ₂	หมายถึง	ผลต่างระหว่างการทดสอบหลังการเรียนการกับก่อนการเรียนของกลุ่มควบคุม
	n ₁	หมายถึง	จำนวนนักเรียนในกลุ่มทดลอง
	n ₂	หมายถึง	จำนวนนักเรียนในกลุ่มควบคุม

บทที่ 4
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้การวิเคราะห์ข้อมูลจากผลการทดลองและการแปลความหมายของการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นที่เข้าใจตรงกัน ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

N	หมายถึง	จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}_1$	หมายถึง	คะแนนเฉลี่ยก่อนการทดลอง
$\bar{X}_2$	หมายถึง	คะแนนเฉลี่ยหลังการทดลอง
S^2_1	หมายถึง	ความแปรปรวนของคะแนนก่อนการทดลอง
S^2_2	หมายถึง	ความแปรปรวนของคะแนนหลังการทดลอง
MD	หมายถึง	คะแนนเฉลี่ยของความแตกต่างระหว่างการทดสอบก่อนการทดลองกับหลังการทดลอง
S^2_D	หมายถึง	ค่าความแปรปรวนของผลต่างระหว่างการทดสอบก่อนการทดลองกับหลังการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม
$S_{(MD1 - MD2)}$	หมายถึง	คะแนนความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของผลต่างของผลต่างของค่าเฉลี่ยระหว่าง MD ₁ และ MD ₂
t	หมายถึง	ค่าสถิติของการแจกแจงที่ (t – Distribution)
**	หมายถึง	ความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ลำดับขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. เปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 2 กับการสอนตามคู่มือครู
2. เปรียบเทียบความสามารถในการเขียนของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษารูปแบบที่ 2 กับการสอนตามคู่มือครู

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลและเสนอผลตามลำดับต่อไปนี้

1. เปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 2 กับการสอนตามคู่มือครู ตามสมมุติฐานที่ตั้งในข้อที่ 1 ที่ว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 2 มีความเข้าใจในการอ่านสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู ซึ่งเปรียบเทียบโดยใช้สถิติ t -test Independent แบบ Difference Score ดังปรากฏผลในตาราง 4

ตาราง 4 ผลการเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 2 กับนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}_1$	S^2_1	$\bar{X}_2$	S^2_2	MD	$S_{(MD1 - MD2)}$	t
กลุ่มทดลอง	30	15.7	16.7	19.96	15.55	4.26		
							0.30	5.41**
กลุ่มควบคุม	30	15.2	11.83	17.83	11.45	2.36		

$$(t_{01}, 58) = 2.390$$

จากตาราง 4 แสดงว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 2 มีความเข้าใจในการอ่านสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครูอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 โดยนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 2 มีคะแนนเฉลี่ยความเข้าใจในการอ่านสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งในข้อ 1

2. เปรียบเทียบความสามารถในการเขียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 2 กับการสอนตามคู่มือครูตามสมมุติฐานที่ตั้งในข้อ 2 ที่ว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 2 มีความสามารถในการเขียนสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู ซึ่งเปรียบเทียบโดยใช้สถิติ t -test Independent แบบ Difference Score ดังปรากฏผลในตาราง 5

ตาราง 5 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบ
มุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 2 กับนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}_1$	S^2_1	$\bar{X}_2$	S^2_2	MD	$S_{(MD1 - MD2)}$	t
กลุ่มทดลอง	30	5.36	2.24	7.2	2.03	1.83		
							0.24	4.02**
กลุ่มควบคุม	30	5.60	1.28	6.46	1.36	0.87		
$(t_{.01}, 58) = 2.390$								

จากตาราง 5 แสดงว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 2 มีความสามารถในการเขียนสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 2 มีคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการเขียนสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งในข้อที่ 2

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและความสามารถในการเขียนภาษาไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 2 กับการสอนตามคู่มือครู ซึ่งสรุปผล การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะตามลำดับดังนี้

จุดมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 2 กับการสอนตามคู่มือครู
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 2 กับการสอนตามคู่มือครู

สมมุติฐานการศึกษาค้นคว้า

1. นักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 2 มีความเข้าใจในการอ่านสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู
2. นักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 2 มีความสามารถในการเขียนสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่กำลังเรียนอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2541 ของกลุ่มโรงเรียนพิชัยพัฒนา อำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 7 โรงเรียน ซึ่งมีจำนวนนักเรียน 200 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ได้แก่ โรงเรียนด่านขุนทด อำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา ที่กำลังเรียนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2541 ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ตามขั้นตอนดังนี้

1.2.1 สุ่มโรงเรียนโดยใช้โรงเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม โดยการจับฉลากมา 1 โรงเรียน จาก 7 โรงเรียน ได้โรงเรียนด้านขุนทดเป็นกลุ่มตัวอย่าง และทำการจับฉลากอีกครั้งเพื่อสุ่มเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

1.2.2 สุ่มห้องเรียนโดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม โดยการจับฉลากสุ่มห้องเรียนมา 2 ห้องเรียน จาก 3 ห้องเรียน และทำการจับฉลากอีกครั้งเพื่อสุ่มเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

2. เครื่องที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

2.1 หนังสือเรียนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาที่ใช้ประกอบการทดลองสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 2 ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง จำนวน 2 เรื่อง คือ เรื่องรางวัลแห่งความเพียรเรื่องยาโมป้องกันเมือง โดยผ่านการหาประสิทธิภาพแล้วทั้งสองเล่ม ผลปรากฏว่าได้ค่า $E_1 = 82.05, 86.8$ ตามลำดับ และได้ค่า $E_2 = 83.33, 86.33$ ตามลำดับ ซึ่งผู้วิจัยมั่นใจว่าหนังสือเรียนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาที่สร้างขึ้นนั้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และสามารถนำไปใช้สอนได้

2.2 แบบทดสอบท้ายเล่มของหนังสือเรียนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษารูปแบบที่ 2 ซึ่งแบบทดสอบดังกล่าวเป็นแบบทดสอบที่วัดความรู้ความเข้าใจที่มีลักษณะเป็นข้อคำถามแบบปรนัยชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 10 ข้อของแต่ละเล่ม ซึ่งผู้วิจัยได้นำแบบทดสอบท้ายเล่มเรื่องรางวัลแห่งความเพียรและเรื่องยาโมป้องกันเมืองไปทดลองใช้ ผลปรากฏว่าได้ค่าความยากง่าย (p) ระหว่าง 0.46 – 0.71 และ ระหว่าง 0.38 – 0.78 ตามลำดับ มีค่าอำนาจจำแนก (r) ระหว่าง 0.40 – 0.78 และระหว่าง 0.21 – 0.76 และมีค่าความเชื่อมั่น 0.55 และ 0.52 ตามลำดับ

2.3 แบบทดสอบความเข้าใจในการอ่าน ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยครอบคลุมพฤติกรรมการอ่าน 4 พฤติกรรม คือ การแปลความ การตีความ การขยายความ และการจับใจความสำคัญ แบบทดสอบดังกล่าวเป็นแบบปรนัยชนิด 4 ตัวเลือกจำนวน 30 ข้อ มีค่าความยากง่าย (p) ระหว่าง 0.36 – 0.74 ค่าอำนาจจำแนก (r) ระหว่าง 0.25 – 0.74 และมีค่าความเชื่อมั่น 0.77

2.4 แบบทดสอบความสามารถในการเขียนเป็นแบบทดสอบการเขียนเรื่องจากภาพ แบบทดสอบดังกล่าวมีค่าความเชื่อมั่นในการตรวจให้คะแนนของผู้ตรวจ 2 คนเท่ากับ 0.86 โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

2.5 แผนการสอนกลุ่มทดลอง ใช้การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 2 ซึ่งได้ผ่านการทดลองใช้และปรับปรุงแก้ไขแล้ว

2.6 แผนการสอนกลุ่มควบคุม ใช้การสอนตามคู่มือครูของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งได้ผ่านการทดลองใช้และปรับปรุงแก้ไขแล้ว

3. วิธีดำเนินการทดลอง

ผู้วิจัยดำเนินการทดลองด้วยตนเองกับกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2541 เริ่มตั้งแต่วันที่ 10 สิงหาคม - 17 กันยายน 2541 รวมเป็นเวลา

4 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 15 คาบ รวมเวลาสอนกลุ่มละ 60 คาบ โดยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

3.1 ประเมินทัศนคตินักเรียนเพื่อทำความเข้าใจถึงวิธีการเรียน บทบาทของนักเรียน จุดประสงค์การเรียนรู้ และวิธีการประเมินผลการเรียน

3.2 ทดสอบก่อนการทดลองกับนักเรียนทั้งสองกลุ่ม โดยใช้แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่าน และแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียน

3.3 ดำเนินการทดลอง โดยผู้วิจัยทำการสอนเองทั้ง 2 กลุ่ม โดยใช้ 4 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 5 วัน วันละ 3 คาบ โดยกลุ่มทดลองใช้การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 2 และกลุ่มควบคุมใช้การสอนตามคู่มือครู

3.4 เมื่อทำการทดลองสอนทั้งสองกลุ่มเสร็จแล้วได้ทำการทดสอบกับนักเรียนทั้ง 2 กลุ่ม โดยใช้แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน และแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียน ซึ่งเป็นฉบับเดียวกับการทดสอบก่อนการทดลอง

3.5 ตรวจผลการทดสอบ แล้วนำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์โดยวิธีการทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. คำนวณหาค่าสถิติพื้นฐาน โดยหาค่าเฉลี่ย และค่าความแปรปรวนของคะแนน
2. เปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 2 กับการสอนตามคู่มือครู โดยใช้ t - test Independent แบบ Difference Score
3. เปรียบเทียบความสามารถในการเขียนของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 2 กับการสอนตามคู่มือครู โดยใช้ t - test Independent แบบ Difference Score

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. นักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษามีความเข้าใจในการอ่านสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. นักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษามีความสามารถในการเขียนสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและความสามารถในการเขียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 2 กับนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู จากผลการวิจัยสามารถอภิปรายผลได้ตามลำดับสมมุติฐานดังนี้

1. จากการเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 2 กับนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู ผลการวิจัยพบว่า ความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 2 สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยคะแนนเฉลี่ยความเข้าใจในการอ่านของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุม ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ แสดงให้เห็นว่าการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 2 ทำให้นักเรียนมีความเข้าใจในการอ่านดีกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นฤมล กังวาลไกล (2534 : บทคัดย่อ) ได้ทดลองเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านความสามารถในการเขียน และเจตคติต่อวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 2 กับการสอนปกติ ผลการวิจัยพบว่า ความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 2 กับการสอนปกติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และพรทิพา พานิชชีวะกุล (2538 : บทคัดย่อ) ที่ได้ทดลองเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านการเขียน และความสนใจในการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 2 กับการสอนตามคู่มือครู ผลการวิจัยพบว่าความสามารถด้านการอ่านของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 2 กับการสอนตามคู่มือครูแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1 สาเหตุที่ทำให้ความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 2 สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู ทั้งนี้อาจสืบเนื่องมาจาก

1.1 การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาเป็นวิธีสอนที่ยึดแนวทฤษฎีธรรมชาติ โดยจะเน้นการให้ปัจจัยป้อนที่มีความหมายเป็นที่เข้าใจแก่ผู้เรียน ซึ่งได้แก่ แบบเรียนมุ่งประสบการณ์ภาษา ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากกระบวนการผลิตแบบเรียนมุ่งประสบการณ์ภาษาของ หทัย ต้นหยง โดยนำระบบกระบวนการสร้างถึง 4 ระบบ มาประกอบกัน กล่าวคือนำ ระบบหลักสูตร โดยผ่านกระบวนการวิเคราะห์ความคิดรวบยอด จุดประสงค์การเรียนรู้ และพฤติกรรมที่คาดหวัง ระบบการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา ศึกษาจากทฤษฎีการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา อรรถฐาน อรรถลักษณะ ซึ่งการวิจัยครั้งนี้เน้นชนิดเรื่องเล่าจากประสบการณ์ บริบทภาษา และรูปแบบการสอนที่ 1-2 ระบบผลิตสื่อสิ่งพิมพ์สากล โดยคำนึงถึงหลักจิตวิทยา สื่อสิ่งพิมพ์ รูป

เล่ม การจัดโครงเรื่อง ภาพสีสัน การจัดหน้า บรรณาธิการกิจ และ *ระบบวรรณกรรม* (ตัวคุณ ภาพแบบเรียน) ซึ่งได้แก่ รส อลังการ คุณากร เป็นเครื่องปรุงรสให้ผู้อ่านเกิดจิตสำนึก (หทัย ตันหยง. 2534 : 1 - 79) จากระบบกระบวนการผลิตแบบเรียนดังกล่าว จัดว่าเป็นแบบเรียนที่ได้รับการพัฒนาอย่างถูกต้องเหมาะสมโดยได้ผ่านการตรวจสอบประสิทธิภาพของแบบเรียนแล้ว ซึ่งถือว่าเป็นปัจจัยป้อนที่สำคัญในการให้รูปแบบภาษาแก่นักเรียนประกอบกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เหมาะสมโดยมุ่งพัฒนาความเข้าใจความหมายโดยรวมของภาษาก่อนที่จะพัฒนาไปสู่องค์ประกอบย่อยของภาษา ซึ่งจะเห็นได้จาก ขั้นตอนที่ 1 นักเรียนอ่านเรื่องร่วมกันและอภิปรายสนทนาเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านร่วมกันกับครู ทำให้นักเรียนมีโอกาสอภิปรายแสดงความคิดเห็นจากเนื้อเรื่องที่อ่านเพื่อมุ่งเน้นให้นักเรียนจับใจความสำคัญของเรื่องและบอกรายละเอียดของเรื่องได้โดยสรุปออกมาในรูปของไดอะแกรม นอกจากนี้ในขั้นตอนที่ 2 ครูเชื่อมโยงเรื่องที่อ่านเข้าสู่เรื่องราวในชีวิตประจำวันของนักเรียน ทำให้นักเรียนมีความคิดที่กว้างขึ้น และกระตุ้นให้นักเรียนคิดหาเหตุผลจากการอ่านเรื่อง นำมาสรุปเป็นความคิดรวบยอดได้ด้วยตนเอง จะเห็นได้ว่าเป็นกระบวนการอ่านที่พัฒนากระบวนการคิดเป็นไปอย่างต่อเนื่องทำให้นักเรียนเกิดความเข้าใจในการอ่านเรื่องได้ง่ายและรวดเร็วยิ่งขึ้น

1.2 การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษารูปแบบที่ 2 เป็นวิธีสอนตามแนวทฤษฎีการสอนเพื่อการสื่อสาร เพื่อให้ผู้เรียนมีความสามารถในการสื่อสารในชีวิตประจำวันทั้งในด้านการฟัง พูด อ่าน เขียน โดยจะเน้นปฏิสัมพันธ์ในการใช้ภาษาระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียนและผู้สอนกับผู้เรียน กล่าวคือ นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติการใช้ภาษาโดยมีครูเป็นผู้คอยช่วยเหลือแนะนำแก้ไข การใช้ภาษาที่ถูกต้องแก่นักเรียน โดยเริ่มจากการอ่านเรื่องไปสู่การพัฒนาทักษะการเขียน ฟัง พูด ซึ่งได้จัดกิจกรรม การทำงานกลุ่มย่อยเพื่อการอ่านร่วมกันและสามารถถ่ายทอดความคิดออกเป็นคำพูด โดยการอภิปรายเกี่ยวกับสาระสำคัญของเรื่องที่ได้อ่าน ซึ่งนักเรียนได้ฝึกทั้งทักษะการฟัง การพูดไปพร้อม ๆ กัน การเขียนเรื่องร่วมกันนักเรียนได้มีโอกาสโต้ตอบ พูด ฟัง ร่วมกันได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ระดมความคิดเห็น ในการเขียนเรื่องจากประสบการณ์เดิมของนักเรียนและแนวคิดของเรื่องจากสื่อต้นแบบเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น นอกจากนี้การแก้ไขงานเขียน การวิเคราะห์อรรถลักษณะ ยังฝึกให้นักเรียนได้รู้จักคิดวิเคราะห์รูปแบบงานเขียน วิเคราะห์การใช้ภาษา การเขียนคำ ประโยค การเว้นวรรคตอนในเนื้อเรื่อง โดยมีครูเป็นผู้คอยชี้แนะคอยช่วยเหลือแก้ไขการใช้ภาษา ทำให้นักเรียนเกิดความเข้าใจในหลักและการใช้ภาษาที่ถูกต้องอันเนื่องมาจากนักเรียนได้รับประสบการณ์ตรงจากการฝึกปฏิบัติกิจกรรมการใช้ภาษาที่ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมที่ครูจัดขึ้นตามความเหมาะสม

1.3 การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษารูปแบบที่ 2 ครั้งนี้ผู้วิจัยได้สร้างแบบเรียนให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายในการอ่านของมนุษย์ ได้แก่ การอ่านเพื่อความบันเทิง อ่านเพื่อรู้ และ

เข้าใจวิธีการและอ่านเพื่อศึกษาค้นคว้า (เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย. 2534 : 10) โดยสร้างแบบเรียนตามระบบกระบวนการผลิตที่แตกต่างจากแบบเรียนโดยทั่ว ๆ ไป กล่าวคือได้นำระบบต่าง ๆ ถึง 4 ระบบมาผสมผสานกัน ดังนี้ (หทัย ต้นหยง. 2541 : ไม่มีเลขหน้า.)

- ระบบหลักสูตรที่ผ่านกระบวนการวิเคราะห์ความคิดรวบยอด จุดประสงค์การเรียนรู้และพฤติกรรมที่คาดหวัง

- ระบบมุ่งประสบการณ์ภาษาศึกษาจากทฤษฎีการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา ได้แก่ ทฤษฎีอรรถฐาน อรรถลักษณะ ทั้ง 8 ชนิด บริบทภาษาและรูปแบบการสอนที่ 1-2

- ระบบสิ่งพิมพ์สากลโดยคำนึงถึงหลักจิตวิทยา สื่อสิ่งพิมพ์ รูปเล่มการจัดโครงสร้าง สี สัน การจัดหน้า และบรรณานุกรม

- ระบบวรรณกรรม (ตัวคุณภาพแบบเรียน) ได้คำนึงถึง รส อลังการ คุณภาพ เป็นเครื่องปรุงรสให้กับแบบเรียนทำให้เกิดพลังแห่งจิตสำนึกที่สามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของคนหรือผู้อ่านได้ (หทัย ต้นหยง. 2534 : 1 - 79) จากจุดมุ่งหมายในการอ่านประกอบกับ ระบบกระบวนการผลิตแบบเรียนมุ่งประสบการณ์ภาษา ดังกล่าว ทำให้นักเรียนเกิดความสนใจ มีความต้องการที่จะอ่าน ส่งผลให้เข้าใจเนื้อเรื่องได้ดีอีกด้วย

2. จากการเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 2 กับนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู ผลการวิจัยพบว่าความสามารถในการเขียนของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 2 สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการเขียนของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุม ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ แสดงให้เห็นว่า การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 2 ทำให้นักเรียนมีความสามารถในการเขียนดีกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครูซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นฤมล กังวาลไกล (2534 : บทคัดย่อ) ที่ได้ทดลองเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านความสามารถในการเขียนและเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับการสอนปกติ ผลการวิจัยพบว่าความสามารถในการเขียนของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา กับการสอนปกติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ พรทิพา พานิชชีวกุล (2538 : บทคัดย่อ) ที่ได้ทดลองเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านการเขียน และความสนใจในการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 2 กับการสอนตามคู่มือครู ผลการวิจัยพบว่าความสามารถด้านการเขียนของนักเรียน โดยใช้การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 2 กับการสอนตามคู่มือครู แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ

.01 สาเหตุที่ทำให้ความสามารถในการเขียน ของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ ภาษา รูปแบบที่ 2 สูงกว่าการสอนตามคู่มือครู อาจสืบเนื่องมาจาก

2.1 กระบวนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 2 ในขั้นตอนที่ 1 มุ่งเน้นให้นักเรียนได้เรียนรู้โครงสร้างระดับยอด หรือโครงการเขียนของผู้เขียน ซึ่งได้มาจากทฤษฎี ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้อ่านและผู้เขียน (เลวลักษณะ รัตนวิชัย. 2534 : 32 ; อ้างอิงมาจาก Bartlett. 1978, 1985, 1986) กล่าวคือ ผู้วิจัยกับนักเรียนได้ช่วยกันสร้างไดอะแกรมสรุปสาระสำคัญของเรื่องที่อ่านร่วมกัน คือเรื่องรางวัลแห่งความเพียร และเรื่องยาโมป้องกันเมือง ตามโครงการเขียนของผู้เขียน ซึ่งทำให้นักเรียนจับใจความสำคัญของเรื่อง และสรุปแนวคิดของเรื่องได้อย่างรวดเร็ว และสามารถมองเห็นโครงการเขียนของผู้เขียนจากไดอะแกรม เมื่อนักเรียนเขียนเรื่องขึ้นเองในขั้นที่ 3 นักเรียนจึงมีแนวทางในการวางแผนการเขียนเรื่องได้ดีกว่านักเรียนที่ไม่ได้เรียนรู้การใช้ไดอะแกรมจากการอ่านทำให้นักเรียนมีความสามารถในการเขียนเรื่องได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ

2.2 การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 2 ประกอบด้วยขั้นตอนการจัดกิจกรรมที่มุ่งเน้นให้นักเรียนได้รับการพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนอย่างต่อเนื่อง กล่าวคือ เมื่อนักเรียนอ่านเรื่องและเข้าใจเรื่องราวที่อ่านได้ดีแล้วจึงนำความรู้ความคิดจากประสบการณ์เดิมที่ได้จากการอ่านนั้นมาอภิปรายร่วมกันแล้วนำความคิดรวบยอดที่ได้จากการอ่านเรื่องมาเป็นแนวทางในการเขียน โดยเริ่มจากขั้นตอนที่ 1 เมื่อนักเรียนได้อ่านเรื่องร่วมกันและอภิปรายเรื่องจากการอ่านร่วมกัน โดยนักเรียนได้เรียนรู้โครงสร้างระดับยอดหรือโครงการเขียนของผู้เขียน ทำให้นักเรียนจับใจความสำคัญและจับรายละเอียดของเรื่องได้อย่างรวดเร็ว ต่อมาในขั้นที่ 2 ครูได้เชื่อมโยงการอ่านเข้ากับประสบการณ์เดิมของนักเรียนโดยการอภิปรายร่วมกัน นักเรียนได้ความคิดรวบยอดจากเรื่องที่อ่านที่เป็นความคิดของตนเอง เพื่อเป็นแนวคิดในการเขียนเรื่องในขั้นที่ 3 คือการเขียนเรื่องร่วมกันอภิปรายสนทนาและเรียนรู้รูปแบบงานเขียนจากสื่อต้นแบบและนำประสบการณ์เดิมที่ได้จากการอ่านประกอบกับแนวคิดในเรื่องมาเขียนเรื่องร่วมกันภายในกลุ่ม ส่วนขั้นที่ 4 เป็นการวิเคราะห์หรือรถลักษณะ และการแก้ไขงานเขียนขั้นตอนนี้เป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ตรวจสอบงานเขียนของกลุ่มและกลุ่มอื่น ๆ นักเรียนได้ฝึกวิเคราะห์การใช้คำประโยคการใช้วรรคตอนที่ถูกต้อง โดยมีครูเป็นผู้คอยช่วยเหลือในการแก้ไขการใช้ภาษา ทำให้นักเรียนได้เรียนรู้การใช้ภาษาที่ถูกต้อง จะเห็นได้ว่าการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 2 เป็นกระบวนการที่พัฒนาความสามารถในการเขียนอย่างมีระบบ และเป็นขั้นตอนตามวัยของผู้เรียน นอกจากนั้นในขั้นตอนที่ 5 นักเรียนได้ฝึกความแม่นยำทางภาษา โดยการปฏิบัติกิจกรรมเสริมทักษะทางภาษา ซึ่งทำให้นักเรียนสามารถใช้ภาษาได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะที่อาจจะเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนและการศึกษาค้นคว้าในครั้งต่อไป ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 การสอนภาษาไทยโดยวิธีสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 2 ครูจะต้องศึกษาขั้นตอนการสอน วิธีสอน และเทคนิคต่าง ๆ ตามกระบวนการสอนให้เข้าใจอย่างแท้จริง จึงจะทำให้การสอนดำเนินไปอย่างเป็นขั้นตอนครบทั้งกระบวนการสอน จึงจะส่งผลให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

1.2 การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษารูปแบบที่ 2 นี้ผู้เรียนต้องผ่านการเรียนรู้ในรูปแบบที่ 1 มาแล้ว เนื่องจากการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 2 เป็นการจัดกิจกรรมที่พัฒนาทักษะการอ่านไปสู่การพัฒนาทักษะการเขียน ฟัง และพูด หากผู้เรียนมีทักษะการอ่านไม่ดีย่อมส่งผลต่อการพัฒนาทักษะต่าง ๆ เช่นกัน สำหรับผู้เรียนที่ยังอ่านไม่คล่อง ผู้สอนควรให้โอกาส ให้ความสนใจเป็นพิเศษ ควรให้คำแนะนำ จัดกิจกรรมซ่อมเสริมและให้การเสริมแรงอย่างสม่ำเสมอเพื่อเป็นการพัฒนาความสามารถของผู้เรียนที่เรียนอย่างค่อยเป็นค่อยไป

1.3 การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาจำเป็นต้องใช้แบบเรียนที่สร้างขึ้นตามกระบวนการแต่งเรื่องเพื่อพัฒนาต้นฉบับแบบเรียนมุ่งประสบการณ์ภาษาและต้องผ่านการหา คุณภาพมาแล้วจึงจะนำมาใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาวิจัยผลการใช้วิธีสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับตัวแปรอื่น ๆ เช่น ความสนใจในการอ่าน เจตคติต่อวิชาภาษาไทย ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ทางการพูด และการเขียน

2.2 ควรมีการวิจัยพัฒนาแบบเรียนมุ่งประสบการณ์ภาษาที่ใช้เป็นสื่อการสอนหลักให้มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เพื่อที่จะนำมาใช้ในการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิผลสูงสุด

บรรณานุกรม

- จันทิมา พรหมโชติกุล. การเขียนข้อสอบวิชาภาษาไทย. กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529.
- จิราพร ทายคำ. การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอต่อการสอนอ่านตามคู่มือครูการสอนภาษาไทย. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2534. อัดสำเนา.
- จวีลักษ์ณ์ บุญยะกาญจน์. จิตวิทยาการอ่าน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2524.
- ชยันต์ เพชรศรีจันทร์. การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์และความสนใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จากการสอนด้วยวิธีสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาโดยใช้สื่อหนังสือเรียนที่ใช้ภาพเหมือนกับสื่อหนังสือเรียนที่ใช้ภาพการ์ตูน. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2533. อัดสำเนา.
- ชวาล แพรัตกุล. เทคนิคการเขียนข้อสอบ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2520.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. เอกสารการสอนชุดวิชาสื่อการสอนระดับประถมศึกษา หน่วยที่ 8 – 15. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2532.
- ชูศรี วงศ์รัตนะ. เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย, 2534.
- ทัศนพร เกตุดอนอม. การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและความสามารถในการเขียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนแนวธรรมชาติโดยอาศัยสื่ออรรถลักษณะกับการสอนตามคู่มือครู. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2540. อัดสำเนา.
- ทัศนีย์ ศุภเมธี. พฤติกรรมการสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ วิทยาลัยครูธนบุรีสหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์, 2534.
- นพดล จันทร์เพ็ญ. การใช้ภาษาไทย. กรุงเทพฯ : ดันอ้อ, 2531.
- นัสดา ขจรนที. ศึกษาเปรียบเทียบความสามารถทางการอ่านและเขียนภาษาอังกฤษ แรงจูงใจและความคงทนในการจำของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนโดยวิธีสอนมุ่งประสบการณ์ภาษากับการสอนตามคู่มือครู. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530. อัดสำเนา.

- นันทรัตน์ ชื่นชนม์ การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านและความคงทนในการจำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วยวิธีมุ่งประสบการณ์ภาษากับวิธีสอนปกติ. ปรียญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2531. อัดสำเนา.
- นฤมล กังวาลไกล. การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านความสามารถในการเขียนและเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับการสอนปกติ. ปรียญานิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2534. อัดสำเนา.
- บันลือ พุกกะวัน. อุปเทศการสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษาแนวการบูรณาการทางการสอน. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2522.
- . มิติใหม่ในการสอนอ่าน. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2532.
- ประภาพันธ์ นิลอรุณ. การศึกษาเปรียบเทียบความพร้อมทางการเรียนภาษาไทยของเด็กปฐมวัยในท้องถิ่นที่มีปัญหาทางภาษาที่เรียนโดยวิธีสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับวิธีสอนตามแผนการจัดประสบการณ์เด็กเล็ก. ปรียญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530. อัดสำเนา.
- ประกาศรี สีหอำไพ. วิธีสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2524.
- ปิยะนุช คนฉลาด. “ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอ่านและการเขียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนโดยใช้เพลงและการสอนปกติ,” วารสารมหาวิทยาลัยบูรพา. 1(2) : มกราคม – เมษายน 2539.
- พรทิพา พานิชชาติกุล. การศึกษาเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่าน การเขียน และความสนใจในการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับการสอนตามคู่มือครู. ปรียญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2538. อัดสำเนา.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2540.
- ไพโรจน์ เบาใจ. คู่มือการเขียนบทเรียนโปรแกรม. กรุงเทพฯ : ภาควิชาเทคโนโลยีการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2520.

- มัลลิกา ภัคดีณรงค์. การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านการเขียนและทัศนคติต่อการเรียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ในจังหวัดนครราชสีมาที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับการสอนปกติ. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2531. อัดสำเนา.
- มานิตย์ บุญประเสริฐ. "ยุทธวิธีในการอ่าน," จันทร์เกษม. 174 (9) ; กันยายน – ตุลาคม 2526.
- แม่นมาส ขวลิต. การสร้างสังคมการอ่านและการใช้สารนิเทศ. กรุงเทพฯ : สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย, 2530.
- ราชนิวรรณ สวงโท. การสร้างบทเรียนสำเร็จรูปแบบเส้นตรงประกอบการเรียนรู้สื่อวิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เรื่องการอ่านเพื่อจับใจความ. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม, 2539. อัดสำเนา.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. หลักการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : บริษัทศึกษา จำกัด, 2528.
- _____. เทคนิคการวัดผลการเรียนรู้. กรุงเทพฯ : ชมรมเด็ก, 2539.
- วรรณ แก้วแพรง. คู่มือภาษาไทยชั้นประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : โอเดียร์สโตร, 2526.
- วัลภา ศศิวิมล. การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านขั้นต้นตีความก่อนและหลังใช้แบบฝึกทักษะการอ่านขั้นต้นตีความสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. พิษณุโลก : ภาควิชาภาษาไทย วิทยาลัยครูพิบูลสงคราม, 2528.
- วิชาการ,กรม. คู่มือภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2525.
- _____. คู่มือครูสำหรับใช้ควบคู่กับหนังสือเรียนภาษาไทยชุดพื้นฐานชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เล่ม 1. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2536.
- วิมล จิโรจน์พันธ์ และคนอื่นๆ. คู่มือแบบเรียนแนวทดสอบชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2539.
- ศิริพร พัวพันธ์. ระดับความสามารถด้านการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532. อัดสำเนา.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง 2533). พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2535.
- สนั่น มีชันหมาก. ระเบียบวิธีแห่งวิทยาการการสอน. กรุงเทพฯ : บริษัทเทคโปรโมชันแอนด์แอดวอร์ไทซิงจำกัด, 2538.

- สนิท ตั้งทวี. การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาไทยโดยการใช้และไม่ใช้บทเสริมทักษะของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 4 วิทยาลัยเทคนิคมหาสารคาม. ปรินูญานิพนธ์ กศ. ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2531. อัดสำเนา.
- สมถวิล มหาสมบัติ. วิธีสอนภาษาไทยมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ : อักษรบัณฑิต, 2525.
- สมบัติ มหารศ. เอกสารการสอนภาษาไทยในโรงเรียนประถมศึกษา. มหาสารคาม : ภาควิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม, 2523.
- สมพร วัฒนศิริ. การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ด้วยวิธีสอนที่ใช้กิจกรรมแผนภาพโครงเรื่องกับกิจกรรมภาพชุด. ปรินูญานิพนธ์ กศ. ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2538. อัดสำเนา.
- สมศักดิ์ สินธุระเวชญ์. "การประเมินผลทักษะการอ่าน," สารพัฒนาลัทธิสูตร. (45): ธันวาคม 2528.
- สมศักดิ์ สินธุระเวชญ์. การประเมินผลกลุ่มทักษะภาษาไทยระดับประถมศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทางการศึกษา, กองวิชาการ, 2528.
- สนิท ตั้งทวี. การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาไทยโดยการใช้และไม่ใช้บทเสริมทักษะของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 4 วิทยาลัยเทคนิคมหาสารคาม. ปรินูญานิพนธ์ กศ. ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2531. อัดสำเนา.
- สายสุนีย์ สกุลแก้ว. การพัฒนาชุดทักษะการอ่านภาษาไทยเพื่อจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534. อัดสำเนา.
- สุจิต เพียรชอบ และสายใจ อินทร์พรชัย. วิธีสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2523.
- _____. วิธีสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2536.
- สุทธิวงศ์ พงศ์ไพบูลย์. การเขียน. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2522.
- สุธามาศ สังข์ลาโพธิ์. การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านความสามารถในการเขียนคำและความคงทนในการจำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับการสอนปกติ. ปรินูญานิพนธ์ กศ. ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2531. อัดสำเนา.
- สุนันท์ ศลโกสม. รูปแบบการสอนและปัญหาของการสอนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น รายงานการวิจัยประกอบการศึกษารายวิชาหลักสูตร 773. กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2526. อัดสำเนา.

- สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. หลักและวิธีสอนภาษาไทย. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2537.
- สุกานต์ หลายสิบ. การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและความสามารถในการเขียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอ
กับการสอนอ่านตามคู่มือครู. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
- ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2540. อัดสำเนา.
- สุศักดิ์ กาญจนการณ. การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านความสามารถในการเขียนคำและ
ความคงทนในการจำของเด็กนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่พูดภาษาเขมรเป็น
ภาษาแม่ด้วยวิธีสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับวิธีสอนปกติ. ปรินญานิพนธ์
- กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2531. อัดสำเนา.
- สุวัฒน์ จันทร์ลอย. การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ด้านความเข้าใจในการอ่านสมรรถภาพการ
อ่านเร็วและเจตคติการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จากชุดการ
อ่านที่มีคำถามก่อนการอ่านระหว่างอ่านและหลังอ่าน. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม.
- กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527. อัดสำเนา.
- สุวณัฐ ใบกุหลาบ. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติในการอ่านกับผลสัมฤทธิ์ทางการอ่าน
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม.
- กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2535. อัดสำเนา.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, กองวิชาการ. รายงานการประเมินความ
สามารถทางการภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 6 ปีการศึกษา 2534.
- กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2537.
- _____. รายงานการประเมินความสามารถทางภาษาไทยของนักเรียนที่เรียนโดยวิธีมุ่งประสบ
การณ์ภาษาและสภาพการดำเนินการเรียนการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษา. กรุงเทพฯ :
- โรงพิมพ์คุรุสภา, 2537.
- _____. รายงานการประเมินความสามารถในการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 1 – 6 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. กรุงเทพฯ :
- โรงพิมพ์คุรุสภา, 2537.
- เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย. การพัฒนาการสอนภาษาไทยแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา เล่ม 2.
- กรุงเทพฯ : ประยูรวงศ์พรินตัง, 2534.
- _____. เอกสารคำสอนหลักสูตรการสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ :
- มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2531.
- _____. เอกสารความสัมพันธ์ระหว่างการอ่านกับกระบวนการคิด. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
- ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528.

- หทัย ตันหยง. รายงานการวิจัยการสร้างหนังสือเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมเพื่อเป็นสื่อ
พัฒนาการอ่านในระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : บริษัทประยูรวงศ์จำกัด, 2532.
- _____. แนวคิดและหลักการพัฒนาคุณภาพต้นแบบเรียนมุ่งประสบการณ์ภาษา. กรุงเทพฯ :
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2534.
- _____. การเขียนหนังสือแบบเรียน. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 ประสานมิตร, 2528.
- _____. การสร้างวรรณกรรมและหนังสือสำหรับเด็ก. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์, 2529.
- Car, Eilen M. and others. " The Effect of inference Training on Children's
 Comprehension of Expository Text," Journal of Reading Behavior. 15 (3)
 : 1983.
- Carrell , P.L. and Eisthcid. " Schema Theory and ESL Reading Pedagogy," TESOL
Quarterly. 17 ; December, 1986.
- Cronbach, Lee J. and others. Text Materiats in Modern Education. University of
 Inllinois Press, Urbana, Inllinois, 1955.
- Dallman, Martha and others. The Teaching of Reading . 4th ed. New York : Halt,
 Rinchart and wimston. Inc., 1974.
- Hulett, Joycelin Brown. " Third Grade Writings : Their Relationship with Reading,"
Dissertation Abstracts International. 47 (3) : 847 – 4 ; September, 1986
- Krashen, Stephen D. Writing : Research Theory and applications. 1st ed.
 California : Pergamon Press, 1984.
- Scott, William A. and Michael Wertheimer. Introduction To Psychological Research.
 New York : John Wiley & Son, Inc., 1966.
- Strang, Ruth. The Improvement of Reading. 3rd ed. New York : Mc Gran - Hill,
 1976.
- Tinker, Miles A. Teaching Elementary Reading. 2rd ed. New York : Appleton
 Century Crafts. Inc., 1952.
- Valette, Rebecca M. Modern Language Testing. 2nd ed. New York Harcourt
 Brace Jovanorich Inc., 1977.
- Walker, Richard F. Teacher's Notes on a Program of Concentrated Language
Encounter teaching. Srinakharinwirot University, 1984.

Windowson, H.G. Teaching Languages Communication. Oxford : Oxford University Press, 1978.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก.
แผนการสอนกลุ่มทดลอง
แผนการสอนกลุ่มควบคุม
หนังสือเรียนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา

แผนการสอนกลุ่มทดลอง

แผนการสอนกลุ่มทดลอง

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

เรื่อง รางวัลแห่งความเพียร

ชั้นที่ 1 อ่านเรื่องร่วมกันและอภิปรายเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน

คาบที่ 1 - 3 (3 คาบ)

1. ความคิดรวบยอด ทักษะการอ่านในใจเป็นทักษะพื้นฐานสำคัญสำหรับการอ่านจับใจความ

2. จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

หลังจากเรียนจบตามกิจกรรมแล้วนักเรียนสามารถแสดงพฤติกรรม ดังนี้

2.1 อ่านเรื่องแล้วตอบคำถามได้

2.2 ลำดับเหตุการณ์ของเรื่องได้

2.3 พูดย่อแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่อง รางวัลแห่งความเพียรได้

3. เนื้อหา เรื่องรางวัลแห่งความเพียร

4. กิจกรรมการเรียนการสอน

4.1 ขั้นนำ

4.1.1 ครูนำภาพเกี่ยวกับบุคคลที่ได้รับรางวัล เช่น ภาพดาราดำได้รับรางวัลตุ๊กตาทอง ภาพครูดีเด่นระดับประเทศ และภาพทีมฟุตบอลชนะเลิศการแข่งขันฟุตบอลโลก

4.1.2 ให้นักเรียนดูภาพและช่วยกันอภิปรายในหัวข้อดังนี้

- บุคคลที่ได้รับรางวัลน่าจะเป็นคนเช่นไร
- บุคคลในภาพสมควรได้รับรางวัลหรือไม่เพราะเหตุใด
- ทำอย่างไรนักเรียนจึงจะได้รับรางวัลเช่นบุคคลในภาพ

4.2 ขั้นสอน

4.2.1 ให้นักเรียนดูภาพบนปกหนังสือเรื่อง รางวัลแห่งความเพียร ด้วยวิธีการดังนี้

- สนทนาเกี่ยวกับภาพบนปกหนังสือ
- โดยให้นักเรียนทายภาพว่าเป็นภาพเกี่ยวกับอะไร
- บุคคลเช่นไรน่าจะได้รับรางวัล
- และบุคคลในภาพน่าจะมีลักษณะนิสัยเช่นไร

4.2.2 ครูให้นักเรียนอ่านเรื่อง รางวัลแห่งความเพียร ทีละตอนจนจบด้วยวิธีการ

ดังนี้

- ให้นักเรียนอ่านเรื่อง รางวัลแห่งความเพียรตอนรำลึกความหลัง และให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายถึงเหตุการณ์ในตอนนี้เป็นอย่างไร ตามลำดับเหตุการณ์ และให้ทายเหตุการณ์ในตอนต่อไป

- อ่านเนื้อเรื่องตอน ชีวิตที่ผกผัน และอภิปรายร่วมกันว่าเป็นอย่างไร

- อ่านเนื้อเรื่องตอน รางวัลแห่งความเพียร สนทนาและอภิปรายชื่อตอนว่าอะไรคือ รางวัลแห่งความเพียร

4.2.3 ให้นักเรียนตอบคำถามจากเรื่อง โดยแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มผลัดกันตั้งคำถามและตอบคำถาม กลุ่มใดตั้งคำถามและตอบคำถามได้มากที่สุดจะเป็นฝ่ายชนะ

4.3 ขั้นสรุป ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายและสรุปแนวความคิดของเรื่อง

4.3.1 ความมานะและความอดทนช่วยสร้างฐานะให้มั่นคง และทำให้ชีวิตประสบความสำเร็จได้

4.3.2 ทำแบบฝึกชุดที่ 1

5. สื่อการเรียนการสอน

5.1 หนังสือเรียนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา เรื่องรางวัลแห่งความเพียร

5.2 ภาพบุคคลที่ได้รับรางวัลต่าง ๆ

5.3 แบบฝึกชุดที่ 1

6. การวัดและการประเมินผล

6.1 สังเกตพฤติกรรมของนักเรียน

6.1.1 ความสนใจ

6.1.2 การพูด สนทนา ได้ตอบ และการตอบคำถาม

6.1 ตรวจแบบฝึก

แบบฝึกชุดที่ ๑

คำชี้แจง จงตอบคำถามต่อไปนี้

1. ทำไมพ่อและแม่ของปอจึงถูกให้ออกจากงาน

ตอบ

2. ใครเป็นคนเล่าเหตุการณ์ทั้งหมด

ตอบ

3. สาเหตุของการเปิดร้านปอชวนชิม คืออะไร

ตอบ

4. ปอมีความสามารถพิเศษในด้านใด

ตอบ

5. ข้อคิดที่ได้จากเรื่องรางวัลแห่งความเพียร คืออะไร

ตอบ

คำชี้แจง เรียงลำดับเหตุการณ์ของเรื่องให้ถูกต้อง

ครอบครัวของปอเดินทางไปรับรางวัล

พ่อและแม่ของปอถูกให้ออกจากงาน

ปอได้รับจดหมายจากบุรุษไปรษณีย์

ปอไปเรียนการทำผลิตภัณฑ์จากป่านศรนารายณ์

แม่แนะนำให้ปอรู้จักกับคุณครูอานนท์

ปอดูรายการโทรทัศน์ การสัมภาษณ์พนักงานแห่งหนึ่ง

พ่อของปอถูกนักข่าวสัมภาษณ์

ร้านปอชวนชิมได้เปิดกิจการ

ปอและเพื่อนไปชมนิทรรศการวันประถมศึกษา

ร้านปอชวนชิมได้รับคัดเลือกเข้าประกวดร้านอาหารดีเด่นระดับประเทศ

แผนการสอนกลุ่มทดลอง

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

เรื่อง รางวัลแห่งความเพียร

ขั้นที่ 1 เขียนไดอะแกรมสรุปความ

คาบที่ 4 - 6 (3 คาบ)

1 ความคิดรวบยอด การเขียนผังเรื่อง (ไดอะแกรม) จะช่วยให้ผู้อ่านสามารถจับใจความและบอกรายละเอียดของเรื่องที่อ่านได้เร็วยิ่งขึ้น

2 จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

หลังจากเรียนตามกิจกรรมนี้แล้วนักเรียนสามารถแสดงพฤติกรรมดังนี้

2.1 ลำดับเหตุการณ์ของเรื่องได้จากแถบประโยค

2.2 เขียนผังเรื่องได้

2.3 เล่าเรื่องจากไดอะแกรมได้

3 เนื้อหา การเขียนผังเรื่อง รางวัลแห่งความเพียร

4 กิจกรรมการเรียนการสอน

4.1 ขั้นนำ ครูให้นักเรียนแข่งขันกันเรียงแถบประโยคตามลำดับเหตุการณ์ของเรื่องตามขั้นตอนดังนี้

- แบ่งนักเรียนออกเป็น 3 กลุ่ม ครูแจกแถบประโยคให้กลุ่มละเท่า ๆ กัน
- ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันอ่านแถบประโยค และนำไปเรียงตามลำดับเหตุการณ์ของเรื่องในกระเป๋าค้น

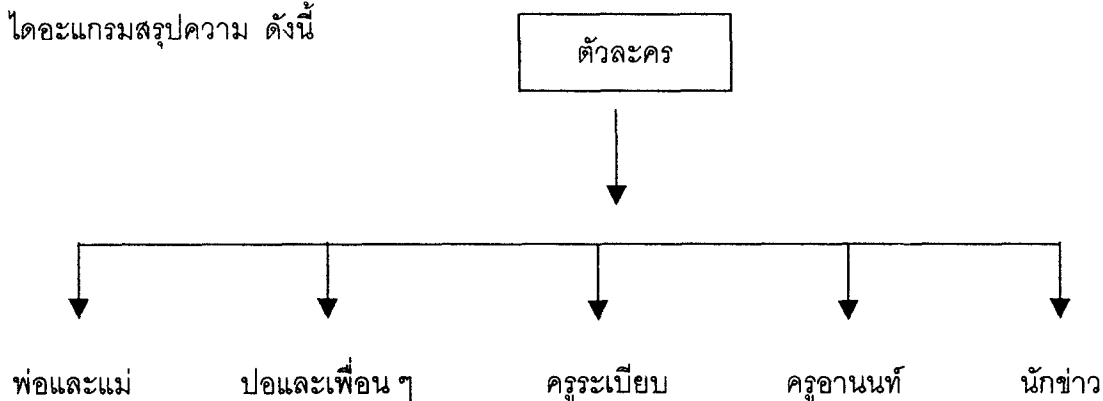
- กลุ่มใดเรียงได้เสร็จก่อนและเรียงได้ถูกต้องจะเป็นฝ่ายชนะ

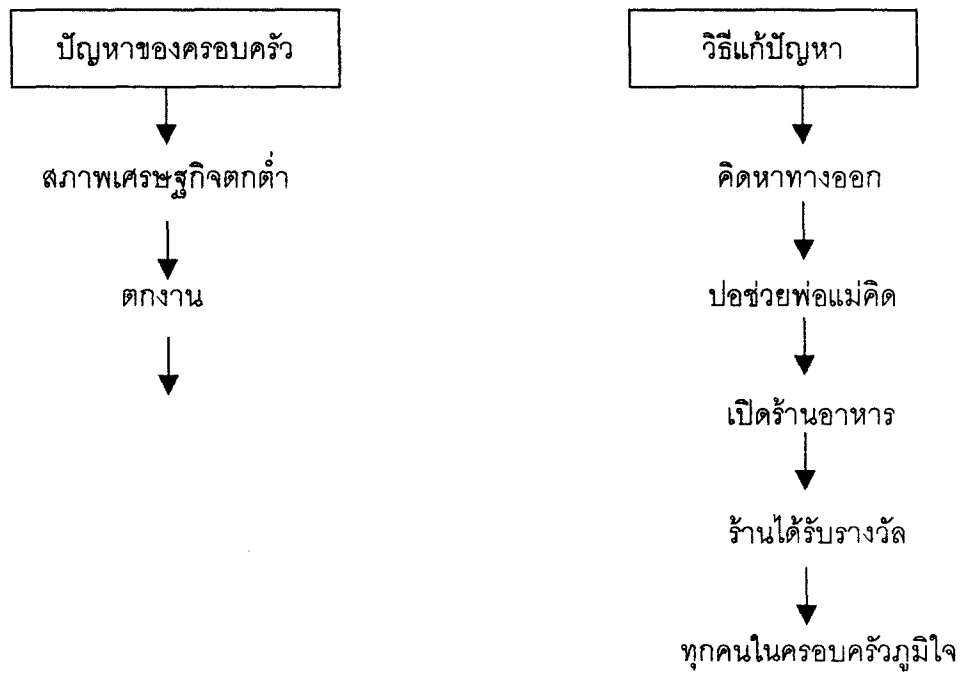
4.2 ขั้นสอน

4.2.1 ครูและนักเรียนร่วมกันเขียนไดอะแกรมร่วมกันตามขั้นตอน ดังนี้

- ครูถามว่าตัวละครมีใครบ้างในเรื่อง รางวัลแห่งความเพียร และเขียนเป็น

ไดอะแกรมสรุปความ ดังนี้

4.2.2 ให้นักเรียนช่วยกันเล่าเรื่องตามไดอะแกรม

4.3 ขั้นสรุป นักเรียนช่วยกันสรุปแนวความคิดที่ได้จากเรื่อง รางวัลแห่งความเพียร

5. สื่อการเรียนการสอน

แถบประโยค

ครอบครัวของปอเดินทางไปรับรางวัล	พ่อและแม่ของปอถูกให้ออกจากงาน
พ่อของปอถูกนักข่าวสัมภาษณ์	ร้านปอชวนชิมได้เปิดกิจการ
ปอได้รับจดหมายจากบรูซไปรษณีย์	แม่แนะนำให้ปอรู้จักคุณครูอานนท์

6. การวัดและประเมินผล

สังเกตพฤติกรรมของนักเรียน

6.1 ความสนใจและการเข้าร่วมกิจกรรม

6.2 การพูด สนทนา ได้ตอบ

แผนการสอนกลุ่มทดลอง

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

เรื่อง รางวัลแห่งความเพียร

ชั้นที่ 2 ครูโยงเรื่องที่อ่านเข้าสู่เรื่องของนักเรียนและอภิปรายร่วมกัน คาบที่ 7 - 9 (3 คาบ)

1. **ความคิดรวบยอด** การอภิปรายเนื้อเรื่องที่อ่านเป็นการใช้ทักษะการฟัง พูด และการคิด จะช่วยทำให้ผู้เรียนสรุปแนวคิดจากเรื่องที่อ่านได้เร็วยิ่งขึ้น

2. จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

หลังจากเรียนตามกิจกรรมนี้แล้วนักเรียนสามารถแสดงพฤติกรรมดังนี้

2.1 นักเรียนพูดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับอาชีพต่าง ๆ ได้

2.2 อภิปรายแสดงความคิดเห็นร่วมกับเพื่อนได้

3. เนื้อหา การอภิปรายและแสดงความคิดเห็น

4. กิจกรรมการเรียนการสอน

4.1 ขั้นนำ ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาบทบาทตัวละคร เนื้อเรื่อง โดยใช้โดอะแกรม สรุปความจากเรื่องรางวัลแห่งความเพียร

4.2 ขั้นสอน

4.2.1 ครูใช้คำถามเพื่อเชื่อมโยงเข้าสู่เรื่องราวในชีวิตประจำวันของนักเรียนดังนี้

- จากเรื่องนักเรียนคิดว่าบุคคลเช่นไรน่าจะได้รับรางวัลแห่งความเพียร
- นักเรียนคิดว่าลักษณะของบุคคลเช่นไรสมควรได้รับรางวัล
- นักเรียนเคยได้รับรางวัลอะไรกันบ้าง และมีความรู้สึกเช่นไร

ฯลฯ

4.2.2 แบ่งกลุ่มนักเรียนเป็น 5 กลุ่ม ครูแจกกระดาษให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเพื่อใช้เขียนหัวข้อการอภิปราย

4.2.3 แต่ละกลุ่มช่วยกันอภิปรายตามหัวข้อการอภิปรายตามหัวข้อที่ได้ตกลงกันได้ และสรุปลงในกระดาษที่แจก

4.2.4 ให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนมาสรุปการอภิปรายหน้าชั้นเรียน

4.3 ขั้นสรุป ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเนื้อเรื่อง และแสดงความคิดเห็นที่ได้จากการอภิปราย

5. สื่อการเรียนการสอน

- 5.1 ไดอะแกรมสรุปความเรียงวางวัลดแห่งความเพียร
- 5.2 กระดาษสำหรับเขียนหัวข้อการอภิปราย

6. การวัดและประเมินผล

สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนดังนี้

- 6.1 ความสนใจขณะร่วมกิจกรรม
- 6.2 การพูด สนทนา ได้ตอบ และการแสดงความคิดเห็น

แผนการสอนกลุ่มทดลอง

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

เรื่อง ราววัลแห่งความเพียร

ชั้นที่ 3 เขียนเรื่องร่วมกันกับครู

คาบที่ 10 - 12 (3 คาบ)

1. ความคิดรวบยอด การเขียนเรื่องเล่าจากประสบการณ์เป็นการเขียนเรื่องราวในอดีตที่เคยประสบพบมา

2. จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

หลังจากเรียนตามกิจกรรมนี้แล้วนักเรียนสามารถแสดงพฤติกรรมดังนี้

2.1 แสดงขั้นตอนการเขียนเรื่องเล่าจากประสบการณ์ได้

2.2 เขียนเรื่องตามขั้นตอนการเขียนเรื่องเล่าจากประสบการณ์ได้

3. เนื้อหา การเขียนเรื่องเล่าจากประสบการณ์

4. กิจกรรมการเรียนการสอน

4.1 ขั้นนำ ครูทบทวนร่วมกับนักเรียนถึงแนวคิดที่ได้จากการอ่านเรื่องราววัลแห่งความเพียร

4.2 ขั้นสอน ครูนำเสนอแผนภูมิขั้นตอนการเขียนเรื่องเล่าจากประสบการณ์ ด้วยวิธีการดังนี้

4.2.1 ครูอธิบายขั้นตอนการเขียนเรื่องเล่าจากประสบการณ์

อรรถลักษณะ : เรื่องเล่าจากประสบการณ์

- 1) นำเข้าเรื่อง หมายถึง การสร้างความสนใจและเพื่อนำผู้อ่านเข้าสู่เรื่องให้ทราบทัศนะ หรือใจความสำคัญของเรื่อง
- 2) ลำดับเหตุการณ์ หมายถึง การเขียนตามลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นก่อนหลัง มีความสมเหตุสมผลของความต่อเนื่องในแต่ละเหตุการณ์
- 3) เล่าเหตุการณ์ หมายถึง การเขียนเล่าเรื่องในแง่ความสำคัญของเหตุการณ์ สถานที่ และบุคคลหรือสิ่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์
- 4) สรุป หมายถึง การแสดงให้เห็นแนวทางความคิดที่ได้จากเรื่องที่เขียน อันเป็นการสรุปในตอนท้ายของเรื่อง
- 5) แสดงความรู้สึก หมายถึง แนวทางของผู้เขียนที่ได้รับจากเรื่อง

4.2.2 ให้นักเรียนอ่านเรื่องราววัลแห่งความเพียรอีกครั้ง

4.2.3 ให้นักเรียนร่วมกันพิจารณาว่าในแต่ละขั้นตอนการเขียนเรื่องเล่าจากประสบการณ์ทั้ง 5 ขั้น นั้นควรอยู่ในเหตุการณ์ใดของเรื่องราววัลแห่งความเพียร

4.2.4 ครูและนักเรียนร่วมกันเติมข้อความในแต่ละลำดับขั้นตอนการเขียนเรื่องเล่าจากประสบการณ์ ดังนี้

อรรถลักษณะ : เรื่องเล่าจากประสบการณ์

- 1 นำเข้าเรื่อง : ครอบครัวของปอเดินทางไปรับรางวัล
- 2 ลำดับเหตุการณ์ : ปอรำลึกถึงเหตุการณ์ในอดีตในขณะที่กำลังเดินทางอยู่บนรถไฟ
- 3 เล่าเหตุการณ์ : พ่อและแม่ของปอถูกให้ออกจากงาน จึงหันเหมาเปิดร้านอาหารส่วนปอก็ช่วยพ่อแม่ทำงานในช่วงเสาร์ – อาทิตย์ ร้านอาหารได้รับคัดเลือกเป็นตัวแทนร้านอาหารดีเด่นของจังหวัดไปประกวดระดับประเทศ และได้รับรางวัลชนะเลิศ
- 4 สรุป : ความมานะและความอดทนทำให้ประสบผลสำเร็จในชีวิตและสร้างฐานะให้มั่นคง
- 5 แสดงความรู้สึก : พ่อของปอแสดงความภูมิใจที่ได้ตั้งใจและพยายามฝ่าฟันต่ออุปสรรคทั้งหลายได้สำเร็จในขณะให้สัมภาษณ์นักข่าว

4.3 ขั้นสรุป ให้นักเรียนเขียนเรื่องร่วมกัน โดยยึดแนวคิดของเรื่องราววัลแห่งความเพียรเป็นแนวทางในการเขียนเรื่อง

5. สื่อการเรียนการสอน

5.1 แผนภูมิขั้นตอนการเขียนเรื่องเล่าจากประสบการณ์

5.2 หนังสือเรียนเรื่องราววัลแห่งความเพียร

6. การวัดและประเมินผล

6.1 สังเกตพฤติกรรมนักเรียน

6.1.1 ความสนใจขณะร่วมกิจกรรม

6.1.2 การพูด สนทนา ได้ตอบ และการตอบคำถาม

6.2 ตรวจผลงานการเขียนเรื่อง

แผนการสอนกลุ่มทดลอง

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

เรื่อง ราววัลแห่งความเพียร

ชั้นที่ 3 เขียนเรื่องร่วมกันภายในกลุ่ม

คาบที่ 13 - 15 (3 คาบ)

1. **ความคิดรวบยอด** การเขียนเรื่องร่วมกันภายในกลุ่มได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นแนวคิดในการเขียนเรื่องที่หลากหลาย และยังได้ฝึกทักษะทั้ง 4 ให้พัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพอีกด้วย

2. จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถเขียนเรื่องเล่าจากประสบการณ์ได้

3. เนื้อหา

การเขียนเรื่องเล่าจากประสบการณ์เป็นกลุ่มย่อย

4. กิจกรรมการเรียนการสอน

4.1 ขั้นนำ ทบทวนการเขียนเรื่องเล่าจากประสบการณ์ตามวิธีการดังนี้

4.1.1 แบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม แจกแถบประโยคกลุ่มละ 5 แถบประโยค

4.1.2 ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันเรียงแถบประโยคตามลำดับขั้นตอนการเขียนเรื่องเล่าจากประสบการณ์ กลุ่มใดเรียงได้เสร็จก่อนและถูกต้องเป็นฝ่ายชนะ

4.2 ขั้นสอน ให้นักเรียนช่วยกันเขียนเรื่องร่วมกันภายในกลุ่มตามวิธีการดังนี้

4.2.1 แบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม

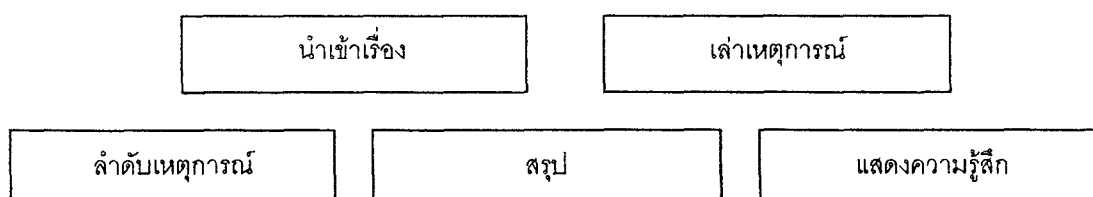
4.2.2 นักเรียนแต่ละกลุ่มเขียนเรื่องโดยใช้แนวคิดในเรื่องราววัลแห่งความเพียรมาเป็นแนวทางในการเขียนเรื่องตามลำดับขั้นตอนการเขียนเรื่องเล่าจากประสบการณ์

4.2.3 ให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาเล่าเรื่อง

4.3 ขั้นสรุป ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปลำดับขั้นตอนการเขียนเรื่องเล่าจากประสบการณ์

5. สื่อการเรียนการสอน

5.1 แถบประโยค 5 แถบประโยค ดังนี้

5.2 กระดาษเขียนเรื่อง

6. การวัดและประเมินผล

6.1 สังเกตพฤติกรรมนักเรียน

6.1.1 ความสนใจและความตั้งใจในการทำงานร่วมกัน

6.1.2 การแสดงความคิดเห็นภายในกลุ่ม

6.2 ตรวจผลงานการเขียนเรื่องของนักเรียน

แผนการสอนกลุ่มทดลอง

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

เรื่อง รางวัลแห่งความเพียร

ชั้นที่ 4 อภิปรายสนทนาเกี่ยวกับเรื่องที่เขียนในชั้นที่ 3

คาบที่ 16 - 18 (3 คาบ)

1. **ความคิดรวบยอด** การอภิปรายและวิเคราะห์งานเขียนจะช่วยให้ผู้เขียนได้ทราบจุดบกพร่องของการเขียนและแก้ไขปรับปรุงงานเขียนให้ถูกต้องตามรูปแบบงานเขียนอีกด้วย

2. จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

หลังจากเรียนตามกิจกรรมนี้แล้วนักเรียนสามารถแสดงพฤติกรรมดังนี้

- 2.1 พุดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับงานเขียนของผู้อื่นได้
- 2.2 วิเคราะห์งานเขียนของผู้อื่นได้อย่างสมเหตุสมผล
- 2.3 แก้ไขและปรับปรุงงานเขียนของตนเองได้อย่างถูกต้อง

3. เนื้อหา วิเคราะห์และวิเคราะห์รูปแบบงานเขียน

4. กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

4.1 ขั้นนำ ครูนำบัตรภาพปริศนาคำทายมาให้นักเรียนทาย จำนวน 5 บัตรภาพ ดังนี้

อะไรเอ๋ย มีดครีมีชะอุม่เขียว ไม่มีใบสักใบเดียว
นอกจากเม็ด

อะไรเอ๋ย คล้ายเรือสองลำ ทำไว้พอดี ชีได้คนเดียว
เที่ยวได้รอบโลก

อะไรเอ๋ย โคนอยู่ฝั่งนี้ปลายชีไปข้างโน้น

อะไรเอ๋ย ยุ่งเหมือนใบบัว มีตัวอยู่ตรงกลาง

อะไรเอ๋ย บิดหัวจึงไหล คนชอบใช้กันทั้งเมือง

4.2 ขั้นสอน

4.2.1 ครูอธิบายและแนะนำการวิเคราะห์รูปแบบการเขียนเรื่องเล่าจากประสบการณ์ให้นักเรียนดูหลาย ๆ ตัวอย่าง

4.2.2 ครูและนักเรียนนำผลงานการเขียนของแต่ละกลุ่มมาช่วยกันอภิปรายถึงความถูกต้องในการใช้คำ ประโยค ภาษา และวิเคราะห์ความถูกต้องของรูปแบบการเขียนเรื่อง

4.3 ขั้นสรุป นักเรียนแต่ละกลุ่มแก้ไขและปรับปรุงงานงานเขียนของตนเองให้ถูกต้องตามการวิเคราะห์และอภิปรายในข้อที่ 4.2.2

5. สื่อการเรียนการสอน

5.1 ภาพปริศนาคำทาย 5 ภาพ

5.2 ผลงานการเขียนของนักเรียน

6. การวัดและประเมินผล

6.1 สังเกตพฤติกรรมนักเรียน

6.1.1 ความสนใจขณะร่วมกิจกรรม

6.1.2 ฟังการแสดงความคิดเห็น

6.2 ตรวจงานเขียนที่ได้รับการแก้ไขและปรับปรุงแล้ว

แผนการสอนกลุ่มทดลอง

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

เรื่อง รางวัลแห่งความเพียร

ชั้นที่ 5 กิจกรรมเสริมทักษะ (การเขียน)

คาบที่ 19 - 21 (3 คาบ)

1. **ความคิดรวบยอด** การเขียนเรื่องจะต้องอาศัยการฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอ โดยใช้ทักษะการอ่านเรื่องเป็นแนวทางในการเขียนเรื่องของตนเอง

2. จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถเขียนเรื่องตามอรรถลักษณะการเล่าเรื่องจากประสบการณ์ได้

3. เนื้อหา กิจกรรมการเขียนเรื่องด้วยตนเอง

4. กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

4.1 ขั้นนำ ครูและนักเรียนทบทวนแนวคิดที่ได้จากเรื่องรางวัลแห่งความเพียรอีกครั้ง

4.2 ขั้นสอน

4.2.1 นักเรียนเขียนเรื่องเล่าจากประสบการณ์ โดยใช้แนวความคิดเกี่ยวกับ ความขยันและความอดทนพยายามสร้างฐานะได้มั่นคง

4.2.2 ให้นักเรียนนำเรื่องที่เขียนมาเล่าให้เพื่อนฟังหน้าชั้นเรียน

4.3 ขั้นสรุป ครูให้นักเรียนเล่นเกมนิทานหรรษา ตามขั้นตอนดังนี้

- แบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มนั่งเป็นแถวตอนลึก
- ครูเตรียมกระดาษดินสอให้นักเรียนกลุ่มละ 1 ชุด
- ครูกำหนดหัวข้อเรื่องให้นักเรียนเขียน เช่น เจ้าหนูยอดนักไม้ถูกล็อตเตอรี่รางวัลที่ 1
- ให้นักเรียนคนแรกของแต่ละกลุ่มเริ่มเขียนเรื่องและส่งต่อไปเพื่อนในกลุ่มเขียน

(คนละ 3 นาที) จนครบทุกคนในกลุ่ม โดยไม่มีการปรึกษากัน

- กลุ่มใดเขียนได้ดีที่สุดภายในเวลาที่กำหนดจะเป็นฝ่ายชนะ

5. สื่อการเรียนรู้การสอน

5.1 เกมนิทานหรรษา

5.2 แผนภูมิลำดับขั้นตอนการเขียนเรื่องเล่าจากประสบการณ์

6. การวัดและประเมินผล

6.1 สังเกตพฤติกรรมนักเรียน

6.1.1 ความสนใจ ตั้งใจขณะร่วมกิจกรรม ความกระตือรือร้น

6.1.2 การตอบคำถามในการสนทนา

6.2 ตรวจงานเขียนเรื่อง

แผนการสอนกลุ่มทดลอง

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

เรื่อง ราววัลแห่งความเพียร

ชั้นที่ 5 กิจกรรมเสริมทักษะทางภาษา

คาบที่ 22 - 24 (3 คาบ)

1. ความคิดรวบยอด เรียนคำใหม่ได้คำมากกว่าความรู้

2. จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

หลังจากเรียนตามกิจกรรมนี้แล้วนักเรียนสามารถแสดงพฤติกรรมดังนี้

2.1 อ่านและเขียนคำใหม่ในบทเรียนได้

2.2 นำคำใหม่มาแต่งเป็นประโยคได้

2.3 เรียงคำใหม่ตามลำดับอักษรได้

3. เนื้อหา การอ่านและเขียนคำใหม่ในบทเรียน

4. กิจกรรมการเรียนการสอน

4.1 ขั้นนำ ครูแจกบัตรคำให้นักเรียนช่วยกันเรียงตามลำดับอักษรและนำไปเสียบที่กระป๋องผนัง เช่น

ครอบครัว ความเพียร ไทรทัศน์ นิทรรศการ ผลิตภัณฑ์ ภูมิใจ
รางวัล เศรษฐกิจ อดทน อุปสรรค

4.2 ขั้นสอน

4.2.1 ให้นักเรียนอ่านคำตามกิจกรรมดังนี้

- แบ่งนักเรียนเป็น 2 กลุ่ม
- ครูแจกบัตรคำให้กลุ่มละ 10 บัตรคำ
- กลุ่มใดอ่านบัตรคำได้ถูกต้องและมากที่สุดเป็นฝ่ายชนะ

4.2.2 ให้นักเรียนเขียนคำใหม่ตามกิจกรรมดังนี้

- ครูนำบัตรคำใส่กล่องจำนวน 10 บัตรคำ
- ให้แต่ละฝ่ายส่งตัวแทนมาจับบัตรคำและผลัดกันอ่านและเขียนคำ
- กลุ่มใดอ่านและเขียนได้ถูกต้องมากที่สุดเป็นฝ่ายชนะ

4.3 ขั้นสรุป ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดที่ 2

5. สื่อการเรียนการสอน

5.1 บัตรคำใหม่

5.2 กระเป๋าผนัง

5.3 แบบฝึกชุดที่ 2

6. การวัดและประเมินผล

6.1 สังเกตความสนใจและตั้งใจขณะร่วมกิจกรรม

6.2 ฟังการอ่านคำ

6.3 ตรวจการเขียนคำและแบบฝึก

แบบฝึกชุดที่ 1

คำชี้แจง นำคำที่กำหนดให้มาแต่งเป็นประโยค

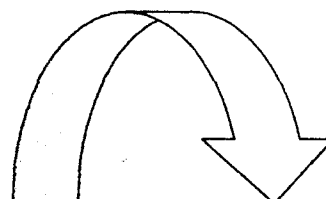
๑. **รางวัล**

๒. **เศรษฐกิจ**

๓. **นิทรรศการ**

๔ **ประสบการณ์**

๕. **บุรุษไปรษณีย์**

คำชี้แจง

นำคำที่กำหนดให้มาผูกเป็นเรื่องราวตามความคิดของนักเรียน

ความเพียร หนังสือพิมพ์ เหตุการณ์
โทรทัศน์ ภาคภูมิใจ โอกาส รางวัล

[illegible]

แผนการสอนกลุ่มทดลอง

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

เรื่อง ราววัลแห่งความเพียร

ชั้นที่ 5 กิจกรรมเสริมทักษะทางภาษา

คาบที่ 25 - 26 (2 คาบ)

1. ความคิดรวบยอด การฟังเป็นทักษะที่ช่วยให้ผู้อ่านสามารถลำดับเหตุการณ์ของเรื่องได้

2. จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถเรียงลำดับเหตุการณ์จากเรื่องที่ฟังได้

3. เนื้อหา การฟัง

4. กิจกรรมการเรียนการสอน

4.1 ขั้นนำ ให้นักเรียนเรียงลำดับเหตุการณ์จากภาพที่กำหนดให้ ดังนี้

- แบ่งนักเรียนเป็น 3 กลุ่ม
- แจกภาพให้แต่ละกลุ่ม ๆ ละเท่ากัน
- เรียงบัตรภาพ กลุ่มใดเสร็จก่อนและถูกต้องเป็นฝ่ายชนะ

4.2 ขั้นสอน ครูอ่านนิทานเรื่องผีน้อยให้นักเรียนฟัง แล้วทำตามขั้นตอนต่อไปนี้

- แบ่งนักเรียนเป็น 3 กลุ่ม
- ให้แต่ละกลุ่มฟังเรื่องจากครู และเขียนเรื่องลำดับเหตุการณ์
- ให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาเล่าเรื่องตามลำดับเหตุการณ์ที่ได้ฟังนิทาน

4.3 ขั้นสรุป ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเหตุการณ์ในเรื่องผีน้อย โดยเขียนในรูปของไดอะแกรม

5. สื่อการเรียนการสอน

- 5.1 บัตรภาพจำนวน 3 ชุด
- 5.2 แผนภูมิไดอะแกรม
- 5.3 นิทานเรื่องผีน้อย

6. การวัดและประเมินผล

- 6.1 ตรวจสอบความถูกต้องของการเรียงภาพ
- 6.2 ฟังการเล่านิทานจากบัตรภาพ

นิทาน เรื่อง ผีน้อย

ผีน้อยตัวหนึ่งกำลังหัดบินพลัดตกลงไปในน้ำแล้วร้องตะโกนขอความช่วยเหลือ ขณะนั้นมีนกตัวหนึ่งบินผ่านมาพบจึงช่วยผีน้อยขึ้นจากน้ำ ผีน้อยกล่าวขอบคุณ และพูดว่า " ถ้ามีโอกาสจะตอบแทนพระคุณที่ช่วยชีวิต " นกหัวเราะและกล่าวว่า " เจ้าตัวแค่นี้จะช่วยเหลืออะไรเข้าได้ " ต่อมาวันหนึ่งเด็กชายจุกกำลังจะยิงนกที่เกาะอยู่บนกิ่งมะม่วง ผีน้อยซึ่งบินผ่านมาพบเหตุการณ์ก็คิดตอบแทนนกที่เคยช่วยเหลือชีวิต โดยการบินเข้าไปต่อยจุกจนร้องโอดครวญทำให้นั่งสติหลุดจากมือจุกไป นกจึงรอดชีวิตมาได้

แผนการสอนกลุ่มทดลอง

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

เรื่อง รางวัลแห่งความเพียร

ชั้นที่ 5 กิจกรรมเสริมทักษะทางภาษา

คาบที่ 27 – 28 (3 คาบ)

1. ความคิดรวบยอด มาตราแม่กดมีพยัญชนะ ด เป็นตัวสะกดและพยัญชนะตัวอื่น ๆ เป็นตัวสะกดแต่ออกเสียงเหมือน ด สะกด

2. จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

หลังจากเรียนตามกิจกรรมนี้แล้วนักเรียนสามารถแสดงพฤติกรรม ดังนี้

2.1 อ่านคำที่มีตัวสะกดในแม่กดได้

2.2 เขียนคำที่มีตัวสะกดแม่กดได้

3. เนื้อหา ตัวสะกดมาตราแม่กด

4. กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

4.1 ขั้นนำ ครูให้นักเรียนอ่านบทร้อยกรอง และค้นหาคำที่สะกดด้วยแม่กดดังนี้

ตำรวจตรวจเหตุ	สังเกตพินิจ
เหตุใดรอดติด	คิดลดปัญหา
ขับรถประมาณ	พลั้งพลาดถึงชีวา
เคารพกฎกติกา	ทุกชีวาปลอดภัย

4.2 ขั้นสอน

4.2.1 แบ่งนักเรียนเป็น 2 กลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนมาเลือกบัตรคำ และอ่านบัตรคำ ถ้าอ่านได้ถูกต้องจะได้ 1 คะแนน กลุ่มใดได้คะแนนมากจะเป็นฝ่ายชนะ

4.2.2 ให้นักเรียนเปลี่ยนกลุ่มใหม่ ครูอ่านบัตรคำให้นักเรียนฟัง ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเขียนคำที่มีความหมายตรงกันข้ามลงในบัตรคำที่แล้นำไปเสียบที่กระเป๋าค้นหาม กลุ่มใดเขียนได้ถูกต้องมากที่สุดจะเป็นฝ่ายชนะ

4.3 ขั้นสรุป ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปว่ามาตราแม่กดมีพยัญชนะ ด เป็นตัวสะกด และมีพยัญชนะอื่นๆ เป็นตัวสะกดแต่ออกเสียงเหมือน ด สะกด และร่วมกันร้องเพลง แม่กดดังนี้

เพลงแม่กด	
ด เด็กไปซื้อผักกาด	เห็นบรรยากาศที่ ศ ศาลา
รายงานอากาศ	ประกาศที่ศาลา
ส เสือริบมา	เพื่อหาโอกาส
ข้อขณมิให้ราชสีห์	ชวนไว้ที่ ทุ่งกระดาศ

5. สื่อการเรียนการสอน

- 5.1 บัตรคำ
- 5.2 กระเป๋าคำนึง
- 5.3 เพลงแม่กด
- 5.4 บทร้อยกรอง
- 5.5 แบบฝึกชุดที่ 3

6. การวัดและประเมินผล

- 6.1 สังเกตความสนใจและการเข้าร่วมกิจกรรม
- 6.2 ตรวจแบบฝึกชุดที่ 3

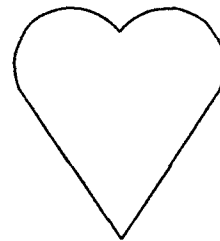
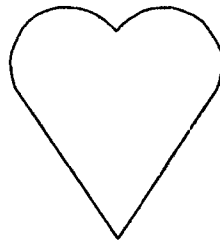
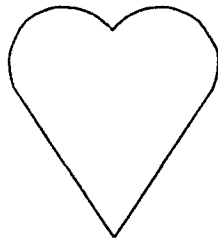
แบบฝึกชุดที่ 3

คำชี้แจง เติมคำที่มีอยู่ในมาตราแม่กด

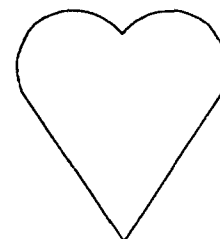
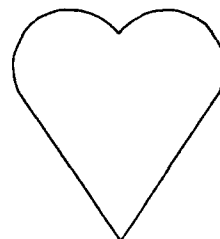
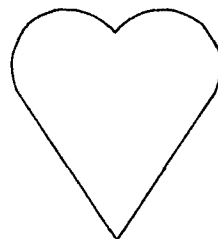
.....กรรม	ปฏิ.....	โอ.....
.....กาล	วัง.....	พิ.....
.....สูตร	มหา.....	ฤทธิ์.....
.....หยาบ	อา.....	เอก.....

คำชี้แจง เขียนคำในมาตราแม่กด มาชนิดละ 3 คำ

๑. ผลไม้

๒. สิ่งของ

แผนการสอนกลุ่มทดลอง

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

เรื่อง ราววัลแห่งเพียร

ชั้นที่ 5 กิจกรรมเสริมทักษะทางภาษา

คาบที่ 29 - 30 (3 คาบ)

1. ความคิดรวบยอด ประกาศเป็นข้อความที่แจ้งให้ผู้อ่านทราบเรื่องราวและปฏิบัติตามหรือไม่ปฏิบัติ

2. จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

หลังจากเรียนตามกิจกรรมนี้แล้วนักเรียนสามารถแสดงพฤติกรรมดังนี้

2.1 จับใจความของข้อความในประกาศต่าง ๆ ได้

2.2 เขียนประกาศได้

3. เนื้อหา ประกาศของทางราชการหรือห้างร้าน

4. กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

4.1 ชี้นำ นักเรียนเล่นเกมกระชับบอกล่าว ตามขั้นตอนดังนี้

- แบ่งนักเรียนออกเป็นแถวตอนเล็ก 5 แถว ๆ ละ 5-6 คน
- ให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนมาอ่านข้อความที่ครูกำหนดไว้
- หลังจากนั้นนำข้อความที่อ่านไปกระชับกับสมาชิกในกลุ่มต่อ ๆ กันไปจนถึงคนสุดท้าย

และให้สมาชิกคนสุดท้ายของแต่ละกลุ่มออกมาพูดข้อความที่ได้ยินจากเพื่อน

- กลุ่มใดบอกรายละเอียดได้ใกล้เคียงที่สุดเป็นฝ่ายชนะ

4.2 ขั้นสอน

4.2.1 ครูนำประกาศของสถานที่ราชการและห้างร้านต่าง ๆ ติดบนกระดานดำและอภิปรายเกี่ยวกับข้อความในประกาศ และรูปแบบของประกาศประกอบด้วยดังนี้

- เรื่องอะไร
- ประกาศเนื่องจาก
- จุดมุ่งหมายมีว่าอย่างไร
- ข้อความที่ประกาศ
- ประกาศเมื่อไร เวลาใด
- บุคคลผู้ออกประกาศ หรือหน่วยงานใดเป็นผู้ออกประกาศ

4.2.2 แบ่งนักเรียนออกเป็น 4 กลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มเขียนประกาศติดภายในบริเวณโรงเรียนในหัวข้อต่อไปนี้

- ประกาศการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน
- ประกาศวันสัปดาห์วิทยาศาสตร์
- ประกาศการจัดประกวดการเขียนคำขวัญวันแม่แห่งชาติ

4.2.3 ให้แต่ละกลุ่มจับฉลากหัวข้อการเขียนประกาศ

4.2.4 หลังจากเขียนประกาศแล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอหน้าชั้นเรียน

4.3 ขั้นสรุป ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายความถูกต้องและความเหมาะสมของเนื้อหาความในประกาศที่แต่ละกลุ่ม แล้วนำไปติดประกาศภายในบริเวณโรงเรียน

5. สื่อการเรียนการสอน

5.1 เกมกระดานบอกข่าว

5.2 ประกาศต่าง ๆ

6. การวัดและประเมินผล

6.1 สังเกตความสนใจขณะเข้าร่วมกิจกรรม

6.2 ฟังการนำเสนอผลงาน

6.3 ตรวจผลงาน

แผนการสอนกลุ่มทดลอง

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

เรื่อง รางวัลแห่งความเพียร

ชั้นที่ 5 กิจกรรมเสริมทักษะภาษา

คาบที่ 31 - 33 (3 คาบ)

1. ความคิดรวบยอด ประโยคคำถามเป็นประโยคที่มีเนื้อความถามและต้องการคำตอบ

2. จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

หลังจากเรียนตามกิจกรรมนี้แล้วนักเรียนสามารถแสดงพฤติกรรมดังนี้

2.1 แต่งประโยคคำถามได้

2.2 เล่นเกมยี่สิบคำถามได้อย่างสนุกสนาน

3. เนื้อหา ประโยคคำถาม

4. กิจกรรมการเรียนการสอน

4.1 ชำนาญ ครูนำภาพมาให้ให้นักเรียนดู และช่วยกันตั้งคำถามจากภาพ

4.2 ชำนาญ

4.2.1 ให้นักเรียนช่วยกันตั้งคำถามจากเรื่องรางวัลแห่งความเพียร

4.2.2 หลังจากนั้นให้นักเรียนตั้งข้อสังเกตคำที่ใช้แสดงคำถาม

4.3 ชำนาญ

4.3.1 ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายสรุปหลักเกณฑ์ของประโยคคำถาม

4.3.2 ให้นักเรียนเล่นเกมยี่สิบคำถามตามขั้นตอน ดังนี้

- แบ่งนักเรียนเป็น 2 ฝ่าย

- ครูแจกบัตรคำให้แต่ละฝ่ายไปตั้งคำถาม 20 คำถาม

- จับฉลากเพื่อเลือกฝ่ายที่ได้เล่นก่อน

- ฝ่ายใดทายได้ถูกต้องจะได้ 5 คะแนน ถ้าฝ่ายใดทายผิดฝ่ายที่เป็นเจ้าของ

คำถามจะเป็นฝ่ายได้คะแนน

4.3.3 ทำแบบฝึกหัดชุดที่ 4

5. สื่อการเรียนการสอน

5.1 เกมยี่สิบคำถาม

5.2 หนังสือเรียนเรื่องรางวัลแห่งความเพียร

5.3 แบบฝึกหัดชุดที่ 4

6. สื่อการเรียนการสอน

6.1 สังเกตความสนใจขณะร่วมกิจกรรม

6.2 ตรวจแบบฝึก

แบบฝึกชุดที่ 4

คำชี้แจง นำคำที่กำหนดให้ไปเขียนเป็นประโยคคำถาม

๑. ที่ไหน

๒. เมื่อไร

๓. อย่างไร

๔. อะไร

๕. ทำไม

แผนการสอนกลุ่มทดลอง

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

เรื่อง ยาโมป้องกันเมือง

ขั้นที่ 1 อ่านเรื่องร่วมกันและอภิปรายเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน

คาบที่ 1 - 3 (3 คาบ)

1. ความคิดรวบยอด ทักษะการอ่านในใจเป็นทักษะพื้นฐานสำคัญสำหรับการอ่านจับใจความ

2. จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

หลังจากเรียนกิจกรรมนี้แล้วนักเรียนสามารถแสดงพฤติกรรมได้ดังนี้

2.1 อ่านเรื่องแล้วตอบคำถาม

2.2 ลำดับเหตุการณ์ของเรื่อง

2.3 อ่านคำใหม่ในบทเรียนได้ถูกต้อง

3. เนื้อหา เรื่องยาโมป้องกันเมือง

4. กิจกรรมการเรียนการสอน

4.4 ขั้นนำ

4.4.1 ครูนำภาพบุคคลสำคัญต่าง ๆ ให้นักเรียนดู

- อนุสาวรีย์พระบรมรูปทรงม้า รัชกาลที่ 5
- อนุสาวรีย์ท้าวเทพกษัตรี ท้าวศรีสุนทร
- อนุสาวรีย์สุนทรภู่

4.4.2 ให้นักเรียนช่วยกันอภิปรายว่าบุคคลในภาพมีความสำคัญอย่างไร จึงได้มีการสร้างอนุสาวรีย์

4.5 ขั้นสอน

4.2.1 ให้นักเรียนดูภาพบนปกหนังสือเรียนเรื่อง ยาโมป้องกันเมือง และสนทนากัน ดังนี้

- สนทนาเกี่ยวกับภาพบนปกหนังสือ
- ให้นักเรียนทายว่าเป็นภาพเกี่ยวกับอะไร
- จากภาพเป็นเหตุการณ์เกี่ยวกับอะไร
- ผลของเหตุการณ์ในภาพจะเป็นอย่างไร

4.2.2 ครูให้นักเรียนอ่านเรื่อง ยาโมป้องกันเมืองทีละตอนจนจบเรื่อง ด้วยวิธีการ ดังนี้

- ให้นักเรียนอ่านเรื่อง ตอน อะเมซิงราชสีมา ให้นักเรียนอภิปรายร่วมกันถึงเหตุการณ์เป็นอย่างไร ตามลำดับเหตุการณ์ และท้ายเหตุการณ์ในตอนต่อไป .
- หลังจากนั้นให้นักเรียนอ่านคำยากในตอน อะเมซิงไทยแลนด์ พร้อมทั้งหาความหมายของคำ ดังนี้

เฉลิมฉลอง นครราชสีมา ชัยชนะ ท้าวสุรนารี
อนุสาวรีย์ วีรกรรม กบฏราชอาณาจักร ราชสีห์
บริเวณ วีรสตรี อัสระภาพ พิโรธ อะเมซิงไทยแลนด์

- นักเรียนอ่านเรื่องตอน ย่าโมรับศึก และอภิปรายร่วมกันว่าเป็นอย่างไร
- หลังจากนั้นให้นักเรียนอ่านคำยากจากบัตรคำในตอน ย่าโมรับศึก ดังนี้

เชลย เกวียน สัมภาระ มืดพราง โอกาส
เหล่า อาวุธ สัมฤทธิ์ ปณิบัตร พระชนม์

- นักเรียนอ่านเรื่องตอน จำลึกคุณงามความดี สนทนาและอภิปรายว่าบุคคล เช่นไรสมควรได้รับการยกย่อง และในเรื่องใครควรได้รับการยกย่อง และจำลึกถึงคุณงามความดี

4.2.3 ให้นักเรียนแบ่งออกเป็น 2 ฝ่าย ให้แต่ละฝ่ายผลัดกันตั้งและตอบคำถามฝ่ายใดตั้งคำถามได้ดี และตอบคำถามได้ถูกต้องจะเป็นฝ่ายชนะ โดยกำหนดเวลาในการตั้งคำถาม (ข้อละ 2 นาที)

4.3 ขั้นสรุป ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายและสรุปแนวคิดที่ได้จากเรื่อง ดังนี้

4.3.1 ความกล้าหาญ ความรักชาติ และความเสียสละของคุณหญิงโม และชาวเมืองราชสีมาสามารถช่วยปกป้องเอกราชของชาติไว้ได้

4.3.2 ทำแบบฝึกหัดที่ 1

5. สื่อการเรียนการสอน

- 5.1 หนังสือเรียนเรื่อง ย่าโมป้องกันเมือง
- 5.2 บัตรคำ
- 5.3 กระดาษแผ่น

6. การวัดและประเมินผล

6.1 สังเกตความสนใจขณะเข้าร่วมกิจกรรม

6.2 ฟังการอ่านคำและการอธิบาย

6.3 ตรวจแบบฝึกชุดที่ 1

แบบฝึกชุดที่ ๑

คำชี้แจง เขียนคำอ่านจากคำที่กำหนดให้

ตัวอย่าง

ราชสีมา อ่านว่า รัต - สะ - สี - มา

๑. สุรนารี อ่านว่า

๒. อนุสาวรีย์ อ่านว่า

๓. เวียงจันทน์ อ่านว่า

๔. เฉลิมฉลอง อ่านว่า

๕. วีรกรรม อ่านว่า

๖. บริเวณ อ่านว่า

๗. รัฐบาล อ่านว่า

๘. วีรสตรี อ่านว่า

๙. กบฏ อ่านว่า

๑๐. ราชอาณาจักร อ่านว่า

คำชี้แจง ใส่ตัวเลขใน เรียงลำดับเหตุการณ์ให้ถูกต้อง

คุณหญิงโมถูกกวาดต้อนเป็นเชลยพร้อมชาวเมืองนครราชสีมา

จังหวัดนครราชสีมาได้จัดการแสดงแสงสีเสียง ในวันเฉลิมฉลองวันแห่งชัยชนะ
ท้าวสุรนารี

เนตรนารีรู้สึกซาบซึ้งและชื่นชมความกล้าหาญของย่าโม

รัชกาลที่ 3 ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าสถาปนาคุณหญิงโมเป็นท้าวสุรนารี

เจ้าอนุวงศ์สร้างอุบายหลอกเจ้าเมืองต่าง ๆ ด้วยสนธิปลอม

พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงทราบข่าวการกบฏของเจ้าอนุวงศ์

คุณหญิงโมออกอุบายให้เชลยทุกคนทำดีกับทหารเวียงจันทร์

เจ้าอนุวงศ์ถูกจับตัวได้ และนำไปขังคุกที่กรุงเทพฯ

การแสดงแสงสีเสียงวีรกรรมท้าวสุรนารีจบลง

คุณหญิงโมได้รับชัยชนะ

แผนการสอนกลุ่มทดลอง

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

เรื่อง ยาโมป้องกันเมือง

ขั้นที่ 1 อ่านเรื่องร่วมกันและอภิปรายเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน

คาบที่ 4 - 6 (3 คาบ)

1. ความคิดรวบยอด การเขียนผังเรื่อง (ไดอะแกรม) จะช่วยให้ผู้อ่านสามารถจับใจความและบอกรายละเอียดของเรื่องที่อ่านได้เร็วยิ่งขึ้น

2. จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

หลังจากเรียนกิจกรรมนี้แล้วนักเรียนสามารถแสดงพฤติกรรมได้ดังนี้

2.1 ลำดับเหตุการณ์ของเรื่องได้จากการเรียงแถบประโยค

2.2 เขียนผังเรื่องได้

2.3 เล่าเรื่องจากผังเรื่องได้

3. เนื้อหา การเขียนผังเรื่อง ยาโมรับศึก

4. กิจกรรมการเรียนการสอน

4.1 ขั้นนำ ให้นักเรียนแข่งขันเรียงประโยคตามลำดับเหตุการณ์ของเรื่องด้วยวิธีการดังนี้

- แบ่งนักเรียนออกเป็น 3 กลุ่ม ครูแจกแถบประโยคให้กลุ่มละเท่า ๆ กัน
- ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันอ่านแถบประโยค และนำไปเรียงตามลำดับเหตุการณ์ของ

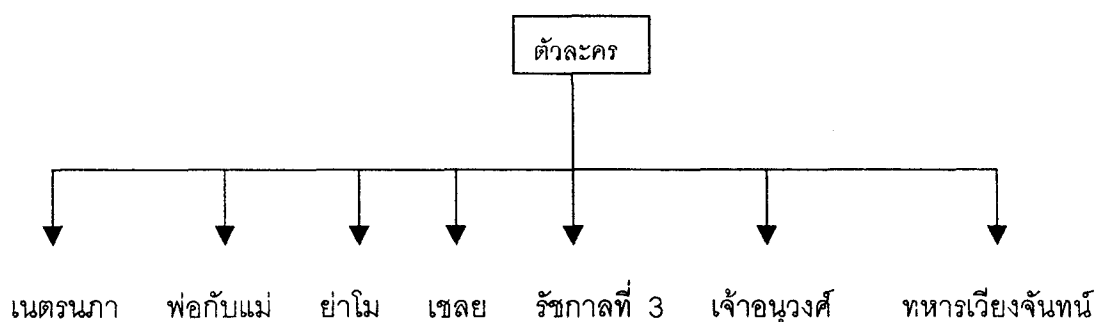
เรื่องในกระเปาะหนัง

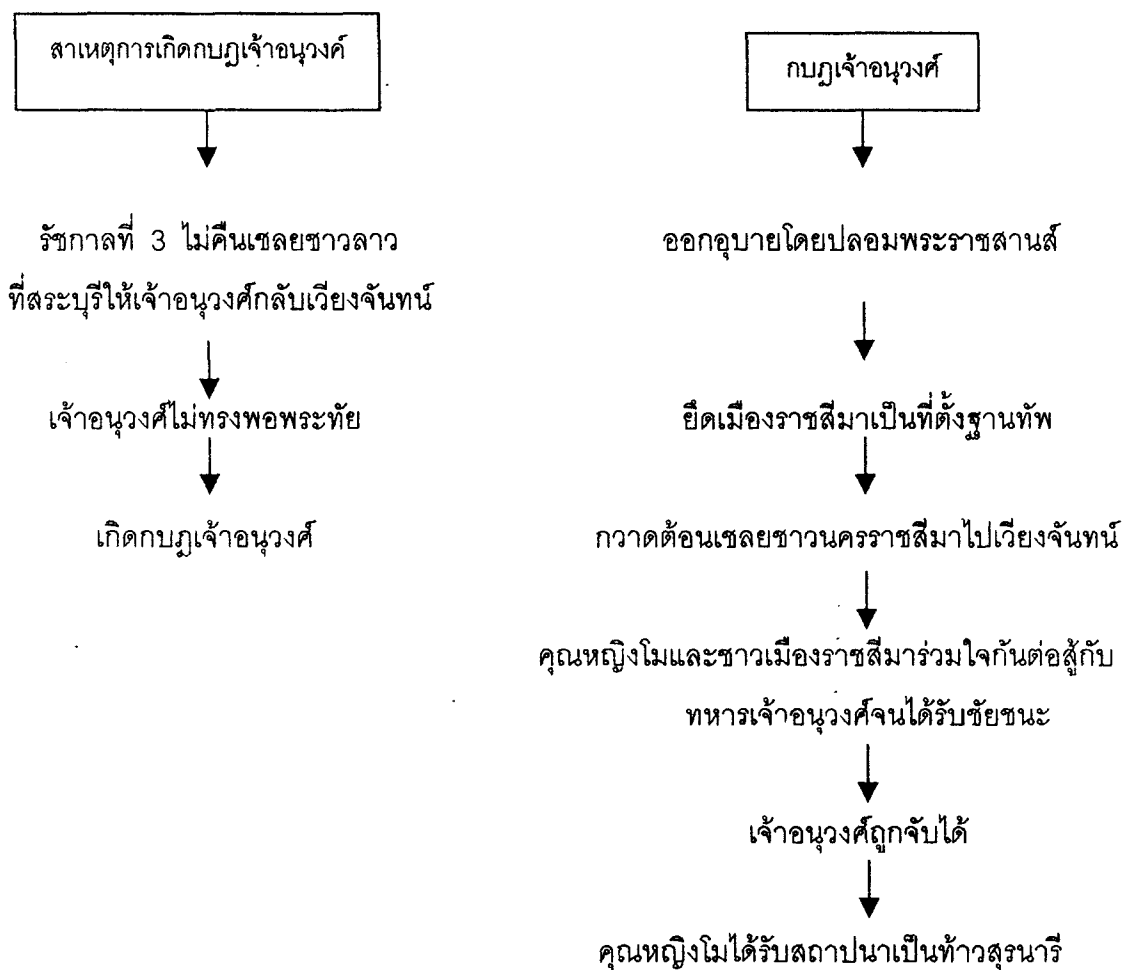
- กลุ่มใดเรียงได้เร็วก่อนและถูกต้องจะเป็นฝ่ายชนะ

4.2 ขั้นสอน

4.2.1 ให้นักเรียนอ่านเรื่องยาโมอีกครั้ง

4.2.2 ครูและนักเรียนร่วมกันเขียนไดอะแกรมร่วมกันตามขั้นตอนดังนี้

4.2.3 ให้นักเรียนช่วยกันเล่าเรื่องโดยใช้ไดอะแกรม

4.3 ขั้นสรุป

4.3.1 นักเรียนช่วยกันสรุปแนวคิดที่ได้จากเรื่อง ย่าโมป้องกันเมือง

4.3.2 ทำแบบฝึกหัดที่ 2

5. สื่อการเรียนการสอน

แถบประโยค

จังหวัดนครราชสีมาจัดงานแสดงแสงสีเสียง

เนตรนภาไปชมการแสดงแสงสีเสียง

เจ้าอนุวงศ์ยึดเมืองราชสีมา

คุณหญิงโมคิดอุบายให้พ้นจากการเป็นเชลย

เจ้าอนุวงศ์กบฏต่อราชอาณาจักรไทย

6. การวัดและประเมินผล

- 6.1 สังเกตการพูดโต้ตอบขณะร่วมกิจกรรม
- 6.2 ตรวจการเขียนไดอะแกรม
- 6.3 ฟังการเล่าเรื่องตามไดอะแกรม

แบบฝึกชุดที่ ๒

คำชี้แจง หาคำที่เกี่ยวข้องกับคำที่กำหนดให้

ตัวอย่าง

นครราชสีมา
ปราสาทหิน
ดินด่านเกวียน
ผ้าไหม
ลำโพง

๑

ท้าวสุรนารี

๒

อนุสาวรีย์

๓

อะเมซิงไทยแลนด์

แผนการสอนกลุ่มทดลอง

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

เรื่อง ย่ามป้องกันเมือง

ชั้นที่ 2 ครูโยงเรื่องที่อ่านเข้าสู่เรื่องของนักเรียนและอภิปรายร่วมกัน คาบที่ 7 - 9 (3 คาบ)

1. **ความคิดรวบยอด** การอภิปรายเรื่องที่อ่านเป็นการใช้ทักษะ การฟัง พูด และการคิดจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถสรุปแนวความคิดจากเรื่องที่อ่านได้เร็วยิ่งขึ้น

2. จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

หลังจากเรียนกิจกรรมนี้แล้วนักเรียนสามารถแสดงพฤติกรรมได้ดังนี้

2.1 พูดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน

2.2 อภิปรายความคิดเห็นร่วมกับเพื่อน

2.3 อธิบายความสำคัญของอนุสาวรีย์

3. เนื้อหา อภิปรายและแสดงความคิดเห็น

4. กิจกรรมการเรียนการสอน

4.1 ขั้นนำ ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาบทบาทของตัวละคร และเนื้อเรื่อง โดยใช้ไดอะแกรมช่วยในการสนทนา

4.2 ขั้นสอน

4.2.1 ครูตั้งคำถามนักเรียนเพื่อโยงเข้าสู่เรื่องของนักเรียน ดังนี้

- จากเรื่องย่ามป้องกันเมือง ท้าวสุรนารีควรได้รับการยกย่องและรำลึกถึงหรือไม่ เพราะเหตุใด

- ถ้านักเรียนร่วมอยู่ในเหตุการณ์ครั้งนั้นนักเรียนจะทำอย่างไร เพราะสาเหตุใด

- นักเรียนคิดว่าอนุสาวรีย์สร้างขึ้นเพื่ออะไร

- ถ้านักเรียนเป็นคุณหญิงโมในฐานะผู้นำในตอนนั้น นักเรียนจะทำอย่าง

คุณหญิงโมหรือไม่ เพราะเหตุใด

4.2.2 ให้นักเรียนอภิปรายร่วมกันภายในกลุ่มเกี่ยวกับ เรื่องย่ามป้องกันเมือง ดังนี้

- แบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม

- ครูแจกกระดาษให้ทุกกลุ่มเพื่อเขียนหัวข้อ และสรุปการอภิปราย

- ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันอภิปรายตามหัวข้อที่กำหนดให้ และสรุปในกระดาษ

- ให้แต่ละกลุ่มออกมาสรุปการอภิปรายหน้าชั้นเรียน

4.3 ขั้นสรุป ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเนื้อเรื่อง แสดงความคิดเห็นที่ได้จากการอภิปราย

5. สื่อการเรียนการสอน

5.1 ไดอะแกรมสรุปเรื่อง ย่าโมป้องกันเมือง

5.2 กระดาษสำหรับสรุปหัวข้อการอภิปราย

6. การวัดและประเมินผล

6.1 สังเกต การอภิปรายและแสดงความคิดเห็น

6.2 ตรวจการสรุปการอภิปราย

แผนการสอนกลุ่มทดลอง

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

เรื่อง ย่าโมบ้องเมือง

ชั้นที่ 2 ครูโยงเรื่องที่อ่านเข้าสู่เรื่องของนักเรียนและอภิปรายร่วมกัน คาบที่ 10-12 (3 คาบ)

1. **ความคิดรวบยอด** การเขียนเรื่องเล่าจากประสบการณ์ เป็นการเขียนเรื่องราวในอดีตที่เคยพบเห็นมาแล้ว

2. จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

หลังจากเรียนกิจกรรมนี้แล้วนักเรียนสามารถแสดงพฤติกรรมได้ดังนี้

2.1 แสดงขั้นตอนการเขียนเรื่องเล่าจากประสบการณ์

2.2 เขียนเรื่องตามขั้นตอนการเขียนเรื่องเล่าจากประสบการณ์

3. เนื้อหา การเขียนเรื่องเล่าจากประสบการณ์

4. กิจกรรมการเรียนการสอน

4.1 ขั้นนำ ครูทบทวนขั้นตอนการเขียนเรื่องเล่าจากประสบการณ์ โดยใช้แผนภูมิดังนี้

อรรถลักษณะ : เรื่องเล่าจากประสบการณ์

1. ขั้นนำเข้าเรื่อง หมายถึง การสร้างความสนใจ และเพื่อให้ผู้อ่านเข้าสู่เนื้อเรื่องให้อ่านทราบทัศนะ หรือใจความสำคัญของเรื่อง
2. ลำดับเหตุการณ์ หมายถึง การเขียนตามลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นก่อนหลัง มีความสมเหตุสมผลต่อเนื่องในแต่ละเหตุการณ์
3. เล่าเหตุการณ์ หมายถึง การเขียนเล่าเรื่องในแง่ความสำคัญของเหตุการณ์ สถานที่และบุคคลหรือสิ่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับเหตุการณ์นั้น
4. สรุป หมายถึง การแสดงให้เห็นแนวทางความคิดที่ได้จากเรื่องที่เขียน อันเป็นการสรุปในตอนท้ายเรื่อง
5. การแสดงความรู้สึก หมายถึง แนวทางผู้เขียนที่ได้รับจากเรื่อง

4.2 ขั้นสอน

4.2.1 ให้นักเรียนอ่านเรื่องย่าโมอีกครั้ง

4.2.2 ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันพิจารณา เรื่องยาโมป้องกันเมือง ว่าตอนใดของเรื่องอยู่
ส่วนใดของการเขียนแบบเรื่องเล่าจากประสบการณ์

4.2.3 ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันเติมข้อความในแต่ละขั้นตอนของอรรถลักษณะ แบบ
เรื่องเล่าจากประสบการณ์ ดังนี้

อรรถลักษณะ : เรื่องเล่าจากประสบการณ์

1. นำเข้าเรื่อง : จังหวัดนครราชสีมาได้จัดงานเฉลิมฉลอง วันแห่งชัยชนะของ
ท้าวสุรนารี
2. ลำดับเหตุการณ์ : เนตรนาไปชมการแสดงแสงสีเสียงวีรกรรมท้าวสุรนารี
พร้อมกับคุณพ่อและคุณแม่ของเธอ
3. เล่าเหตุการณ์ : ชาวเมืองนครราชสีมาและคุณหญิงโมถูกจับไปเป็นเชลยโดย
เจ้าอนุวงศ์ ผู้ก่อกบฏต่อราชอาณาจักรไทย คุณหญิงโมได้รวบรวมชาวนครราชสีมา
ต่อสู้กับกองกำลังของเจ้าอนุวงศ์จนได้รับชัยชนะ
4. สรุป : ความกล้าหาญ ความรักชาติ และความเสียสละของคุณหญิงโมและ
ชาวนครราชสีมา สามารถช่วยป้องกันเอกราชของชาติไว้ได้
5. แสดงความรู้สึก : ผู้ที่ได้ชื่อว่าเป็นคนไทยนั้น แม้แต่สตรีก็มีความรักชาติอย่าง
กล้าหาญ สมควรได้รับการยกย่อง

4.2.4 ให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนนำเสนอหน้าชั้น และช่วยกันตรวจสอบความถูกต้อง

4.3 ขั้นสรุป ครูและนักเรียนร่วมกันเขียนเรื่อง โดยดัดแปลงจากเรื่อง ยาโมป้องกันเมือง
แต่คงแนวความคิดเดิมของเรื่อง คือ ความกล้าหาญ ความรักชาติ และความเสียสละ สามารถ
ช่วยปกป้องเอกราชของชาติไว้ได้

5. สื่อการเรียนการสอน

- 5.1 แผนภูมิแสดงขั้นตอนการเขียนเรื่องเล่าจากประสบการณ์เดิม
- 5.2 หนังสือเรียนเรื่อง ยาโมป้องกันเมือง
- 5.3 แบบกรอกข้อความ แสดงขั้นตอนการเขียนเรื่องเล่าจากประสบการณ์ ดังนี้

อรรถลักษณะ : เรื่องเล่าจากประสบการณ์

1. นำเข้าเรื่อง

2. ลำดับเหตุการณ์

3. เล่าเหตุการณ์

4. สรุป

5. แสดงความรู้สึก

6. การวัดและประเมินผล

6.1 สังเกตความสนใจขณะร่วมกิจกรรม

6.2 ฟังการแสดงความคิดเห็น

แผนการสอนกลุ่มทดลอง

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

เรื่อง ยาไม่ปองเมือง

ชั้นที่ 2 เขียนเรื่องร่วมกันภายในกลุ่ม

คาบที่ 13-15 (3 คาบ)

1. ความคิดรวบยอด เขียนเรื่องร่วมกันภายในกลุ่ม จะช่วยให้ผู้เรียนได้แนวความคิดที่หลากหลาย

2. จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถเขียนเรื่องเล่าจากประสบการณ์ร่วมกับเพื่อนได้

3. เนื้อหา การเขียนเรื่องเล่าจากประสบการณ์

4. กิจกรรมการเรียนการสอน

4.1 ชื่อนำครูนำภาพอนุสาวรีย์ท้าวเทพกษัตรี และท้าวศรีสุนทรให้นักเรียนดู พร้อมกับเล่าวีรกรรมของทั้ง 2 ท่านให้นักเรียนฟัง หรือให้อ่านจากเอกสารที่ครูเตรียมไว้

4.2 ชื่นสอน ให้นักเรียนเขียนเรื่องเล่าจากประสบการณ์ โดยนำวีรกรรมท้าวเทพกษัตรี และท้าวศรีสุนทรมาผูกเป็นเรื่องราว ดังต่อไปนี้

4.2.1 แบ่งนักเรียนออกเป็น 3 กลุ่ม

4.2.2 ให้แต่ละกลุ่มค้นคว้าวีรกรรมจากเอกสารที่ครูเตรียมไว้ หรือจากห้องสมุด เป็นแนวทางในการเขียนเรื่อง

4.2.3 ให้แต่ละกลุ่มนำเสนอลำดับขั้นตอนการเขียนเรื่องเล่าจากประสบการณ์ หน้าชั้นเรียน พร้อมทั้งตั้งชื่อเรื่อง

4.3 ขั้นสรุป หลังจากนั้นให้แต่ละกลุ่มช่วยกันเขียนเรื่อง ตามลำดับขั้นตอนการเขียนเรื่องที่ได้กำหนดเอาไว้แล้วในข้อ 4.2.3

5. สื่อการเรียนการสอน

5.1 รูปภาพอนุสาวรีย์ท้าวเทพกษัตรี และท้าวศรีสุนทร

5.2 เอกสารเกี่ยวกับวีรกรรมท้าวเทพกษัตรี และท้าวศรีสุนทร

5.3 แบบกรอกข้อความ ขั้นตอนการเขียนเรื่องเล่าจากประสบการณ์

อรรถลักษณะ : เรื่องเล่าจากประสบการณ์

เรื่อง

1. นำเข้าเรื่อง

.....

2. ลำดับเหตุการณ์

.....

3. เล่าเหตุการณ์

.....

4. สรุป

.....

5. แสดงความรู้สึก

.....

6. การวัดและประเมินผล

6.1 สังเกตความสนใจขณะเข้าร่วมกิจกรรม

6.2 ตรวจและฟังการนำเสนอขั้นตอนการเขียนเรื่องเล่าจากประสบการณ์

แผนการสอนกลุ่มทดลอง

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

เรื่อง ย่าโมปองเมือง

ชั้นที่ 2 เขียนเรื่องร่วมกันภายในกลุ่ม

คาบที่ 16 -18 (3 คาบ)

1. ความคิดรวบยอด การเขียนเรื่องร่วมกันภายในกลุ่ม จะช่วยให้ผู้เรียนได้แนวความคิดในการเขียนเรื่องที่หลากหลาย
2. จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถเขียนเรื่องเล่าจากประสบการณ์ร่วมกับเพื่อนได้
3. เนื้อหา การเขียนเรื่องเล่าจากประสบการณ์
4. กิจกรรมการเรียนการสอน
 - 4.1 ช้้นนำ ให้นักเรียนฟังเพลง รักเมืองไทย พร้อมทั้งช่วยกันสรุปเนื้อหาที่ได้จากเพลง
 - 4.2 ช้้นสอน
 - 4.2.1 ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันเขียนเรื่องที่ค้างไว้ในชั่วโมงที่แล้ว นำกลับมาเขียนให้เสร็จ
 - 4.2.2 ให้แต่ละกลุ่มนำเสนอเนื้อหาหน้าชั้นเรียน
 - 4.3 ช้้นสรุป ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปแนวคิดที่ได้จากเรื่อง
5. สื่อการเรียนการสอน
 - 5.1 เทปเพลง รักเมืองไทย
 - 5.2 เอกสารที่เกี่ยวกับวีรกรรมของท้าวเทพกษัตรี และท้าวศรีสุนทร
6. การวัดและประเมินผล
 - 6.1 สังเกตความสนใจขณะเข้าร่วมกิจกรรม
 - 6.2 ฟังการนำเสนอเรื่อง
 - 6.3 ตรวจผลงานเขียนเรื่อง

แผนการสอนกลุ่มทดลอง

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

เรื่อง ย่าโมป่องเมือง

ชั้นที่ 4 การอธิบายและสนทนาเกี่ยวกับเรื่องที่เขียนในชั้นที่ 3 คาบที่ 19 – 21 (3 คาบ)

1. **ความคิดรวบยอด** การอธิบายและวิเคราะห์งานเขียนจะช่วยทำให้ผู้เรียนได้ทราบจุดบกพร่องของการเขียนและสามารถปรับปรุงแก้ไขงานเขียนได้ถูกต้อง

2. จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

หลังจากเรียนกิจกรรมนี้แล้วนักเรียนสามารถแสดงพฤติกรรมได้ดังนี้

- 2.1 พุดแสดงความคิดเห็นงานเขียนของผู้อื่น
- 2.2 วิเคราะห์เกี่ยวกับงานเขียนของผู้อื่นได้อย่างสมเหตุสมผล
- 2.3 แก้ไขงานเขียนของตนเองได้อย่างถูกต้อง

3. เนื้อหา วิเคราะห์และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับงานเขียน

4. กิจกรรมการเรียนการสอน

4.1 ขั้นนำ ครูนำภาพปริศนาคำทายให้นักเรียนทาย ดังนี้

- อะไรเอ๋ย พระขอบเทียวกกลางคืนดึกคืนไม่หลับไม่นอน (พระจันทร์)
- อะไรเอ๋ย หุงข้าวใส่กระบอกลง ฝ่ามือออก ก็กินไม่ได้ (ข้าวหลาม)
- อะไรเอ๋ย ต้องร่อยทุกวัน พระไม่ฉัน ไม่มีวันทอด (ปิ่นโต)
- อะไรเอ๋ย นัยน์ตามากมาย ยังไม่วาย ถูกจับกิน (สับประรด)
- อะไรเอ๋ย สัตว์ร้ายชอบกินคน แต่ชอบกล ไม่มีลิ้น (จระเข้)
- สับปิ่นปายขึ้นปากห้อง ไศกรำร้องอยู่ปากไห
ตีกอกพขว้างระกำใจ ตัวกูจะบรรลย์ด้วยน้ำเกลือ (ปูเค็มดอง)

4.2 ขั้นสอน

4.2.1 ครูจับฉลากเรื่องที่นักเรียนเขียนมา 1 เรื่อง และช่วยกันอธิบาย และตรวจสอบความถูกต้องในการใช้สำนวนภาษา พร้อมทั้งการเขียนได้อย่างถูกต้อง ตามขั้นตอนการเขียนเรื่องเล่าจากประสบการณ์

4.2.2 ให้แต่ละกลุ่มเปลี่ยนเรื่องกันเพื่อให้กลุ่มอื่น ได้วิเคราะห์และตรวจสอบความถูกต้องในด้านการใช้คำสำนวนภาษา และขั้นตอนการเขียนเรื่องเล่าจากประสบการณ์

4.2.3 ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอการวิเคราะห์เรื่องของกลุ่มอื่นหน้าชั้นเรียน

4.3 ขั้นสรุป ครูตรวจสอบงานเขียนเพิ่มเติมจากของนักเรียนอีกครั้ง

5. สื่อการเรียนการสอน

5.1 ปริศนาคำทาย

5.2 เนื้อเรื่องที่นักเรียนเขียน

6. การวัดและประเมินผล

6.1 สังเกตความสนใจขณะเข้าร่วมกิจกรรม

6.2 ฟังการวิจารณ์งานเขียน

6.3 ตรวจงานเขียน

แผนการสอนกลุ่มทดลอง

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

เรื่อง ยาโมป้องกัน

ขั้นที่ 5 กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

คาบที่ 22 – 24 (3 คาบ)

1. ความคิดรวบยอด เรียนคำใหม่ ได้คำมาก หลากความรู้

2. จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

หลังจากเรียนตามกิจกรรมนี้แล้วนักเรียนสามารถแสดงพฤติกรรมดังนี้

2.1 อ่านคำใหม่ในบทเรียนได้ถูกต้อง

2.2 เขียนคำใหม่ในบทเรียนได้ถูกต้อง

2.3 นำคำใหม่ในบทเรียนไปแต่งประโยคได้ถูกต้อง

3. เนื้อหา คำใหม่ในบทเรียน

4. กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

4.1 ชำนาญ ให้นักเรียนเล่นเกม ตกปลา

4.2 ขั้นสอน ครูให้นักเรียนอ่านคำใหม่ในบทเรียนจากบัตรคำต่อไปนี้

นครราชสีมา เฉลิมฉลอง ชัยชนะ สุรนารี อนุสาวรีย์ วีรกรรม กบฏ
เจ้าอนุวงศ์ เวียงจันทน์ ราชอาณาจักร เนตรนภา อะเมซิงไทยแลนด์
สนับสนุน นโยบาย รัฐบาล บรรยาย พระยาสุรเดชวิเศษทศทิศวิชัย
กล้าหาญ ราชบุตร รัชกาล อีสราภาพ เลบียง อังกฤษ ปรมณัต
พระราชทานส์ สมฤทธิ์ อาวุธ ฯลฯ

4.2.1 ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น 3 กลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันเรียงคำใหม่ตามลำดับอักษรในพจนานุกรม และหาความหมายของคำจากพจนานุกรม

4.2.2 ให้นักเรียนนำคำใหม่ในบทเรียนมาแต่งเรื่องราวตามขั้นตอน ดังนี้

- ให้แต่ละกลุ่มเลือกจับบัตรคำในกล่องบัตรคำ กลุ่มละ 5 บัตรคำ
- ให้แต่ละกลุ่มนำคำที่จับได้ไปแต่งเรื่องพร้อมทั้งตั้งชื่อเรื่อง (เวลา 15 นาที)
- ให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนมาเล่าเรื่องที่เขียน

4.3 ขั้นสรุป ครูและนักเรียนร่วมกันวิจารณ์ และแสดงความคิดเห็นเรื่องที่เขียน

5. สื่อการเรียนการสอน

- 5.1 บัตรคำใหม่
- 5.2 กระเป๋าคำนวณ
- 5.3 เกมตกปลา
- 5.4 แบบฝึกชุดที่ 3

6. การวัดและประเมินผล

- 6.1 สังเกตความสนใจและความกระตือรือร้นขณะร่วมกิจกรรม
- 6.2 ฟังการวิจารณ์งานเขียน
- 6.3 ตรวจผลงาน

เกมตกปลา

จุดประสงค์

- 1. เพื่อให้นักเรียนสามารถอ่าน และสะกดคำศัพท์ได้อย่างคล่องแคล่ว
- 2. เพื่อให้นักเรียนมีความเข้าใจในบทเรียนมาแล้วดียิ่งขึ้น

อุปกรณ์

- 1. กระดาษบัตรคำ วาดและตัดกระดาษเป็นรูปปลาขนาด 3 x 8 ตามจำนวนคำในบทเรียน
- 2. คันเบ็ด 2 คัน ใช้ไม้ไผ่ผูกเชือกตอนปลายติดแม่เหล็ก
- 3. ใช้คลิปหนีบกระดาษติดไว้ที่ปลาแต่ละตัว

วิธีเล่น

- 1. แบ่งผู้เล่นออกเป็น 2 ฝ่าย ให้ผู้เล่นใช้คันเบ็ดตกปลาตามคำสั่งให้ได้มากที่สุด ภายในเวลา 1 นาที
- 2. ให้แต่ละฝ่ายอ่านคำที่ติดอยู่ในตัวปลาที่ตกมาได้ การให้คะแนนจะให้ตามจำนวนปลาที่ตกได้ โดยมีข้อแม้ว่าผู้เล่นต้องอ่านคำที่ตกได้ให้ถูกต้องจึงจะได้คะแนน ถ้าไม่ถูกต้องให้ปล่อยปลาลงบ่อ
- 3. ฝ่ายใดได้ปลามากที่สุดจะเป็นฝ่ายชนะ

แบบฝึกชุดที่ ๓

คำชี้แจง เขียนคำจากคำอ่านต่อไปนี้

๑.	รัต - ชะ - กาน	เขียนว่า	
๒.	รัต - ละ - บาน	เขียนว่า	
๓.	เอก - ละ - ชาติ	เขียนว่า	
๔.	อัง - กริต	เขียนว่า	
๕.	บัน - ยาย	เขียนว่า	

คำชี้แจง ขีดเส้นใต้คำที่เกี่ยวข้องกับคำที่กำหนดให้แล้วนำมาแต่งประโยค

ตัวอย่าง

รัชกาลที่ ๓ : อนุสาวรีย์ คุณหญิงโม บรรยาย

รัชกาลที่ ๓ ทรงสถาปนาคุณหญิงโมเป็นท้าวสุรนารี

๑.	ต่อสู้ : ชาวนครราชสีมา ทหารเวียงจันทน์ เจ้าอนุวงศ์	
๒.	เอกราช : ชาติไทย อังกฤษ เวียงจันทน์	
๓.	อะเมซิงไทยแลนด์ : แสดง ชื่นชม ยกย่อง	
๔.	กล้าหาญ : ทหาร พ่อค้า แม่บ้าน	
๕.	วีรกรรม : สุนทรภู่ ยาโม พระอภัยมณี	

แผนการสอนกลุ่มทดลอง

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

เรื่อง ยาโมป้องกันเมือง

ชั้นที่ 5 กิจกรรมเสริมทักษะทางภาษา

คาบที่ 25 – 26 (2 คาบ)

1. ความคิดรวบยอด มาตราแม่ กก ซึ่งเป็นคำที่มีพยัญชนะตัว ก หรือพยัญชนะตัวอื่น เช่น ข ค และ ฃ เป็นตัวสะกดอ่านออกเสียงเหมือนมีตัว ก สะกด

2. จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

หลังจากเรียนตามกิจกรรมนี้แล้วนักเรียนสามารถแสดงพฤติกรรมได้ดังนี้

2.1 อ่านคำที่สะกดในมาตราแม่กก

2.2 เขียนคำที่สะกดในมาตราแม่กก

3. เนื้อหา มาตราแม่กก

4. กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

4.1 ขั้นนำ ครูนำคำคล้องจองให้นักเรียนอ่านและหาคำที่สะกดด้วยแม่กก ดังนี้

ทีนี้จะว่ากก	มีชื่อนกกระจอกเล็ก
ว่าให้ถูกลูกเล็ก ๆ	อย่าโยกเยก อุตสาห์นีก
นกแกลนกกระสา	แกรก ๆ มาเวลาตึก
น้ำมากแลน้ำล็ก	แลน้ำหมึกแลน้ำหมา
ปลาอุกปลาตุ๊ก	แลปักหลัก แลครกสาก
ชักเสาเอาเชือกลาก	จะผูกจากให้จักตอก
ปลุกก็ให้ทอหูก	ลูกมะดุกลูกมะกอก
ไม้แตกให้ใส่ปลอก	ไม้กระบอกแลดอกนุก

(จากประถม ก กา)

4.2 ขั้นสอน ให้นักเรียนแข่งขันกันหาคำที่สะกดด้วยแม่กก ดังนี้

- แบ่งนักเรียนออกเป็น 4 กลุ่ม
- ให้แต่ละกลุ่มออกมาเลือกจับบัตรคำ ดังนี้

ชื่อสัตว์

ชื่ออวัยวะ

ชื่อพืช

ชื่อสิ่งของ

- เมื่อได้บัตรคำแล้วให้นักเรียนบอกคำที่สะกดด้วยแม่กก ตามประเภทของบัตรที่จับได้ ดังนี้

สัตว์ จิ้งจก ตุ๊กแก นก กระรอก คางคก	สิ่งของ กระบอกไม้ไผ่ กระตักน้ำ ครก สาก กระຈก	พืช ต้นกก ผักกาด ต้นผัก พริก หยวกกล้วย หน้้า
อวัยวะ จมูก กระดูก ศอก ปาก		

4.3 ขั้นสรุป

4.3.1 ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปว่า แม่ กก มีพยัญชนะตัว ก หรือพยัญชนะตัวอื่น เช่น ข ค และ ฌ เป็นตัวสะกดอ่านออกเสียงเหมือนมีตัว ก สะกด

4.3.2 ให้นักเรียนทำแบบฝึกชุดที่ ๔

5. สื่อการเรียนการสอน

5.1 บัตรคำ

5.2 บทร้อยกรองเกี่ยวกับแม่กก

6. การวัดและประเมินผล

6.1 สังเกตความกระตือรือร้นในขณะร่วมกิจกรรม

6.2 ตรวจแบบฝึก

แบบฝึกชุดที่ ๔

คำชี้แจง เติมตัวสะกดในมาตราแมกกให้ได้ความหมาย

พัก.....ผ่อน

เอกเขน.....

มรด.....

เล.....คณิต

สุนั.....

หน้ามู....

พญานา.....

บริจา.....

พรว...พวก

เกลื่อ....กลั้ว

กะโพล...กะเผล...

ไข่มู.....

ก้อนเม.....

ม้.....วาน

ไซ....ลาก

คำชี้แจง เติมคำที่อยู่ในมาตราแมกก

.....ชา

กระ.....

ข้า.....

พระ.....

คั้ด.....

คึก.....

.....ราช

เขื้อ.....

วี่.....

แผนการสอนกลุ่มทดลอง

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

เรื่อง ยาโมบองเมือง

ชั้นที่ 5 กิจกรรมเสริมทักษะทางภาษา

คาบที่ 27 – 28 (2 คาบ)

1. ความคิดรวบยอด ตัวการันต์เป็นพยัญชนะที่มีเครื่องหมายทัณฑฆาต (ˆ) ใช้วางบนพยัญชนะที่ไม่ต้องการออกเสียงพยัญชนะตัวนั้น

2. จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

หลังจากเรียนตามกิจกรรมนี้แล้วนักเรียนสามารถแสดงพฤติกรรมได้ดังนี้

2.1 อ่านคำที่มีตัวการันต์ถูกต้อง

2.2 เขียนคำที่มีตัวการันต์ถูกต้อง

2.3 รวบรวมคำที่มีตัวการันต์

3. เนื้อหา ตัวการันต์

4. กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

4.1 ขั้นนำ

4.1.1 ครูนำบัตรคำมาให้ นักเรียนอ่านดังนี้

จันทร	อ่านว่า จัน - ทอน	ลักษณ	อ่านว่า ลัก
จันทร์	อ่านว่า จัน	ลักษณะ	อ่านว่า ลัก - สะ - หนะ

4.2 ให้นักเรียนอ่านและสังเกตคำทั้งสองคำที่มีความแตกต่างกันอย่างไรและอะไรทำให้เกิดความแตกต่าง

4.2 ขั้นสอน

4.2.1 ครูให้นักเรียนอ่านบัตรคำที่มีตัวการันต์ ทั้งชั้น เป็นกลุ่ม เป็นรายบุคคล จินตล่องแคล่ว

4.2.2 ให้นักเรียนร่วมกันค้นคว้าและรวบรวมคำที่มีตัวการันต์จากหนังสือต่าง ๆ แล้วจัดทำแผนภูมิการใช้ตัวการันต์ดังนี้

ตัวการ์ตูน		
พยานะตัวเดียว	พยานะสองตัว	พยานะ + สระ
สัตว์	จันทร์	พันธุ์
วันศุกร์	อินทร์	โพธิ์
รถยนต์	กาญจน์	บริสุทธิ์
ฯลฯ	ฯลฯ	ฯลฯ

4.3 ขั้นสรุป

4.3.1 ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปว่าตัวการ์ตูนคือพยานะที่ไม่ต้องการออกเสียง ซึ่งมีไม่ทันขนาดกำกับไว้ข้างบนตัวพยานะ ลักษณะคำที่มีตัวการ์ตูนกำกับอยู่มีดังนี้

- ตัวการ์ตูนเป็นพยานะตัวเดียว
- ตัวการ์ตูนเป็นพยานะสองตัว
- ตัวการ์ตูนเป็นพยานะและรูปสระ

4.3 ทำแบบฝึกหัดชุดที่ 5

5. สื่อการเรียนการสอน

5.1 บัตรคำ

5.2 กระเป๋านาง

5.3 แผนภูมิการใช้ตัวการ์ตูน

6. การวัดและประเมินผล

6.1 สังเกตความกระตือรือร้นในขณะร่วมกิจกรรม

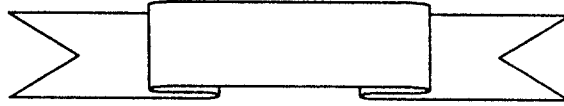
6.2 ฟังการอ่านบัตรคำ

6.3 ตรวจแบบฝึกชุดที่ 5

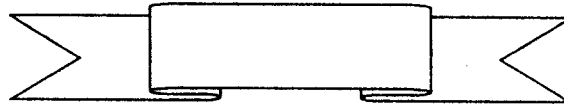
แบบฝึกชุดที่ 5

คำชี้แจง เขียนคำจากคำอ่านต่อไปนี้

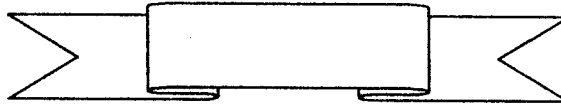
๑. เกา - วัน

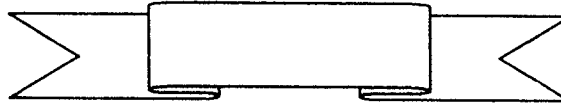
๒ สัด

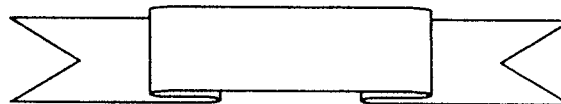
๓. ประ - ไหยด

๔. สาย - สิ้น

๕. กา - ดูน

คำชี้แจง เติมคำที่มีตัวการันต์ลงในช่องว่างให้ได้ใจความ

๑. พระสงฆ์กำลังพรหม.....เพื่อเป็นสิริมงคลแก่ทุกคน
๒. สมชายพาน้องไปชม.....
๓. คุณพ่อขับ.....อย่างรวดเร็ว
๔. อูชาชอบ.....สิ่งของจากวัสดุเหลือใช้
๕. การแบ่งพยานุชนะไทย 44 ตัว ออกเป็น 3 หมู่ เราเรียกว่า.....

คำชี้แจง เลือกคำในวงเล็บมาใส่ในช่องว่าง

๑. เด็ก ๆ ชอบเรียนวิชาคณิต.....(ศาสตร์ , สาสต์)
๒.ทำหน้าที่รักษาคนป่วย (แพศย์ , แพทย์)
๓. เรากลับพระพุทธรูปที่อยู่ใน..... (โบสถ์ , โบสต์)
๔. คุณยายไปฟังพระ.....ที่วัด (เทศก์ , เทศน์)
๕. นารีชอบทำเลข.....ปัญหามาก (โจทย์ , โจทก์)

แผนการสอนกลุ่มทดลอง

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

เรื่อง ย่าโมป่องเมือง

ชั้นที่ 5 กิจกรรมเสริมทักษะทางภาษา

คาบที่ 29 – 30 (2 คาบ)

1. ความคิดรวบยอด การเขียนรายงานเป็นการเขียนเพื่อให้ความรู้แก่ผู้อ่าน หรือเป็นการเขียนผลการศึกษาเรื่องใดเรื่องหนึ่งเพื่อเสนอต่อครูหรือนักเรียน

2. จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

หลังจากเรียนตามกิจกรรมนี้แล้วนักเรียนสามารถแสดงพฤติกรรมได้ดังนี้

2.1 บอกส่วนประกอบของรายงานได้

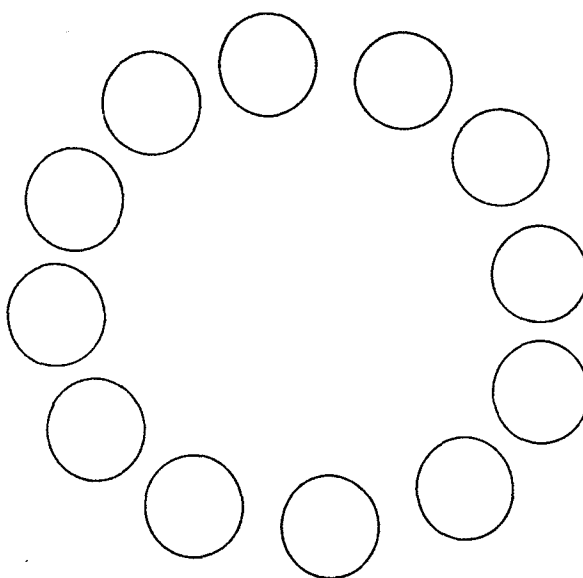
2.2 เขียนรายงานได้

3. เนื้อหา การเขียนรายงาน

4. กิจกรรมการเรียนการสอน

4.1 ชี้นำ ให้นักเรียนต่อคำ 11 คำ เขียนลงในวงกลมต่อคำที่ให้มาโดยคำที่เรียงต่อกันนั้นต้องคล้องจองกับคำที่อยู่ข้างหน้า ดังนี้

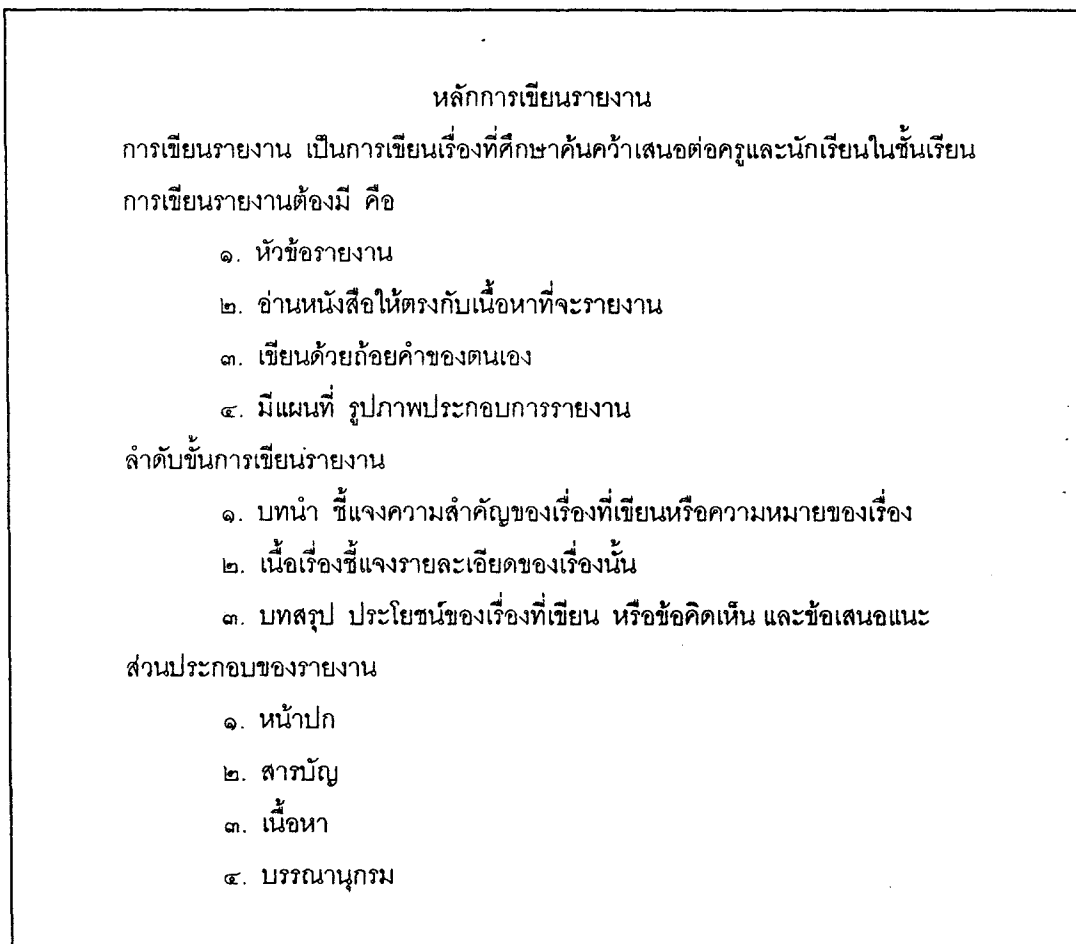
สังเกต ปราสาท ภัยมืด พรางพรหม ชื่นจิต จิตจาง เลศนัย
มิตรสหาย กลายกลับ วาดหวัง ลับลา

4.2 ขั้นสอน

4.2.1 ให้นักเรียนอ่านการเขียนรายงานจากใบงาน

4.2.2 ให้นักเรียนช่วยกันสรุปหลักการเขียนรายงานเป็นแผนภูมิดังนี้

4.3 ขั้นสรุป

4.3.1 ครูกำหนดหัวข้อการเขียนรายงานดังนี้

- โบราณสถานในจังหวัด
- บุคคลสำคัญในจังหวัด
- สถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัด

4.3.2 แบ่งกลุ่มนักเรียน 3 กลุ่ม เพื่อค้นคว้าการเขียนรายงานในหัวข้อที่กำหนด

ไว้ในข้อ 4.3.1

5. สื่อการเรียนการสอน

5.1 ใบงานเรื่องหลักการเขียนรายงาน

5.2 แผนภูมิการเขียนรายงาน

5.3 บัตรคำการต่อคำคล้องจอง

6. การวัดและประเมินผล

6.1 สังเกตความสนใจขณะเข้าร่วมกิจกรรม

6.2 ตรวจการเขียนรายงาน

แผนการสอนกลุ่มควบคุม

แผนการสอนกลุ่มควบคุม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

บทที่ 6 เรื่องสวนส้มของลุงบุญ

แผนการสอนที่ 1 การอ่านในใจ

คาบที่ 1 - 3 (3 คาบ)

1. ความคิดรวบยอด การอ่านในใจเป็นทักษะพื้นฐานที่สำคัญในการอ่านจับใจความสำคัญ

2. จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

หลังจากเรียนตามกิจกรรมนี้แล้วนักเรียนสามารถแสดงพฤติกรรมดังนี้

2.1 บอกความหมายของคำใหม่ได้

2.2 ตั้งคำถามจากเรื่องที่อ่านได้

2.3 ตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้

2.4 บอกใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้

3. เนื้อหา บทที่ 6 เรื่องสวนส้มของลุงบุญ (การอ่านในใจบทเรียน)

4. กิจกรรมการเรียนการสอน

4.1 เตรียมการอ่าน

4.1.1 ครูนำภาพที่เกี่ยวข้องกับการทำสวนไร่นาให้นักเรียนดู และสนทนาเกี่ยวกับประสบการณ์พื้นฐานในการทำนา ทำสวน และให้นักเรียนที่มีประสบการณ์ออกมาเล่าหน้าชั้น

4.1.2 ครูให้นักเรียนอ่านคำใหม่ที่เป็นคำยากในบทเรียนจากบัตรคำ แล้วช่วยกันหาความหมายจากพจนานุกรม

4.1.3 ครูและนักเรียนตั้งจุดประสงค์การอ่านร่วมกันคือ อ่านเรื่องสวนส้มของลุงบุญแล้วบอกเหตุการณ์ตามลำดับของเรื่องได้ และสามารถตั้งคำถาม ตอบคำถามได้

4.2 การอ่านในใจ

4.2.1 ให้นักเรียนอ่านในใจเรื่องสวนส้มของลุงบุญ

4.2.2 ครูซักถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน

4.2.3 แบ่งกลุ่มนักเรียนกลุ่มละ 4 - 5 คน ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มฝึกตั้งคำถามและตอบคำถามจากเนื้อเรื่อง

4.2.4 ให้แต่ละกลุ่มเสนอคำถามและคำตอบหน้าชั้นเรียน

4.2.5 ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปเรื่องสวนส้มของลุงบุญและทำแบบฝึกหัดที่ 6

ข้อที่ 1 - 4

5. สื่อการเรียนการสอน

5.1 บัตรคำใหม่

5.2 พจนานุกรม

5.3 หนังสือเรียน

6. การวัดและประเมินผล

6.1 การสังเกต

6.1.1 สังเกตการทำกิจกรรมกลุ่มร่วมกัน

6.1.2 สังเกตการฝึกตั้งคำถาม และตอบคำถามของนักเรียน

6.2 ตรวจสมุดงานและแบบฝึกหัด

แผนการสอนกลุ่มควบคุม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

บทที่ 6 เรื่องสวนส้มของบุญ

แผนการสอนที่ 2 การอ่านในใจ

คาบที่ 4-6 เวลา (3 คาบ)

1. ความคิดรวบยอด การอ่านในใจเป็นทักษะพื้นฐานที่สำคัญในการอ่านจับใจความ

2. จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

หลังจากการเรียนรู้กิจกรรมนี้แล้วนักเรียนสามารถแสดงพฤติกรรมดังนี้

2.1 เขียนเติมข้อความและเล่าเรื่องตามลำดับเหตุการณ์ได้

2.2 อภิปราย วิเคราะห์เนื้อเรื่อง แสดงความคิดเห็นได้อย่างมีเหตุผล

3. เนื้อหา บทที่ 6 เรื่องสวนส้มของลุงบุญ (กิจกรรมหลังการอ่านในใจ)

4. กิจกรรมการเรียนการสอน

4.1 ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับเนื้อหาในบทเรียน

4.2 ครูทบทวนการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง และอธิบายแผนภาพโครงเรื่องตามตัวอย่าง

ดังนี้

ใคร : ตัวละครมีใครบ้าง ที่ไหน : เหตุการณ์เกิดขึ้นที่ไหนบ้าง (สถานที่) เมื่อใด : เวลาในเรื่อง ใครทำอะไร : มี เหตุการณ์อะไรเกิดขึ้นบ้าง เหตุการณ์ที่ 1 เหตุการณ์ที่ 2 เหตุการณ์ที่ 3 เหตุการณ์ที่ 4 ฯลฯ ผลของเหตุการณ์ : ผลเป็นอย่างไร ข้อคิดจากเรื่อง : สรุปข้อคิด

4.3 นักเรียนอ่านบทเรียนหลังจากนั้น ครูและนักเรียนอภิปรายเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในเรื่อง

4.4 แบ่งกลุ่มนักเรียนกลุ่มละ 4 – 5 คน ช่วยกันทำแผนภาพโครงเรื่อง และเติมข้อความตามเหตุการณ์ในเรื่องดังนี้

ใคร (ตัวละคร) : เอ้อย อ้อย พ่อ แม่ ลุงบุญ
 ที่ไหน (สถานที่) : บ้านของเอ้อย และอ้อย สวนส้มของลุงบุญ
 เมื่อใด (เวลา) : ตื่นเช้า วันรุ่งขึ้น
เหตุการณ์

เอ้อยกับอ้อยตอบท้อยกทรง

ไปหาลุงบุญ

เที่ยวสวนส้มลุงบุญ - ลุงบุญเล่าเรื่อง

เดินทางกลับบ้าน

ข้อคิด : การสร้างฐานะต้องอาศัยความอดทนและขยันหมั่นเพียร
 ความรู้ : การให้น้ำแบบประหยัด (ระบบน้ำหยด) ในสวนส้ม

4.4 ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเสนอผลงานการทำแผนภาพโครงเรื่องต่อหน้าชั้นเรียน และช่วยกันแก้ไขให้แผนภาพโครงเรื่องสมบูรณ์

4.5 ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเล่าเรื่องสวนส้มของลุงบุญให้นักเรียนในชั้นฟัง โฉนดใช้แผนภาพโครงเรื่องที่นักเรียนทำเป็นแนวทางในการเล่า

4.6 ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปข้อคิดที่ได้จากเรื่องและยกตัวอย่างบุคคลที่ประสบผลสำเร็จในชีวิตที่ทำสวน ทำไร่ ในท้องถิ่น

5. สื่อการเรียนการสอน

- 5.1 บัตรคำยาก
- 5.2 กระเป๋าค้น
- 5.3 พจนานุกรม
- 5.4 แผนภาพโครงเรื่อง

6. การวัดและประเมินผล

- 6.1 สังเกต
 - 6.1.1 ความสนใจ และการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม
 - 6.1.2 การตอบคำถาม การอภิปราย
- 6.2 ตรวจแบบฝึกหัด
- 6.3 จัดบันทึกพฤติกรรมการเรียน

แผนการสอนกลุ่มควบคุม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

บทที่ 6 สอนสัมผัสของลุนบุญ

แผนการสอนที่ 3 การอ่านออกเสียง

คาบที่ 7 - 9 (3 คาบ)

1. **ความคิดรวบยอด** การอ่านออกเสียงเป็นการอ่านเพื่อการสื่อความหมายของเรื่องที่อ่าน ผู้ฟังทั้งผู้อ่านต้องอ่านให้ถูกต้อง ชัดเจนและถูกต้องตามอักขรวิธีจึงจะสื่อความหมายได้ดี

2. จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

หลังจากที่เรียนกิจกรรมนี้แล้วนักเรียนสามารถแสดงพฤติกรรม ดังนี้

- 2.1 อ่านออกเสียงคำยากได้อย่างถูกต้อง คล่องแคล่ว และชัดเจน
- 2.2 อ่านคำที่มีตัวสะกดในมาตราแม่กดได้อย่างถูกต้อง และคล่องแคล่ว
- 2.3 อ่านคำใหม่ในบทเรียนได้อย่างถูกต้อง

3. เนื้อหา บทที่ 6 สอนสัมผัสของลุนบุญ (อ่านออกเสียง)

4. กิจกรรมการเรียนการสอน

- 4.1 อ่านคำใหม่ในบทเรียนโดยใช้บัตรคำ และฝึกสะกดคำด้วยปากเปล่า
- 4.2 ฝึกอ่านคำยากด้วยการเล่นเกมแข่งขันตกปลา ตามกิจกรรมที่ 1
- 4.3 ครูนำคำที่มีตัวสะกดในมาตราแม่กดมาให้นักเรียนอ่าน เช่น ผักกาด ประกาศ
- 4.4 ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปหลักเกณฑ์การสะกดในมาตราแม่กด นอกจากจะสะกด

ด้วย ค แล้วยังสะกดด้วย ตร ตี ช ช ท ศ ษ ศ

- 4.5 แบ่งกลุ่มนักเรียนช่วยกันหาคำ ที่มีตัวสะกดในมาตราแม่กด จากเรื่องสัมผัสของ

ลุนบุญ

- 4.6 ให้นักเรียนรวบรวมคำในบทเรียนนำมาทำแผนภูมิตัวสะกดแม่กด ดังตัวอย่าง

ด	สะกด	ผักกาด	ศ	สะกด	ประกาศ อากาศ
ษ	สะกด	กระดาด	ส	สะกด	โอกาส
ท	สะกด	มารยาท เงินบาท	ตร	สะกด	เกษตร บุตร
ช	สะกด	ราชการ ราชสีห์	ช	สะกด	ก๊าซ
ติ	สะกด	ปฏิบัติ สมบัติ			

4.7 ครูและนักเรียนสรุปหลักเกณฑ์ตัวสะกดในแม่กด แล้วทำแบบฝึกหัดที่ 6 ข้อ 8

5. สื่อการเรียนการสอน

5.1 บัตรคำใหม่

5.2 กระเป๋าผนัง

5.3 เกม

6. การวัดและประเมินผล

6.1 สังเกต ความสนใจ และความกระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม

6.2 ตรวจแบบฝึกหัด

เกมแข่งขันตกปลา

จุดประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนสามารถอ่าน และสะกดคำศัพท์ได้อย่างคล่องแคล่ว
2. เพื่อให้นักเรียนมีความเข้าใจในบทเรียนมาแล้วได้ดีขึ้น

อุปกรณ์

1. กระดาษบัตรคำ วาดและตัดเป็นรูปปลาขนาด 3 x 8 นิ้ว ตามจำนวนคำยากในบทเรียน
2. คันเบ็ด 2 คัน ใช้ไม้ไผ่ผูกเชือกตอนปลายติดแม่เหล็กไว้
3. นำคลิบหนีบกระดาษติดไว้ที่ปลาแต่ละตัว

วิธีเล่น

1. แบ่งผู้เล่นออกเป็น 2 ฝ่าย ให้ผู้เล่นใช้คันเบ็ดตกปลาตามคำสั่งให้ได้มากที่สุดภายในเวลา 1 นาที
2. ให้แต่ละฝ่ายอ่านคำที่ติดอยู่ในรูปปลาที่ตกมาได้ การให้คะแนนจะให้ตามจำนวนปลาที่ตกได้ โดยมีข้อแม้ว่าผู้เล่นต้องอ่านคำให้ถูกต้องจึงจะได้คะแนน ถ้าไม่ถูกต้องให้ปล่อยปลาลงบ่อ
3. ฝ่ายใดได้ปลามากที่สุดจะเป็นฝ่ายชนะ

แผนการสอนกลุ่มควบคุม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

บทที่ 6 สวนส้มของลุงบุญ

แผนการสอนที่ 4 การใช้ภาษาและหลักภาษา

คาบที่ 10 - 12 (3 คาบ)

1. ความคิดรวบยอด ประโยคคำถามเป็นประโยคที่มีเนื้อความถามและต้องการคำตอบ

2. จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

หลังจากที่เรียนกิจกรรมนี้แล้วนักเรียนสามารถแต่งประโยคคำถามได้

3. เนื้อหา ประโยคคำถามและประโยคปฏิเสธ

4. กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

4.1 ทบทวนการสะกดคำในมาตราแม่กด

4.2 นักเรียนอ่านประโยคคำถามจากแผนภูมิดังนี้

พ่อพาเอ้อยกับอ้อยไปหาใคร
 ใครมาเยี่ยมลุงบุญ
 คุณชื่ออะไร
 อะไรอยู่บนต้นไม้
 คุณมาที่นี่ทำไม
 ทำไมคุณไม่ไปกับคุณพ่อ
 สวนส้มของลุงบุญอยู่ที่ไหน
 เมื่อไรคุณแม่จะมา
 คุณพ่อจะมาเมื่อไร
 ลุงบุญมีวิธีปลูกและดูแลสวนส้มอย่างไร

4.3 หลังจากนั้นให้นักเรียนช่วยกันพิจารณาประโยคคำถามเหล่านี้ว่า มีข้อสังเกตอย่างไรว่าเป็นประโยคคำถาม

4.4 อภิปรายและสรุปหลังเกณฑ์ของประโยคคำถามว่า ประโยคคำถามคือ ประโยคที่มีเนื้อความเพื่อต้องการคำตอบ จะมีคำที่แสดงคำถามว่า ใคร อะไร ที่ไหน ทำไม อย่างไร เมื่อไร อยู่หน้าประโยคหรือท้ายประโยคก็ได้ ยกเว้นคำว่า ที่ไหน จะอยู่ท้ายประโยค

4.5 นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น 5 กลุ่ม ๆ ละ 6 คน แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนไปจับบัตรคำที่มีคำว่า ใคร อะไร ทำไม อย่างไร เมื่อไร ที่ไหน แล้วนำคำเหล่านั้นมาแต่งเป็นประโยค กลุ่มใดเสร็จก่อนและเขียนประโยคได้มากที่สุดจะเป็นฝ่ายชนะ (โดยพิจารณาจากความถูกต้องในการเขียนประโยค และเขียนคำได้ถูกต้อง)

4.6 ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปหลักเกณฑ์ของประโยคคำถาม และทำแบบฝึก

5. สื่อการเรียนการสอน

5.1 แผนภูมิประโยคคำถาม

5.2 บัตรคำ

6. การวัดและประเมินผล

6.1 สังเกต

6.1.1 การเข้าร่วมกิจกรรม

6.1.2 จากการฝึกตั้งคำถามและการแสดงความคิดเห็น

6.2 ตรวจแบบฝึก

แผนการสอนกลุ่มควบคุม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

บทที่ 6 สอนสัมผัสของบุญ

แผนการสอนที่ 5 การใช้ภาษาและหลักภาษา

คาบที่ 13 - 15 (3 คาบ)

1. ความคิดรวบยอด ประโยคปฏิเสธเป็นประโยคที่มีเนื้อความไม่รับ หรือไม่ยอมรับ

2. จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

หลังจากเรียนตามกิจกรรมนี้แล้วนักเรียนสามารถแต่งประโยคปฏิเสธได้อย่างถูกต้อง

3. เนื้อหา ประโยคปฏิเสธ

4. กิจกรรมการเรียนการสอน

4.1 ครูทบทวนประโยคคำถาม โดยให้นักเรียนแต่ละกลุ่มแข่งขันกันการเขียนประโยคคำถาม กลุ่มใดเขียนได้มากที่สุด และถูกต้องจะเป็นฝ่ายชนะ

4.2 ให้นักเรียนอ่านประโยคปฏิเสธจากแผนภูมิ และให้นักเรียนพิจารณาจากประโยคที่ละประโยคว่า เราจะสังเกตได้อย่างไรว่าเป็นประโยคปฏิเสธ

4.3 ครูกับนักเรียนช่วยกันสรุปหลักเกณฑ์ของประโยคปฏิเสธว่า ประโยคปฏิเสธเป็นประโยคที่มีเนื้อความไม่รับ หรือไม่ยอมรับ โดยจะมีคำที่แสดงปฏิเสธว่า ไม่ ไม่ได้ ไม่ใช่ อยู่ด้วย

4.4 แบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม ๆ ละ 6 คน ให้แต่ละกลุ่มเขียนประโยคปฏิเสธให้ได้มากที่สุด ภายในเวลาที่กำหนด จะเป็นฝ่ายชนะ (โดยพิจารณาจากความถูกต้องของประโยค และการเขียนคำ)

4.5 ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปหลักเกณฑ์ของประโยคปฏิเสธอีกครั้ง

5. สื่อการเรียนการสอน

5.1 บัตรคำ

5.2 แผนภูมิประโยคปฏิเสธ

6. การวัดและประเมินผล

6.1 สังเกต

6.1.1 การเข้าร่วมกิจกรรม

6.1.2 การตั้งคำถาม และการตอบคำถาม

แผนการสอนกลุ่มควบคุม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

บทที่ 6 สอนสัมผัสของลึงบุญ

แผนการสอนที่ 6 การใช้ภาษาและหลักภาษา

คาบที่ 16 - 18 (3 คาบ)

1. ความคิดรวบยอด ประกาศเป็นข้อความที่แจ้งเรื่องให้ผู้อ่านทราบเรื่องราว และปฏิบัติตาม

2. จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

หลังจากเรียนตามกิจกรรมนี้แล้วนักเรียนสามารถแสดงพฤติกรรมดังนี้

2.1 อ่านจับใจความสำคัญของข้อความในประกาศได้

2.2 บอกได้ว่าลักษณะข้อความอย่างไรเป็นประกาศ

3. เนื้อหา การอ่านและการเขียนประกาศ

4. กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

4.1 ครูแจกหนังสือพิมพ์ให้นักเรียนหาประกาศ และนำประกาศที่หาได้ไปติดบนกระดานแข็งที่ครูเตรียมไว้ให้คนละ 1 เรื่อง

4.2 ให้นักเรียนแต่ละคนสรุปใจความสำคัญของประกาศที่หาได้ว่า เป็นประกาศเรื่องอะไร มีจุดมุ่งหมายอย่างไร หน่วยงานใดเป็นผู้ประกาศ

4.3 ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายถึงหลักเกณฑ์ และรูปแบบการเขียนประกาศ และนำมาเขียนสรุปบนกระดานดำ ว่า ประกาศเป็นข้อความที่แจ้งให้ผู้อ่านทราบ และนำไปปฏิบัติตาม อาจเป็นประกาศของทางราชการ หรือของวัด โรงเรียน ห้างร้านก็ได้ ซึ่งรูปแบบของประกาศประกอบด้วย ดังนี้

1) เรื่องอะไร

2) ประกาศเนื่องจากอะไร

3) จุดมุ่งหมายมีว่าอย่างไร

4) ข้อความที่ประกาศ

5) ประกาศเมื่อไร เวลาใด

6) ใครเป็นผู้ออกประกาศ หรือหน่วยงานใดเป็นผู้ประกาศ

4.4 ให้นักเรียนช่วยกันรวบรวมประกาศ ที่หาได้จากหนังสือพิมพ์มาเย็บเป็นเล่ม

5. สื่อการเรียนรู้การสอน

5.1 หนังสือพิมพ์

5.2 ตัวอย่างประกาศ

6. การวัดและประเมินผล

6.1 สังเกตการเข้าร่วมกิจกรรม

6.2 การตอบคำถาม

แผนการสอนกลุ่มควบคุม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

บทที่ 6 สอนสัมผัสของลูกบุญ

แผนการสอนที่ 7 การเขียน

คาบที่ 19 - 24 (6 คาบ)

1. ความคิดรวบยอด การเขียนโครงสร้างของเรื่องที่อ่านเป็นการช่วยเสริมสร้างทักษะการเขียน

2. จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

หลังจากเรียนตามกิจกรรมนี้แล้วนักเรียนสามารถแสดงพฤติกรรมดังนี้

2.1 อภิปรายและวิเคราะห์แนวคิดของเรื่องได้

2.2 เขียนแผนภาพโครงเรื่องได้

2.3 เล่าเรื่องตามแผนภาพโครงเรื่องได้

2.4 เขียนเรื่องตามแผนภาพโครงเรื่องได้

3. เนื้อหา เขียนแผนภาพโครงเรื่อง

4. กิจกรรมการเรียนการสอน

4.1 ครูนำแผนภูมิการเขียนแผนภาพโครงเรื่องติดบนกระดานดำดังนี้

ข้อคิด : ตัวละคร : สถานที่ : เหตุการณ์ : สรุป :

4.2 ครูกับนักเรียนร่วมกันอภิปรายแนวคิดของเรื่องในบทเรียน คนขยันและอดทนสร้างฐานะได้มั่นคง

4.3 นักเรียนร่วมกันอภิปรายพื้นฐานประสบการณ์ แล้วช่วยกันกำหนดโครงสร้างเรื่องดังนี้

ข้อคิด : คนขยันอดทนสามารถสร้างฐานะได้มั่นคง

ตัวละคร : ลุงมา - ยากจน

สถานที่ : ที่นาของลุงมา

เหตุการณ์ : ลุงมายากจน - มีที่นา 20 ไร่

ทำนา - เลี้ยงปลา - หมู

ปลูกส้ม - มะม่วง ในนา

ลุงมาไม่ยากจน

สรุป : มีคนมาซื้อปลา หมู ส้ม มะม่วงของลุงมา ทำให้
ลุงมาร่ำรวยขึ้นเพราะความขยันและอดทน

4.4 สุ่มให้นักเรียนมาเล่าเรื่องตามแผนภาพโครงเรื่อง 3 - 4 คน

4.5 ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น 5 กลุ่ม ๆ ละ 6 คน เขียนเรื่องตามแผนภาพโครง
เรื่องแล้ววาดภาพประกอบนำเสนอนำหน้าชั้นเรียน แล้วรวบรวมเย็บเล่ม

4.6 ทำแบบฝึกหัดที่ 6 ข้อ 12

5. สื่อการเรียนการสอน

5.1 แผนภาพโครงเรื่อง

5.2 กระดาษสำหรับเขียนเรื่อง

6. การวัดและประเมินผล

6.1 การสังเกต

6.1.1 การเข้าร่วมกิจกรรม

6.1.2 การตอบคำถามและการเล่าเรื่อง

6.2 ตรวจผลงานและแบบฝึกหัด

แผนการสอนกลุ่มควบคุม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

บทที่ 6 สอนสัมผัสของลุงบุญ

แผนการสอนที่ 8 การพัฒนาทักษะทางภาษา

คาบที่ 25 - 27 (3 คาบ)

1. ความคิดรวบยอด กิจกรรมการฟัง พูด อ่าน เขียน เป็นการพัฒนาทักษะทางภาษาแก่นักเรียน

2. จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

หลังจากเรียนตามกิจกรรมนี้แล้วนักเรียนสามารถแสดงพฤติกรรมดังนี้

- 2.1 อ่านเรื่องที่กำหนดให้แล้วเล่าเรื่องได้
- 2.2 อภิปรายแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่อ่านได้
- 2.3 เขียนแผนภาพโครงเรื่องจากเรื่องที่อ่านได้
- 2.4 เขียนเรื่องตามแผนภาพโครงเรื่องได้

3. เนื้อหา กิจกรรมฟังเรื่องและการแสดงความคิดเห็น

4. กิจกรรมการเรียนการสอน

- 4.1 แบ่งกลุ่มนักเรียนอ่านเรื่องการทำสวนผลไม้จากใบงาน
- 4.2 ให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนมาเล่าเรื่อง
- 4.3 ให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็น เช่น
 - 4.3.1 ความน่าสนใจ
 - 4.3.2 ความมีเหตุผล
 - 4.3.3 ข้อคิดจากเรื่อง
- 4.4 ครูเขียนแผนภาพโครงเรื่องบนกระดานดำ ดังนี้
 - 4.4.1 ความสำคัญ
 - 4.4.2 ชี้แจงรายละเอียด
 - 4.4.3 ประโยชน์ที่ได้รับ
- 4.5 ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันค้นคว้าเพิ่มเติมข้อความในแผนภาพโครงเรื่อง เช่น

ความสำคัญ มะม่วง - ไม้ยืนต้น มีหลายพันธุ์ นิยมปลูก - เชี่ยวส่วย อกร่อง
แรดมัน - ปลูกไว้กิน ไว้ขาย ส่งออก

ชี้แจงรายละเอียด การปลูกใช้ - เมล็ด กิ่งทาบ ตอน - เตรียมหลุม ใส่ปุ๋ย ดูแลบำรุงรักษา

ประโยชน์ที่ได้รับ ปลุกในบ้านให้ร่มเงา มีผลไว้กิน - ปลุกในสวน เป็นรายได้

4.6 ให้แต่ละกลุ่มเขียนเรื่อง การปลุกผลไม้แล้วนำเสนอหน้าชั้นเรียน

5. สื่อการเรียนการสอน

5.1 ใบงานการปลุกผลไม้

5.2 แผนภาพโครงเรื่อง

6. การวัดและประเมินผล

6.1 การสังเกต

6.1.1 การทำงานร่วมกันภายในกลุ่ม

6.1.2 การอภิปรายและแสดงความคิดเห็น

6.2 ตรวจผลงาน

แผนการสอนกลุ่มควบคุม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

บทที่ 6 ส่วนสี่ของลูกบุญ

แผนการสอนที่ 9 การพัฒนาทักษะทางภาษา

คาบที่ 28 - 30 (3 คาบ)

1. ความคิดรวบยอด กิจกรรมการฟัง พูด อ่าน เขียนเป็นการพัฒนาทักษะทางภาษา

2. จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

หลังจากเรียนตามกิจกรรมนี้แล้วนักเรียนสามารถแสดงพฤติกรรมดังนี้

- 2.1 อ่านคำยากในบทร้อยกรองได้
- 2.2 อ่านบทร้อยกรองตามจังหวะและทำนองเสนาะได้
- 2.3 ตอบคำถามจากบทร้อยกรองได้
- 2.4 อภิปรายข้อคิดเห็นจากบทร้อยกรองได้

3. เนื้อหา อ่านบทร้อยกรองเรื่องบ้านเรา

4. กิจกรรมการเรียนการสอน

4.1 ครูนำบัตรคำในบทร้อยกรองมาให้นักเรียนฝึกอ่าน เช่น ลำธาร เรือกสวนไร่นา
หลังริน ผืนไผ่ สร้างงาน สร้างตัว สร้างสุข สร้างได้

4.2 ครูอ่านบทร้อยกรองเป็นจังหวะเพื่อแบ่งวรรคตอนตามลักษณะบทร้อยกรองดังนี้

บ้านเอ๋ย / บ้านเรา

มีภูเขา / แม่น้ำ / ลำธารใส

มีแสงแดด / สายลม / มีร่มเงา

มีเรือกสวน / นาไร่ / ได้ทำกิน

4.3 ให้นักเรียนอ่านเป็นจังหวะตามวรรคตอนคือ (3/2/3) ด้วยเสียงธรรมชาติเป็น
กลุ่มเล็ก ๆ และเป็นรายบุคคล

4.4 ครูอ่านทำนองเสนาะให้ฟัง แล้วให้นักเรียนฝึกอ่านทำนองเสนาะเป็นแถวเป็นกลุ่ม
โดยอ่านแถวละตอนหรือกลุ่มละตอน

4.5 ให้นักเรียนอาสาสมัครอ่านเป็นรายบุคคล

4.6 ให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายเรื่องจากบทร้อยกรองเรื่องบ้านเราแล้ววาดภาพประกอบ
และเขียนบรรยายสั้น ๆ ประกอบภาพ

4.6 ให้นักเรียนไปอ่านบทเสริมการเรียนเรื่อง มารยาทในการขึ้นรถโดยสารและทำ

กิจกรรมดังนี้ เขียนสรุปข้อคิดเห็นในบทเรียนเรื่องมารยาทในการขึ้นรถโดยสาร หรือข้อควรปฏิบัติในการขึ้นรถโดยสาร

5. สื่อการเรียนการสอน

5.1 บัตรคำยาก

5.2 บทร้อยกรองเรื่องบ้านเรา

6. การวัดและประเมินผล

6.1 การสังเกต

6.1.1 การทำกิจกรรมร่วมกัน

6.1.2 ฟังการอ่านบทร้อยกรอง

6.2 ตรวจผลงาน

แผนการสอนกลุ่มควบคุม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

บทที่ 7 เรื่อง เด็กกรุงเก่า

แผนการสอนที่ 10 การอ่านในใจ

คาบที่ 31 - 33 (3 คาบ)

1. ความคิดรวบยอด ทักษะการอ่านเป็นทักษะพื้นฐานสำคัญสำหรับการอ่านจับใจความ

2. จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

หลังจากเรียนตามกิจกรรมนี้แล้วนักเรียนสามารถแสดงพฤติกรรมดังนี้

2.1 บอกความหมายของคำใหม่ได้

2.2 ตั้งคำถามและตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้

2.3 บอกใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้

3. เนื้อหา เด็กกรุงเก่า

4. กิจกรรมการเรียนการสอน

4.1 เตรียมการอ่าน

4.1.1 สอนทบทวนนักเรียนเกี่ยวกับบทเรียน เพื่อสร้างประสบการณ์พื้นฐานในการอ่าน

4.1.2 ให้นักเรียนอ่านคำยากที่เป็นคำใหม่ในบทเรียน และค้นหาความหมายจากพจนานุกรม

4.1.3 ครูและนักเรียนตั้งจุดประสงค์การอ่านร่วมกันดังนี้

- อ่านในใจแล้วตอบคำถาม
- อ่านในใจแล้วสรุปเรื่อง และบอกใจความสำคัญของเรื่องได้
- อ่านในใจแล้วบอกเหตุการณ์ตามลำดับขั้นตอนได้
- อ่านในใจแล้วตั้งคำถามได้

4.2 การอ่านในใจ

4.2.1 ให้นักเรียนอ่านในใจบทเรียน แล้วครูซักถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน เช่น

- ทำไมเด็ก ๆ จึงรักครูอำมา
- ครูอำมาสอนเรื่องอะไรแก่นักเรียน
- เหตุใดนักเรียนในเรื่องจะต้องเรียนเรื่อง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

4.2.2 ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มแล้วให้แต่ละกลุ่มฝึกตั้งคำถาม และตอบคำถามจากเนื้อเรื่องที่อ่าน และนำเสนอหน้าชั้นเรียน

4.2.3 ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปเรื่องกรุงเก่า และทำแบบฝึกหัดที่ 7 ข้อ 1 - 2

5. สื่อการเรียนการสอน

บัตรคำใหม่ และคำยาก

6. การวัดและประเมินผล

6.1 การสังเกต

6.1.1 การทำงานร่วมกัน

6.1.2 ฟังการตั้งคำถามและตอบคำถาม

6.2 ตรวจแบบฝึกหัดและผลงาน

แผนการสอนกลุ่มควบคุม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

บทที่ 7 เรื่อง เด็กกรุงเก่า

แผนการสอนที่ 11 กิจกรรมหลังการอ่านในใจ

คาบที่ 34 - 36 (3 คาบ)

1. ความคิดรวบยอด การอ่านในใจเป็นทักษะพื้นฐานสำคัญในการอ่านจับใจความ

2. จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

หลังจากเรียนตามกิจกรรมนี้แล้วนักเรียนสามารถแสดงพฤติกรรมดังนี้

2.1 เติมข้อความและเล่าเรื่องตามลำดับขั้นตอนได้

2.2 อภิปรายวิเคราะห์เนื้อเรื่อง และแสดงความคิดเห็นได้อย่างมีเหตุผล

3. เนื้อหา เขียนแผนภาพโครงเรื่อง เด็กกรุงเก่า

4. กิจกรรมการเรียนการสอน

4.1 ครูทบทวนเนื้อเรื่องในบทเรียนเรื่องกรุงเก่า

4.2 ครูอธิบายการเขียนแผนภาพโครงเรื่องจากแผนภูมิ ดังนี้

ใคร : ตัวละครมีใครบ้าง มีความสัมพันธ์อย่างไร

ที่ไหน : เหตุการณ์เกิดขึ้นที่ไหนบ้าง (สถานที่)

เมื่อไร : เหตุการณ์เกิดขึ้นเมื่อไร เวลาใด

ใครทำอะไร :

เหตุการณ์ที่ 1

เหตุการณ์ที่ 2

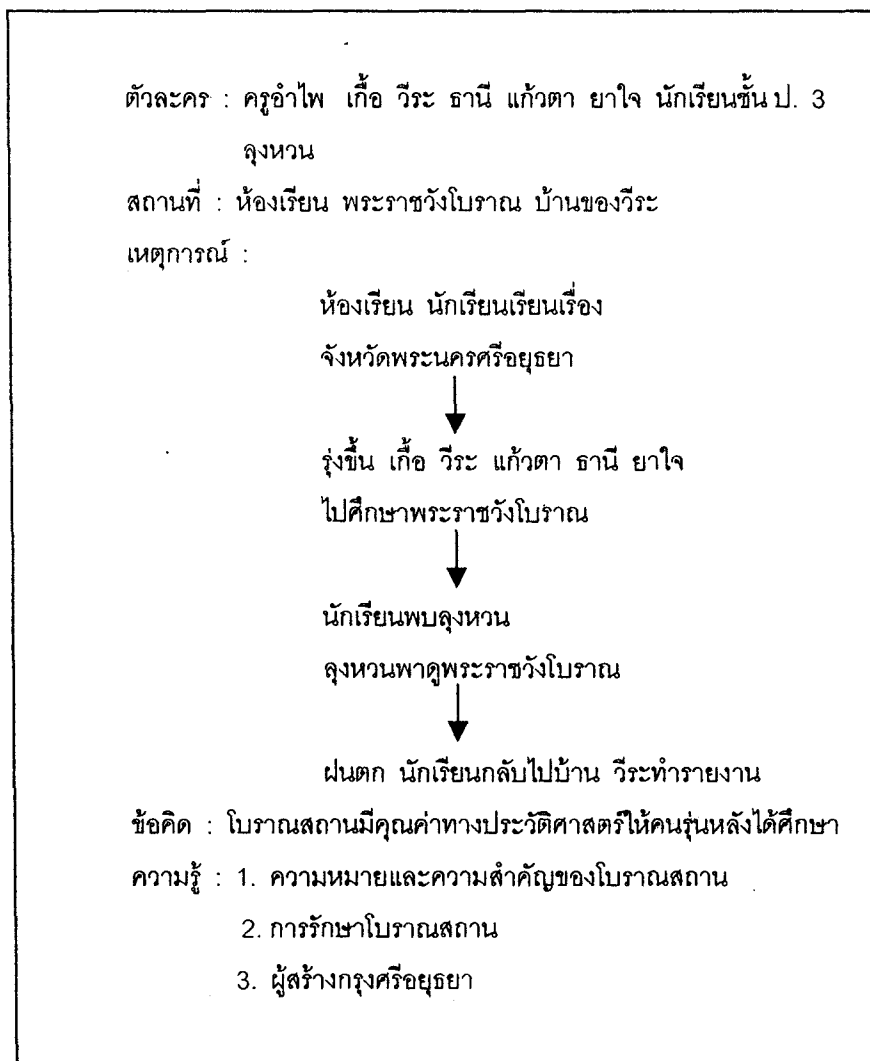
เหตุการณ์ที่ 3

ผลของเหตุการณ์ : ผลเป็นอย่างไร

ข้อคิดจากเรื่อง : สรุปข้อคิดในเรื่อง

ความรู้ในบทเรียน :

4.3 ให้นักเรียนอ่านบทเรียนอีกครั้ง และช่วยกันวิเคราะห์โครงเรื่องตามแผนภาพโครงเรื่อง และเติมข้อความตามตัวอย่างต่อไปนี้

4.4 ให้นักเรียนช่วยกันเล่าเรื่องตามแผนภาพโครงเรื่อง

4.5 แบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม เขียนเรื่อง เด็กกรุงเก่า ด้วยสำนวนของนักเรียนเองตามแผนภาพโครงเรื่อง

4.6 ครูและนักเรียนช่วยกันสรุป ข้อคิดเห็นที่ได้จากเรื่อง และความรู้ที่ได้จากเรื่อง

4.7 ทำแบบฝึกหัดที่ 7 ข้อ 3

5. สื่อการเรียนการสอน แผนภาพโครงเรื่อง

6. การวัดและประเมินผล

6.1 การสังเกต

6.1.1 ทำงานร่วมกันภายในกลุ่ม

6.1.2 การตอบคำถาม การแสดงความคิดเห็น

6.2 ตรวจแบบฝึกหัด และผลงาน

แผนการสอนกลุ่มควบคุม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

บทที่ 7 เรื่อง เด็กกรุงเก่า

แผนการสอนที่ 12 การอ่านออกเสียง

คาบที่ 37 - 39 (3 คาบ)

1. **ความคิดรวบยอด** การอ่านออกเสียงเป็นการอ่านเพื่อสื่อความหมายของเรื่องที่อ่านไปสู่ผู้ฟัง ผู้อ่านต้องอ่านให้ถูกต้อง ชัดเจนและถูกอักขรวิธี จึงจะสื่อความหมายได้ดี

2. จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

หลังจากเรียนตามกิจกรรมนี้แล้วนักเรียนสามารถแสดงพฤติกรรมดังนี้

2.1 อ่านคำยากในบทเรียนจากบัตรคำ และแบบฝึกได้

2.2 อ่านคำที่มีตัวสะกดในแม่กตได้อย่างถูกต้อง

2.3 อ่านคำที่มีตัวการันต์ได้อย่างถูกต้อง

2.4 อ่านเครื่องหมายในแผนที่ได้อย่างถูกต้อง

3. เนื้อหา การอ่านออกเสียงในบทเรียน และแบบฝึกอ่าน

4. กิจกรรมการเรียนการสอน

4.1 ทบทวนคำใหม่และคำยากจากบัตรคำ แบบฝึกอ่าน และฝึกสะกดคำที่นักเรียนยังจำคำได้แม่นยำ

4.2 อ่านออกเสียงบทเรียนดังนี้

4.2.1 ครูอ่านบทเรียนให้นักเรียนฟังเป็นตัวอย่าง

4.2.2 นักเรียนฝึกอ่านเป็นกลุ่มกับเพื่อนและครู

4.2.3 นักเรียนฝึกอ่านเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่มกับครู

4.2.4 นักเรียนอ่านให้เพื่อนในชั้นฟัง และช่วยกันแนะนำการอ่านที่ดีเพื่อปรับปรุง

แก้ไขการอ่าน

4.3 อ่านแบบฝึกอ่าน

4.3.1 ฝึกอ่านคำยากเป็นรายบุคคลแล้วคัดเฉพาะคำยากลงสมุด

4.3.2 อ่านคำที่มีตัวสะกดในแม่กต แล้วทำแผนภูมิฝึกการอ่านและการเขียน

4.3.3 อ่านคำที่มีตัวสะกดในแม่กก แล้วทำแผนภูมิฝึกการอ่านและการเขียน

4.3.4 อ่านคำที่มีตัวการันต์ แล้วช่วยกันหาคำที่มีตัวการันต์จากหนังสือเรียน

4.3.5 อ่านเครื่องหมายในแผนที่ โดยนำแผนที่ประเทศไทยหรือแผนที่จังหวัดมาให้
นักเรียนฝึกอ่านเครื่องหมาย แล้วหาเครื่องหมายบนแผนที่ และบอกเครื่องหมายและสถานที่ได้
ถูกต้อง

4.4 เขียนตามคำบอก

4.5 ทำแบบฝึกหัดที่ 7 ข้อ 4 - 6

5. สื่อการเรียนการสอน

5.1 บัตรคำ

5.2 แผนที่จังหวัดหรือแผนที่ประเทศไทย

6. การวัดและประเมินผล

6.1 การสังเกต

6.1.1 การทำงานร่วมกัน

6.1.2 ฟังการอ่านออกเสียงที่ถูกต้อง

6.2 ตรวจแบบฝึกหัด

แผนการสอนกลุ่มควบคุม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

บทที่ 7 เรื่อง เด็กกรุงเก่า

แผนการสอนที่ 13 การใช้ภาษาและหลักภาษา

คาบที่ 40 - 45 (6 คาบ)

1. **ความคิดรวบยอด** การเขียนรายงานเป็นการเขียนผลการศึกษาค้นคว้าเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เพื่อเสนอต่อครูหรือนักเรียนในชั้น

2. จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

หลังจากเรียนตามกิจกรรมนี้แล้วนักเรียนสามารถแสดงพฤติกรรมดังนี้

2.1 บอกขั้นตอนการเขียนรายงานได้

2.2 เขียนโครงร่างของรายงานได้

3. เนื้อหา การเขียนรายงาน

4. กิจกรรมการเรียนการสอน

4.1 ให้นักเรียนอ่านใบความรู้เรื่องการเขียนรายงาน และครูเขียนแผนภูมิหลักการเขียนรายงานบนกระดานดำดังนี้

หลักการเขียนรายงาน

การเขียนรายงานเป็นการเขียนเรื่องที่ศึกษาค้นคว้าเสนอต่อครูหน้าชั้นเรียน

การเขียนรายงานต้อง

1. มีหัวข้อรายงาน
2. อ่านหนังสือตรงกับเนื้อเรื่องที่เขียน
3. เขียนด้วยถ้อยคำของนักเรียนเอง
4. มีแผนที่ รูปภาพประกอบรายงาน

ลำดับชั้นการเขียนรายงาน

1. บทนำ - ความสำคัญของเรื่องที่ศึกษา
2. เนื้อหา - รายละเอียดของเรื่อง
3. บทสรุป - ประโยชน์และข้อคิดเห็น

ส่วนประกอบรายงาน

1. หน้าปก	2. สารบัญ	3. เนื้อหา	4. บรรณานุกรม

4.3 ให้นักเรียนเขียนรายงานคนละเรื่อง โดยให้ช่วยกันวางโครงเรื่องดังนี้

บทนำ - ชี้แจงความสำคัญของเรื่อง

- ให้ความหมายของเรื่อง

เนื้อหา - ชี้แจงรายละเอียดโดยกำหนดหัวข้อย่อยแสดงรายละเอียด และ

ลักษณะต่าง ๆ

บทสรุป - ประโยชน์ของเรื่องที่เขียน

- ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

4.4 ให้นักเรียนเขียนรายงานเป็นการบ้าน โดยให้ค้นคว้าจากห้องสมุด

4.5 ทำแบบฝึกหัดที่ 7 ข้อ 7 - 9

5. สื่อการเรียนการสอน

5.1 ใบความรู้เรื่องการเขียนรายงาน

5.2 แผนภูมิหลักการเขียนรายงาน

6. การวัดและประเมินผล

6.1 การสังเกต

6.1.1 การทำงานร่วมกันภายในกลุ่ม

6.1.2 ฟังการอธิบายและการตอบคำถาม

6.2 ตรวจแบบฝึกหัด

แผนการสอนกลุ่มควบคุม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

บทที่ 7 เรื่อง เด็กกรุงเก่า

แผนการสอนที่ 14 การเขียน

คาบที่ 46 - 51 (6 คาบ)

1. ความคิดรวบยอด การเขียนแผนภาพโครงเรื่องจะช่วยให้เขียนเรื่องได้ง่ายยิ่งขึ้น

2. จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

หลังจากเรียนตามกิจกรรมนี้แล้วนักเรียนสามารถแสดงพฤติกรรมดังนี้

- 2.1 เขียนแผนภาพโครงเรื่องได้
- 2.2 เล่าเรื่องตามแผนภาพโครงเรื่องได้
- 2.3 เขียนเรียงความตามแผนภาพโครงเรื่องได้

3. เนื้อหา การเขียนแผนภาพโครงเรื่อง

4. กิจกรรมการเรียนการสอน

- 4.1 ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปแนวคิดจากบทเรียนเรื่องกรุงเก่า
- 4.2 ครูนำแผนภูมิการเขียนแผนภาพโครงเรื่องแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับโบราณสถาน

ดังนี้

เริ่มเรื่อง : ความหมายของโบราณสถาน

ชี้แจงเหตุผลการเขียน : ความสำคัญของโบราณสถาน

รายละเอียดของโบราณสถาน : มีอะไรบ้าง

การดูแลรักษาโบราณสถาน

หน้าที่ของคนไทยในการดูแลรักษาโบราณสถาน

สรุป : แสดงข้อคิดเห็น

4.3 ให้นักเรียนอ่านเรื่องเด็กกรุงเก่าแล้วช่วยกันสรุปลงรายละเอียดของแผนภาพโครงเรื่องดังตัวอย่าง

เริ่มเรื่อง : โบราณสถานเป็นสถานที่บรรพบุรุษสร้างไว้มีอายุกว่าร้อยปี และมีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ที่คนรุ่นหลังจะได้ศึกษา

ชี้แจงเหตุผลการเขียน : โบราณสถานมีความสำคัญเป็นสมบัติของชาติ เพื่อแสดงความเป็นชาติทุกคนต้องช่วยกันรักษา

รายละเอียดโบราณสถาน : โบราณสถานได้แก่ วัด โบสถ์ วิหาร เจดีย์ พระปรางค์ ปราสาท พระราชวัง ที่มีคุณค่าแสดงถึงวัฒนธรรม ศิลปกรรม ซึ่งแสดงถึงความเจริญของบรรพบุรุษ ตัวอย่างของโบราณสถานในจังหวัดที่นักเรียนอยู่

ผลดีของการรักษาโบราณสถาน : ทำให้คนรุ่นหลังได้ศึกษา เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์

การรักษาโบราณสถาน : ไม่ป็นปายจะเป็นการทำลาย ไม่ขีดเขียน ไม่นำกระเบื้องหรืออิฐออกไป ช่วยกันรักษา

ข้อคิด : เราเป็นคนไทยต้องช่วยกันรักษาโบราณสถานให้คนรุ่นหลังได้ศึกษา

4.4 นักเรียนช่วยกันเล่าเรื่องตามแผนภาพโครงเรื่อง

4.5 นักเรียนแต่ละคนเขียนเรียงความตามแผนภาพโครงเรื่องโบราณสถาน

5. สื่อการเรียนการสอน

แผนภาพโครงเรื่อง

6. การวัดและประเมินผล

6.1 การสังเกต

6.1.1 การทำงานร่วมกันภายในกลุ่ม

6.1.2 การอภิปรายและการแสดงความคิดเห็น

6.2 ตรวจการเขียนเรียงความ

แผนการสอนกลุ่มควบคุม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

บทที่ 7 เรื่อง เด็กกรุงเก่า

แผนการสอนที่ 15 การพัฒนาทักษะทางภาษา

คาบที่ 51 - 53 (3 คาบ)

1. ความคิดรวบยอด กิจกรรมการฟัง พูด อ่าน เขียนเป็นการพัฒนาทักษะทางภาษา

2. จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

หลังจากเรียนตามกิจกรรมนี้แล้วนักเรียนสามารถแสดงพฤติกรรม

2.1 เขียนรายงานจากการค้นคว้าได้

2.2 เล่าเรื่องจากการเขียนรายงานได้

2.3 อภิปรายแสดงความคิดเห็นจากรายงานของเพื่อนได้

3. เนื้อหา ฟังและเล่าเรื่อง อภิปรายแสดงความคิดเห็น

4. กิจกรรมการเรียนการสอน

4.1 แบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม ส่งตัวแทนมาจับฉลาก เพื่อศึกษาค้นคว้าเนื้อหาเรื่องที่กำหนดให้ดังนี้

โบราณสถาน วัดวาอาราม พระราชวัง สถานที่สำคัญของจังหวัด โดยค้นคว้าจากเอกสารที่ครูนำมาให้ และจากห้องสมุด

4.2 ส่งตัวแทนมาเล่าเรื่องที่ค้นคว้ามาได้

4.3 นักเรียนแต่ละกลุ่ม ช่วยกันอภิปรายแสดงความคิดเห็นเรื่องที่เล่าดังนี้

- ความรู้ที่ได้จากการฟังรายงานมีอะไรบ้าง
- สถานที่สำคัญอย่างไร
- คนไทยจะรักษาสถานที่ได้อย่างไร

5. สื่อการเรียนการสอน

หนังสือเกี่ยวกับโบราณสถาน พระราชวัง สถานที่สำคัญของจังหวัด

6. การวัดและประเมินผล

6.1 การสังเกต

6.1.1 ทำงานร่วมกัน

6.1.2 การอภิปรายและแสดงความคิดเห็น

แผนการสอนกลุ่มควบคุม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

บทที่ 7 เรื่อง เด็กกรุงเก่า

แผนการสอนที่ 16

การพัฒนากิจกรรมทางภาษา

คาบที่ 54 - 56 (3 คาบ)

1. **ความคิดรวบยอด** กิจกรรมการฟัง พูด อ่าน เขียน เป็นการพัฒนาความสามารถทักษะทางภาษา

2. **จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม**

หลังจากเรียนตามกิจกรรมนี้แล้วสามารถแสดงพฤติกรรมดังนี้

2.1 อ่านคำยาก และคำที่สะกดด้วยแมกกดได้ และเรียงตามหลักพจนานุกรมได้

2.2 รวบรวมคำที่สะกดด้วยแมกกด แมกกด ได้

2.3 รวบรวมคำที่มีตัวการันต์จากหนังสือพิมพ์ต่าง ๆ

3. **เนื้อหา** รวบรวมคำและการใช้พจนานุกรม

4. **กิจกรรมการเรียนการสอน**

4.1 ให้นักเรียนออกเสียงคำยากที่ออกเสียง ด สะกด และไม่ตรงมาตราตัวสะกด และเขียนลงในสมุดคำศัพท์ และเรียงลำดับพยัญชนะตามพจนานุกรมพร้อมทั้งหาความหมายของคำภายใน 10 นาที

4.2 รวบรวมคำที่สะกดด้วยแมกกด แมกกด คำที่มีตัวการันต์จากหนังสือเรียน และหาความหมายของคำภายใน 10 นาที

4.3 เล่นเกม ใครมาก่อน

4.4 ทำแบบฝึกหัดที่ 7 ข้อ 4

5. **สื่อการเรียนการสอน**

5.1 หนังสือเรียน

5.2 เกมใครมาก่อน

6. **การวัดและประเมินผล**

6.1 สังเกตการเข้าร่วมกิจกรรม

6.2 ตรวจแบบฝึกหัด

เกมใครมาก่อน

จุดประสงค์ : เพื่อฝึกความสามารถการเรียงพยัญชนะตามพจนานุกรม

ผู้เล่น : ทั้งชั้น

อุปกรณ์ : คำที่เป็นคู่ เช่น กิน - นอน นอน - นั่ง พัง - พัน ฯลฯ

วิธีเล่น : 1. นักเรียนฟังครูอ่านคำเป็นคู่ ๆ
 2. นักเรียนเขียนคำที่ขึ้นต้นตามพจนานุกรมก่อน เช่น ก่อน - กิน
 นั่ง - นอน พัง - พัน เป็นต้น
 3. ใครเขียนถูกต้องมากที่สุดเป็นผู้ชนะ

แผนการสอนกลุ่มควบคุม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

บทที่ 7 เรื่อง เด็กกรุงเก่า

แผนการสอนที่ 17 การพัฒนาทักษะทางภาษา

คาบที่ 57 - 60 (3/คาบ)

2. ความคิดรวบยอด กิจกรรมการฟัง พูด อ่าน เขียน เป็นการพัฒนาทักษะทางภาษา

2. จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

หลังจากเรียนกิจกรรมนี้แล้วนักเรียนสามารถแสดงพฤติกรรมดังนี้

2.1 อ่านทำนองเสนาะ บทร้อยกรองได้อย่างถูกต้อง

2.2 อภิปรายและแสดงข้อคิดเห็นจากบทร้อยกรองได้

3. เนื้อหา บทร้อยกรองเรื่องความเป็นไทย

4. กิจกรรมการเรียนการสอน

4.1 ให้นักเรียนอ่านคำยากจากบัตรคำในบทร้อยกรองดังนี้

ทัพพม่า แดกพ่าย วอดวาย พระปรางค์ ปราสาท พระราชวัง เจดีย์ โบสถ์

โคกเคร้า ถูกหยาม สูญเสีย เชิดชู

4.2 ให้นักเรียนอ่านบทร้อยกรองตามครูจนคล่อง

4.3 ครูอ่านทำนองเสนาะและให้นักเรียนอ่านตามครูเป็นกลุ่ม และอ่านทีละคน

4.4 ให้นักเรียนช่วยกันอภิปรายข้อคิดที่ได้จากบทร้อยกรอง

4.5 ทำแบบฝึกหัดที่ 7 ข้อ 11 - 12

4.6 ให้นักเรียนอ่านเสริมบทเรียนเรื่องจังหวัดพระนครศรีอยุธยาเป็นการบ้าน และทำกิจกรรมดังนี้

4.6.1 ตั้งคำถามจากบทอ่าน 5 ข้อ พร้อมคำตอบ

4.6.2 เขียนข้อคิดและความรู้ที่ได้จากการอ่านเสริมบทเรียน

5. สื่อการเรียนการสอน

5.1 บัตรคำยาก

5.2 แบบฝึกหัด

6. การวัดและประเมินผล

6.1 การสังเกต

6.1.1 การอ่านออกเสียงทำนองเสนาะ

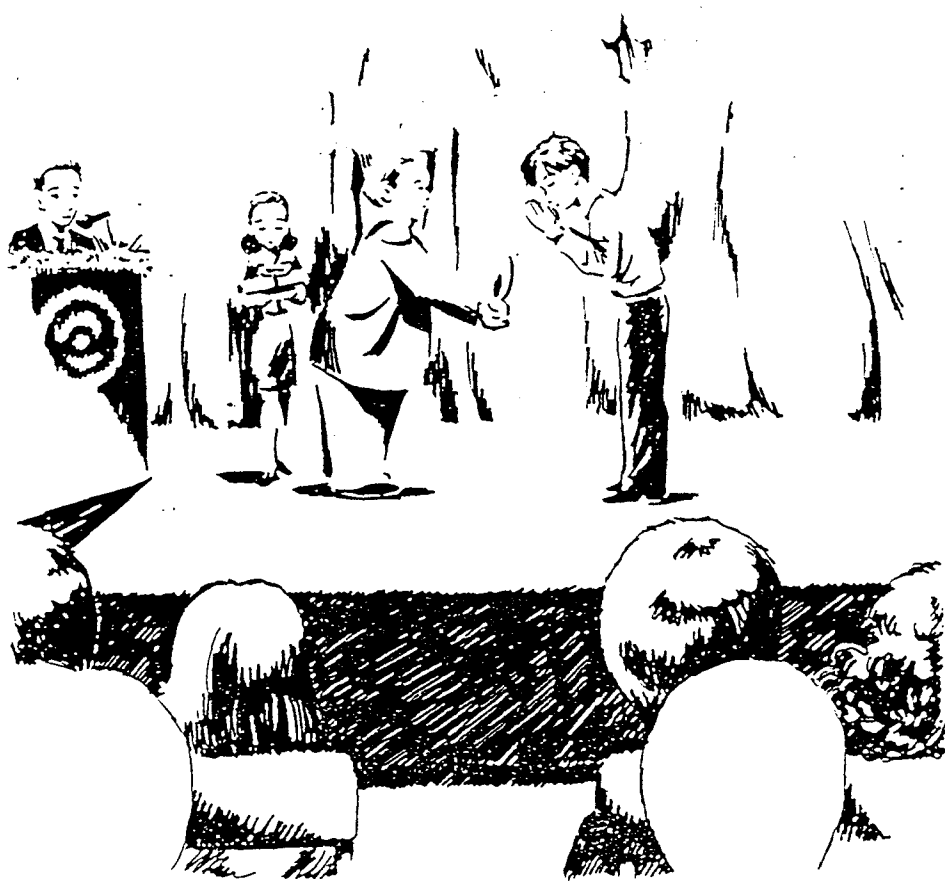
6.1.2 การเข้าร่วมกิจกรรม

6.2 ตรวจแบบฝึกหัดและการบ้าน

หนังสือเรียนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 2
เรื่อง รามวัดแห่งความเพียร
เรื่อง ย่ามป้องกันเมือง

แบบเรียนภาษาไทยมุ่งประสบการณ์ภาษา
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

รางวัลแห่งความเพียร

สุภาพร อินทร์หอม

นคินทร์ สิงห์จตุรัส

เรื่อง

ภาพ

โครงสร้างแนวคิดในการสอน

ความคิดรวบยอด

ความขยันและความพยายามเป็นหนทางแห่งความสำเร็จ

จุดประสงค์การเรียนรู้

หลังจากอ่านเรื่องนี้แล้วผู้เรียนสามารถแสดงพฤติกรรมได้ ดังนี้

1. เล่าเรื่องราววัลแห่งความเพียร
2. เสนอแนวคิดในการประกอบอาชีพเสริมในปัจจุบัน
3. อธิบายความหมายและความสำคัญของความเพียร

อรรถลักษณะ : เรื่องเล่าจากประสบการณ์

1. นำเข้าเรื่อง : ครอบครัวของปอเดินทางไปรับรางวัล
2. ลำดับเหตุการณ์ : ปอรำลึกถึงเหตุการณ์ในอดีตเมื่อครั้งที่พ่อกับแม่มีงานทำ และในสภาวะเศรษฐกิจไม่ดี จึงถูกให้ออกจากงาน และหันเหไปเปิดร้านอาหารแทนจนประสบผลสำเร็จ
3. เล่าเหตุการณ์ : พ่อและแม่ของปอถูกให้ออกจากงาน จึงหันเหไปเปิดร้านอาหาร ส่วนปอช่วยพ่อแม่ทำงานและหารายได้พิเศษ ร้านอาหารของพ่อปอได้รับรางวัลร้านอาหารดีเด่น
4. สรุป : ความมานะอดทนของพ่อแม่และปอทำให้ร้านอาหารประสบความสำเร็จ และได้รับรางวัลร้านอาหารดีเด่น
5. แสดงความรู้สึก : ปอภูมิใจที่พ่อแม่เป็นแบบอย่างที่ดีแก่สังคม และการมีส่วนร่วมทำให้ครอบครัวประสบความสำเร็จ

คำนำ

หนังสือเรียนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาชุดนี้ ได้พัฒนามาจากแนวคิดและหลักการพัฒนาดัชนีแบบเรียนมุ่งประสบการณ์ภาษาของ รศ.หทัย ดันหยง ที่ได้พยายามค้นคว้า และพัฒนาสื่อหนังสือเรียนให้มีประสิทธิภาพ กล่าวคือให้มีทั้งคุณลักษณะที่เป็นวรรณกรรมเร้าความสนใจให้เด็กต้องการอ่าน และมีลักษณะที่จะทำให้เกิดการปลูกจิตสำนึกให้เห็นคุณค่าของการอ่าน รักการอ่าน และมีพัฒนาการทางภาษาทั้งในด้านการฟัง พูด อ่าน และเขียน ซึ่งเป็นลักษณะที่หลักสูตรต้องการให้เกิดขึ้นแก่ตัวผู้เรียน หนังสือแบบเรียนมุ่งประสบการณ์ภาษา เรื่องราววัดแห่งความเพียร ผู้เขียนได้พยายามคิดเรื่องสังเคราะห์เรื่อง และผูกเรื่องขึ้นจากสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตของคนในสังคมปัจจุบัน ซึ่งเชื่อมั่นว่าจะกระตุ้นจิตสำนึกให้เกิดการเรียนรู้ และเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปสู่จุดหมายปลายทางของหลักสูตรได้

ขอขอบพระคุณ รศ.หทัย ดันหยง เจ้าของแนวความคิดและหลักการวิธีการสร้างหนังสือแบบเรียนมุ่งประสบการณ์ภาษา และขอขอบคุณ ผศ.สนั่น มีขันหมาก ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ และตรวจสอบคุณภาพต้นฉบับของหนังสือเรียนเป็นอย่างดี

สุภาพร อินทร์หอม

สารบัญ

รางวัลแห่งความเพียร	หน้า
ตอนที่ ๑ รำลึกความหลัง	๑
ตอนที่ ๒ ชีวิตที่ผกผัน	๗
ตอนที่ ๓ รางวัลแห่งความเพียร	๑๔
บรรณานุกรม	
ประวัติผู้เขียน	

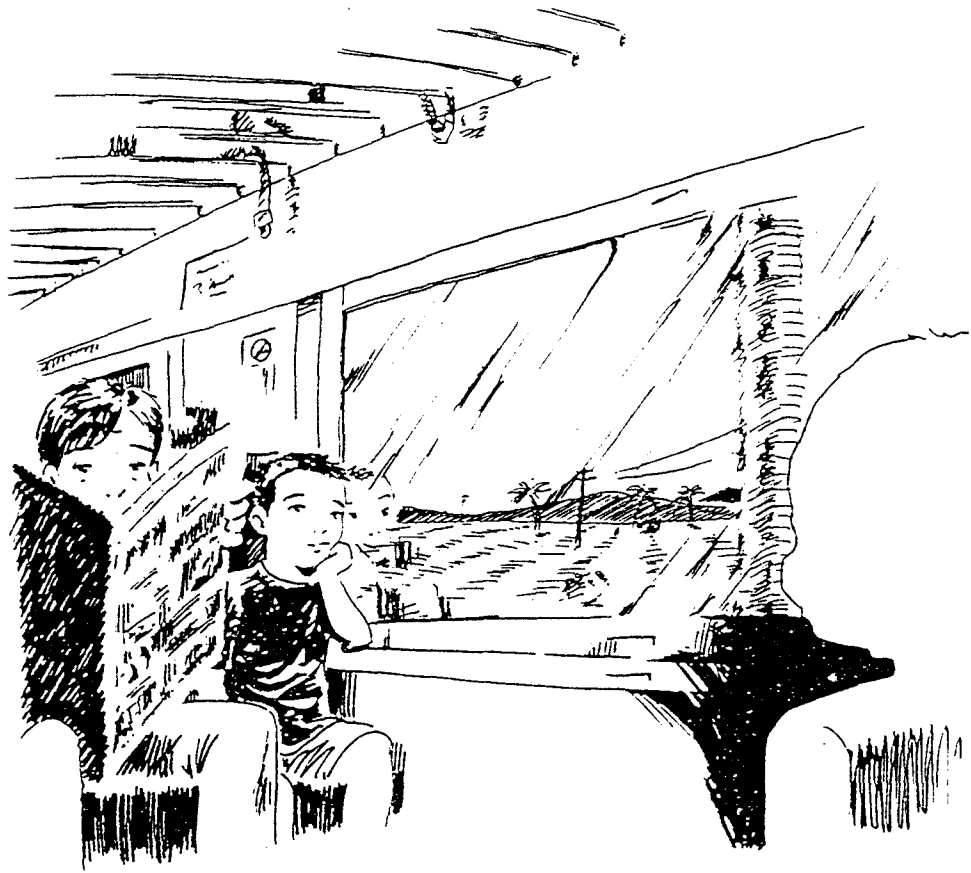

รำลึกความหลัง

วันนี้เป็นวันที่ปอตื่นเต้นและมีความสุขมากที่สุด เพราะเป็นวันที่ครอบครัวของปอต้องเดินทาง ไปรับรางวัลร้านอาหารดีเด่นที่กรุงเทพ ฯ

แม่ : ปอเร็วสิลูก เดี่ยวไม่ทันไปรับรางวัล

ปอ : ครับคุณแม่

ขณะที่ปอนั่งรถไฟไปกับคุณพ่อคุณแม่ ปอดภูมิใจในความพยายามและความมุมานะของคุณพ่อคุณแม่ไม่ได้ ในใจก็นึกย้อนไปถึงอดีต เมื่อตอนที่พ่อกับแม่ทำงานในสถาบันการเงินแห่งหนึ่ง พ่อประสิทธิ์และแม่ปาริชาติ รักษ์เวช มีฐานะและตำแหน่งหน้าที่การงานดี แต่คุณพ่อคุณแม่ก็สอนให้ปอดทน ขยัน ประหยัด และเคยพูดเสมอว่า “ในโลกนี้ไม่มีอะไรที่แน่นอนและอยู่กับเราได้ตลอดชีวิต เท่ากับความขยันความอดทนที่เราฝึกฝนให้เกิดกับตัวเราได้” แล้วคุณพ่อกับคุณแม่ก็ถูกให้ออกจากงาน เพราะเกิดสภาพเศรษฐกิจไม่ดี

วันหนึ่ง ปอเห็นคุณพ่อและคุณแม่นั่งคุยกันด้วยสีหน้าที่เคร่งเครียด
ปอสงสัยมากกว่าเกิดอะไรขึ้น ไม่เคยเห็นคุณพ่อและคุณแม่มีสีหน้าเช่นนี้

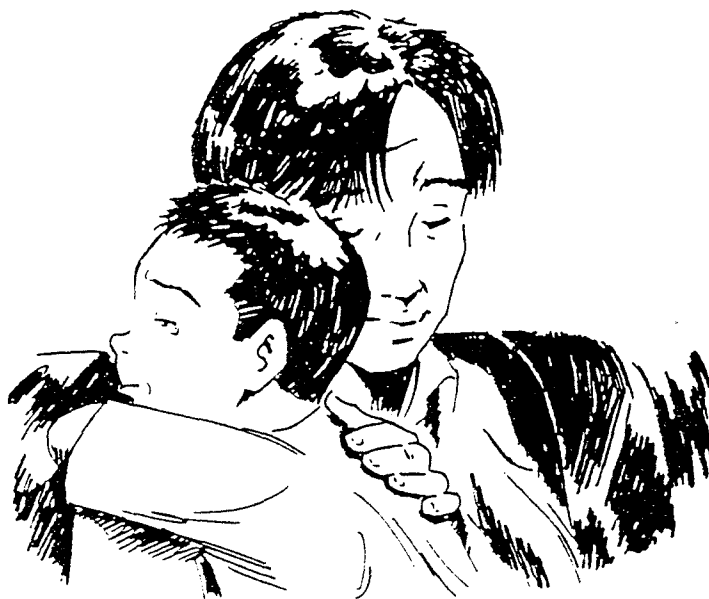
แม่ : นี่พ่อหยุดเดินไปเดินมาได้ไหม แม่เวียนหัวจะแย่แล้ว

พ่อ : นี่แม่ไม่เดือดเนื้อร้อนใจบ้างเลยหรือกับการนั่ง ๆ นอน ๆ อยู่กับ
บ้านเฉย ๆ แบบนี้

แม่ : ไม่ใช่ว่าแม่ไม่กลุ้มใจนะแต่พ่อต้องใจเย็น ๆ ค่อย ๆ คิดว่าจะทำ
อะไรกันดีตีโพยตีพายอย่างนี้แล้วจะช่วยให้อะไรดีขึ้นมาได้

พ่อ : เออจริงสินะ ชอบใจแม่มากนะที่ช่วยเตือนสติพ่อ

แม่ : แม่จะให้พ่อทำใจได้เสียก่อน แล้วค่อยมาปรึกษากันใหม่ แม่ไปทำ
อาหารไว้คอยลูกดีกว่า

แล้ววันต่อมาปอก็ได้มีโอกาสดูกับพ่อ

ปอ : คุณพ่อครับ พ่อมีปัญหาอะไรหรือเปล่าครับ ปอเห็นพ่อมีสีหน้าไม่ค่อยดี สองสามวันมานี้ ไม่เห็นพ่อไปทำงานเลย
พ่อเงียบไปชั่วขณะและตอบลูกว่า

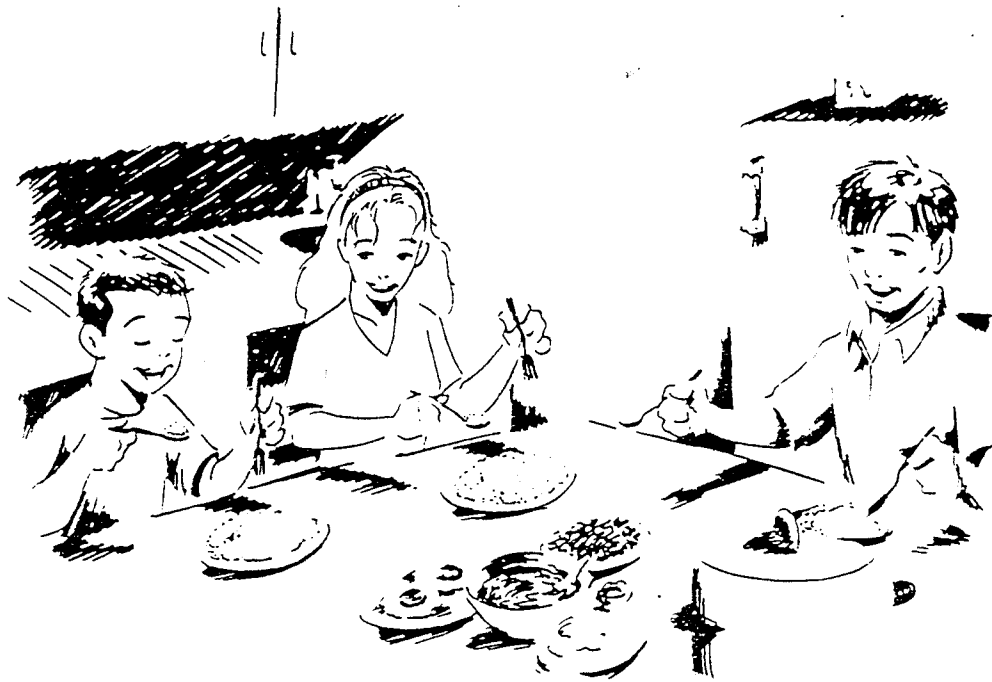
พ่อ : ปอจะเสียใจไหมลูก ถ้าจะบอกปอว่า พ่อถูกให้ออกจากงาน
ปอถึงกับหน้าเสีย แล้วเข้าไปกอดพ่อน้ำตาซึม

พ่อ : ปอร้องไห้หรือลูก ไม่เอาน้ำลูกผู้ชายเขาไม่ร้องไห้กันหรอก ไม่ต้อง
เสียใจหรอกลูก พ่อจะพยายามกัดฟันสู้กับอุปสรรคต่อไป ยังไง
ครอบครัวเราก็ยังมีเงินลงทุนทำอะไรสักอย่าง ถึงแม้ว่าจะไม่ใช่
กิจการที่ใหญ่โตนักแต่ก็เป็นอาชีพที่สุจริต

ปอได้ฟังพ่อพูดจึงเช็ดน้ำตา แล้วขี้มให้กับพ่อและพูดว่า

ปอ : ผมจะเป็นเด็กดีของคุณพ่อคุณแม่ จะช่วยทำงานด้วย

พ่อ : ดีมากลูก พ่อภูมิใจในตัวลูกมาก

เมื่อปอกลับจากโรงเรียนและทำภาระกิจส่วนตัวเรียบร้อยแล้ว จึงลงมารับประทานอาหารเย็นที่โต๊ะอาหาร

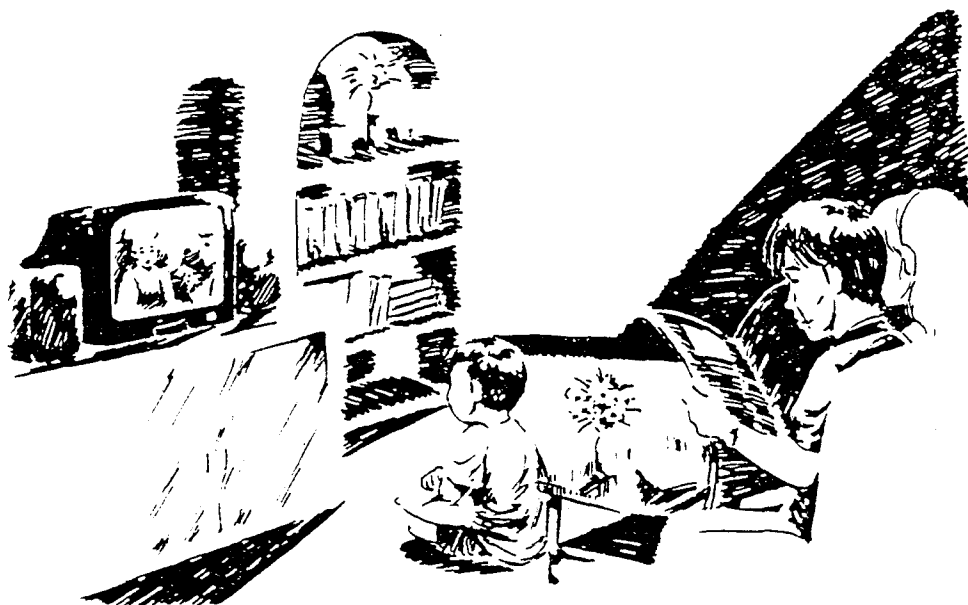
ปอ : โอ้โฮ วันนี้กับข้าวหลายอย่างจังน่าทานทั้งนั้นเลย จะมีใครมาทานข้าวด้วยหรือเปล่านี้

แม่ : ไม่มีหรอก จะ วันนี้พ่อกับแม่ไขว่ฝีมือทำกับข้าวแข่งกัน ลูกลองชิมดูซิว่าฝีมือพ่อหรือแม่ใครแน่นกว่ากัน

ปอ : นี่ฝีมือใครต้มยำปลาครับนี้ รสชาติถูกปากผมจริง ๆ

แม่ : ฝีมือพ่อจะ นี่ปอลองชิมผักผักของแม่บ้างสิ ดูซิ ว่ารสชาติสู้ของพ่อได้หรือเปล่า

ปอ : อ้อ ! ฝีมือแม่ก็ยอดเยี่ยมไปเลย พ่อกับแม่มีฝีมือทำกับข้าวอร่อยจริง ๆ สงสัยผมต้องทานข้าวได้เยอะแน่ ๆ เลย

ในห้องนั่งเล่นพ่อกับแม่นั่งอ่านหนังสือพิมพ์ส่วนปอดูโทรทัศน์ กำลังมีรายการสัมภาษณ์พนักงานบริษัทแห่งหนึ่งที่ถูกให้ออกจากงาน และหาอาชีพทดแทนด้วยการทำขนมส่งไปขายตามห้างสรรพสินค้า และร้านค้าทั่ว ๆ ไป มีรายได้ดีพอสมควร ปอจึงพูดว่า

ปอ : คุณพ่อคุณแม่ดูสิครับเหมือนชีวิตของคุณพ่อคุณแม่เลย ผมว่ามีมือ
การทำอาหารของคุณพ่อคุณแม่ ไม่แพ้ร้านอาหารที่เคยพาผมไป
รับประทานอาหาร เลยนะครับ

พ่อ : ปอกำลังจะบอกให้พ่อเปิดร้านอาหารใช่ไหมลูก

ปอ : ใช่ครับ คุณพ่อเคยบอกว่าเราพอมีเงินลงทุนใช่ไหมครับ

แม่ : แม้ว่าลูกพูดถูกนะ น่าสนใจดี

พ่อ : จริงสิ พ่อว่าดีเหมือนกัน บ้านเราก็ทำเลติอยู่ใกล้ชุมชนและ
สถานที่ราชการหลายแห่งอีกด้วย อาศัยฝีมือการปรุงอาหารให้ถูก
ปากคนกิน และการบริการที่ประทับใจ คงมีลูกค้ามากอยู่หรอก

ชีวิตที่ผกผัน

ไม่นานนักร้านอาหาร ปอชวนจิมี ก็เปิดกิจการ คุณพ่อทำหน้าที่เป็นพ่อครัวส่วนคุณแม่มีหน้าที่บริการลูกค้า และทำบัญชี ในวันเสาร์ - อาทิตย์ ปอจะมาช่วยคุณพ่อคุณแม่ที่ร้านอาหาร ทำทุกอย่างที่ปอทำได้ ปอเป็นเด็กขยัน และมีความสามารถทางด้านศิลปะ จึงนำภาพวาดที่ชนะการประกวดจากนิตยสาร มาประดับร้านอาหาร

วันหนึ่งมีลูกค้ามารับประทานอาหารที่ร้าน เห็นภาพของปอ
ก็สนใจจึงถามแม่ของปอว่า

ลูกค้า : คุณน้าครับภาพที่ติดโชว์ไว้สวยดีนะครับเป็นฝีมือของใคร
ครับนี้ เอ๊ะได้รับรางวัลเสียด้วย

แม่ : อ้อฝีมือของลูกชายน้ำเองแหละจ๊ะ เขาชอบส่งภาพวาด
ภาพระบายสีไปประกวดตามนิตยสารต่าง ๆ ตั้งแต่เด็ก ๆ
ได้รับรางวัลบ้างไม่ได้รับรางวัลบ้าง จนครั้งล่าสุดเขาก็ได้รับ
รางวัลอีก

ลูกค้า : ภาพไหนครับ

แม่ : อ้อ ก็ภาพที่คุณจับอยู่นั่นแหละค่ะ

ลูกค้า : สวยนะครับ ผมอยากรู้จักลูกชายของน้าแล้วซี เพราะผมก็
ชอบงานด้านศิลปะเหมือนกัน

แม่ : ไม่ทราบคุณชื่ออะไรคะ

ลูกค้า : ผมชื่อ อานนท์ เพชรงาม ครับเป็นครูสอนศิลปะที่
ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน ถ้าลูกชายน้ำสนใจก็เชิญที่
บ้านของผมได้นะครับ บ้านผมอยู่ หลังอำเภอแค่นี้เอง

แม่ : ถ้ายังไม่วางใจจะไปให้รู้จักนะคะ

ลูกค้า : ไม่เป็นไรครับโอกาสหน้าผมจะแวะมาทานอาหารที่ร้านอีก

ไม่นานนักลูกค้าที่ชื่ออานนท์ ก็มาทานอาหารที่ร้านอีกครั้งหนึ่งในวันเสาร์ แม่พาปอมาแนะนำให้คุณครูอานนท์ได้รู้จัก

แม่ : นี่ปอมารู้จักคุณครูอานนท์ซึ่งะที่แม่เคยเล่าให้ปอฟัง

ปอ : สวัสดีครับ ขอขอบคุณมากครับ ผมดีใจที่คุณนำสนใจงานของผม

ครูอานนท์ : ว่าง ๆ ถ้าปอสนใจต้องการหาประสบการณ์เกี่ยวกับ

ภาพวาดศิลปะที่บ้านของน้ำก็พอจะมีให้ชมได้

ปอ : ขอขอบคุณ คุณครูมากครับ ผมคงหาโอกาสไปเยี่ยมชมแน่นอนครับ

ในวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน เป็นวันประถมศึกษาแห่งชาติ ปอและเพื่อนไปชมนิทรรศการ การออกร้านขายของจากหลายโรงเรียน ปอสนใจผลิตภัณฑ์ที่ทำมาจากป่านครนารายณ์ เช่น กระเป๋า หมวก เข็มขัด ดอกไม้ที่ปักฝุ่น และเครื่องประดับต่าง ๆ ฯลฯ

สมชาย : ดูหมวกกับกระเป๋าสิ สวยจังเลย

สมชาย : เข็มขัดเส้นนี้ก็เก๋ดีนะ

ปอ : จริงด้วย สมชายนายรู้ใหม่ว่า ป่านครนารายณ์มีลักษณะอย่างไร

สมชาย : นั่นไงที่ป้ายนิเทศติดไว้ว่า

ขณะที่ปอกำลังอ่านป้ายนิเทศอย่างใจจดใจจ่อ มีคุณครูเดินผ่านมา
ปอจึงถามว่า

ปอ : คุณครูครับ ปัจจุบันนี้ป่านศรนา-ray-ณนำ-มาทำเป็นสินค้า
ที่วางขายอยู่ในร้านใช่ใหมครับ

คุณครู : ใช่จะ ถ้าหนูสนใจ ในวันเสาร์ - อาทิตย์ ครูจะสอน
ชาวบ้าน และนักเรียนที่สนใจ

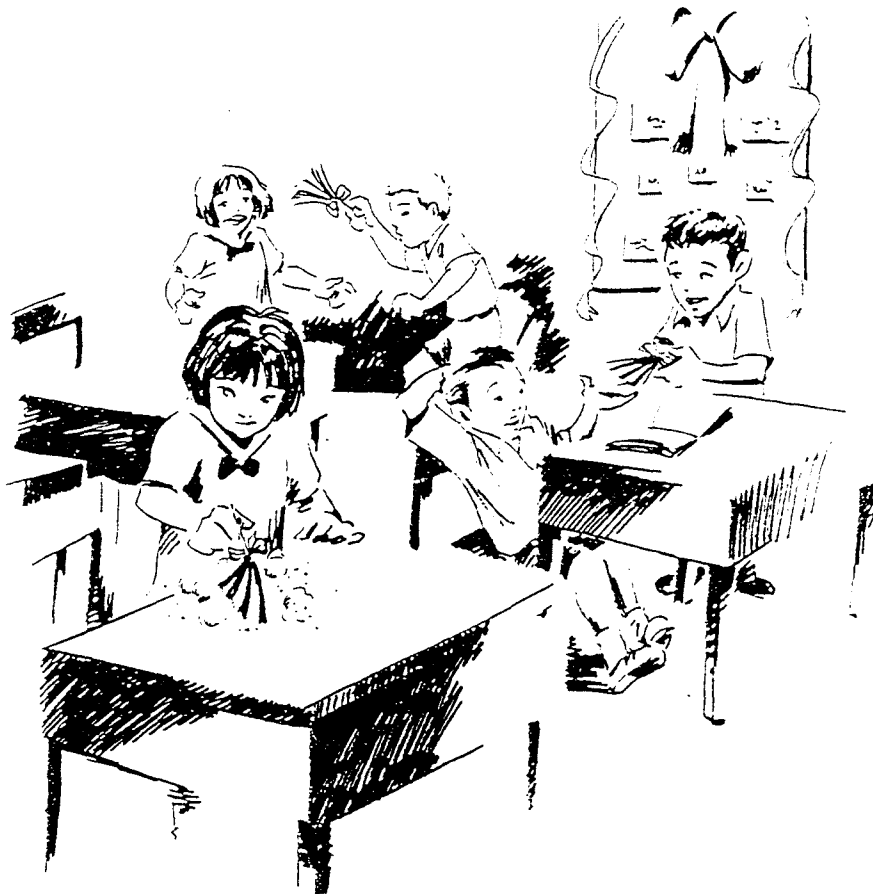
ปอ : ผมสนใจมากครับ

คุณครู : บ้านครูอยู่ตรงกันข้ามกับสถานีตำรวจ ตามใครก็รู้จัก
ครูชื่อระเบียบ

ปอ : ผมชื่อ ปอวัน รัช-เว-ช ส่วนเพื่อนผมชื่อสมชายครับ
ต้องขอขอบพระคุณคุณครูมากครับที่ให้ความรู้และ
คำแนะนำเรื่องป่านศรนา-ray-ณ

หลังจากนั้นไม่นานปอได้ไปเรียนการทำผลิตภัณฑ์จาก
 ป่านศรนารายณ์กับครุระเบียบ
 ปอ : คุณครูครับที่ปัดฝุ่นที่คุณครูโชว์สามารถปัดฝุ่นได้จริง ๆ หรือเปล่า
 ครับ
 ครุระเบียบ : ไม่ได้หรอกจะ ที่ปัดฝุ่นที่ปอเห็นเป็นของประดับหรือใช้เป็น
 ของขวัญในโอกาสต่าง ๆ ปอสนใจหรือจะ
 ปอ : ครับผมคิดว่าผมพอทำได้
 ครุระเบียบ : ดีแล้วจะต่อไปค่อยศึกษาและฝึกฝนทำแบบที่ยากขึ้น

ในเทศกาลปีใหม่ ปอใช้ป้านศรณารายณ์ทำเป็นของขวัญให้
เพื่อน ๆ ในห้อง

ปอ : เนื่องในวันปีใหม่ เราขอมอบของขวัญนี้ให้กับเพื่อน ๆ ทุกคน

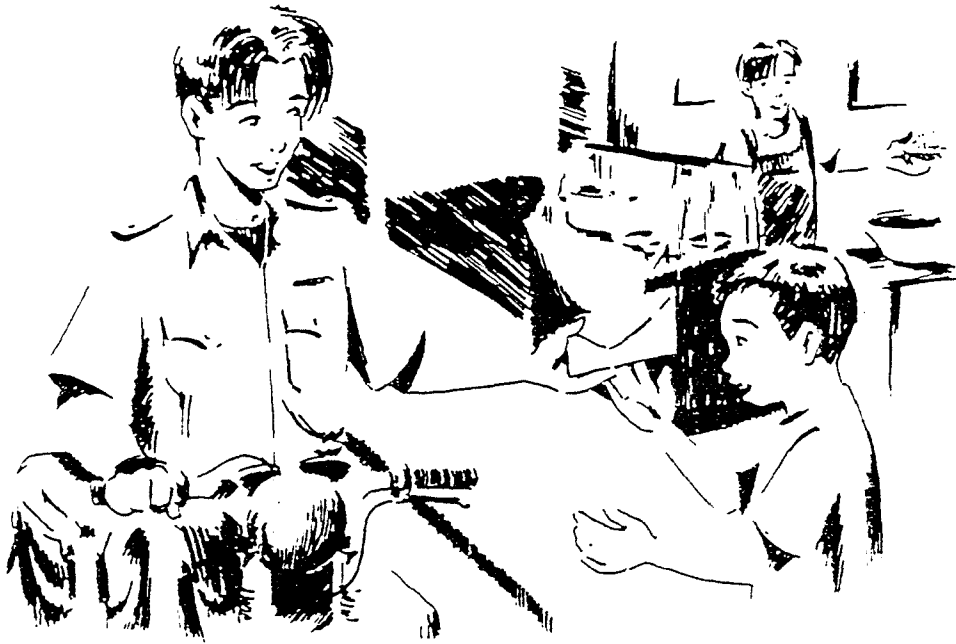
เพื่อน ๆ : โอ้โฮ สวยจังเลย! จริงด้วย ทำมาจากอะไรนี่ เขาเรียกว่า
อะไรหรือ (แย่งกันพูด)

ปอ : พูดทีละคนสิเราไม่รู้จะตอบคำถามใครก่อนดี

รางวัลแห่งความเพียร

ส่วนร้านอาหาร พ่อชวนชิมมีลูกค้ามาอุดหนุนมากมาย เพราะฝีมือการทำอาหารของพ่ออร่อยไม่แพ้ร้านอาหารที่มีชื่อต่าง ๆ และยังสะอาดถูกหลักโภชนาการ นอกจากนั้น การบริการที่ประทับใจลูกค้า ธารารณสุข อำเภอก็ได้คัดเลือกเข้าประกวดร้านอาหารดีเด่นในระดับประเทศ

วันหนึ่งปอได้รับจดหมายจากบุรุษไปรษณีย์

ปอ : คุณพ่อครับมีจดหมายของคุณพ่อครับ

พ่อ : ไหนดูซิลูก เอ๊ะ จากกรุงเทพฯ นี่

แม่ : อาจจะเป็นผลการประกวดรางวัลร้านอาหารดีเด่นก็ได้เนะ

พ่อ : จริงด้วย พ่อตื่นเต้นจังเลย แม่ช่วยเปิดดึกว่า

ปอ : ให้ผมเปิดให้ไหมครับพ่อ

พ่อ : เอาซิ

ปอ : คุณพ่อคุณแม่ครับบ้านเราได้รับรางวัลชนะเลิศครับ

แม่ : ปอดูซิลูกเขาให้เราไปรับรางวัลเมื่อไร

ปอ : วันศุกร์นี้ครับ

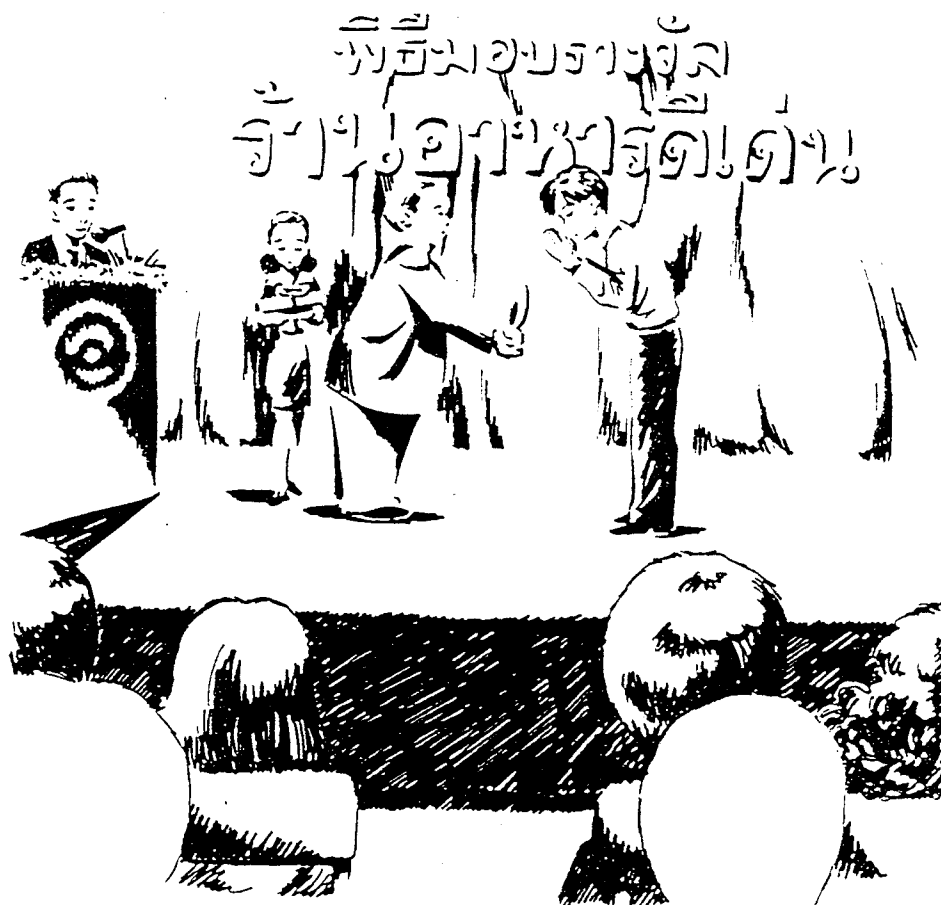

แล้วภาพในอดีตก็หายไป

แม่ : ปอ ปอ ปอ ปอสะดุ้งตื่นจากภวังค์ คิดอะไรอยู่จ๊ะ แม่เรียกตั้ง
หลายครั้ง

ปอ : คิดถึงเรื่องในอดีตครับ

พ่อ : อย่ามัวชักช้ากันอยู่เลยเดี๋ยวไม่ทันเวลาเริ่มงาน

ในงานมอบรางวัลร้านอาหารดีเด่น ไหมซกได้ประกาศรายชื่อเจ้าของร้านที่ได้รับรางวัล คือ นายประสิทธิ์ รัชชเวช พ่อเดินขึ้นไปรับรางวัลด้วยสีหน้าเปี่ยมสุข

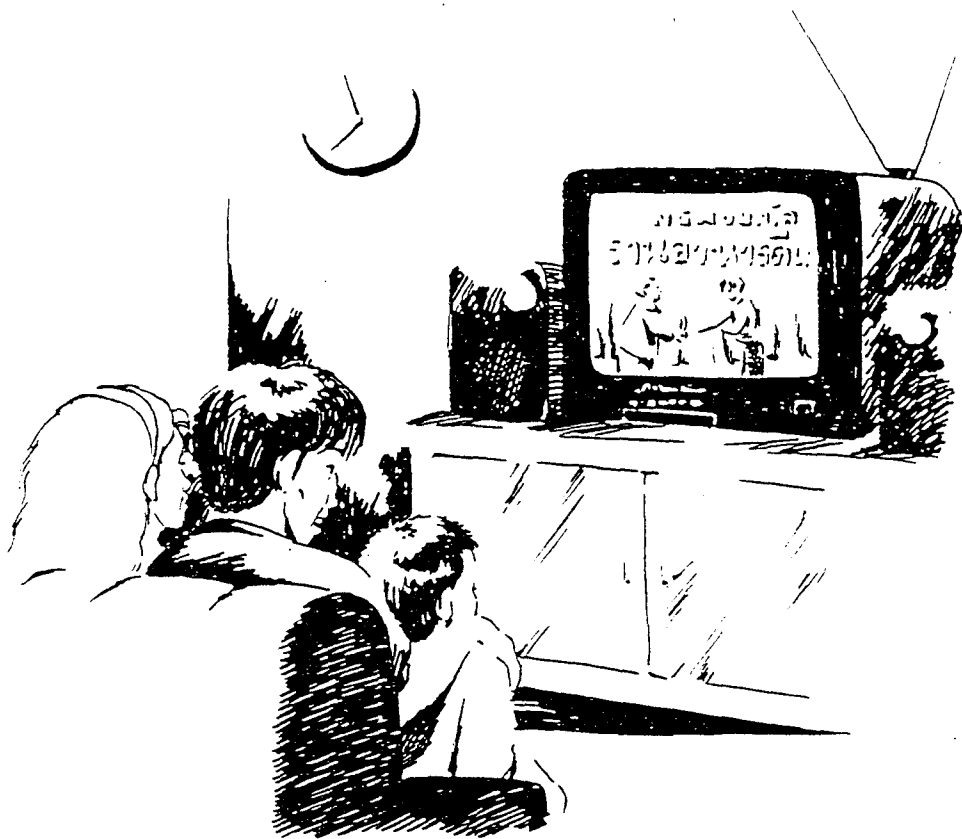

หลังจากพิธีมอบรางวัลเสร็จสิ้นแล้วนักข่าวโทรทัศน์ต่างพากันรุม
ล้อมสัมภาษณ์คุณพ่อ

นักข่าว : คุณประสิทธิ์ครับ คุณรู้สึกอย่างไรบ้างครับที่ได้รับรางวัล

คุณพ่อ : รู้สึกภูมิใจมากครับที่ความเพียรพยายามของครอบครัวกระผม
ทำให้ประสบผลสำเร็จในวันนี้ ผมขอตัวก่อนนะครับ

ปอ : คุณพ่อคุณแม่ครับ ผมรู้สึกพลีัยจังเลยครับเรารีบกลับไปดู
โทรทัศน์ที่บ้านกันดีกว่า

ที่ห้องนั่งเล่น

ปอ : คุณพ่อคุณแม่ ดูซีครับ พ่อได้ออกรายการโทรทัศน์ด้วย

พ่อ : เป็นยังไงลูกพ่อหล่อไหม

ปอ : พ่อหล่ออยู่แล้วที่สำคัญผมภูมิใจในความสำเร็จของพ่อที่สุดเลย

เอกสารอ้างอิง

สุภาพร อินทร์หอม. รายงานโครงการสำรวจอาชีพในท้องถิ่น
อำเภอคำชะโนด จังหวัดนครราชสีมา. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2539

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ สุภาพร อินทร์หอม
 เกิด ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๗
 การศึกษา ระดับประถมศึกษา โรงเรียนวัดประชาสรรค์
 ต.สุขสำราญ อ.ตากฟ้า จ.นครสวรรค์
 ระดับมัธยม โรงเรียนชัยบาดาลวิทยา ต.ชัยบาดาล
 อ.ชัยบาดาล จ.ลพบุรี
 บัณฑิตศึกษา วิทยาลัยครูเทพสตรี อ.เมือง จ.ลพบุรี
 มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
 ประวัติการทำงาน อาจารย์ ๑ ระดับ ๔ โรงเรียนบ้านสระขี้ตุน
 ต.หนองบัวตะเกียด อ.ด่านขุนทด จ.นครราชสีมา
 ที่อยู่ปัจจุบัน ๑๕๔ หมู่ ๒ ต.สุขสำราญ อ.ตากฟ้า จ.นครสวรรค์

แบบเรียนภาษาไทยมุ่งประสบการณ์ภาษา
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

ย่าโมป้องกันเมือง

สุภาพร อินทร์หอม
รุ่งโรจน์ แสงพันธ์

เรื่อง
ภาพ

ความคิดรวบยอด

ท้าวสุรนารีเป็นวีรสตรีไทยผู้นำในการปกป้องเมืองนครราชสีมา ให้อุดพันจากภัยคุกคามจากกบฏเจ้าอนุวงศ์

จุดประสงค์การเรียนรู้

หลังจากอ่านเรื่องนี้แล้วผู้เรียนสามารถแสดงพฤติกรรมได้ ดังนี้

1. เล่าวีรกรรมท้าวสุรนารี
2. อธิบายความสำคัญของอนุสาวรีย์ท้าวสุรนารี
3. เสนอแนวคิดในการแสดงออกเพื่อระลึกถึงคุณงามความดีของ ท้าวสุรนารี

อรรถลักษณะ : เรื่องเล่าจากประสบการณ์

1. นำเข้าเรื่อง : จังหวัดนครราชสีมาได้จัดงานเฉลิมฉลองวันแห่งชัยชนะของท้าวสุรนารี ณ บริเวณอนุสาวรีย์ท้าวสุรนารี
2. ลำดับเหตุการณ์ : เนตรนภาไปชมการแสดง แสง สี เสียง วิจารณ์อันกล้าหาญของท้าวสุรนารี พร้อมกับคุณพ่อคุณแม่ ของเธอ
3. เล่าเหตุการณ์ : ชาวเมืองนครราชสีมาและคุณหญิงโมถูกจับเป็นเชลยโดยเจ้าอนุวงศ์ผู้ก่อการกบฏต่อราชอาณาจักรไทย คุณหญิงโมได้รวบรวมกำลังชาวนครราชสีมาต่อสู้กับกองกำลังของเจ้าอนุวงศ์จนได้รับชัยชนะ
4. สรุป : ความกล้าหาญ ความรักชาติและความเสียสละของคุณหญิงโม และชาวเมืองนครราชสีมาสามารถช่วยปกป้องเอกราชของชาติไว้ได้
5. แสดงความรู้สึก : ผู้ที่ได้ชื่อว่าเป็นคนไทยนั้น แม้แต่สตรีก็มีความรักชาติอย่างกล้าหาญ ควรแก่การยกย่องเชิดชู

คำนำ

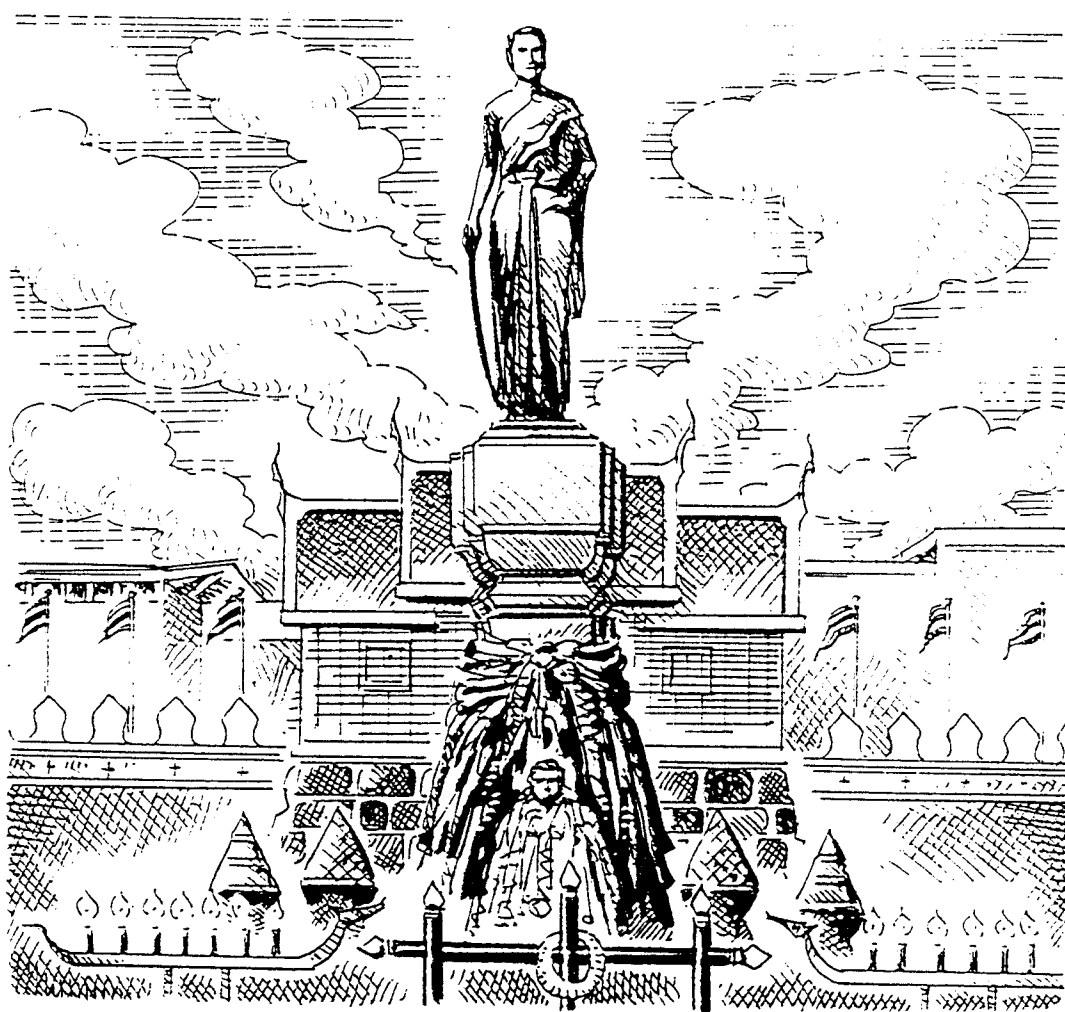
หนังสือเรียนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาชุดนี้ ได้พัฒนามาจากแนวคิดและหลักการพัฒนาด้านฉบับแบบเรียนมุ่งประสบการณ์ภาษาของ รศ.หทัย ตันหยง ที่ได้พยายามค้นคว้า และพัฒนาหนังสือเรียนให้มีประสิทธิภาพ กล่าวคือให้มีทั้งคุณลักษณะที่เป็นวรรณกรรมเร้าความสนใจให้เด็กต้องการอ่าน และมีลักษณะที่จะทำให้เกิดการปลูกจิตสำนึกให้เห็นคุณค่าของการอ่าน รักการอ่าน และมีพัฒนาการทางภาษาทั้งในด้านการฟัง พูด อ่าน และเขียน ซึ่งเป็นลักษณะที่หลักสูตรต้องการให้เกิดขึ้นแก่ตัวผู้เรียน หนังสือแบบเรียนมุ่งประสบการณ์ภาษา เรื่องยาโม ป้องเมือง ผู้เขียนได้พยายามคิดเรื่องสังเคราะห์เรื่อง จากเรื่องราวในประวัติศาสตร์ เกี่ยวกับวีรกรรมอันกล้าหาญของท้าวสุรนารีซึ่งเชื่อมั่นว่าจะทำให้ผู้เรียนเกิดพัฒนาการเรียนรู้ได้ตามจุดมุ่งหมายตามที่หลักสูตรได้กำหนดไว้

ขอขอบพระคุณ รศ.หทัย ตันหยง เจ้าของแนวความคิดและหลักการวิธีการสร้างหนังสือแบบเรียนมุ่งประสบการณ์ภาษา และขอขอบคุณ ผศ.สนั่น มีชั้นหมาก ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ และตรวจสอบคุณภาพต้นฉบับของหนังสือเรียนเป็นอย่างดี

สุภาพร อินทร์หอม

สารบัญ

คำนำ	หน้า
ตอนที่ ๑ อะเมซิ่งราชสีมา	๑
ตอนที่ ๒ ยาโมร่าศึก	๘
ตอนที่ ๓ รำลึกคุณความดี	๑๔
บรรณานุกรม	
ประวัติผู้เขียน	

อะเมซิงราชสีมา

จังหวัดนครราชสีมาได้จัดงานเฉลิมฉลองวันแห่งชัยชนะของ ท้าว
 สุรนารีขึ้น ณ บริเวณอนุสาวรีย์ท้าวสุรนารี ภายในงานได้จัดการแสดง
 แสงสีเสียงเกี่ยวกับวีรกรรมของท้าวสุรนารี ที่ได้ปกป้องเมืองนครราชสีมา
 กลับคืนมาจากกองกำลังของเจ้าอนุวงศ์แห่งเมืองเวียงจันทน์ ที่ได้ก่อการ
 กบฏต่อราชอาณาจักรไทย

เนตรนากับคุณพ่อและคุณแม่ไปเที่ยวชมการแสดงภายในงานเฉลิมฉลองครั้งนี้ด้วย เนตรนารู้สึกตื่นเต้นมาก เมื่อได้ก้าวเข้าสู่บริเวณงานแสดง

เนตรนา : คุณพ่อคุณแม่คะ หนูรู้สึกว่าการจัดงานครั้งนี้ยิ่งใหญ่ตระการตากว่าทุกปีนะคะ

คุณพ่อ : ใช่แล้วลูก ปีนี้เป็นปีอะเมซิงไทยแลนด์ทุกจังหวัดต่างจัดงานขึ้นเพื่อช่วยกันเผยแพร่ การท่องเที่ยวในจังหวัด และสนับสนุนนโยบายของรัฐบาล ดังคำขวัญที่ว่า ...

เนตรนา : ไทยช่วยไทย กินของไทย ใช้ของไทย เที่ยวเมืองไทย
ร่วมใจประหยัด ไซ้ไหมคะคุณพ่อ

คุณพ่อ : ใช่แล้วจ๊ะ

คุณแม่ : คุยอะไรกันจ๊ะ การแสดงกำลังจะเริ่มแล้ว

แล้วการแสดงแสงสีเสียงก็เริ่มต้นขึ้น เสียงการบรรยายกล่าวถึง
ย่อไม่ว่า

“ ท้าวสุรนารี มีนามเดิมว่า โม เป็นชาวนครราชสีมา เกิดเมื่อปี
พุทธศักราช ๒๓๑๔ บิดาชื่อ กีบ มารดาชื่อ บุญมา เมื่ออายุย่างเข้า
๒๕ ปี ได้เข้าพิธีสมรสกับพระยาสุริยเดชวิเศษฤทธิพิศวิชัย
(ทองคำ) ปลัดเมืองนครราชสีมา ใคร ๆ จึงเรียกท่านว่า คุณหญิงโม
จนกระทั่งได้เกิดวีรกรรมอันกล้าหาญ เมื่อปี พ.ศ. ๒๓๖๕ ในแผ่นดิน
ของพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ ๓) เจ้าอนุวงศ์แห่ง
เมืองเวียงจันทน์ซึ่งขณะนั้นเป็นเมืองขึ้นของไทย ได้คิดการกบฏต่อราช
อาณาจักรไทย เนื่องจากเจ้าอนุวงศ์ได้ทรงทูลขอเชลยชาวลาวจากเมือง
สระบุรีกลับคืนเวียงจันทน์ แต่รัชกาลที่ ๓ ไม่ทรงยินยอมคืนให้ ” ดัง
ท่านจะได้ชมวีรกรรมอันกล้าหาญของวีรสตรีไทย ณ บัดนี้

ณ ริมฝั่งแม่น้ำโขง เจ้าอนุวงศ์แห่งเมืองเวียงจันทน์ ได้คิดการกบฏ
ต่อราชอาณาจักรไทยจึงยกทัพข้ามลำน้ำโขงมุ่งหน้าสู่กรุงเทพฯ หวังตี
กรุงเทพฯ ให้แตกพ่าย

เจ้าอนุวงศ์ : เหล่าทหารกล้าทุกคน นับตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป
เมืองเวียงจันทน์ของพวกเรา จะเป็นอิสระไม่ขึ้นกับเมือง
ไทยอีกต่อไป ขอให้เหล่าทหารทุกคนจงช่วยกันกอบกู้
อิสรภาพกลับคืนมาให้จงได้

เหล่าทหาร : เฮ... พวกเราลุยเพื่ออิสรภาพอันยิ่งใหญ่

เจ้าอนุวงศ์พร้อมราชบุตร คือเจ้าราชวงศ์ได้ยกทัพมาหมายจะยึดเมืองราชสีมาเป็นที่ตั้งฐานทัพเนื่องจากเมืองราชสีมาเป็นเมืองหน้าด่านมีอาหารอุดมสมบูรณ์ ในขณะที่เดินทางผ่านหัวเมืองต่าง ๆ ได้สร้างอุบายหลอกเจ้าเมืองจนบรรดาเจ้าเมืองต่างๆ ยอมให้ผ่านแต่โดยดีพร้อมจัดเสบียงอาหารให้ในการเดินทางอีกด้วย

เจ้าเมืองพานพร้าว : ซ้ำก่อนท่านมีเหตุการณ์ใดหรือจึงได้ยกทัพมา
เช่นนี้

เจ้าอนุวงศ์ : นี่ท่านเจ้าเมืองท่านไม่ทราบเลยหรือว่าขณะนี้อังกฤษคิดจะยึดเมืองไทย ข้าว่าอังกฤษได้ส่งเรือรบมาประชิดปิดอ่าวไทยแล้วทางกรุงเทพจึงมีพระราชสาส์นให้ทางเวียงจันทน์ยกทัพมาช่วยรบกับอังกฤษ

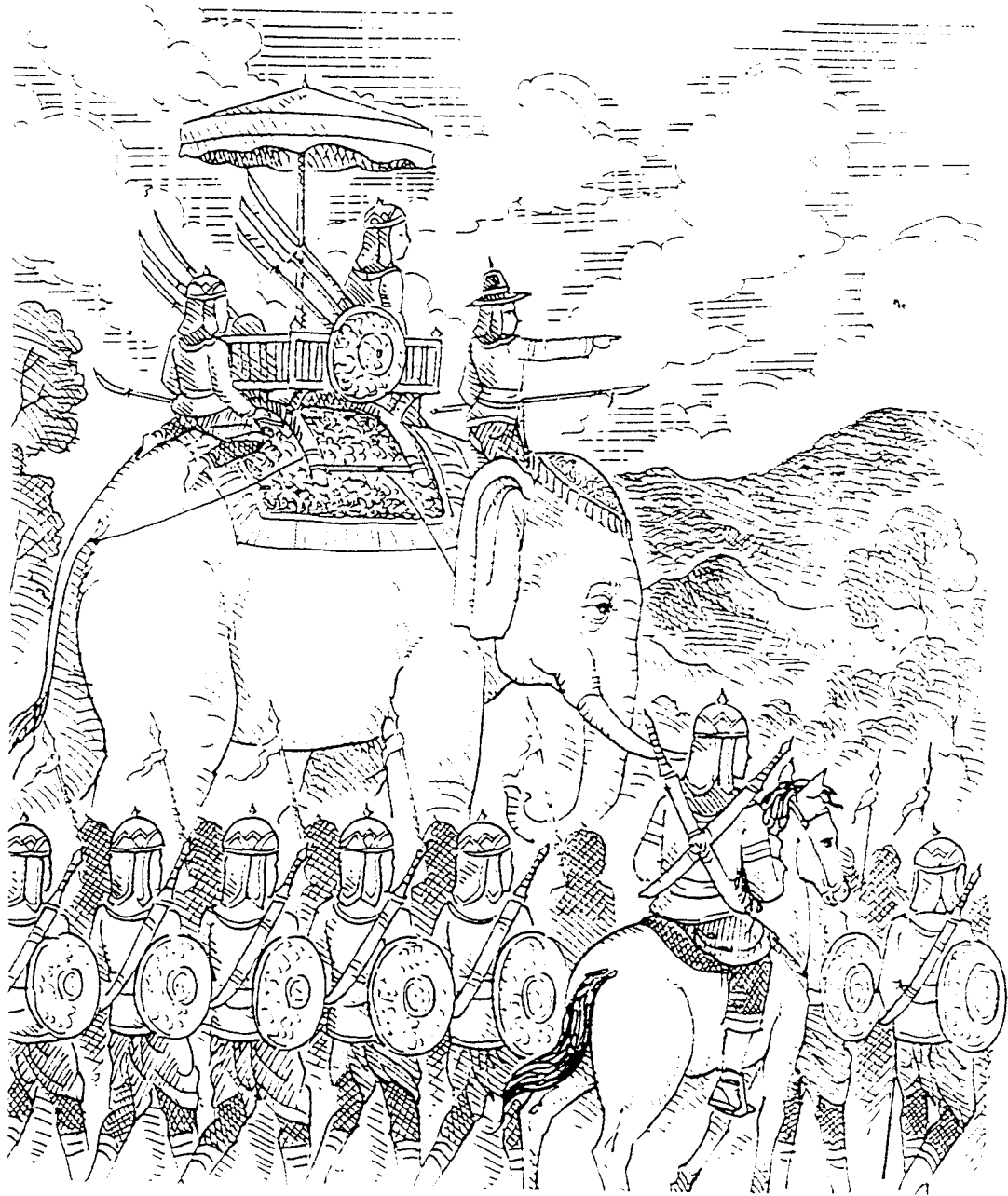
เจ้าเมือง : ไหนละพระราชสาส์นที่ท่านว่า

เจ้าอนุวงศ์ : นี่ไงพระราชสาส์นที่ทางกรุงเทพ ฯ ได้นำมาให้

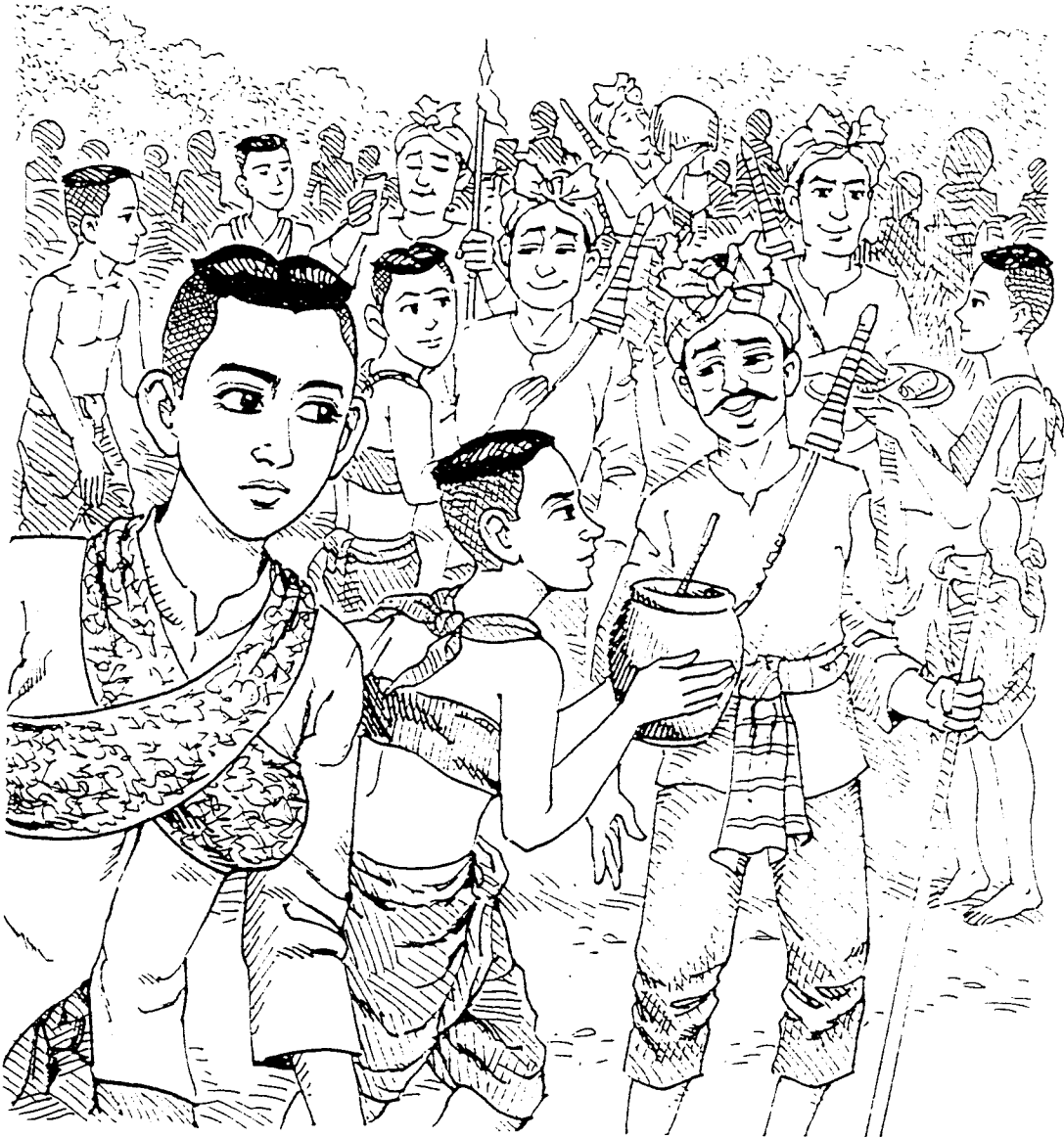
เจ้าอนุวงศ์ยื่นสารปลอมประทับตราพระราชสีห์ให้กับเจ้าเมืองดู ทำให้ทัพของเจ้าอนุวงศ์เดินทางไปยังเมืองราชสีมาได้โดยง่าย

กล่าวถึงเมืองราชสีมา ขณะนั้นตำแหน่งเจ้าเมืองว่างลงมีแต่ปลัดเมือง
ตามีคุณหญิงโมอยู่รักษาการแทน แต่ท่านปลัดเมืองก็ไปราชการต่างเมืองที่
เมืองขุขันธ์ คงเหลือแต่คุณหญิงโมภรรยาของท่านปลัดเมือง
คณะกรรมการเมืองถูกหลอกโดยพระราชสาส์นปลอมฉบับนั้น จึงยอม
เปิดประตูเมืองให้กองทัพเจ้าอนุวงศ์ทำให้เจ้าอนุวงศ์ยึดเมืองราชสีมาได้
เป็นผลสำเร็จ

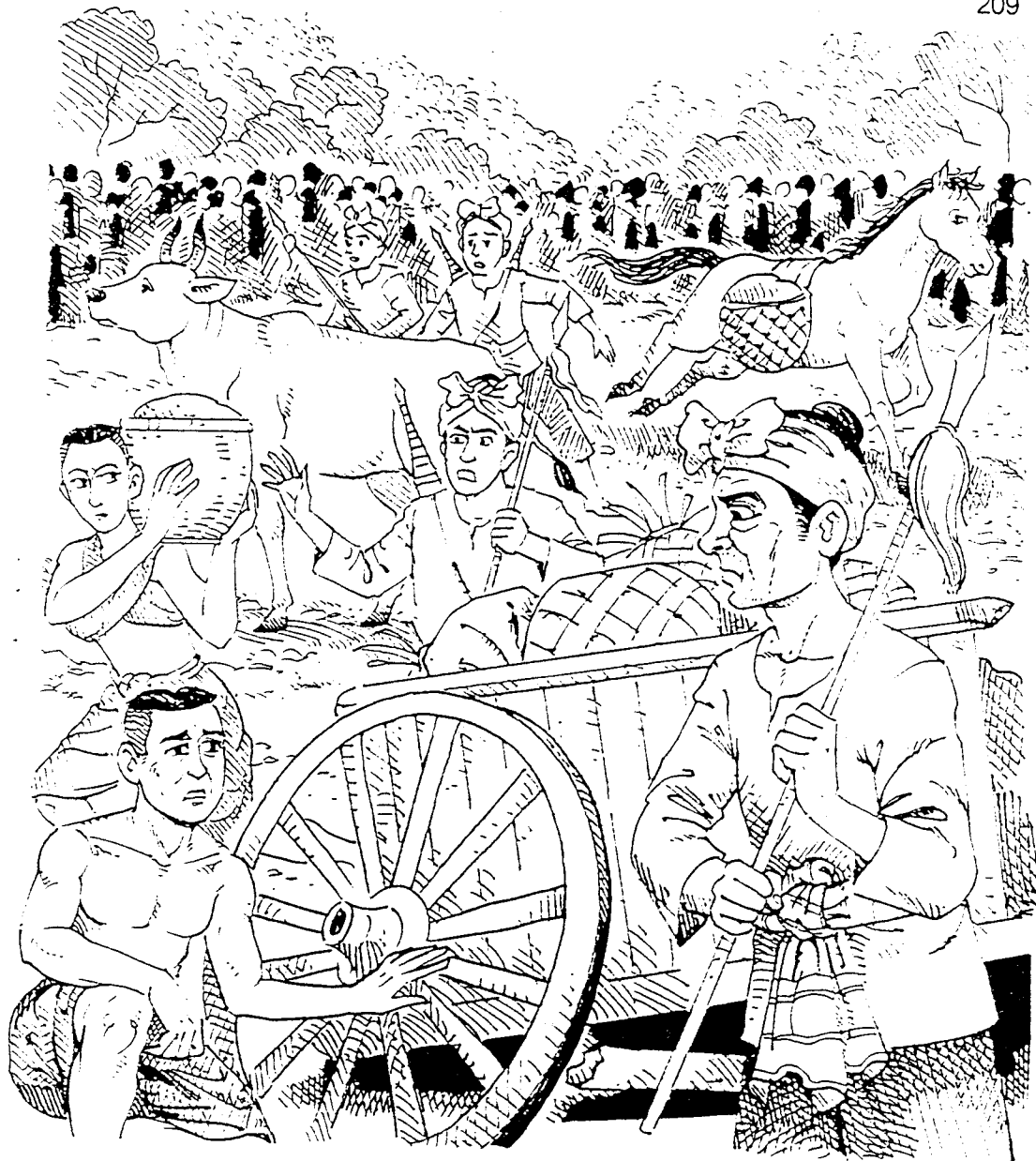

กล่าวถึงกรุงเทพฯ เมื่อเจ้าอนุวงศ์คิดการกบฏทำให้พระบาท
สมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงพิโรธมาก จึงตรัสตั้งให้แม่ทัพยก
กำลังไปปราบเจ้าอนุวงศ์ที่เมืองราชสีมา

ย่าโมรับศึก

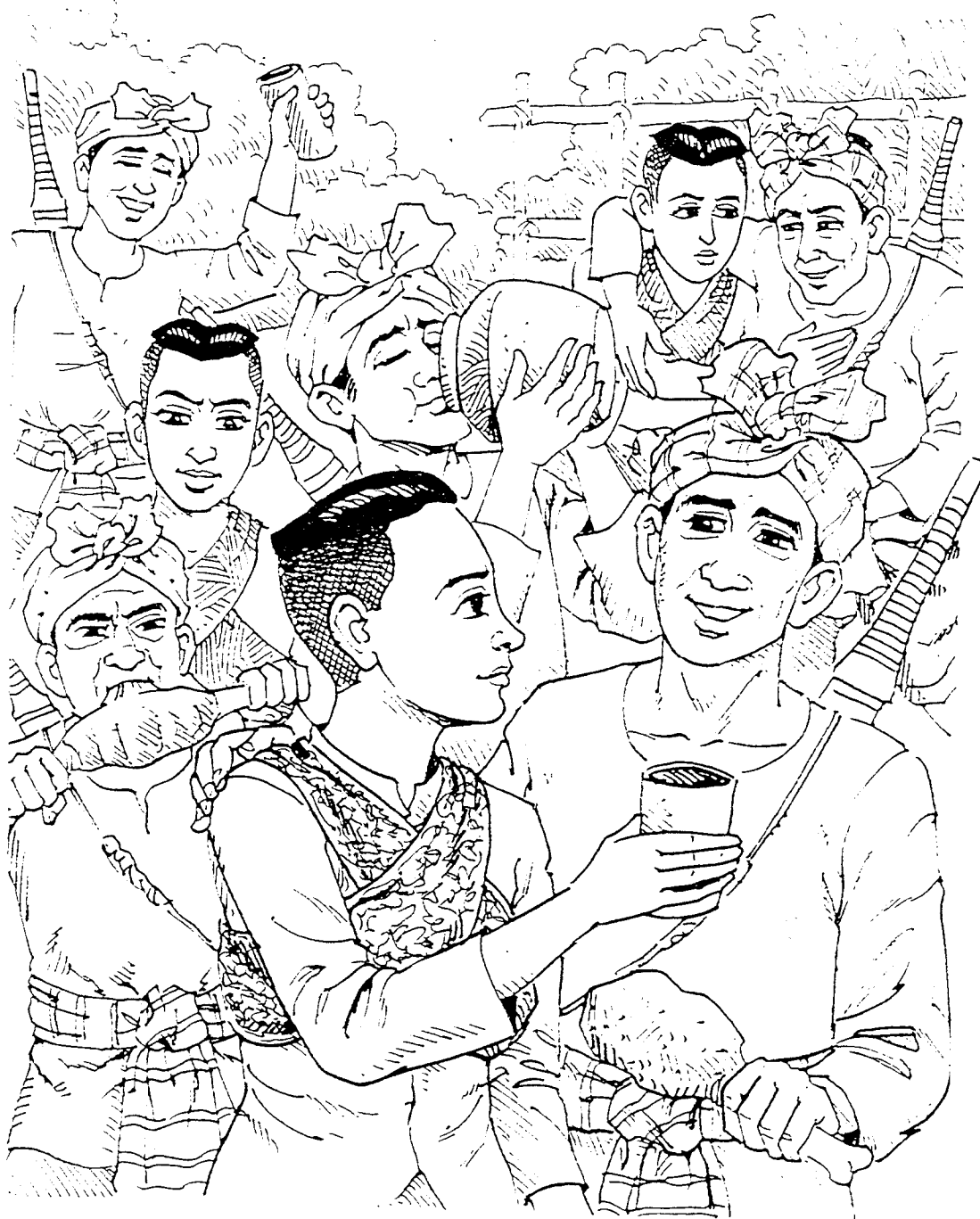
เชลยศึกชาวนครราชสีมา และคุณหญิงโมถูกจับควบคุมตัว
เดินทางมุ่งหน้าไปยังเวียงจันทน์ ระหว่างทางคุณหญิงโมคิดอุบาย
ช่วยชาวนครราชสีมาให้รอดพ้นจากการเป็นเชลย โดยออกอุบายให้
เชลยทุกคนทำดีกับทหารเวียงจันทน์ จนทหารเวียงจันทน์ตายใจ

ขณะเดียวกัน คุณหญิงโมก็แกล้งให้การเดินทางล่าช้า ถ่วงเวลา
 คอยหาโอกาสแกล้งทำเป็นเกรียนหักล้าง ปล่อย้าง ม้า วัว ควาย ที่
 ลากเกรียนและขนสัมภาระต่าง ๆ หนีเข้าป่าบ้าง และให้บรรดาหญิง
 สาวขอมีศพร้าจากทหารลาวซึ่งทำทีว่าจะไปตัดไม้มาซ่อมเกรียน

เมื่อมีโอกาศ คุณหญิงโมจึงนำบรรดาชาวเมืองราชสีมาไปตัดไม้
ในป่า มาเหลาเป็นไม้ปลายแหลมสำหรับใช้เป็นอาวุธประจำตัวทุกคน

ในขณะที่เชลยได้ถูกกวาดต้อนมาถึง ณ ท้องสนามฤทธิ์ คุณหญิงไม่ได้
 นัดแนะให้บรรดาหญิงสาวใช้มาหาหญิงปรนนิบัติจัดหาข้าวปลาอาหาร
 และเครื่องคองของเมามาอย่างเต็มที่ จนทหารเวียงจันทร์เมามายไม่ได้สติ

พอได้เวลานัดหมายชาวนครราชสีมาและคุณหญิงโมต่างพากัน
 ลุกฮือขึ้นมาจับอาวุธเท่าที่จะหยิบฉวยได้ รุมฆ่าฟันทหารเวียงจันทน์
 โดยไม่ให้ทันตั้งตัว โดยเฉพาะนางสาวเหลือซึ่งเป็นหลานสาวของคุณ
 หญิงโมได้ยอมสละชีวิตของตนเอง โดยนำคบเพลิงไปจุดดินระเบิดที่
 บรรทุกเกวียน เกิดระเบิดจนตนเองตายพร้อมเพี้ยรามพิชัยผู้ควบคุม
 เพลย์ในครั้งนี้ ทำให้ทหารเวียงจันทน์เกิดระส่ำระสายจนกองกำลัง
 ต้องพ่ายแพ้แก่ฝีมือคุณหญิงโม และชาวนครราชสีมาในคืนนั้นเอง

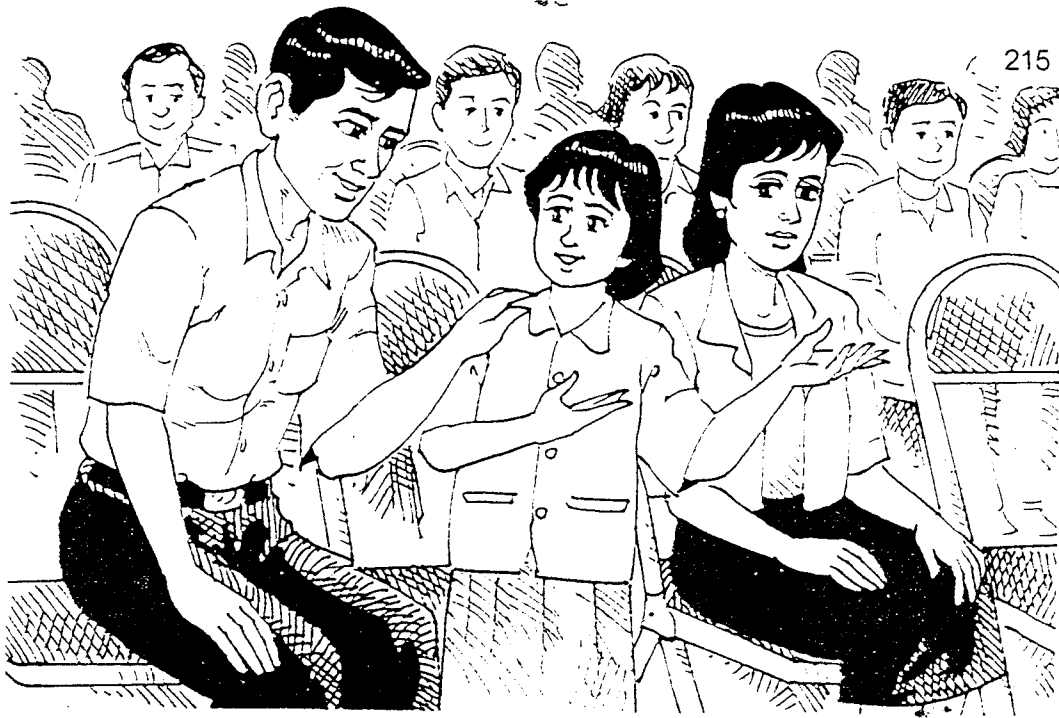

เจ้าอนุวงศ์ได้ถูกกองกำลังของแม่ทัพจากกรุงเทพฯ ยกมาตี พร้อม
 ด้วยกองกำลังของชาวนครราชสีมาภายใต้การนำของคุณหญิงโม บัปไล่
 กองทัพของเจ้าอนุวงศ์แตก ทำให้เจ้าอนุวงศ์ถูกจับตัวได้ และนำตัวไป
 ขังคุกที่กรุงเทพฯ จนกระทั่งสิ้นพระชนม์

รำลึกคุณความดี

ด้วยวีรกรรมอันกล้าหาญและยอมเสียสละเพื่อชาติบ้านเมืองของ
คุณหญิงโมได้รับการกล่าวขานและยกย่องจากชาวไทยทั่วไป
พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ สถาปนา
คุณหญิงโมเป็นท้าวสุรนารีวีรสตรีไทย ตั้งแต่นั้นมา

เมื่อการแสดงจบลง เนตรนภายืนตัวแข็งจนผู้เป็นพ่อตกใจ

คุณพ่อ : เนตรเป็นอะไรไปหรือลูก ยืนตัวแข็งเชียว

เนตรนภาถึงกับสะดุ้ง และพูดว่า

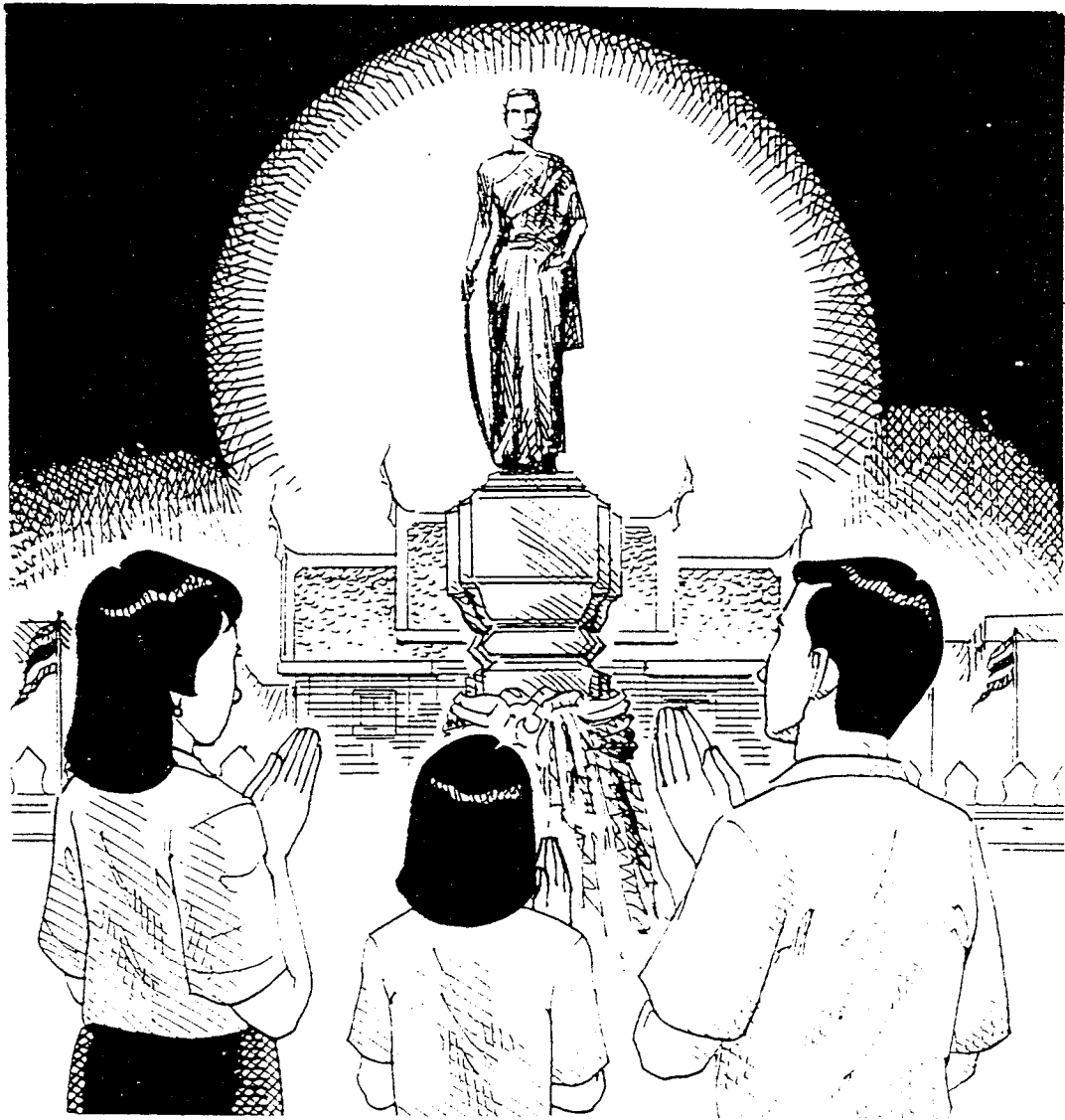
เนตรนภา : ลูกรู้สึกซาบซึ้งและชื่นชมความกล้าหาญของยาโม และ
ชาวนครราชสีมา และกำลังนึกว่าถ้าหนูเกิดในสมัยของ
ยาโม หนูคงต้องเข้าร่วมปกป้องเมืองนครราชสีมา
แน่นอน

คุณพ่อ : ดีมากลูกที่คิดอย่างนั้น

เนตรนภา : คุณพ่อเหตุนี้ใช้ไหมคะ ที่ทำให้ชาวนครราชสีมาและ
ชาวไทยร่วมสร้างอนุสาวรีย์ ท้าวสุรนารีขึ้นเพื่อระลึกถึง
วีรกรรมและคุณงามความดีของท่าน

คุณพ่อ : ใช่แล้วลูก พ่อยังจำความตอนหนึ่งในพระบรมราโชวาท
ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในรัชกาลปัจจุบันได้ว่า

“ ท้าวสุรนารีเป็นผู้ที่เสียสละเพื่อให้ประเทศชาติได้รอดปลอดภัย ควรที่
อนุชนรุ่นหลังจะได้รำลึกถึงคุณงามความดีของท่าน บ้านเมืองทุกวันนี้มี
ความปลอดภัย และสงบเพราะคนไทยกล้าหาญ มีความซื่อสัตย์ ระลึกถึง
บุญคุณ เกราชอธิปไตยของเรา ”

บรรณานุกรม

วิมุล วิจิตรวาทการ. สตรีสยาม. กรุงเทพฯ โรงพิมพ์ DSL, 2529

สถาบันราชภัฏนครราชสีมา. ขงคีโคราช เล่ม 1. กรุงเทพฯ :

ภาพพิมพ์, 2538

สัมพันธ์ ก้องสมุทร. วีรบุรุษ - วีรสตรี. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์,

2527

เสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ, สำนักงาน. นารีผู้มีคุณ. กรุงเทพฯ :

2535

ภาคผนวก ข
แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน
แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่าน

แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน

แบบทดสอบความเข้าใจในการอ่าน

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความ แล้วตอบคำถามต่อไปนี้ โดยทำเครื่องหมาย X ทับลงบนตัวอักษรหน้าข้อ ก, ข, ค, และ ง ที่ถูกต้องเพียงข้อเดียว ลงในกระดาษคำตอบ เวลา 30 นาที

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถาม ข้อ 1 - 3

รถบรรทุก รถแท็กซี่ รถสามล้อเครื่อง รถส่วนตัว เล่นจรวดเจ็พวิน แข่งข้ายแข่งขาว
ตัดหน้าจ่อหลัง ล้วนแต่เป็นสาเหตุอันตราย คุณภาพสวัสดิภาพของประชาชน

1. ข้อความนี้กล่าวถึงเรื่องใด
 - ก. ประเภทของรถ
 - ข. กฎจราจร
 - ค. อันตรายจากการขับรถ
 - ง. การจราจรติดขัด
2. คำว่า สวัสดิภาพของประชาชน หมายถึงอะไร
 - ก. ความเสี่ยง
 - ข. สุขภาพ
 - ค. ความสุข
 - ง. ความปลอดภัย
3. จรวดเจ็พวิน มีความหมายตรงกับข้อใด
 - ก. ขับรถฝ่าไฟแดง
 - ข. ขับรถซิกแซ็กไปมา
 - ค. ขับรถชนท้ายรถคันอื่น
 - ข. ขับรถโฉบเฉี่ยวด้วยความเร็วสูง

อ่านข้อความนี้แล้วตอบคำถามข้อ 4 - 5

อากาศเป็นพิษ	ชีวิตจะสั้น
ต้นไม้เท่านั้น	ทั้งกันและแก้
ต้นไม้ริมถนน	ทุกคนดูแล
อากาศจะดีแท้	ร่วมมือขึ้นใจ

4. คำว่า ทั้งกันและกัน หมายถึง ข้อใด

- ก. ช่วยกันป้องกันและแก้ปัญหาอากาศเป็นพิษด้วยการปลูกต้นไม้
- ข. ช่วยกันป้องกันและแก้ปัญหาการทำลายต้นไม้
- ค. ช่วยกันดูแลและรักษาต้นไม้ไม่ให้เสียหาย
- ง. ช่วยกันดูแลและรักษาสัตว์มิให้ใครมาทำลาย

5. การดูแลและรักษาต้นไม้เป็นหน้าที่ของใคร

- ก. ทุกคน
- ข. นักเรียน
- ค. ชาวบ้าน
- ง. ผู้ใหญ่บ้าน

อ่านข้อความนี้แล้วตอบคำถามข้อ 6 - 9

นานมาแล้ว ชายคนหนึ่งมีห่านแปลกประหลาดหนึ่งตัว ซึ่งมีมันอกไขเป็นทองคำทุกวัน ชายคนนั้นไม่พอใจที่ได้ไขวันละฟอง เขาเชื่อว่ามันทองคำจำนวนมากที่อยู่ในท้องของห่านจึงใช้มีดผ่าท้องของมันออก แต่ก็ต้องพบกับความผิดหวังอย่างใหญ่หลวงเพราะในท้องของห่านก็เหมือนกับห่านทั่ว ๆ ไปเป็นอันว่าเขาได้ฆ่าสัตว์ซึ่งนำไขมาให้เขาเสียแล้ว

6. นิทานเรื่องนี้สอดคล้องกับสุภาษิตใด

- ก. ขมั้นกับปูน
- ข. ไขแล้วอวดฉลาด
- ค. โลกมากลางหาย
- ง. เห็นกงจักรเป็นดอกบัว

7. ชายผู้เป็นเจ้าของห่านมีลักษณะนิสัย เช่นไร

- ก. อวดดี
- ข. โลกมาก
- ค. เย่อหยิ่ง
- ง. เห็นแก่ตัว

8. ชายเจ้าของห่านใช้มีดผ่าท้องห่านเพราะสาเหตุใด

- ก. ต้องการกินเนื้อห่าน

- ข. ต้องการเนื้อห่านไปขาย
 - ค. โกรธที่ห่านไขวันละฟอง
 - ง. ต้องการทองคำจำนวนมาก ๆ
9. ถ้าประเทศไทยมีห่านเช่นในนิทาน 100 ตัว ประเทศไทยจะเป็นเช่นไร
- ก. ทุกคนอยากเป็นเจ้าของห่าน
 - ข. จะไม่มีใครฆ่าห่าน
 - ค. ประเทศไทยให้หนี ไอ เอ็ม เอฟ ได้ทั้งหมด
 - ง. ถูกทุกข้อ

อ่านข้อความนี้แล้วตอบคำถามข้อ 10 – 12

วันทนาเป็นคนที่ชอบช่วยเหลือเพื่อน ซึ่งผิดกับยาใจที่ขีบขู่แหย่และรังแกเพื่อนอยู่เป็นประจำ อยู่มาวันหนึ่งทั้งสองพบกันยาใจจึงยุให้เพื่อนในห้องไม่ชอบวันทนา เนื่องจากวันทนายนิสัยของยาใจจึงทำเป็นไม่สนใจทำให้ยาใจโกรธมากไม่ยอมพูดกับวันทนา แต่วันทนาไม่โกรธตอบ ยังพยายามคุยกับยาใจเหมือนเดิม

10. ยาใจมีนิสัยอย่างไร
- ก. เป็นคนมีน้ำใจ
 - ข. ชอบช่วยเหลือเพื่อน
 - ค. น่ารังเกียจ
 - ง. ไม่น่าคบ
11. เหตุการณ์นี้น่าจะเกิดขึ้นที่ใด
- ก. วัด
 - ข. บ้าน
 - ค. โรงเรียน
 - ง. ห้องสมุด

12. ถ้าทุกคนมีนิสัยเหมือนยาใจจะเป็นเช่นไร

- ก. โลกนี้น่าอยู่
- ข. โลกนี้วุ่นวาย
- ค. ทุกคนมีความสุข
- ง. สังคมสงบสุข

อ่านข้อความนี้แล้วตอบคำถามข้อ 13 – 15

ขับรถถูกกฎ ช่วยลดอุบัติเหตุ

13. ขับรถถูกกฎ ตรงกับข้อความใด

- ก. หยุดรถทุกครั้งเมื่อมีสัญญาณไฟเขียว
- ข. ขับรถผ่านเมื่อมีสัญญาณไฟแดง
- ค. ลดความเร็วเมื่อเข้าเขตชุมชน
- ง. ขับรถด้วยความเร็ว 100 กิโลเมตร / ชั่วโมง

14. บุคคลใดควรได้รับอุบัติเหตุจากการขับรถ

- ก. ยิ่งยงขับรถด้วยความระมัดระวัง
- ข. ธงชัยขับรถฝ่าไฟแดง
- ค. วิชัยตรวจสอบรถทุกครั้งก่อนออกจากบ้าน
- ง. สมศักดิ์ขับรถด้วยความเร็ว 60 กิโลเมตร / ชั่วโมง

15. อะไรเป็นสาเหตุการเกิดอุบัติเหตุจากการขับรถ

ก. ความสนุกสนาน	ข. ความประมาท
ค. ความระมัดระวัง	ง. ความรับผิดชอบ

อ่านข้อความนี้แล้วตอบคำถามข้อ 16 – 17

ปู่ปุยวิ่งหนีแม่ออกนอกบ้านไปตามถนนเล็ก ๆ ไล่ตะปบผีเสื้อ
แมลงปอหยอกล้อคางคกไล่กวดแมวอย่างสนุกสนานจนหลงทางกลับ
บ้านไม่ถูก ทันใดนั้นได้ถูกพนักงานเทศบาลไล่จับใส่รถในข้อหาจรจัดไม่
มีปลอกคอสวมแสดงว่าไม่มีเจ้าของ

16. ปู่ปุยในที่นี้หมายถึงใคร

- ก. แมว
- ข. หมา
- ค. เด็กชน
- ง. เด็กจรจัด

17. ปู่ปุยเปรียบได้กับบุคคลใดในข้อต่อไปนี้

- ก. เด็กน่ารัก
- ข. เด็กดีอ้วน
- ค. เด็กจรจัด
- ง. เด็กชน

อ่านข้อความนี้แล้วตอบคำถามข้อ 18 – 20

ปัจจุบันนี้วิทยาการต่าง ๆ เจริญก้าวหน้ามาก การคมนาคม
ขนส่งสะดวกรวดเร็วแต่มีพ่อค้าบางรายคิดรวยทางลัดด้วยวิธีการที่
ทุจริต เช่น ขายยาบ้าให้กับคนขับรถบรรทุก ซึ่งเมื่อรับประทานเข้าไป
จะก่อให้เกิดอันตรายอย่างใหญ่หลวง ดังที่เป็นข่าวตามหน้า
หนังสือพิมพ์ในขณะนี้ประชาชนผู้บริสุทธิ์ได้รับผลกระทบจากการกิน
ยาบ้า รัฐบาลควรจัดการกับพวกที่ขาดมารยาท โดยการลงโทษที่เด็ด

18. ข้อความนี้จัดอยู่ในงานเขียนประเภทใด

- ก. ชี้แจง
- ข. เสนอแนะ
- ค. รายงาน
- ง. วิเคราะห์

19. วิทยาการ ตรงกับความหมายข้อใด

- ก. ความเข้าใจ
- ข. ความเจริญ
- ค. ความรู้
- ง. ความคิด

20. ถ้านักเรียนพบเพื่อนชื้อยาบ้ามารับประทาน นักเรียนจะชี้แนะเพื่อนว่าอย่างไร

- ก. บอกโทษของยาบ้า
- ข. บอกที่ขายของยาบ้า
- ค. แจ้งตำรวจจับ
- ง. บอกราคาของยาบ้า

อ่านข้อความนี้แล้วตอบคำถามข้อ 21 – 23

พ่อค้าแม่ค้าสมัยนี้ไวใจไม่ได้จริง ๆ ดุชิ นาฬิกาเรือนนี้
 อดส่ำห์ไปชื้อมาจากฮ่องกง ใช้ดูเวลาไม่ได้แน่นอน " คุณแม่บ่น
 สงสัยแม่จะโดนย้อมแมวขายเสียกระมัง นาฬิกายี่ห้อที่ดีไม่
 น่าจะเสียเร็วอย่างนี้ " คุณพ่อพูด

21. พ่อค้าแม่ค้าสมัยนี้เป็นเช่นไร

- ก. จริงใจต่อลูกค้า
- ข. เห็นแก่ตัว
- ค. ซื่อสัตย์ต่ออาชีพ
- ง. ไม่ซื่อสัตย์ต่ออาชีพ

22. จำนวน ย่อมแนวขาย ตรงกับข้อความใดต่อไปนี้
- มาลีซื้อตุ๊กตาให้เพื่อนเป็นของขวัญวันเกิด
 - วิภาตัดดอกไม้ไปขายที่ตลาด
 - สุชาดาเลี้ยงแมวไว้ขายตามตลาดนัด
 - สมศรีนำขนมเค้กเก่าใส่กล่องใหม่ขายให้ลูกค้า
23. ถ้าพ่อค้าแม่ค้าทุกคนเป็นเช่นนี้จะเกิดอะไรขึ้น
- ประชาชนเดือดร้อน
 - พ่อค้าแม่ค้าเสียเปรียบ
 - สังคมวุ่นวาย
 - ลูกค้าได้เปรียบ

อ่านข้อความนี้แล้วตอบคำถามข้อ 24 – 27

เด็กเอ๋ยเด็กน้อย	ความรู้เรายังด้อยเร่งศึกษา
เมื่อเติบโตใหญ่เราจะได้มีวิชา	เป็นเครื่องหาเลี้ยงชีพสำหรับตน
ได้ประโยชน์หลายสถานเพราะการเรียนรู้	จงพากเพียรไปเถิดจะเกิดผล
ถึงลำบากตรากตรำก็จำทน	เกิดเป็นคนควรมั่นขยันเถย

24. บทกลอนนี้จัดอยู่ในงานเขียนประเภทใด
- แนะนำ
 - สั่งสอน
 - โฆษณา
 - ประกาศ
25. ความรู้เรายังด้อย หมายความว่าอย่างไร
- ความรู้ดี
 - ความรู้ปานกลาง
 - ความรู้พอใช้
 - รู้น้อย

26. มีวิชา มีความหมายตรงกับข้อใด
- ก. มีเงิน
 - ข. มีทอง
 - ค. มีฐานะดี
 - ง. มีความรู้ดี
27. ใจความสำคัญของบทกลอนนี้คืออะไร
- ก. เป็นเด็กขยัน
 - ข. เป็นเด็กควรเรียนหลาย ๆ วิชา
 - ค. เป็นเด็กควรศึกษาหาความรู้
 - ง. การเรียนทำให้เด็กฉลาด

อ่านข้อความนี้แล้วตอบคำถามข้อ 28 – 30

เป็นมนุษย์สุคนธ์นิยมที่ลมปาก	จะได้ยากหิวโหยเพราะชีวหา
แม้พูดดีมีคนเขาเมตตา	จะพูดจาจงพิเคราะห์ให้เหมาะสม

28. บทร้อยกรองนี้เกี่ยวข้องกับเรื่องอะไร
- ก. การพูด
 - ข. การนิเทศ
 - ค. การกล่าวร้าย
 - ง. การชื่นชม
29. บทร้อยกรองนี้ตรงกับสุภาษิตข้อใดมากที่สุด
- ก. พูดเป็นน้ำไหลไฟดับ
 - ข. พูดไปสองไพเบี้ยนึ่งเลี้ยงตำลึงทอง
 - ค. พูดดีเป็นศรีแก่ตัว
 - ง. พูดไม่ออกบอกละอาย
30. จะพูดจาจงพิเคราะห์ให้เหมาะสม ข้อความนี้หมายความว่าอย่างไร
- ก. พูดจาต้องพูดให้ไพเราะ
 - ข. พูดตรงไปตรงมาไม่พูดอ้อมค้อม
 - ค. พูดให้คนเกรงกลัว
 - ง. พูดให้ถูกกาลเทศะ

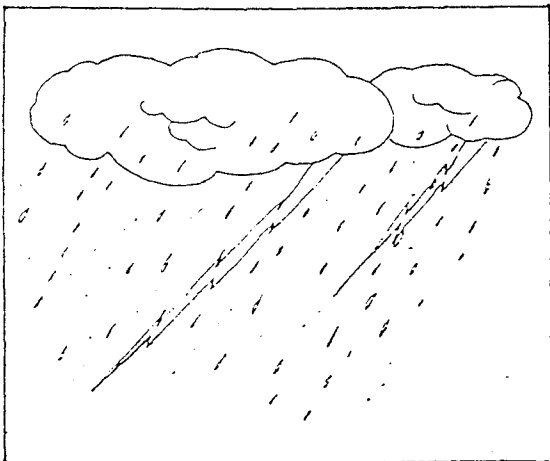
แบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียน

แบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียน

การเขียนบรรยายภาพจากประสบการณ์

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนบรรยายภาพให้สอดคล้องกับเหตุการณ์ในภาพ โดยนำประสบการณ์
 ของนักเรียนมาช่วยในการเขียนเรื่อง พร้อมทั้งตั้งชื่อเรื่อง เวลา 60 นาที (10 คะแนน)

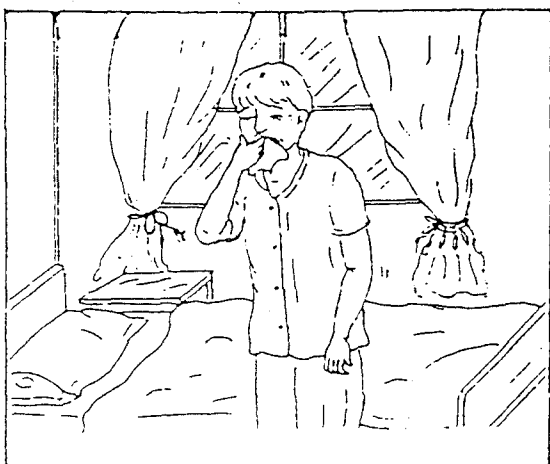
1

2

3

4

ภาคผนวก ค

- ตาราง 6 แสดงค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน
- ตาราง 7 แสดงคะแนนการตรวจแบบทดสอบความสามารถในการเขียนของผู้ตรวจสองคน
- ตาราง 8 แสดงคะแนนความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการทดลอง
- ตาราง 9 แสดงคะแนนความสามารถในการเขียนของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการทดลอง
- ตาราง 10 ค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบท้ายเล่มของหนังสือเรียนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา 2 เล่ม
- ตาราง 11 ประสิทธิภาพของหนังสือเรียนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา เรื่องรางวัลแห่งความเพียร
- ตาราง 12 ประสิทธิภาพของหนังสือเรียนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา เรื่องยาไม่ป่องเมือง

ตาราง 6 แสดงค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน

ข้อที่	ค่าความยากง่าย	ค่าอำนาจจำแนก	ข้อที่	ค่าความยากง่าย	ค่าอำนาจจำแนก
1	.71	.35	26	.56	.60
2	.49	.62	27	.43	.38
3	.49	.25	28	.25	.30
4	.49	.54	29	.36	.31
5	.57	.35	30	.73	.32
6	.36	.31			
7	.69	.58			
8	.51	.52			
9	.54	.56			
10	.60	.70			
11	.54	.62			
12	.56	.38			
13	.42	.35			
14	.61	.68			
15	.74	.51			
16	.48	.52			
17	.55	.31			
18	.25	.30			
19	.47	.37			
20	.39	.71			
21	.38	.35			
22	.43	.52			
23	.56	.65			
24	.65	.74			
25	.48	.22			

ตาราง 7 แสดงคะแนนการตรวจแบบทดสอบความสามารถในการเขียนของผู้ตรวจ 2 คน

เลขที่	คะแนนผู้ตรวจ		เลขที่	คะแนนผู้ตรวจ	
	คนที่ 1	คนที่ 2		คนที่ 1	คนที่ 2
1	8	8	27	4	5
2	5	5	28	5	5
3	6	6	29	2	4
4	7	7	30	5	7
5	3	4	31	5	7
6	8	6	32	4	4
7	6	6	33	4	4
8	6	7	34	2	3
9	5	4	35	4	6
10	9	8	36	5	6
11	8	8	37	5	6
12	7	7	38	7	7
13	5	4	39	4	4
14	5	5	40	4	4
15	4	5	41	4	4
16	7	7	42	5	5
17	8	8	43	5	5
18	4	5			
19	7	6			
20	5	5			
21	7	6			
22	5	5			
23	8	7			
24	5	6			
25	1	2			
26	7	6			

ตาราง 8 แสดงคะแนนความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อน
และหลังการทดลอง

กลุ่มทดลอง				กลุ่มควบคุม			
เลขที่	Pretest	Posttest	D	เลขที่	Pretest	Posttest	D
1	20	25	5	1	15	20	5
2	18	20	2	2	17	19	2
3	18	22	4	3	15	15	0
4	17	22	5	4	7	10	3
5	7	13	6	5	15	17	2
6	19	23	4	6	15	15	0
7	6	10	4	7	15	18	3
8	13	19	6	8	15	17	2
9	15	20	5	9	18	20	2
10	23	28	5	10	9	13	4
11	9	13	4	11	17	19	2
12	17	22	5	12	15	18	3
13	18	21	3	13	18	20	2
14	16	20	4	14	16	21	5
15	19	23	4	15	15	18	3
16	20	24	4	16	10	14	4
17	20	23	3	17	20	23	3
18	18	20	2	18	18	20	2
19	20	24	4	19	21	23	2
20	16	20	4	20	15	18	3

ตาราง 8 (ต่อ)

กลุ่มทดลอง				กลุ่มควบคุม			
เลขที่	Pretest	Posttest	D	เลขที่	Pretest	Posttest	D
21	13	18	5	21	13	17	4
22	18	24	6	22	18	20	2
23	18	20	2	23	19	23	4
24	12	17	5	24	19	22	3
25	16	21	5	25	17	19	2
26	12	16	4	26	10	13	3
27	13	20	7	27	19	21	2
28	10	14	4	28	12	14	2
29	16	20	4	29	11	13	2
30	14	17	3	30	12	15	3
ΣX	471	599	128	ΣX	456	535	79
$\bar{X}$	15.70	19.96	4.26	$\bar{X}$	15.20	17.83	2.63

ตาราง 9 แสดงคะแนนความสามารถในการเขียนของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการทดลอง

กลุ่มทดลอง				กลุ่มควบคุม			
เลขที่	Pretest	Posttest	D	เลขที่	Pretest	Posttest	D
1	4	5	1	1	4	5	1
2	4	6	2	2	7	8	1
3	6	8	2	3	5	7	2
4	4	6	2	4	4	4	0
5	5	6	1	5	4	7	3
6	4	7	3	6	6	7	1
7	6	6	0	7	5	7	2
8	5	7	2	8	5	6	1
9	6	6	0	9	5	5	0
10	4	6	2	10	5	8	3
11	0	3	3	11	6	6	0
12	5	9	4	12	6	6	0
13	6	8	2	13	5	5	0
14	6	9	3	14	6	8	2
15	8	9	1	15	6	6	0
16	4	6	2	16	8	8	0
17	5	7	2	17	6	7	1
18	7	9	2	18	7	7	0
19	5	8	3	19	6	6	0
20	6	7	1	20	5	6	1

ตาราง 9 (ต่อ)

กลุ่มทดลอง				กลุ่มควบคุม			
เลขที่	Pretest	Posttest	D	เลขที่	Pretest	Posttest	D
21	6	8	2	21	8	8	0
22	6	7	1	22	5	5	0
23	5	6	1	23	4	5	1
24	6	8	2	24	5	5	0
25	5	8	3	25	6	6	0
26	8	9	1	26	8	8	0
27	6	8	2	27	6	8	2
28	6	7	1	28	5	7	2
29	6	8	2	29	5	6	1
30	7	9	2	30	5	7	2
Σx	161	216	55	Σx	168	194	26
$\bar{X}$	5.36	7.20	1.83	$\bar{X}$	5.60	6.46	0.87

ตาราง 10 ค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบท้ายเล่มหนังสือเรียน
มุ่งประสบการณ์ภาษา

หนังสือเรียน มปก เรื่องรางวัลแห่งความ เพียร			หนังสือเรียน มปก เรื่องยาโมป้องกันเมือง		
ข้อ	ค่าความยากง่าย (p)	ค่าอำนาจจำแนก (r)	ข้อ	ค่าความยากง่าย (p)	ค่าอำนาจจำแนก (r)
1	.63	.40	1	.74	.64
2	.47	.45	2	.74	.75
3	.44	.53	3	.62	.50
4	.60	.53	4	.73	.66
5	.46	.78	5	.44	.76
6	.71	.68	6	.68	.41
7	.67	.72	7	.65	.21
8	.68	.49	8	.38	.54
9	.69	.70	9	.61	.68
10	.71	.56	10	.43	.54

ตาราง 11 ประสิทธิภาพของหนังสือเรียนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาเรื่องรางวัลแห่งความเพียร

เลขที่	คะแนนรวมของ แบบฝึกหัดตอน (18)	คะแนนของแบบ ทดสอบท้ายเล่ม (10)	เลขที่	คะแนนรวมของ แบบฝึกหัดตอน (18)	คะแนนของแบบ ทดสอบท้ายเล่ม (10)
1	15	8	21	16	8
2	14	8	22	15	8
3	17	8	23	13	8
4	17	8	24	13	8
5	14	8	25	16	8
6	17	8	26	15	9
7	15	8	27	16	8
8	14	8	28	15	8
9	13	8	29	12	8
10	16	8	30	14	8
11	15	9			
12	13	9			
13	13	8			
14	16	9			
15	12	8			
16	15	8			
17	17	9			
18	14	10			
19	17	10			
20	14	9			
			รวม	443	250

ตาราง 12 ประสิทธิภาพของหนังสือเรียนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา เรื่องยาไม่ป้องกัน

เลขที่	คะแนนรวมของ แบบฝึกทำตอน (25)	คะแนนของแบบ ทดสอบท้ายเล่ม (10)	เลขที่	คะแนนรวมของ แบบฝึกทำตอน (25)	คะแนนของแบบ ทดสอบท้ายเล่ม (10)
1	20	10	21	22	9
2	22	8	22	18	9
3	21	8	23	25	9
4	22	8	24	22	9
5	23	8	25	22	9
6	22	8	26	22	8
7	21	8	27	22	9
8	23	9	28	22	8
9	23	10	29	23	10
10	22	9	30	21	8
11	20	8			
12	22	9			
13	21	8			
14	22	9			
15	20	8			
16	22	8			
17	21	9			
18	22	9			
19	22	9			
20	22	8			
			รวม	651	259

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือในการทดลอง

ผู้เชี่ยวชาญตรวจหนังสือเรียนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา

1. อาจารย์เกริก ยืนพันธุ์ คณะมนุษยศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
2. ดร.บรรเจอดพร รัตนพันธุ์ กองนโยบายและแผน
สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
3. อาจารย์ราณี เพชรรัตน์ โรงเรียนบ้านโฆมหัก
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร

ผู้เชี่ยวชาญตรวจแผนการสอน

1. อาจารย์ยุพา บุญทวีสุข โรงเรียนบ้านโนนเต็ง
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา
2. อาจารย์นิภา เอี่ยมลำแสง โรงเรียนวัดสองคอนกลาง
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระบุรี
3. อาจารย์สุดสงวน เลิศล้ำ ศึกษานิเทศก์
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา

ผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านและความสามารถในการเขียน

1. อาจารย์อุบล กุลพันธ์ ศึกษานิเทศก์
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระบุรี
2. อาจารย์สุดสงวน เลิศล้ำ ศึกษานิเทศก์
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา
3. อาจารย์ยุพา บุญทวีสุข โรงเรียนบ้านโนนเต็ง
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา

ผู้ตรวจแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียน

- อาจารย์นงเยาว์ เลี่ยมขุนทด โรงเรียนบ้านโคกกรักษ์
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ นางสาวสุภาพร	ชื่อสกุล อินทร์หอม
เกิดวันที่ 14 เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2507	
สถานที่เกิด	อำเภอตากฟ้า จังหวัดนครสวรรค์
สถานที่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 140 หมู่ 6 ตำบลหนองบัวตะเกียด อำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	อาจารย์ 1 ระดับ 4
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนบ้านสระชีตุ่น อำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา
ประวัติการศึกษา	
มัธยมศึกษาปีที่ 3 – 5	โรงเรียนชัยบาดาล อำเภอย้ายบาดาล จังหวัดลพบุรี
คบ.	วิทยาลัยครูเทพสตรี อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี
กศ.ม.	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร วิชาเอกการประถมศึกษา

การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและความสามารถในการเขียนภาษาไทย
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอน
แบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 2
กับการสอนตามคู่มือครู

บทคัดย่อ
ของ
สุภาพร อินทร์หอม

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการประถมศึกษา
มกราคม 2542

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและความสามารถในการเขียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 2 กับการสอนตามคู่มือครู

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2541 โรงเรียนด้านขุนทด อำเภอด้านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 2 ห้องเรียนซึ่งได้จากการสุ่มอย่างง่ายมา 2 กลุ่ม โดยแบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มทดลองได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา กลุ่มควบคุมได้รับการสอนตามคู่มือครู ผู้วิจัยทำการสอนเองทั้ง 2 กลุ่ม ใช้เวลาในการเรียน 60 คาบ คาบละ 20 นาที แบบแผนการทดลองที่ใช้ในครั้งนี้คือแบบ Randomized Control Group Pretest – Posttest Design สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ t – test แบบ Difference Score เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบเรียนมุ่งประสบการณ์ภาษา แผนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาและแผนการสอนตามคู่มือครู แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านและความสามารถในการเขียน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. ความสามารถในการเขียนของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

A COMPARITIVE STUDY OF PRATHOMSUKSA III STUDEN READING
COMPREHENSION WRITING ABILITY THE THAI LANGUAGE
USING CONCENTRATED LANGUAGE ENCOUNTER
AND THE TEACHER 'S MANUAL

AN ABSTRACT
BY
SUPAPORN INHOM

Presented in partial fulfillment of the requirement for the
Master of Education degree in Elementary Education
at Srinakharinwirot University
January 1999

The purpose of this study was to compare Prathomsuksa III Student's reading comprehension and writing the Thai Language using Concentrated Language Encounter and the teacher's Manual

The sample were Prathomsuksa III students of 2 classes in 1st semester, the academic year 1998 of Dankhuntod school, Amphur Dankhuntod, Nakornradchasima Province. The student of 2 classrooms were selected by using simple random sampling method and then divided in the experimental and control groups. The experimental group was taught through The Concentrated Language Encounter, whereas the control group was taught through the teacher's manual. Both groups were taught by the researcher for 60 periods, 20 minutes each. The research design was randomized control group Pretest - Posttest Design. The data were then analyzed by t-test Independent for difference score. The instruments used in this study were the texts - book used through the Concentrated Language Encounter method, the lesson plans used through the Concentrated Language Encounter and teacher's manual, the test of reading comprehension and writing ability the Thai Language.

The finding results was follows

1. The reading comprehension of students taught through the Concentrated Language Encounter teaching method significantly higher than students taught through the teacher's manual at the .01 level.
2. The writing ability of the students taught through the Concentrated Language Encounter teaching method significantly higher than students taught through the teacher's manual at the .01 level.